

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ALANINDA ÖĞRENCİ
SEÇİM MODELİ**

ENDER ŞENEL

DOKTORA TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren altı (6) ay sonra tezdten fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ender

Soyadı : ŞENEL

Bölümü : Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

İmza :

Teslim tarihi : .../.../2018

TEZİN

Türkçe Adı : Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Alanında Öğrenci Seçim Modeli

İngilizce Adı : The Student Selection Model for Physical Education and Sport Teacher Education Field

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Ender ŞENEL

İmza :.....

JÜRİ ONAY SAYFASI

Ender ŞENEL tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Alanında Öğrenci Seçim Modeli” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Kemal TAMER

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Prof. Dr. Mehmet GÜNAY

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Atilla PULUR

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Doç. Hakan SUNAY

Spor Yöneticiliği, Ankara Üniversitesi

Üye: Prof. Dr. Özcan SAYGIN

Antrenörlük Eğitimi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 27/06/2018

Bu tezin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Doktora Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selam YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

*Anneme, Babama, Kardeşime
ve Sevgili Eşime*

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın tüm aşamalarında, tecrübesi, değerli yorum ve görüşleriyle, bana yol gösteren, akademik kariyerim boyunca yardımını hiçbir zaman eksik etmeyen, bugünlere gelmemde büyük emekleri olan, danışmanım sayın Prof. Dr. Kemal TAMER'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Çalışma konusunun şekillenmesinde ve süreçte destek, öneri ve görüşlerini sürekli paylaşarak yardımcı olan, sayın Doç. Dr. Atilla PULUR ve sayın Doç. Dr. Hakan SUNAY'a teşekkür ederim. Yurt dışındaki üniversitelerle iletişim aşamasında, yardımcı olan arkadaşlarım sayın Fevziye ACAR YILDIZ'a Almanca konusunda, Selçuk ERDOĞAN'a İspanyolca ve Portekizce konusunda çok teşekkür ederim.

Zorlu araştırma sürecinde, üniversiteler ile yapılan görüşmelerde, karşılaştığım zorlukların üstesinden gelme konusunda yardımlarını esirgemeyen Arş. Gör. Mevlüt YILDIZ'a, Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULAŞ'a, Yrd. Doç. Dr. Ali Gürel GÖKSEL'e, Doç. Dr. Kemal GÖRAL'a, Arş. Gör. Halil İbrahim CEYLAN'a, Prof. Dr. Özcan SAYGIN'a, Doç. Dr. Sümmani EKİCİ'ye, Doç. Kürşad GÜLBAYAZ'a, Doç. Dr. İlhan ADİLOĞULLARI'na, Arş. Gör. Dr. Recep GÖRGÜLÜ'ye, Prof. Dr. Muhsin HAZAR'a, Prof. Dr. Filiz ÇOLAKOĞLU'na ve Prof. Dr. Kürşat KARACABEY'e sonsuz teşekkür ederim.

Yalnızca bu araştırmada değil, lisans öğrenimimden doktoramın sonuna kadar geçen sürede, akademik hayatımın şekillenmesinde ve devam etmesinde büyük katkıları olan Prof. Dr. Kemal TAMER'e ve sayın Prof. Dr. İbrahim YILDIRAN'a özel bir teşekkürü sunmak isterim.

Doktora eğitimim sürecinde, 2211-Yurt İçi Doktora Burs Programı kapsamında sağladığı maddi desteklerden dolayı TÜBİTAK'ın Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı birimine teşekkürlerimi sunarım. Bu zorlu süreçte daima yanımda olan annem Handan ŞENEL'e, babam Musa ŞENEL'e, kardeşim Fuat Kazım ŞENEL'e ve eşim Ayşe ANAPALI ŞENEL'e teşekkür ederim.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ALANINDA ÖĞRENCİ SEÇİM MODELİ

(Doktora Tezi)

ŞENEL, Ender

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran 2018

ÖZ

Türkiye’deki üniversitelerin öğrenci alım şartları birbirine benzer olsa bile, bu şartlardaki farklı uygulamalar öğrenci alımındaki standardı olumsuz etkilemektedir. Aynı sportif branşlar için belirlenen ölçütlerin farklı puanlamalarla değerlendirilmesi beden eğitimi ve spor alanı için sorun teşkil etmektedir. Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretmenliği alanında eğitim veren yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçiminde tüm üniversitelerin uygulayabileceği, bilimsel temellere dayalı ortak değerlendirme kriterleri olan bir sınav sistemi önerisi sunmaktır. Araştırmaya, Türkiye’de en az 10 yıldır beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştiren yükseköğretim kurumlarında çalışan profesör, doçent, yardımcı doçent, araştırma görevlisi, öğretim görevlisi unvanlarına sahip 300 akademisyen katılmıştır. Araştırma kapsamında, evrenin %16.33’üne ulaşılmıştır. Araştırmanın ikinci aşaması için, Türkiye’de en az 10 yıldır beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyeti gösterme şartını sağlayan 36 üniversite arasından 19 üniversite rastgele seçilmiştir. Yine bu şartı sağlamak kaydıyla, 2016 yılı Shanghai Ranking sıralamasında yer alan, yurtdışından toplam 11 üniversite seçilmiştir. Araştırmacı tarafından, uzman görüşlerine dayalı olarak hazırlanan 34 maddelik Özel Yetenek Sınavı Değerlendirme Formu veri toplamak için kullanılmıştır. 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı için üniversiteler tarafından yayınlanan özel yetenek sınav kılavuzlarındaki sınav içeriği, dayanıklılık, sürat, koordinasyon, sporcu özgeçmişi, branş, hakemlik ve antrenörlük, merkezi sınavla doğrudan alım, millilik kontenjanı gibi kriterlere göre incelenmiştir. Yurt dışında belirlenen

üniversitelere ait öğrenci seçim kriterleri ise e-posta ve telefon görüşmesi yoluyla talep edilmiştir. Akademisyenlerin demografik bilgilerinin çözümlenmesi için betimsel analizler kullanılmıştır. Akademisyenlerin, özel yetenek sınavları ile ilgili görüşlerinin idari göreve göre değişip değişmediğini göstermek için bağımsız t test kullanılmıştır. Akademisyen görüşleri ve üniversitelerin öğrenci seçme ve alım ölçütleri birlikte incelenerek, Türkiye’de özel yetenek sınavlarında uygulanabilecek bir model önerilmiştir.

Akademisyen görüşleri genel olarak üniversitelerin ölçütleri ile birlikte değerlendirildiğinde, sınavlarda bir standardın oluşturulması gerekliliği, bilimsel temellere dayalı bir sınav sisteminin geliştirilmesi ihtiyacı, sınava giriş şartlarının yeniden düzenlenmesinin önemi ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada, öğrenci seçiminin, ön koşul becerileri, temel motorik özelliklerin test edilmesi ve branşa özgü becerilerin test edilmesi olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmesini öneren özel yetenek sınav modeli, ülke genelinde bir standardın oluşmasında faydalı olabilecektir. Bu araştırmada önerilen, öğrenci seçiminin, ön koşul becerileri, temel motorik özelliklerin test edilmesi ve branşa özgü becerilerin test edilmesi olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilen özel yetenek sınav modeli, ülke genelinde bir standardın oluşmasında faydalı olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenek Sınavı, Öğrenci Seçimi, Beden Eğitimi ve Spor

Sayfa Adedi: 205

Danışman: Prof. Dr. Kemal TAMER

THE STUDENT SELECTION MODEL FOR PHYSICAL EDUCATION AND SPORT TEACHER EDUCATION FIELD

(Ph.D Thesis)

ŞENEL, Ender

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

June 2018

ABSTRACT

Although the student enrolment criteria of universities in Turkey are similar to each other, it can be said that different applications may influence the student selection standards negatively. The purpose of this study was to propose a student selection model for physical education and sports teacher education field, based on scientific fundamentals, which can be applied by all higher education institutions having standard evaluation criteria. Total of 300 academicians, working as professors, associate professors, assistant professors, research assistants, and lecturers at universities providing education in the field of physical education and sport for at least ten years in Turkey, participated in the study. 16.33% of the population was reached within the scope of the research. 19 out of 36 universities were randomly selected among the universities meeting the condition having been providing physical education and sports education for at least ten years in Turkey. Provided that this condition was met, 11 universities ranked in Shanghai Ranking in 2016 were selected from foreign countries. 34-item Special Talent Exam Evaluation Form, prepared by the researcher based on the expert opinions was used to collect data from academicians. The examination contents in the special talent exam guidelines declared by the universities in Turkey in 2016-2017 academic year were examined according to the criteria such as endurance, speed, coordination, sports background, sports branch, having a certificated referee and coach diploma, direct enrollment without special sports talent examination, being a national athlete. The student selection criteria of the chosen universities in abroad were requested via e-mail and telephone interview. The demographic information of academicians was analyzed by using descriptive analysis. The independent t-test was used to reveal whether the opinions of

academicians varied according to the fact that having an administrative function or not. By examining the views of academicians and student enrolment and selection criteria of universities together, a student selection model was proposed for special sports talent examinations in Turkey. When the opinions of academicians were evaluated together with the criteria of universities, the necessity to create a standard in examinations, the need of developing an examination system based on scientific fundamentals and the importance of revising the application requirements for the entrance exam have emerged. The proposed special sports talent examination model in this study in which the student selection should be made with three steps including prerequisite skills, the tests of fundamental motor features, and the tests of sport branch-specific skills, can be beneficial to create a standard across the country.

Key Words: Special Talent Examination, Student Selection, Physical Education and Sport

Page Number: 205

Supervisor: Prof. Dr. Kemal TAMER

İÇİNDEKİLER

ÖZ	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xviii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.6. Tanımlar	5
BÖLÜM II	7
KURAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. Eğitim ve Öğretim	7
2.2. Beden Eğitimi	9
2.2.1. Türk Eğitim Sisteminde Beden Eğitimi ve Spor Dersleri	14
2.2.1.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Derslerine Kısa Bir Tarihsel Bakış	14
2.2.1.1.1. Cumhuriyet Dönemi Eğitimde Kurumsallaşma Çabaları	14
2.2.1.1.2. Milli Eğitim Şûraları ve Beden Eğitimi	17
2.2.1.1.3. Cumhuriyet Döneminde İlköğretim Müfredat Programlarında Beden Eğitimi ve Spor Dersi	23
2.2.1.1.4. Erken Cumhuriyet Döneminde Ortaöğretim Müfredat Programlarında Beden Eğitimi ve Spor	28

2.2.1.1.5. Spor Liseleri ve Programları.....	38
2.2.1.2. Yükseköğretimde Beden Eğitimi ve Spor	41
2.2.1.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları	44
2.2.1.2.2. Spor Bilimleri Fakülteleri	46
2.2.1.2.3. Eğitim Fakültelerine Bağlı Bölümler	47
2.2.2. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Politikasına Genel Bir Bakış	47
2.3. Beden Eğitimi ve Spor Alanında Öğrenci Seçimi	50
BÖLÜM III.....	52
YÖNTEM	52
3.1. Araştırmanın Modeli	52
3.2. Evren ve Örneklem.....	52
3.3. Veri Toplama Teknikleri	53
3.4. Verilerin Analizi	54
BÖLÜM IV	55
BULGULAR	55
4.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular	55
4.3. Spor Bilimleri Alanında Görev Yapan Akademisyenlerin Özel Yetenek Sınavları Hakkındaki Görüşleri	56
4.4. Branşlar ve Uygulama Esasları	65
4.4.1. Abant İzzet Baysal Üniversitesi	65
4.4.2. Adnan Menderes Üniversitesi	65
4.4.3. Akdeniz Üniversitesi	66
4.4.4. Ankara Üniversitesi	66
4.4.5. Atatürk Üniversitesi.....	67
4.4.6. Celal Bayar Üniversitesi.....	68
4.4.7. Ege Üniversitesi.....	70
4.4.8. Erciyes Üniversitesi.....	71
4.4.9. Fırat Üniversitesi	72
4.4.10. Gazi Üniversitesi	72
4.4.11. Hacettepe Üniversitesi.....	79
4.4.12. İstanbul Üniversitesi	79
4.4.13. Karadeniz Teknik Üniversitesi	80

4.4.14. Marmara Üniversitesi	80
4.4.15. Ondokuz Mayıs Üniversitesi	85
4.4.16. Pamukkale Üniversitesi	85
4.4.17. Selçuk Üniversitesi	85
4.4.18. Sıtkı Koçman Üniversitesi.....	88
4.4.19. Trakya Üniversitesi.....	88
4.5. Yurt Dışındaki Üniversitelerin Branş Sınavları ve Uygulama Esasları	91
4.5.1. Basel Üniversitesi (İsviçre – İlk 100’ün altında).....	91
4.5.2. Daikin Üniversitesi (Avustralya – 1.sıra)	102
4.5.3. Norveç Spor Bilimleri Yüksekokulu (Norveç – 3.sıra).....	105
4.5.4. Queensland Üniversitesi (Avustralya – 5.sıra)	106
4.5.5. Edith Cowan Üniversitesi (Avustralya – 14.sıra).....	109
4.5.6. Loughborough Üniversitesi (İngiltere – 2.sıra)	109
4.5.7. Gent Üniversitesi Hareket ve Spor Bilimleri Departmanı (Belçika – 9.sıra).....	113
4.5.8. Porto Üniversitesi (Portekiz – 23.sıra)	114
4.5.9. Güney Danimarka Üniversitesi (Danimarka – 7.sıra)	117
4.5.10. Lille Üniversitesi (Fransa – İlk 100’ün altında)	118
4.5.11. Köln Spor Akademisi (Almanya – 10.sıra)	118
BÖLÜM V	121
TARTIŞMA.....	121
5.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Alanında Öğrenci Seçimi İçin Önerilen Model.....	125
5.1.1. Ön Koşul Becerileri.....	125
5.1.1.1. Merkezi Sınav Taban Puanı (MSTP).....	126
5.1.1.2. Sporcu Özgeçmiş Puanı (SÖP).....	126
5.1.2. Temel Motorik Özelliklerin Test Edilmesi (TMÖT).....	127
5.1.2.1. Dayanıklılık	127
5.1.2.2. Sürat.....	127
5.1.2.3. Koordinasyon	128
5.1.3. Branşa Özgü Becerilerin Test Edilmesi (BÖBT)	128
5.1.3.1. Branşa özgü fiziksel uygunluk (%20)	129
5.1.3.2. Branşa özgü temel beceriler (%30)	130
5.1.3.3. Müsabaka gözlem ve değerlendirme (%50)	130
BÖLÜM VI	132

SONUÇ VE ÖNERİLER	132
6.1.Sonuç	132
6.2.Öneriler.....	134
KAYNAKLAR.....	136
EKLER	146
EK-1. Özel Yetenek Sınavları Değerlendirme Formu.....	147
EK-2. Basel Üniversitesi Özel Yetenek Sınav Kılavuzu.....	171
EK-3. Lille Üniversitesi Öğrenci Alım Şartları.....	184
EK-4. Porto Üniversitesi Özel Yetenek Sınavı	202
EK-5. Köln Spor Akademisi Özel Yetenek Sınavı	204

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 <i>Erkek İlk Mekteplerinin Haftalık Ders Tevzii Cetveli 1924 (Beden Eğitimi) ve 1926, 1936, 1948, 1975, 1992 Müfredat Programı Beden Eğitime İlişkin Ders Saati...</i>	25
Tablo 2 <i>1992, 1994, 1997, 1998, 2001, 2005, 2007 ve 2017 İlköğretim Okul Programında Beden Eğitimi Dersi</i>	26
Tablo 3 <i>2012 ve 2013 İlkokullar ve Orta Okullar Programında Beden Eğitimi.....</i>	27
Tablo 4 <i>2014 Birleştirilmiş Sınıf Haftalık Beden Eğitimi Dersi (1, 2, 3, 4.)</i>	28
Tablo 5 <i>Kız ve Erkek Lise Birinci Devre Ders Programında Beden Eğitimi (1924)</i>	29
Tablo 6 <i>1927 Tarihinden İtibaren Değiştirilen Orta Mektep ve Lise Müfredat Programı Birinci Devre Dersleri Beden Eğitimi.....</i>	29
Tablo 7 <i>1930, 1932 Orta Mektep (I.Devre) Sınıfları Derslerinde Beden Eğitimi.....</i>	29
Tablo 8 <i>1937, 1938-1949, 1949-1970 Yılları Arası, 1974, 1976 ve 1992 yılları Uygulanan Ortaokul Programlarında Beden Eğitimi</i>	30
Tablo 9 <i>Muhtelif Gayeli (Çok Amaçlı) Ortaokulun Genel, Teknik Ev Kadınlığı Kollları Ders Dağıtımı Beden Eğitimi Dersi.....</i>	30
Tablo 10 <i>Akşam Ortaokulları Müfredat Programında Beden Eğitimi Dersi (Seçmeli).....</i>	30
Tablo 11 <i>1967 Kız ve Erkek Ortaokulları ve Karma Ortaokulları Ders Programında Beden Eğitimi.....</i>	31
Tablo 12 <i>1927, 1931, 1934, 1937, 1947, 1949, 1956, 1957 Lise İkinci Devre Müfredat Programında Beden Eğitimi</i>	31
Tablo 13 <i>1974 Lise Öğretim Programı</i>	32
Tablo 14 <i>1974 Lise Ders Müfredatında Beden Eğitimi.....</i>	32
Tablo 15 <i>1976 Lise Müfredat Programlarında Beden Eğitimi Dersi</i>	33
Tablo 16 <i>1995 Sınıf Geçme Yönetmeliği Uygulayan Orta Öğretim Kurumları Lise Programında 9. sınıf Beden Eğitimi</i>	33
Tablo 17 <i>1996 Sınıf Geçme Yönetmeliği Uygulayan Orta Öğretim Kurumları Lise Programında Lise Haftalık Ders Dağılımı</i>	34

Tablo 18 1998 Sınıf Geçme Yönetmeliği Uygulayan Orta Öğretim Kurumları Lise Programında Lise Haftalık Ders Dağılımı	35
Tablo 19 2001 Lisesi Programında Beden Eğitimi	35
Tablo 20 2006 Lise Programında Beden Eğitimi	36
Tablo 21 2009 Lise Programında Beden Eğitimi (Seçmeli Ders)	36
Tablo 22 2010 Lise Programında Beden Eğitimi	37
Tablo 23 2014 Lise Programında Beden Eğitimi	37
Tablo 24 2017 Lise Programında Beden Eğitimi ve Spor Dersi	38
Tablo 25 2004 Spor Lisesi Programında Beden Eğitimi	38
Tablo 26 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	39
Tablo 27 2006 Spor Lisesi Programında Beden Eğitimi	39
Tablo 28 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Programında Beden Eğitimi	39
Tablo 29 2014 Spor Lisesi Programı	39
Tablo 30 2017 Spor Lisesi Programı	40
Tablo 31 2017-2018 yılı Türkiye’de aktif olarak eğitim öğretim faaliyeti yürüten spor liseleri	40
Tablo 32 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Türkiye’deki Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları	45
Tablo 33 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Türkiye’deki Spor Bilimleri Fakülteleri	46
Tablo 34 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Türkiye’de Eğitim Fakültelerine Bağlı Bölümler	47
Tablo 35 Akademisyenlerin özel yetenek sınavına ilişkin değerlendirmeleri	56
Tablo 36 Akademisyenlerin özel yetenek değerlendirme formundaki maddelere katılma düzeyleri açısından idari görev bulunma durumları arasındaki farklar	58
Tablo 37 Araştırmaya Katılan Akademisyenlerden bazılarının değerlendirme formu dışındaki görüşleri	61
Tablo 38 Türkiye’deki Bazı Üniversitelerin 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı Özel Yetenek Sınavlarında Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	64
Tablo 39 Yurt Dışındaki Üniversitelerin Öğrenci Alım Ölçütleri	90
Tablo 40 Basel Üniversitesi Atletizm Sınavı Değerlendirme Ölçütleri	101
Tablo 41 Daikin Üniversitesi Mezun Öğrenme Çıktıları ve Ders Öğrenme Çıktısı ve Karşılıkları	104
Tablo 42 Porto Üniversitesi Yüzme Sınavı Değerlendirme Ölçütleri	116
Tablo 43 Köln Spor Akademisi Atletizm Değerlendirme Ölçütleri	119

Tablo 44 <i>Köln Spor Akademisi Cimnastik Değerlendirme Ölçütleri</i>	119
Tablo 45 <i>Köln Spor Akademisi Yüzme Değerlendirme Ölçütleri</i>	120
Tablo 46 <i>Branşa Özgü Fiziksel Uygunluk Değerlendirme Formu</i>	129

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 1 Futbol Sınavı 4x4 Oyun Formu</i>	<i>96</i>
<i>Şekil 2 Basketbol Sınav Parkuru</i>	<i>98</i>
<i>Şekil 3 Hentbol Sınav Parkuru</i>	<i>99</i>
<i>Şekil 4 Voleybol Sınavı 3x3 Oyun Sistemi</i>	<i>100</i>
<i>Şekil 5 Daekin Üniversitesi Eğitim Basamakları</i>	<i>102</i>
<i>Şekil 6 Özel yetenek sınav model önerisi</i>	<i>131</i>

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

TTKB: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

GCSE: Genel Ortaöğretim Sertifikası

UBD: Uluslararası Bakalorya Diploması

BTEC: İşletme ve Teknoloji Eğitim Konseyi

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

ÖSYM: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Bir toplum olarak ilerleyebilmek ve gelişmiş ülkelerdeki refah düzeyine erişebilmek için okullarda iyi bir eğitimin veriliyor olması gerektiği bilinen bir gerçektir. Ancak okullarda iyi bir eğitimin verilebilmesi, yani öğrencilerin başarılı olabilmeleri için okuldaki öğretimin niteliğinin yükseltilmesi gereklidir. Okullardaki başarı grafiği de, nitelikli öğretmenler olmadan önemli düzeyde yükseltilemez. Başka bir ifadeyle, iyi öğrencilere sahip olunabilmesi için iyi öğretmenlere ihtiyaç vardır (Özyar, 2003; Seferoğlu, 2003). İçerik, aktarım ve öğretmen yetiştirm ile ilgili pedagojik kararlara katkı sağlayan bilgi temelının genişletilmesi gerekmektedir (Laker, 2000). Başlangıçtaki öğretmen eğitimi ve akabindeki mesleki gelişim yeni başlayan öğretmenler için kendini yansıtabileceği değerler, hedefler ve eğitim uygulamalarına ilişkin bir bilgi sağlamalıdır (Laker, 2001).

Mesleki gelişim, Hassel (1999) tarafından, öğrenciler için seçkin eğitim sonuçları üretilebilmesi amacıyla öğretmenlerin ihtiyaç duydukları beceri ve yeteneklerinin iyileştirilmesi süreci olarak tanımlanmıştır. Kavram olarak, öğretmenin kendini geliştirmesi literatürde; personel geliştirme, hizmet içi eğitim, mesleki gelişim ve sürekli mesleki gelişim gibi farklı kavramlarla ifade edilmektedir. Kariyer ve Teknik Eğitim için Milli Araştırma Merkezi (NRCCTE) mesleki gelişimi, “öğretmenin tanımlanmış ihtiyaçları üzerinde temellendirilmiş, öğretimin geliştirilmesiyle sonuçlanan ve öğrenci başarısı ve performans çıktılarında artış sağlayan geniş kapsamlı, sürdürülebilir ve sistemik öğrenme deneyimleri” şeklinde tanımlamıştır (akt. Reese, 2010). Mesleki gelişim, öğretmenin alan bilgisi de ve öğretim uygulamalarında derinlik sağlayan temel bir mekanizma olarak görülmektedir. Mesleki gelişim, öğretmenin yüksek standartlarda öğretim yapmasını

sağlamak için öğretmene ilişkin kapasiteyi artırmak amaçlı reform çabalarıdır (Smith ve O'day, 1991).

Türkiye'deki yükseköğretim kurumları beden eğitimi ve spor alanında hizmet verecek birçok birey yetiştirmektedir. Bu bireyler, ülkenin beden eğitimi ve spordaki geleceğini belirleyecek kişiler olarak düşünülmektedir. Antrenör, beden eğitimi ve spor öğretmeni, spor yöneticisi ve rekreasyon uzmanı olarak çalışacak olan bireylerin mesleki açıdan iyi yetişmiş, alana ilişkin teorik ve uygulamalı bilgiye sahip, bilimsel yaklaşımı olan kişiler olması önemlidir. Dolayısıyla, bu meslek gruplarında çalışacak kişilerin alana ilişkin çeşitli standartlarda olması gerektiği söylenebilir.

Türkiye'de üniversiteler, beden eğitimi ve spor yüksekokulu, spor bilimleri fakültesi ya da eğitim fakültesine bağlı bölümlerde beden eğitimi ve spor alanında insan gücü yetiştirmektedir. Her üniversite kendi belirlediği ölçütlerle öğrenci almaktadır. Bu durumun bazı olumsuz yönleri bulunmaktadır. İlgili kurumların öğrenci seçim sürecinde belli standartları sağlaması gerekmektedir. Türkiye'de yükseköğrenim için Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından merkezi sınavlar yapılmaktadır. Ancak üniversiteler, beden eğitimi ve spor alanı gibi özel yetenek gerektiren alanlar için bu sınav dışında, öğrencilerin temel motorik özelliklerini test eden, sporcu öz geçmişi gerektiren Özel Yetenek Sınavları yapmaktadır.

Sporcu öz geçmişine ilişkin puanlama kriterleri, temel motorik özellikleri test edici sınavların farklılığı, branş sınavlarının değerlendirme kriterleri üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir. Karşılaşılan temel sorun ise beden eğitimi ve spor alanında eğitim almak isteyen adayların neredeyse her üniversitede farklı bir sınav sistemi ile karşılaşmasıdır. Bu noktada bilimsel temellere dayalı bir sınav sisteminin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu gereklilik doğrultusunda, Türkiye'de yapılan özel yetenek sınavlarının içerikleri bilimsel temellere dayalı olarak düzenlenmelidir. Bu çalışmada, beden eğitimi ve spor alanında eğitim veren yükseköğretim kurumlarına öğrenci alımında tüm üniversitelerin uygulayabileceği, bilimsel temellere dayalı ortak değerlendirme ölçütleri olan bir sınav sistemi önerisi sunulmaktadır. Dolayısıyla, bu çalışmanın problemini, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerine öğrenci alımı için sınav model önerisi hazırlamak oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Amaç: Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerine öğrenci alımı için sınav model önerisi oluşturmaktır.

Alt problem 1: Özel yetenek sınavlarının içeriği nasıl olmalıdır?

Alt problem 2: Türkiye’de yapılan özel yetenek sınavlarına akademisyenlerin bakış açısı nasıldır?

Alt problem 3: Bir özel yetenek sınavına ilişkin süreç nasıl olmalıdır?

Alt problem 4: Sporcu öz geçmişi değerlendirme kriterleri nasıl olmalıdır?

Alt problem 5: Öğrenci seçiminde sportif branş sınavı olmalı mıdır?

Alt problem 6: Özel yetenek sınavı yapılmadan merkezi sistemle öğrenci alımı yapılmalı mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Meslekî ve teknik eğitim sistemine ilişkin yeni politikalar geliştirilirken çağdaş eğilimleri analiz etmek ve tanımlamak gerekmektedir. Çünkü yetenekli, bilgili ve yeni koşullara uyum sağlayabilen insan kaynakları olmaksızın, etkili ve verimli çalışmalar yapabilmek mümkün değildir. Bilgi çağı, yalnız elektronik ve bilgisayar teknolojisinde değişiklikleri değil, bireyden beklenen nitelikleri de büyük oranda değiştirmektedir. Bu gelişmelerin sonucunda, iş hayatına girdikten sonra meslek değiştiren bireylerin sayısı hızla yükselmekte, gençlerin okulda kalma süreleri uzamaktadır. Değişiklikler, yetişkinlerin yaşam boyu eğitilmesini zorunluluk hâline getirmektedir. Bugün bir bireyin meslek hayatında birçok kez eğitildiği ve birkaç defa iş değiştirdiği gözlemlenmektedir. Bütün bu gelişmeler eğitim sisteminin yükünü daha da artırmakta, dolayısıyla, eğitimin sorgulanmasını gündeme getirmektedir (Fer, 2000).

Meslekî eğitim, yetiştirdiği becerili ve teknik iş gücünün iş hayatındaki başarısı oranında etkili olmaktadır. Gelecek yılların yaratacağı değişimler ve ortaya çıkacak yeni ihtiyaçlar dikkate alındığında, iş hayatındaki gelişmelerin izlenerek bu değişikliklerin eğitime yansıtılması ile meslekî ve teknik eğitime dinamik bir yapı kazandırılacağı konusunda kuşku bulunmamaktadır. Campbell’a (1997) göre meslekî eğitimde;

- Beceriye dayalı meslekler bütünleştirilmeli,
- Program kapsamı, iş analizlerinden yararlanılarak geliştirilmeli,
- Performansa dayalı eğitim esas olmalı,
- İş performansı standartları oluşturulmalı,
- Ölçüte dayalı değerlendirme olmalı,
- Malî kaynakları çeşitlendirilmeli ve
- Okul ile iş yeri arasında güçlü bağlantı olmalıdır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okulun tesisleri ve ders saatleriyle sınırlı kalmayan, ders içi ve dışı, kişisel ve mesleki sorumlukları bulunmaktadır. Okul içerisinde öğretmenler, öğrenciler, yöneticiler ve velilere karşı sorumlukların yanı sıra, beden eğitimi öğretmenin okullar arası sportif etkinlikler, ders dışı etkinlikler gibi okul dışı faaliyetleri yürütme sorumluluğu da vardır (Tamer ve Pulur, 2001). Bu açıdan bakıldığında, beden eğitimi ve spor öğretmenin bu sorumlukları üstelenebilecek ve mesleğin gereklerini yerine getirebilecek fiziksel, zihinsel ve sosyal bazı özelliklere sahip olması gerekir. Diğer öğretmenler, yöneticiler, veliler ve öğrencilerle ilişkilerini olumlu şekilde yönlendirebilecek iyi iletişim becerileriyle birlikte, beden eğitimi ve spor öğretmenin, mesleğin getirdiği zorlukların üstesinden gelebilecek psikolojik becerilere sahip olması da beklenmektedir. Bunların yanında, okullar arası sportif etkinliklerin yürütülmesi görevi önemli sorumluluklardan biridir. Dolayısıyla, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin belli branşlarda temel bilgi ve beceriye sahip olması gerekir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni olacak kişilerin eğitiminden önce, bu meslek için yeterli bireylerin seçimi büyük önem taşımaktadır. Mesleki açıdan yeterli ve etkili bireylerin yetiştirilmesi için, bu mesleğe uygun kişilerin seçilerek, iyi bir eğitim verilmesi gerekir.

Türkiye’de birçok yükseköğretim kurumu özel yetenek sınavı ile beden eğitimi ve spor alanında öğrenci seçimi yapmaktadır. Ancak yapılan bu sınavlar her üniversitede farklılık göstermektedir. Türkiye’de düzenlenen özel yetenek sınavlarının bilimsel temellere dayalı, standart, ölçülebilir, sürdürülebilir ve güncellenebilir bir hale getirilmesi gerekmektedir. Bu araştırmada, farklı ülkelerde beden eğitimi ve spor alanında öğrenci seçimini Türkiye ile karşılaştırılmış ve bu alanda eğitim öğretim faaliyetlerinde bulunan akademisyen

görüşlerini alınmış, bunlara bağlı olarak, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü için bilimsel temellere dayalı bir özel yetenek sınav önerisi oluşturmak amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

- 1) Araştırmaya katılan akademisyenlerin anket formunu tarafsız şekilde doldurdıkları varsayılmıştır.
- 2) Akademisyenlerin araştırmaya gönüllü olarak katıldıkları varsayılmıştır.
- 3) Araştırmaya katılan akademisyenlerin bulundukları kurumları temsil ettikleri varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılıkları aşağıda verilmiştir:

- 1) Bu araştırma, Türkiye’de en az 10 yıldır beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştiren yükseköğretim kurumlarında çalışan 300 akademisyen ile sınırlıdır.
- 2) Araştırma, Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında en az 10 yıldır eğitim-öğretim faaliyetlerinde bulunan 19 üniversite, yurt dışında aynı kriterlere sahip 15 üniversite ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Gürkan, 2006).

Öğretim: Tecrübeler aracılığıyla davranışta meydana gelen kalıcı değişimdir (Powell, Symboluk, & Honey, 2009).

Beden Eğitimi: Kişinin, fiziksel hareketlere katılmak suretiyle, davranışlarında kasıtlı olarak, beden eğitiminin amaçlarına uygun (bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel) değişme meydana getirme sürecidir (Tamer ve Pulur, 2001).

Mesleki Gelişim: Öğretmenin tanımlanmış ihtiyaçları üzerinde temellendirilmiş, öğretimin geliştirilmesiyle sonuçlanan ve öğrenci başarısı ve performans çıktılarında artış

sağlayan geniş kapsamlı, sürdürülebilir ve sistemik öğrenme deneyimleridir (NRCCTE, akt. Reese, 2010).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim ve Öğretim

Nelson Mandela, eğitimin dünyayı değiştirmek için kullanılabilecek en güçlü silah olduğunu vurgulamıştır (Mandela, 2012). Eğitim, bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme süreci olarak tanımlanmaktadır (Gürkan, 2006). Eğitimin başlıca hedefi, sadece bilgiye aşinalığın geçici bir şekilde artması değil, sabit bilginin de kazanılmasıdır. Birçok okul ortamında, öğrenciler, herhangi bir konuda bir giriş dersini takip eden daha ileri bir ders ya da standartlaştırılmış sınavlar gibi durumlarda, aylar sonra hatırlanması gereken bilgileri öğrenirler. Dolayısıyla, uzun süre akılda tutmayı garanti edecek bir tutumda kilit kavramların öğrenciler tarafından öğrenilmesinin nasıl destekleneceğini keşfetmek, öğretmenler ve araştırmacılar için önemli bir sorundur (Rawson & Dunlosky, 2013). Mevcut eğitim teknolojisi ve uygulaması, günlük tecrübelerin, öğrenciyi formal öğretim için hazırladığına dair varsayıma dayanmaktadır (Hattie & Yates, 2013, s.60).

Öğrenme ise, tecrübeler aracılığıyla davranışta meydana gelen kalıcı değişimdir (Powell, Symbaluk, & Honey, 2009). Bu tanım, hem geçici değişiklikleri hem de motivasyon, yorgunluk, olgunlaşma, hastalık, yaralanma ya da ilaçlardan kaynaklanan kalıcı değişiklikleri dışlamaktadır. Bunların her biri davranışı değiştirebilir, ancak hiçbiri öğrenme olarak sınıflandırılmaz (Coon & Mitterer, 2011, s. 250). Dolayısıyla, öğrenme, kişinin çevresi ile etkileşiminden yani elde ettiği tecrübelerinden kaynaklanan bir davranış değişikliğidir (Michael & Modell, 2003, pp.3). Buna bağlı olarak, zorunlu durumlarda geçici ya da kalıcı olarak meydana gelen davranış değişikliklerinin tamamını öğrenme tanımına örnek göstermek mümkün görünmemektedir.

İnsanın öğrenmesi, saatler ya da günlerden ziyade, aylar ve yıllar içerisinde gerçekleşen yavaş bir süreçtir. Gerekli olanlar, zaman, hedef yönelimi, destekleyici geribildirim, birikmiş başarılı pratik ve sıklıkla yapılan yeniden gözden geçirmedir. Aniden uzmanlaşma, süper hızda öğrenme, hızlı okuma ve diğer sihirli gibi görünen programlar, insan öğrenmesinin bilinen ve geçerli ilkelerinin ihlaliyle gelip geçici kandırmacalar anlamına gelmektedir (Hattie & Yates, 2013, s.113).

Öğrencilerin öğrenme düzeyi, öğretmen tarafından belirlenir. Öğretmen hangi stratejiyi ya da taktiği seçerse seçsin, öğrenme gerçekte, öğrencinin ne kazanabileceği ve yapmaktan hoşlandıklarıyla ilgilidir – aktif bir süreçtir. Ayrıca, öğretmenler, öğrencileri sürece dahil etmek, onların dikkatini çekmek ve anlamada farklı amaçlar kazanmaya çalışmalarını için birçok yöntem kullanmaktadırlar. Aynı zamanda, öğretmenler, her bir öğrencinin farklı şekillerde öğrendiğinin farkında olmalıdırlar (Bell, 2009).

Öğrenmede en önemli öğenin, bilgiyi kazanma ve kullanma, problemleri çözme, çeşitli bilişsel görevlerde ustalaşma gibi, öğrencilerin öğrenme durumlarına getirdiği yetenekler olduğu bilinmektedir (Arends & Kilcher, 2013, s.40). Birçok öğretmen, eğitimin başlıca hedeflerinden birinin motive olmuş ve öz düzenlemeli öğrenme becerilerine sahip öğrenciler yetiştirmek olduğunu kabul etmesine rağmen (Paris, Lipson, & Wixon, 1994), çok az öğrenci okullarda bu türde bir eğitim almakta ve çok azı kendi öğrenmelerini düzenleme imkanına sahip olmaktadır (Randi & Corno, 2000). Bu noktada, öğrenmenin özellikleri, tanımı ve öğeleri ile ilgili farklı görüşlere değinmek faydalı olacaktır. Aşağıda, öğrenme ile ilgili çeşitli görüşlere yer verilmiştir:

- Öğrenme, temelde öğretmenler ve öğrencilerin sosyal ortamdaki ilişkiler içerisinde yer alması olarak kavramsallaştırılmıştır (Higgins, MacArthur ve Kelly, 2009, s.480-481).
- Öğrenme aralıksız bir süreçtir ve öğrenmenin ölçülmesinde tek güvenilir ölçüm, davranışta meydana gelen değişimdir (Chance, 2013, s.23).
- Öğrenme, öğrencinin, yeni öğreneceği kavramsal şemaları uygulayarak bilgi yapılarını genişlettiği, yeniden düzenlediği, çıkardığı ya da yeniden doldurduğu bir süreçtir (Kangassalo, 2007).
- Birçok kuramcı, öğrenme için bireylerin dışındaki olayların önemini vurgularken, mevcut durumda, düşünceler gibi içsel olayların öğrenmeyi yüksek düzeyde etkilediği görülmektedir (Bhatt, 2002, s. 103).

Öğrenme fırsatları öyle düzenlenmelidir ki bireylerin eşsiz olduğu gerçeğiyle işlev göstermelidir. Yükseköğretimde özel ve genel eğitim uygulamaları benzersiz ortak yönlerin ve farklılıkların öğrenmeye dahil edilmesi varsayımının öğrenme tasarımları ve tecrübelerinin parçası olmasıyla ilgili olmalıdır (De Boer ve ark., 2013, s.26). Her seviyede öğretmenin yetiştiği ve yetiştirildiği yükseköğretim, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin temelini oluşturmaktadır. Dolayısıyla, gelecekte eğitim faaliyetlerini yürütecek öğretmenlerin bireysel farklılıkları, eğitim ve öğretim tasarımları içerisinde yer almalıdır ki yetiştirilen öğretmenler, öğrenme faaliyetlerinde yer alacakları seviyedeki öğrencilerin bu farklılıklarını göz ardı etmesin.

2.2. Beden Eğitimi

Tinning (2009), “beden eğitiminde öğrenme ve öğretme ile doğrudan ilgisi ve önemi olan tüm işler pedagojik bir iştir” önerisiyle beden eğitimi içerisindeki öğrenme ve öğretmeye ilişkin faaliyetlerin, eğitimle ilgili tüm öğelerin yer aldığı bir eğitim faaliyeti olduğunu vurgulamıştır. Ancak, beden eğitiminin özelliklerini tanımlarken açıkça belirtilmesi gereken noktalara ihtiyaç vardır. Özellikle beden eğitimini spordan ayıran özelliklerin açıklanması gerekmektedir (Penney & Evans, 2002, s. 15).

Beden eğitiminin tanımı, hem ayırt edici hem de benzer özellikleri vurgulamada yardımcı olacaktır. Kirk (2009), bazılarının beden eğitimi ortamındaki öğrenme ile bedensel ve sosyal beceriler, ahlaki değerler, sağlık, ruhsallık ve zeka becerileriyle ilgili geniş bağlantılı sonuçlarla ilişkilendirdiğini belirtmiştir. Ancak, Carroll ve Manners (2004)’ın, “beden eğitimi, içerisinde fiziksel aktivitenin büyük öneme sahip olduğu eğitim tecrübelerine ilişkin yapılandırılmış programlar” görüşü beden eğitimine temel bir açıklama getirmektedir.

Başlarda, beden eğitiminin eğitim ve öğretim faaliyetlerindeki yerinin belirlenme çabaları yer almıştır. Bu çabalar içerisinde, Henry (1964)’in beden eğitiminin akademik bir disiplin olduğuna dair görüşü önemlidir (s. 32):

“Akademik bir disiplin, formal bir öğrenme dersi içerisinde kolektif şekilde benimsenmiş organize bilgi tabanıdır. Bu bilginin kazanılması, uygulamanın gösterilmesi ya da gerekleri olmaksızın, yeterli ve değerli bir amaç olarak varsayılmaktadır. İçerik teoriktir ve akademik olarak teknik ve mesleki olarak sınıflandırılır.”

Brownell ve Hagman (1951)'e göre, beden eğitimi uygun büyüme ve gelişmeyi artıran büyük kas aktivitelerine katılımı sağlağı yararlı tecrübelerin kazanılmasıdır (s. 17).

Beden eğitiminin tanımının oluşması sürecinde, beden eğitiminin akademik bir disiplin olma özelliğı vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra, fiziksel, bilişsel ve duyuşsal amaçları gerçekleştirme yönelik özellikleri de ön plana çıkarılmıştır. Chandler, Vamplew ve Cronin (2007), beden eğitiminin, fiziksel aktivite aracılığıyla bilgi ve değerlerin formal telkini olduğunu söylemiştir. Dahası, beden eğitimi tanımının, beden eğitimi ile ilgili egzersizlerden, hijyen, cimnastik, sportif oyunların performans ve yönetimine kadar, vücudun gelişimi ve bakımı ile ilgili öğretimleri içermesi gerektiğı vurgulanmıştır (s. 153). Okul ortamlarının bazen okul alanı dışında yer almasına rağmen, beden eğitiminin okul ortamlarında yer alan formal ve zamanlanmış dersler olduğu düşünölmektedir (Laker, 2003, s 46; Whitehead, 2000). Kirk (2009) beden eğitiminin, doğal şekilde meydana gelmesinden ziyade, sosyal olarak yapılandırılmış bir şekilde insan müdahalesi olduğunu belirtmiştir. Daha açık şekilde söylemek gerekirse, beden eğitimi kendiliğinden meydana gelen bir olay ya da olgu değildir. Beden eğitimi içerisinde meydana gelen gelişim ve değişimler, kişinin kendisi ya da dışarıdan başka bir insanın müdahalesiyle meydana gelmektedir.

Beden eğitimi, bireylere gerçekleştirmeleri ve ulaşmaları için genel ve özel hedefler sunmaktadır. Genel hedefler, eğitimin genel hedefleriyle hemen hemen aynıdır, ancak özel hedefler tüm disiplinlerden farklı olarak psikomotor, duyuşsal, bilişsel öğrenmelerin gerçekleşmesini amaçlar. Bu özel hedeflere, ahlaki, sosyal ve toplumsal gelişim de dahildir. Dolayısıyla, beden eğitiminin amaçlarının belirlenmesinde farklı görüşler mevcuttur, ancak bu görüşlerin toplamı beden eğitiminin yukarıda sayılan özellikleri içerisinde yer almaktadır. Pangrazi ve Dauer (1995), beden eğitiminin genel hedefinin, kişilere uygun kişisel gelişim kazanmalarını sağlamada ve toplumdaki hedeflerine katkı sağlamada yardım etmek olduğunu belirtirken, Wayne (2008), öğrencileri fiziksel uygunluk, aktivite ve beslenme kavramlarıyla tanıştırma ve öğrencileri okulda geçirdikleri gün boyunca fiziksel olarak aktif hale getirmenin beden eğitimin ana hedef ve amacı olduğunu belirtmiştir. Beden eğitiminin olumlu tutumları geliştirmesi gerekmektedir. Bu tutumlar, fair play ve müsabaka geleneğini, bireyler, takım üyeleri ve izleyiciler olarak sportif davranışları, başarı ve başarısızlıkla başa çıkabilmeyi, gayret sarf etmeyi ve başkalarını ve çevreyi düşünmeyi içermektedir (Laker, 2000).

Beden eğitiminin önemli özelliklerinden bir tanesi de cinsiyet rollerinin gelişimine katkı sağlamasıdır. Piotrowski (2000), beden eğitimindeki eşitlik fırsatı talebi, sadece betimsel anlamda insanların aynı olduğunun yeniden onaylanması talebi değildir. Belli ortamlarda kazanımları etkileyecek, cinsiyet farklılıklarını içeren bireyler arasındaki farklılıklar bulunduğunu belirtmiştir. Beden eğitimi, kasıtlı ya da değil, eğitim programının (müfredat) ve öğretmenlerin mesleki uygulamalarının öğrencilerin cinsiyet kimliklerini keşfetmelerine imkan sağladığı ya da bu imkanları kısıtladığı alanlardır – özellikle kalıplaşmış sosyal ve kültürel normlardan sapmak olarak varsayılan belli kimliklerde (Penney, 2007, s. 13). Dolayısıyla, beden eğitimi hem erkekler hem de kızlar için tamamen kamusal ve görünür bir alan olmakla birlikte, erkeğe ve kadına ilişkin kabul gören kalıplaşmış davranışlara uymaları ya da ters düşmeleri için birçok fırsat sunmaktadır (Clarke, 2006). Ek olarak, olumlu bir kimliğin geliştirildiği fiziksel etkinliklerde, bilinmesi gerekir ki kadın ve erkek arasındaki ilişkilerde yalnızca söylem değil, aynı zamanda bu kimliklerin dinamik olarak yapılaşması da söz konusudur (Garrett, 2005, s. 154).

Beden eğitiminin, farklı etkinliklerde kurallara, görgü kurallarına ve kanunlara uyma, güvenlik, kıyafet, ayakkabı ve takılarla ilgili kuralları bilme, ağırlık kaldırma ve taşıma kurallarını bilme, ısınma ve dinlenme aşamalarını bilme gibi öğretilere cevap vererek, öğrencilere güvenli uygulamaları öğretmesi gerekir. (Laker, 2000). Williams ve Bedward (2002) görüşme yaptıkları çocukların çoğunun, beden eğitimini eğlenceli ve tecrübe kazandıran bir ders olarak nitelendirdiğini belirtmiş, bu olumlu tecrübeyi herkese yaymak için okul içi ve dışı fiziksel kültür arasındaki tutarsızlıkla ilgili birçok konunun vurgulanması gerektiği önerisinde bulunmuştur (s.158). Beden eğitimi sosyal yaşamın bir parçasıdır ve önemli kültürel adetler, değerler ve sembollerin üretilmesi ve meşrulaşması için her zamankinden daha kilit bir role sahiptir (Kirk & Tinning, 1990). Sınıfta yer almanın sosyal bir aktivite olduğu uzun zaman önce tanımlanmıştır. Hem öğretmenler hem de öğrenciler için, eğitim sosyal bir tecrübedir. Bazı dersler, diğerlerine göre sosyal etkileşime daha fazla olanak sağlarlar. Örneğin, sınıfta sırada oturmak sosyalleşme fırsatlarını kısıtlarken, bir spor salonunda dolaşmak etkileşim için daha fazla imkan sunar. Dolayısıyla, beden eğitimi okuldaki dersler arasında en sosyalidir (Laker, 2000). Beden eğitimi derslerinde öğrenciler, pasif şekilde ders almaktan çok, aktif şekilde derse katılırlar ve karar verme, problem çözme gibi süreçlere dahil olurlar (Hopper, Grey & Maude, 2005).

Beden eğitiminin, fiziksel, sosyal, kültürel yönlerinin yanı sıra bireyin ahlaki gelişimine de önem veren bir özelliği bulunmaktadır. Öğrenciler, beden eğitimi derslerinde aktif olarak rekabet etme fırsatı elde ederler. Bu rekabet, diğer derslerde alınan notların karşılaştırılması gibi bir rekabet değildir. Ders etkinlikleri içerisinde yer alan oyunlar, yarışmalar ve benzeri faaliyetler, öğrencinin kendini gerçekleştirmesini sağlarken, rekabet duygusunu da aşılamaktadır. Bu noktada, öğrencilerin adil bir şekilde nasıl rekabet edeceklerini öğrenmeleri, beden eğitiminin ahlaki gelişime katkısını ortaya koymaktadır. Nitekim, Laker (2000) tüm sporların, oyunların ve fiziksel etkinliklerin ahlaklı olma anlayışını içeren bir söyleminin olduğunu belirterek, bunun genellikle adil oynama ve doğru olanı yapma şeklinde ortaya çıktığını vurgulamıştır. Sportmenlik ve ahlaki davranışlar olmadan oyuna ve spora devam etmek çok zordur. Dolayısıyla beden eğitimi, adil oynama fikrini geliştirmek için uygun bir araç olarak görünmektedir (Laker, 2001).

Görünürde, beden eğitimi, genç insanların hayatları için kültürel ilgi ve anlamını muhafaza ediyorsa, olumlu bir fiziksel kimliğe karşı olan popüler kültürün beden anlayışına karşı aktif şekilde mücadele etmeli ve bu fikri derinlemesine irdelemelidir (Garret, 2005, s. 154). Dolayısıyla, derslerin yapısı, popüler kültürün insanlara dayattığı sağlıksız beslenme fikrine ve buna bağlı olarak, geleneksel beden kültürüne karşı, kötü bir fiziksel görünüme sahip olma yanlısına çözüm arayışları içerisinde olmalıdır. Genel olarak, beden eğitiminin fiziksel özelliklere ve sağlığa faydalarından bahsetmek önemli bir noktaya açıklık getirecektir. Green (2008), okul saatleri içerisinde sağlıklı ilişkili egzersiz ve fiziksel aktivite seviyelerinin ve genç insanların, yaşam boyu katılıma devam edecek bir anlayışta spor ve egzersize bağlılıklarını artırarak, beden eğitiminin sağlığa iki şekilde fayda sağlayabileceğini belirtmiştir. Fiziksel uygunluk, aktif ve sağlıklı bir yaşam tarzının önemine ilişkin toplumsal farkındalığın, beden eğitimi kavramının yaşam boyu fiziksel uygunluk kavramlarına dönüşmesini sağlamaktadır. Sosyal değişimler, değişen zamanın teknolojik kaynakları ve talepleri de beden eğitimi etkilemiştir (Giebel, 2004).

Beden eğitiminin katılımcılarına sunacak çok şeyi bulunmaktadır, ancak okuldaki diğer derslerle karşılaştırılmasından dolayı problemler yaşanmaktadır. Değersiz görülmesinden dolayı, beden eğitiminin asıl önemi ve değeri tehlike altındadır. “Akademik” bir ders değil, sadece “oyun oynamak” ile ilgili bir etkinlik gibi eleştiriler sık kullanılmaktadır (Laker, 2001). Bunun birçok nedeni bulunmaktadır ancak Laker (2002)’in açıklaması temelde yatan sorunu ortaya koyar niteliktedir:

“Okul sporları ve beden eğitimi yaygın olarak benimsenen bir anlayışla tanımlanmıştır. Beden eğitimi oyun oynamak demektir. Bu durum, maalesef, okuldaki derslerin en yaygın yorumudur.”

Beden eğitime karşı bu bakış açıları akla bazı soruları getirmektedir. Beden eğitimi gerçekte akademik bir disiplin değil midir? Beden eğitimi, yalnızca oyun oynamak ve serbest zaman değerlendirme faaliyeti midir? Beden eğitimi dersinin yapısına genel bir bakışla bu sorulara yanıt verilebilir.

Beden eğitimi dersi, insan hareketlerini kullanan eğitimsel bir süreçtir. Öğrenciler, hareket ederek, yani insan hareketlerini kullanarak, fiziksel becerileri öğrenmektedirler (Laker, 2002). Bu duruma farklı bir alandan örnek vermek gerekirse, yazmayı öğrenen bir öğrenci gösterilebilir. Yazmak da fiziksel ve zihinsel beceriler gerektirmektedir. İnsan hareketleri, farklı kas grupları ve zihinsel süreçler kullanılarak yazma eylemi öğrenilmektedir. Bu durum beden eğitimi dersi için de aynıdır. Beden eğitimi öğretmenleri, öğretmen yetiştirenler, bu dersin potansiyeline ilişkin farkındalığı artırmak için birlikte çalışmalıdır (Laker, 2001). Beden eğitimi bir meslek olarak görülmelidir çünkü bu ders araştırma uzmanlığına ve bilginin teorik yapısına dayalıdır. Beden eğitiminde daha fazla araştırma yapılmalı ve öğretim faaliyetleri gerçekleştirilmelidir (Laker, 2002). Anlaşılacağı üzere beden eğitimindeki sorunlar yalnızca Türkiye’nin problemi değildir. Farklı ülkelerde de beden eğitimi derslerinin değersiz görülmesiyle ilgili problemler mevcuttur. Ancak bu sorunların çözümü bulunmaktadır. En temel çözüm ise, hem beden eğitimi öğretmenlerinin hem de bu öğretmenleri yetiştiren akademisyenlerin, toplumun beden eğitimi dersinin önemini, anlamını ve faydalarını kavramasını sağlamasıdır.

Sonuç olarak, beden eğitiminin fiziksel, sosyal, zihinsel, duygusal, ahlaki gelişim gibi birçok alanda faydalı olduğu görülmektedir. Öğrenciler, başka hiçbir derste sahip olamayacağı imkanlara beden eğitimi dersinde sahip olabilmektedir, çünkü beden eğitimi dersi, her bireyin en az bir bölümünde kendini gerçekleştirebileceği bir ortam sunmaktadır.

2.2.1. Türk Eğitim Sisteminde Beden Eğitimi ve Spor Dersleri

2.2.1.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Derslerine Kısa Bir Tarihsel Bakış

2.2.1.1.1. Cumhuriyet Dönemi Eğitimde Kurumsallaşma Çabaları

Türkiye’de eğitim konusundaki arayışlar en yoğun şekilde 1. Dünya Savaşından sonraki döneme rast gelmektedir (Çelebi, 2006). Milli eğitim ile ilgili ilk çabalar Cumhuriyet kurulmadan çok önceye, hatta savaşın devam ettiği yıllarda başlamıştır. Mustafa Kemal Atatürk’ün başkanlığında 16 Temmuz 1921 günü, “yeni bir devletin, Türkiye’nin, eğitimine bir perspektif oluşturması amacıyla” Maarif Kongresi düzenlenmiştir (Gümüşgül ve Göral, 2014; Deniz, 2001; Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Maarif Kongresinde her ne kadar önemli bir karar alınamamışsa da dönemin ağır savaş koşulları altında, Türkiye’nin önemli eğitim sorunlarının bu kadar geniş bir katılımcı kitlesiyle tartışılması çok önemli bir olaydır (Kaplukan, 2014).

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde eğitim ile ilgili kararlar almak, eğitimi düzenlemek ve eğitim öğretim faaliyetlerini yürütmek adına çeşitli kurumlar kurulmuştur. Kurtuluş savaşı döneminde oluşturulan önemli kurumlardan bir tanesi Telif ve Tercüme kurumudur. Bu kurum 1921 – 1926 tarihleri arasında faaliyet göstermiş, 1926 yılında üçüncü heyeti ilmiye kararı doğrultusunda Milli Talim ve Terbiye Dairesine yerini bırakmıştır (MEB, 2018).

Türk Eğitim tarihinde ilk sistemli çalışma olarak yer alan birinci Heyet-i İlmiye toplantısına beden eğitimi ile ilgili olarak Darul Muallimini Aliye Beden Terbiyesi Muallimi Sırrı Bey davet edilmiştir. I. Heyet-i İlmiye Kongresi eğitim öğretimin millileştirilmesi ve modernleştirilmesi yönünde atılan önemli bir adım olmuştur (Okur, 2005). Eğitim alanındaki gerçek anlamda teşkilatlanma da 1923 yılında başlamış, eğitim teşkilatı ilmi ve idari olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Heyet-i İlmiyeler yeni Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin eğitim politikalarının belirlendiği, eğitim meselelerinin tanınmış eğitimcilerin fikir, düşünce ve tecrübelerinden yararlanarak tartışılıp karara bağlandığı ve belli bir uygulama gücü olan ilmî toplantılardır (MEB, 2018)

Heyet-i İlmiyeler 1923, 1924 ve 1926'da olmak üzere üç kere toplanmıştır. Heyet-i İlmiyeler, Talim Terbiye Dairesi ile Millî Eğitim Şûralarının görevlerini üstlenmiştir. Millî Eğitim Şûraları; Heyet-i İlmiyelerin kurumsallaşmış, düzenli aralıklarla çalışan devamı olarak da değerlendirilebilir (Deniz, 2001). İkinci heyeti ilmiye çalışması 1924 yılında toplanmış ve ilkokul öğretim süresi, ortaokul ve liselerin birer bölüm haline getirilmesi, bu kademelerin eğitim süresi, öğretmen okullarının öğretim süresi, kız liselerinin düzenlenmesi, okulların programlarının genişletilmesi ve geliştirilmesi, ders kitaplarının yazdırılması gibi konularda kararlar alınmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 1995a). Üçüncü Heyet-i İlmiye çalışmaları 27 Aralık 1925'te başlamış, dönemin Millî Eğitim Bakanı Mustafa Necati Bey başkanlığında Ankara'da toplanmıştır. Gündeminde;

- Millî Eğitime ayrılan kaynakların en uygun kullanımı,
- Ortaokullarda karma eğitime geçilmesi,
- Eğitim-öğretimle ilgili çalışmalar yapacak 'Talim Terbiye Dairesi' kurulması, gibi konular yer almıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 1995a).

Eğitim-öğretimi tek bir çatı altında toplama arzusu ise 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile gerçekleştirilmiştir. Topses (1999), bu yasayla medrese-mektedir ikileminin tümüyle ortadan kalktığını tüm okulların Maarif Vekaletinin kontrolüne verilmesi suretiyle Cumhuriyet devletine bağlandığını belirtmiştir. Cumhuriyet döneminde eğitimin başlıca amacı, her düzeydeki okullarda Cumhuriyetin gerektirdiği ve ihtiyaç duyulan nesillerin yetiştirilmesiydi (Akyüz, 2008). "Maarif Misakı" adıyla çıkarılan bakanlık genelgesi Cumhuriyetin ilk döneminde eğitim düşüncesinin alt yapısını oluşturan önemli bir belgedir. Bu genelge ile birlikte, eğitim etkinliklerinin halk seviyesine ulaştırma ve yaygınlaştırma düşüncesi, eğitimin temelini oluşturmuştur (Topses, 1999). Eğitim Bakanı İsmail Safa Özler'in 8 Mart 1923 tarihinde genelge halinde yayınlayıp ülkenin bütün öğrenim kurumlarına ve okullarına gönderdiği belgede eğitimin amaçları sıralanmış, "çağdaş ve ulusal eğitimle gençliği geleceğe yöneltmek ve böylece herhangi bir geriye dönüşün önüne geçmek" fikri asıl gözetilmesi gereken olarak vurgulanmıştır (Akgün ve Uluğtekin, 1989).

Bu genelgeye göre eğitimin amaçları aşağıdaki gibidir (Akyüz, 2008):

- Nesillerin, milli varlıkları ile çatışmayan her fikre saygılı olarak yetiştirilmesi,
- Okulların, ülkeyi iktisadi esaret altında bırakmayacak kafalar yetiştirmesi,

-Her şeyde güçlü ve azimli nesiller yetiştirilmesi.

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında eğitimin temellendirilmesi ve sistemin kavranmasında belirli aralıklarla Türkiye'ye yabancı eğitim uzmanları davet edilmiş ve Türk eğitimi ile ilgili rapor oluşturmaları talep edilmiştir ki bu raporlar dönemin eğitimi için büyük önem taşımaktadır (Topses, 1999). 1924 yılında John Dewey Türkiye maarifi hakkındaki raporunda tavsiyelerine eğitimin amaç ve hedefleriyle başlamıştır. Diğer önemli bir konu ise eğitimin ülkedeki tüm insanları kapsaması gerekliliğidir. Kısaca, bu raporda eğitim programlarının esasları, teşkilatlanma, denetleme, değerlendirme, yayın faaliyetleri başlıkları altında tavsiyeler bulunmaktadır (Akkutay, 1996). Bu rapordan sonra, 1925 yılında Kühne'nin Mesleki eğitim ile ilgili raporu, 1927 yılında Omer Buyse'nin teknik öğretim hakkındaki raporu, 1931 yılında Albert Malche'nin İstanbul üniversitesi ile ilgili raporu, 1934 yılında Beryl Parker'ın ilköğretim ile ilgili raporu, 1933-1934 yılları Amerikan Heyeti Raporundan Maarif işleri tavsiyeleri Türkiye'deki eğitimi her anlamda geliştirmek amacıyla kullanılmıştır.

Eğitimin kurumsallaştırılması çabaları doğrultusunda, güçlü bir teşkilat yapısına ihtiyaç duyulmaktaydı. Eğitimin kurumsallaşmasına ilişkin ilk çabalar 1920-1926 arasında kuruluş çabaları olarak görülmüş, bu dönemde, dünyadaki eğitim faaliyetleri takip edilmiş, yabancı eserler Türkçeye çevrilmiş, bilimsel toplantılar yapılmış, Türk eğitim sistemi ve bu sistemin ilkeleri saptanmaya çalışılmıştır. 1926-1933 arasında Maarif Teşkilatına dair kanunun çıkarılarak, sadece eğitim ve öğretim işleriyle meşgul olmak üzere "Talim ve Terbiye Dairesi" adıyla bir birim kurulmuştur. 1933-1941 arasında bakanlık örgütü tamamlanmıştır. 1941-1960 arasında, Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü "Müsteşarlık" haline getirilmiş, bir Teftiş Kurulu oluşturulmuş, temel ve yardımcı birimlere yer verilmiştir. 1960-1965 arasında, Milli Eğitim Düzenleme Komisyonu oluşturulmuştur. 1965-1970 arasında Kültür müsteşarlığı ile birlikte bakanlıkta üç müsteşarlık yer almıştır. 1970-1980 arasında, Kültür bakanlığının kurulmasıyla birlikte bakanlık iki müsteşarlıkla yönetilmiştir. Kısa süre sonra Kültür Bakanlığı lağvedilmiş ve Kültür Müsteşarlığı tekrar bakanlığa bağlanmıştır. 1980-1983 arasında, darbeden sonra genel seçimlere kadar bakanlık tek müsteşarla yönetilmiştir. 1983-1992 arasında, Milli Eğitim Bakanlığı ile Spor ve Gençlik Bakanlıkları birleştirilmiştir. Talim ve Terbiye Kurulu kararlarının Eğitim ve Öğretim Yüksek Kurulu onayına sunulduğu bir sistem getirilmiştir. 1992'den sonra, 3797 sayılı örgüt yasası yayınlanmış, bu yasaya göre örgüt

yapısı yeniden düzenlenmiş ve Milli Eğitim Bakanlığının görevleri belirlenmiştir (Binbaşıoğlu, 2005).

14 Eylül 2011 tarihinde çıkan 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Milli Eğitim Bakanlığının görevleri yeniden düzenlenmiştir (Resmi Gazete, 2011). Ancak eğitim ile ilgili kurumun adı sürekli değiştirilmiştir. 1920’de Maarif Vekaleti, 1935’te Kültür Bakanlığı, 1941’de Maarif Vekilliği, 1946’da Milli Eğitim Bakanlığı, 1954’te Maarif Vekaleti, 1961’de Milli Eğitim Bakanlığı, 1983’te Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı, 1991’de yeniden Milli Eğitim Bakanlığı adını almıştır. 1920’den 1950’ye kadar bakanlık merkez örgütü beş kez önemli yapısal değişim geçirmiştir (Başaran, 1999).

2.2.1.1.2. Milli Eğitim Şûraları ve Beden Eğitimi

Türkiye Cumhuriyeti devletinde mili eğitim şûraları 1939 yılından beri toplanmaktadır. Millî Eğitim Şûraları, Türk eğitiminin enine boyuna tartışıldığı, karara bağlandığı, resmi tutumun dışında farklı görüşlere de açık olan ciddi çalışmalar olarak Türk eğitimine yön vermişlerdir (Deniz, 2001).

1939-2010 yılları arasında 18 kez toplanan şûralarda Milli Eğitim ile ilgili önemli kararlar alınmıştır. 1939 yılındaki birinci şûrada ve 1943 yılındaki ikinci şûrada beden eğitimi ile ilgili karar bulunmamaktadır. Bu şûralardaki gündem maddeleri ve alınan kararlar Türk milli eğitimin genel amaçlarını oluşturmaya, yapısal değişiklikler yapmaya, öğretim program içeriklerini düzenlemeye, ders kitapları çıkarmaya yönelik olmuştur.

2-10 Aralık 1946 tarihleri arasında toplanan üçüncü şûranın gündeminde aşağıdaki maddeler yer almıştır:

1. Ticaret ortaokulları ve liseleri program ve yönetmeliği
2. Erkek sanat ortaokulları ve enstitüleri program ve yönetmeliği
3. Kız enstitüleri program ve yönetmeliği
4. İstanbul Teknik Okulu yönetmeliği
5. Orta ve bu derecedeki teknik öğretim okulları öğretmen ve öğreticileriyle ilgili mevzuatın bugünkü ihtiyaçlarla ayarlanması
6. Aile ve okul arasında iş birliği sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması

Şûrada gündeme alınan maddeler arasında beden eğitime ilişkin gündem bulunmamasına rağmen, üçüncü şûrada “Temizlik, sağlık ve devam problemleri ile fikir, duygu, ahlak ve beden eğitimi konuları üzerinde durulması” kararı yer almıştır.

23-31 Ağustos 1949 tarihleri arasında düzenlenen dördüncü şûrada “Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu teşkilatının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi” gündem maddelerinden biri olmuştur. Bu madde, şûra sonunda alınan kararın beden eğitimi de kapsamı açısından önem taşımaktadır. Öğretmen yetiştiren eğitim enstitülerinin ve yüksek öğretmen okulu teşkilatının ihtiyaca göre düzenlenmesi kararı alınmış, bu enstitülerde beden eğitimi ve resim-iş dersinin ayrı branşlar halinde ele alınması kabul edilmiştir.

04-14 Şubat 1953 tarihleri arasında düzenlenen beşinci şûrada beden eğitime ilişkin karar bulunmamaktadır. 18-23 Mart 1957 tarihleri arasında düzenlenen altıncı Milli Eğitim Şûrasında birbiriyle bağlantılı olması bakımından beden eğitimi açısından ilk üç karar dikkat çekmektedir:

1. Yapı ve sanat enstitülerinin 1. devrelerinin ilk iki sınıfında atölye çalışmalarının o yaş çocuklarının özelliklerinin dikkate alınarak azaltılması
2. Enstitü kısımlarının öğrenim sürelerinin üç yıla çıkarılarak sanat lisesi haline getirilmesi
3. Bu okulların programlarının gözden geçirilerek, Yabancı Dil, Müzik, Beden Eğitimi derslerine de yer verilmesi

5-15 Şubat 1962 tarihleri arasında düzenlenen yedinci şûrada gündem maddesi olarak “Beden Eğitimi ve Sağlık” başlığı altında ilk kez beden eğitime ayrı yer verilmiştir. Ayrı bir başlık altında değerlendirilen beden eğitimi ile ilgili aşağıdaki karar alınmıştır:

“Beden eğitimi konusunda Koordinasyon Grubunca hazırlanan ve Millî Eğitim Şûrasınca kabul edilen teklifler uygun görülmüştür. Bu tekliflere göre müteakip çalışmalar Beden Eğitimi ve İzcilik Müdürlüğünce yürütülecektir.”

28 Eylül-3 Ekim 1970 tarihleri arasında yapılan sekizinci şûrada beden eğitime ilişkin karar bulunmamaktadır. Ancak milli eğitimin yapısının değiştiği bu şûrada ortaokul müfredat programları ile ilgili kararlar içerisinde beden eğitimi dersinin işleyişi ile ilgili kararlar yer almaktadır (Sekizinci Milli Eğitim Şûrası, 1971, akt. Cicioğlu, 1982, sf. 189). Burada “haftada iki saat beden eğitimi dersi dışında, cumartesiden başka günlerde, son

dersten sonra bir saat beden eğitimi öğretmenlerinin rehberliği ile çeşitli oyunlar oynatılacaktır (Çift öğretim yapan okullar dışında)” kararı yer almaktadır.

Daha önce düzenlenen sekiz şûra ile karşılaştırıldığında beden eğitimi ile ilgili en kapsamlı kararların bulunduğu dokuzuncu Milli Eğitim Şûrası 24 Haziran-4 Temmuz 1974 tarihleri arasında düzenlenmiştir. Türk Eğitimin Genel Amaçları ile ilgili alınan kararlar arasında *“Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek”* kararı yer almıştır. Bu şûrada Türk Eğitim Sisteminin Genel Yapısı ve Programlar Örgün ve Yaygın Eğitim başlığı altında Milli Eğitimin yapısına ve kademelerine ilişkin kararlar yer almaktadır.

Okul öncesi eğitimin amaç ve görevlerine ilişkin maddeler altında *“Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanılmasını sağlamak”* kararı yer almıştır. Ortaokul programı ortak dersler içerisinde *“beden eğitimi”* dersinin yer alması kararlaştırılmış ve altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda birer saat olmak üzere toplamda üç saat beden eğitimi dersinin yer alması kararı verilmiştir. Ortaöğretim kurumlarında ise beden eğitimi dersi dokuzuncu ve onuncu sınıflarda haftalık birer saat, on birinci sınıflarda iki saat olmuştur. Yükseköğretime hazırlayan programlar için özel dersler başlığında alınan kararlarda *“Seçmeli dersler, müzik, güzel sanatlar eğitimi, beden eğitimi, takviyeli yabancı dil eğitimi gibi derslerin öğrenimine ağırlık veren yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına yönelik ortaöğretim programları halinde düzenlenebileceği gibi, bazı okullar seçmeli dersler yerine doğrudan doğruya bu dallardan birine veya bir kaçına ağırlık veren liseler halinde de kurulabilir”* ifadesi yer almıştır. Modern Fen ve Matematik Programı uygulayanlar hariç tüm liselerde beden eğitimi ders saatinin her yıl için birer saat olmak üzere toplamda üç saat olması kararlaştırılmıştır. 23-26 Haziran 1981 tarihleri arasında düzenlenen onuncu Milli Eğitim şûrasında beden eğitimi ile ilgili karar bulunmamaktadır.

8-11 Haziran 1982 tarihleri arasında yapılan on birinci Milli Eğitim şûrasında özellikle öğretmen yetiştirme ile ilgili kararlar yer almıştır. Öğretmen yetiştirme programlarında içerik kategorilerinin düzeni ve aralığı başlığında okul öncesi, temel eğitim ve orta eğitim öğretmenlerinin eğitimlerinin içerik ve etkinlik kategorilerine ilişkin düzenlemeler önerilmiştir. Burada, sosyal kültürel faaliyetleri öğretmeye yönelik içerik ve etkinlik kategorileri arasında beden eğitime de yer verilmiştir. 18-22 Haziran 1988 tarihinde

düzenlenen on ikinci Milli Eğitim şûrasında beden eğitimine ilişkin alınan kararlar şöyledir:

Eğitim Fakültelerinin Beden Eğitimi, Resim, Müzik Eğitimi bölümlerine öğretmen lisesinden mezun öğrencilerin ÖSS yetenek sınavı ile alınmaları (Karar 10). Özel eğitime muhtaç çocukların eğitimine önem verilmesi; zekâ seviyesi yüksek çocuklar için üst özel sınıfların açılması; zihin ve beden bakımından özürlü çocukların eğitiminin yaygınlaştırılması (Karar 20). Bütün ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin ilgi, istidat ve kabiliyetlerine göre yönlendirilmelerini ve karşılaştıkları problemlerin çözümünde yardımcı olacak ve böylece öğrencilerin daha başarılı olmalarını kolaylaştıracak bir ortamın sağlanması için rehberlik faaliyetlerinin etkinleştirilerek yaygınlaştırılması; bu çerçevede öğrencilerin beden ve ruh sağlıkları ile eğitim durumlarını takip edecek bir sistemin geliştirilmesi (Karar 25).

On üçüncü Milli Eğitim şûrası 15-16 Ocak 1990 tarihleri, On dördüncü Milli Eğitim şûrası 27-29 Eylül 1993 tarihleri arasında düzenlenmiş, beden eğitimi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

13-17 Mayıs 1996 tarihleri arasında düzenlenen on beşinci Milli Eğitim şûrasında ilk kez “spor” ile ilgili kararlara yer verilmiştir. İlköğretim ve yönlendirme başlığı altındaki kararlar arasında “Bahçe, salon, sahne, ışık, kitaplık, laboratuvar, spor salonları ve yüzme havuzu gibi ek ünitelerle birlikte her okul, bulunduğu çevrenin de yararlanabileceği tesisler olarak düşünülmelidir” kararı bulunmaktadır. Ayrıca, spor ve sanat eğitimine önem verilmesi gerekliliği vurgulanırken, ders dışı etkinliklerde spor ve sanata yer verilmesi kararı alınmıştır. Beden eğitimi ile ilgili olarak “Müzik, Resim, Beden Eğitimi ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin notla değerlendirilmesine devam edilmelidir” kararı alınmıştır.

On altıncı Milli Eğitim şûrası 13-17 Kasım 1999 tarihleri arasında düzenlenmiş ve beden eğitimi ile ilgili karar alınmamıştır. On yedinci Milli Eğitim şûrası 13-17 Kasım 2006 tarihinde düzenlenmiş ve beden eğitimi ile ilgili önemli kararlara yer verilmiştir. Bu kararlardan bir tanesi “Anadolu güzel sanatlar lisesi ve spor lisesi vb. ortaöğretim kurumlarına öğrenci alımı, yetenek ağırlıklı iki kademeli sınavla yapılmalıdır” kararıdır. Diğer bir karar ise “öğrencilerin ‘barış kültürü’ kavramını içselleştirebilmeleri için özellikle ortaöğretimde spor etkinliklerine yönlendirilmeleri ve beden eğitimi derslerinin saat sayısı artırılarak bütün sınıflarda zorunlu ders haline getirilmelidir” kararıdır.

2010 yılında yapılan on sekizinci ve son Milli Eğitim şûrasında beden eğitimi ile ilgili alınan kararlar aşağıdadır:

- Öğretmenin yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi başlığı altında “Beden eğitimi, müzik ve görsel sanatlar derslerine, okul öncesi eğitimden itibaren branş öğretmenleri girecek şekilde düzenlemeler yapılmalı, öğretmen istihdamına yönelik tedbirler alınmalıdır,”
- Eğitim ortamları, kurum kültürü ve okul liderliği başlığı altında “Sosyal ve sportif etkinlikler için uygun koşullar hazırlanmalı, eğitim ortam ve programları, öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılımını kolaylaştıracak şekilde düzenlenmelidir,”
- Yine aynı başlık altında “Okullar yapılırken daha verimli kullanılabilmesi için kullanıcıların fikirleri mutlaka alınmalı; akademik, sosyal ve kültürel alt yapısı olmayan binalar okul olarak açılmamalı, illerdeki her eğitim bölgesinde bölge okullarının ortak kullanımına elverişli en az birer adet spor salonu, yüzme havuzu, tiyatro, gösteri ve etkinlik salonu inşa edilmelidir,”
- İlköğretim ve ortaöğretimin güçlendirilmesi, ortaöğretime erişimin sağlanması başlığında “Sosyal, sportif, bilimsel ve sanatsal etkinlikler okul ortamlarında artırılmalı ve geliştirilmelidir” kararları yer almıştır.

Spor, sanat, beceri ve değerlendirme başlığı altında beden eğitimi ve sporun birçok alanı için kararlar alınmıştır:

1. Millî Eğitim Bakanlığı, Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, belediyeler, üniversiteler, federasyonlar ile resmî ve özel kurum-kuruluşlar arasında iş birliği yapılarak toplumun her kademesinde spor kültürünü geliştirmek üzere yaşam boyu sporu yaygınlaştıracak spor alanları düzenlenmeli, tesislerin ortak kullanımı sağlanmalı ve aktivitelerin planlanması konusunda çalışmalar yapılmalıdır.
2. Üst düzeyde sportif başarıya ulaşmak için yetenekli öğrenciler erken yaşta tespit edilerek bu öğrencilere ait bilgiler oluşturulacak merkezî bilgi sistemine işlenip takip edilmeli, il/ilçelerde bu sporcularla ilgili ortak eğitim planları hazırlanmalıdır.
3. Merkez ve taşra teşkilatında, beden eğitimi ve sporla ilgili birimlerde uzman istihdamına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.
4. Spor tesisleri; okulların birbirine yakınlığı göz önünde bulundurularak ortak kullanıma ve engelli öğrencilerin faydalanmasına imkân verecek şekilde standartlara uygun

planlanmalı, mevcut tesisler iyileştirilmeli ve özel sektör spor tesisi yapması konusunda teşvik edilmelidir.

5. Toplumda hayat boyu öğrenme kapsamında; sanat eğitimi ile sportif nitelikli bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla halk eğitim merkezlerinde daha fazla kurs açılmalıdır. Halk eğitim merkezleri altyapı ve öğretmen açısından güçlendirilerek bu kurslara kaynak ayrılmalıdır.
6. Ulusal ve uluslararası yarışmalarda başarılı olan sporcu öğrencilere resmî ve özel ortaöğretim ile yükseköğretim kademelerine geçişte ek puan verilmeli, kontenjan ayrılmalı veya burs verilmelidir.
7. Okul spor faaliyetlerinin teşviki amacıyla bu faaliyetlerin yazılı ve görsel basında daha fazla yer alması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
8. Şans oyunlarının hâsılatından, okul spor ve sanat faaliyetleri için pay ayrılması konusunda mevzuatta düzenleme yapılmalıdır.
9. Sağlık durumlarının beden eğitimi ile spor etkinlikleri derslerine katılmalarına engel teşkil edip etmeyeceğini belirlemek amacıyla öğrencilerin zorunlu genel sağlık kontrolünden geçirilmesi ile ilgili düzenleme yapılmalıdır.
10. Okul içi spor yarışmalarına katılan sporcu-öğrencilerin sigortalanması ile ilgili düzenlemeler yapılmalıdır.
11. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 76. maddesinin (b) fıkrası, özel idare bütçesinden ilköğretime ayrılan % 20'lik ödeneğin % 40 ve bu ödeneğin % 40'ının da okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarının spor faaliyetlerindeki ihtiyaçlarında kullanılmasına izin verecek şekilde düzenlenmelidir.
12. Okullara beden eğitimi ile spor etkinlikleri derslerinde kullanılmak üzere gerekli ders araç-gereç dağıtımının, eğitim-öğretim yılı başında yapılmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.
13. Okul spor tesisleri; personel, ısıtma ve aydınlatma giderleri karşılanarak herkesin kullanımına açık tutulmalı, spor tesislerinin zarar verecek faaliyetlerde kullanımına izin verilmemeli ve okul bahçelerindeki açık spor alanları amacı dışında kullanılmamalıdır.
14. Normal eğitim yapan sosyal bilimler, fen ve Anadolu liseleri gibi ortaöğretim kurumlarında 45 dakika olan ders saatleri, spor, sanat ve beceri eğitimine daha fazla zaman ayrılması için 40 dakika olarak düzenlenmelidir.

15. İki farklı disiplin anlayışı olan güzel sanatlar lisesi ve spor liseleri ayrı okullar olarak faaliyet göstermeli ya da aynı isim altında farklı binalarda faaliyet gösterme zorunluluğu olan bir yapıya dönüştürülmelidir.

2.2.1.1.3.Cumhuriyet Döneminde İlköğretim Müfredat Programlarında Beden Eğitimi ve Spor Dersi

Milli Eğitimin sağlam temellere inşa edilmesi için ülkenin eğitim kademelerinde farklı reformlar yapılmıştır. Bu reformların en dikkat çekici özelliğinin eğitimi tek bir çatı altında toplamak ve birleştirmek olduğu söylenebilir. Gürüz (2008), dönemin eğitimde yapılan reformlarına yönelik olarak “çağdaş ve modern bir millet yaratmak ve onun devletini kurmak için eğitim ve adalet sistemlerinin hızla ve köklü bir şekilde dönüştürülmesi” gerekliliğini vurgulamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinde ilköğretimde zorunlu eğitim süreleri farklı aşamalardan geçmiştir. 1923 yılında yapılan birinci Heyet-i İlmiye eğitim modelinin 4+4+3 olmasını isterken ikinci heyeti ilmiye ilköğretimin 5 yıl, ortaöğretimin 3+3 yıl olmasını istemiştir. İkinci Heyet-i İlmiyede kararlaştırılan eğitim modeli 1997 yılına kadar devam etmiştir. Daha sonra Türkiye’de kesintisiz eğitimi 8 yıl süreyle devam ettirmek için çeşitli çabalar olmuş, pilot uygulamalar yapılmış, taşınalı eğitimle 8 yıllık kesintisiz eğitim yaygınlaştırılmak istenmiştir (Kaya, 2011).

Cumhuriyet döneminde ilköğretim mevzuatı ile ilgili bazı değişiklikler yapılmıştır. Bunlardan en kapsamlısı Tevhid-i Tedrisat kanunudur. Bu kanun dışında 1928 yılında Latin Türk Harfleri kabul edilmiş ve okuma yazmanın kolaylaştırılması sağlanmıştır (Erdem, 2005). 16 Kasım 1929 tarihinde 1321 sayılı Millet Mektepleri Talimatnamesinde millet mekteplerinin amaçları, kimlerin bu mekteplerde eğitim alabileceği, öğretmenlerin görevleri, teşkilat yapısı, bu mekteplerde eğitim ve öğretim faaliyetlerinin (süre, sınav, içerik vb) nasıl yapılacağı belirlenmiştir (Resmi Gazete, 1929).

25 Haziran 1973 tarihli resmi gazetede ilan edilen Milli Eğitim Temel Kanunu 24. Maddesinde “Temel eğitim okulları beş yıllık birinci kademe ile üç yıllık ikinci kademe eğitim kurumlarından meydana gelir. Birinci kademe sonunda ilkokul, ikinci kademe sonunda temel eğitim diploması (ortaokul diploması) verilir “ kararı yer almış ilköğretim süresi 5 yıldan 8 yıla çıkarılmıştır (Resmi Gazete, 1973).

İlköğretim ile ilgili ilk olarak 1926 yılında İlk Mektep Müfredatı yayınlanmıştır. Bu müfredat özellikle halkın günlük hayatında işine yarayacak bilgilerle mektepte öğrendiklerini ilişkilendirmek (Cicioğlu, 1982; Tuğluoğlu ve Tunç, 2010) ve toplu öğretim sağlamaktır (Arslan, 2000).

1929 yılında Millet Mektepleri talimatnamesinde “genç neslin mektebe girdiği ilk günden itibaren içtima-i kudret ve kabiliyetince müterakki bir intizamla yetişecek milli cemiyet ve Türk Cumhuriyetine ruhen ve bedenen en faydalı bir tarzda intibak etmeğe azami ehliyet kazanması esastır” (Cicioğlu, 1982, sf. 81), ifadesi ilk okulların bedenen güçlü ve gelişmiş bireyler yetiştirme amacını ortaya koymaktadır.

1936 yılında getirilen İlkokul Müfredat Programı, 1926 yılında başlayan ilkokul programını değiştirmek, yeni ihtiyaçlara cevap vermek için hazırlanmıştır (Cicioğlu, 1982). Bu hedef doğrultusunda belirlenen amaçlar arasında “İlkokul talebesinin fikir ve bedence gelişmesine ehemmiyet verir, onları sağlam vücutlu, şen ve gürbüz yurttaşlar olarak yetiştirmek...” (Maarif Vekaleti Yayınları, 1936; İlkokul Programı, 1937) ifadesinin yer aldığı madde Arslan (2000) tarafından özetlendiği gibi “Fikir, beden ve karakter gelişimini sağlamak” için beden eğitime verilen önemi göstermektedir.

1948 İlkokul Programı, 1961 İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1962 İlkokul programı, 1968 İlkokul programı, 1973 Milli Eğitim Temel kanunu ilköğretim ile ilgili farklı hedefler koymuş ve ilköğretime yönelik programlar getirmiştir.

Arslan (2000), 1948 İlkokul programını bazı yönleriyle eleştirmiştir:

“1948 programı öğrenmeyi ‘zihni bir eylem’ kabul ederek, öğrenmenin duyuşsal ve devinişsel boyutlarını ihmal etmiştir. Programın amaçları, ilkeleri ve açıklamaları; çocuğun bir vatandaş olarak kişiliğini her yönden bir bütün olarak yetiştirmeyi amaç tuttuğu hâlde; derslerin yüklü konuları, zihin eğitime önem vermektedir. Bu yönden amaçlarla, müfredat arasında çelişiklik görülmektedir. 1948 programı, esnekliğe (elastikiyete) yer vermemiştir. Her ne kadar, kesin bir haftalık ders cetveline körü körüne bağlı kalınmaması; ‘Fırsat Öğretimine’ yer verilmesi istenmiş ise de yıllık plânın yüklülüğünü giderecek ve onu bu yönden aksatacak bir durum yaratılmamıştır. Ancak öğretmene, ufak değişiklikler için esneklik verilmiştir. Aynı zamanda, mahallî şartları ve ihtiyaçları karşılayacak bir esneklik vermediği için

ülkemin her yerinde aynı şekilde uygulanması gereken bir program niteliğindedir. Oysa, 1913 yılında çıkarılan ‘Tedrisatı İptidaiye Kanunu Muvakkatı’ (Geçici İlköğretim Kanunu)’nun 24. Maddesi; ‘... ihtiyacı mahalliyein icabına göre programa bazı dersler ilâve edilebilir’ hükmü ile mahalli ihtiyaçları dikkate alınarak ona göre derslerin ilkokula konabileceği, belirtilmekte bir bakıma ‘Mahallilik İlkesini’ kanunlaştırmaktadır. İkinci devrede, dersler arasında kaynaşma, bağlaşıma ve bütünleşme olmadığından; çocuk psikolojisine aykırı bir yol güdülmüştür. Birleştirilmiş sınıf öğretiminde, sınıflar arasında toplulaştırma yapılmadığı için; öğretmenlere çok yük yüklenilmiştir. Aynı zamanda beş sınıflı tek öğretmenli bir okulda öğrenci, öğretmensiz olarak günlük çalışmanın 160 dakikasını (4 dersini), kendi hâlinde geçirmektedir.”

İlköğretim ve Eğitim Kanunu (1961) “İlköğretim, kadın erkek bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir” (Milli Eğitim Bakanlığı, 1961) maddesinin beden eğitimine ilişkin amaçların bu kanunda yer aldığının göstergesidir. 1968 İlkokul programının amaçlarından biri “İlkokul, çocuğa karşılanması gereken, beden, ruh ve toplumla ilgili birtakım ihtiyaçları geliştirecek çeşitli istidat ve kabiliyetleri bulunan değerli bir varlık olarak kavratmayı, onu kişilik ve ahlaki karakter sahibi iyi bir yurttaş olarak yetiştirmeyi amaç olarak bilir” ifadesiyle belirlenmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 1968).

Tablo 1

Erkek İlk Mekteplerinin Haftalık Ders Tevzii Cetveli 1924 (Beden Eğitimi) ve 1926, 1936, 1948, 1975, 1992 Müfredat Programı Beden Eğitimi İlişkin Ders Saati

	Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf	4. sınıf	5. sınıf
1924	Terbiye-i Bedeniyye	2	2	2	1	1
1926	Cimnastik	2	2	2	2	1
1936	Cimnastik	2	2	2	1	1
1948	Cimnastik	2	2	2	1	1
1975	Beden Eğitimi	1	1	1	1	1
1992	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2

(Maarif Vekaleti, 1927; Kültür Bakanlığı, 1937; Milli Eğitim Bakanlığı, 1948; Milli Eğitim Bakanlığı, 1975b; Milli Eğitim Bakanlığı, 1992)

İkinci Heyet-i İlmiye tarafından Cumhuriyet tarihinin ilk müfredat programı hazırlanmıştır. Bu program uygulama alanında çok az kalmış, yerine 1926 yılında yeni bir müfredat programı getirilmiştir (Cicioğlu, 1982). 1924 yılındaki ilk programda beden eğitimi dersi “Terbiye-i Bedeniyye” adı ile yer almış, birinci, ikinci, üçüncü sınıflarda 2’şer, dördüncü ve beşinci sınıflarda 1’er saat olarak işlenmiştir. 1926 yılındaki ilkokul müfredat programında “Terbiye-i Bedeniyye” adı değişmiş “Cimnastik” dersi olarak işlenmiştir. 1924 müfredat programına göre 1926 müfredatındaki beden eğitime yönelik dersler dördüncü sınıftaki bir saatlik artışla birlikte aynı sürelerle yapılmıştır. 1962 yılındaki müfredat programı taslağı uzun bir süre Türkiye’de denendikten sonra 1968-1969 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlamıştır.

Tablo 2

1992, 1994, 1997, 1998, 2001, 2005, 2007 ve 2017 İlköğretim Okul Programında Beden Eğitimi Dersi

Yıl	Ders	1.sınıf	2.sınıf	3.sınıf	4.sınıf	5.sınıf	6.sınıf	7. sınıf	8. sınıf
1992	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	2	2	2
1994	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	2	2	2
1997	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
	Seçmeli (Spor Etkinlikleri)	Yıl olarak süresi 1-3, Haftalık ders saati 1-2							
1998	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
2001	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	2	2	2
2005	Beden Eğitimi	2	2	2	1	1	1	1	1
	Spor Etkinlikleri*	1	1	1	2	2	2	2	2
2007	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
	Spor Etkinlikleri*	1	1	1	2	2	2	2	2
2010	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	2	2	2
	Spor Etkinlikleri*						1	1	1
2017	Beden Eğitimi ve Spor	-	-	-	-	2	2	2	2
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	5	5	5	2	-	-	-	-
	Spor ve Fizikî Etkinlikler (Seçmeli)	-	-	-	-	2/4	2/4	2/4	2/4

(Milli Eğitim Bakanlığı, 1992, 1994, 1997, 1998, 2001a, 2005, 2007, 2017a)

*(Seçmeli), Güreş, Futbol, Basketbol, Voleybol, Masa Tenisi vb.)

Beden eğitimi ders saati altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflar için haftalık iki saate çıkarılmıştır. Madde 8’de “Sanat Etkinlikleri ve Spor Etkinlikleri derslerinde, okulun öğretmen durumuna göre öğrenci, herhangi bir etkinliği (Drama, Tiyatro, Halk Oyunları,

Enstrüman, Resim, Fotoğrafçılık, Heykel; Güreş, Futbol, Basketbol vb.) ikişer saat seçebileceği gibi, birer saatlik farklı etkinlikler de seçebilir” ifadesi yer almıştır (Örnek; Sanat Etkinlikleri dersinden öğrenci iki saat Drama dersi seçebileceği gibi; bir saat Drama, bir saat da Güreş gibi bir etkinlik seçilebilir) (Milli Eğitim Bakanlığı, 2005)

2006 yılında İlköğretim Genel Müdürlüğünün 02/08/2006 tarih ve 12348 sayılı teklif yazısı üzerine, İlköğretim Seçmeli Spor Etkinlikleri programı 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. Sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulamak üzere kabul edilmiş, bu derslerde öğrenci çalışma kitabı ve benzeri eğitim araçlarının kullanılmaması ve uygulamaya yönelik açıklamaların ilgili Genel Müdürlükçe hazırlatılarak program ekinde dağıtımının yapılmasına karar verilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006).

Aynı teklif yazısında belirtilen İlköğretim Beden Eğitimi (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programının, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmasına karar verilmesine, derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve benzeri eğitim araçlarının kullanılmamasına, Sadece öğretmenlerin kullanması amacıyla ilgili Genel Müdürlük tarafından öğretmen kılavuz kitabı hazırlanarak dağıtımının yapılmasına ve Talim ve Terbiye Kurulunun 04/12/1987 tarih ve 232 sayılı Kararı ile kabul edilen öğretim programlarından “İlköğretim Beden Eğitimi (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programına ait olan kısmının, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılmasına karar verilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006).

Tablo 3

2012 ve 2013 İlkokullar ve Orta Okullar Programında Beden Eğitimi

		İlkokul				Ortaokul			
	Ders/Sınıf	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2012	Beden Eğitimi ve Spor	-	-	-	-	2	2	2	2
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	5	5	5	2	-	-	-	-
	Spor ve Fizikî Etkinlikler (Seçmeli)	-	-	-	-	2/4	2/4	2/4	2/4
2013	Beden Eğitimi ve Spor	-	-	-	-	2	2	2	2
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler	5	5	5	2	-	-	-	-
	Spor ve Fizikî Etkinlikler (Seçmeli)	-	-	-	-	2/4	2/4	2/4	2/4

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2012; 2013)

Sanat ve Spor, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fizikî Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2013).

Tablo 4

2014 Birleştirilmiş Sınıf Haftalık Beden Eğitimi Dersi (1, 2, 3, 4.)

		1.	2.	3.	4.
Birinci Program	Oyun ve Fiziki Etkinlikler (TÖ)	5	5	5	-
	Beden Eğitimi (TÖ)	-	-	-	2
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler (İÖ)	5	5	5	2
	Beden Eğitimi (İÖ)	-	-	-	-
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler (ÜÖ)	5	5	5	-
	Beden Eğitimi (ÜÖ)	-	-	-	2
İkinci Program	Oyun ve Fiziki Etkinlikler (TÖ)	5	5	5	2
	Beden Eğitimi (TÖ)	-	-	-	-
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler (İÖ)	5	5	5	2
	Beden Eğitimi (İÖ)	-	-	-	-
	Oyun ve Fiziki Etkinlikler (ÜÖ)	5	5	5	2
	Beden Eğitimi (ÜÖ)	-	-	-	-

(TÖ=Tek Öğretmenli, İÖ=İki Öğretmenli, ÜÖ=Üç Öğretmenli)

2.2.1.1.4. Erken Cumhuriyet Döneminde Ortaöğretim Müfredat Programlarında Beden Eğitimi ve Spor

Millî Eğitim Bakanlığı, ortaöğretimin amaçlarını geniş olarak ilk defa 1927 yılında “Lise ve Orta Mektep Talimatnamesi” kapsamında açıklamıştır. 1930 Lise ve Orta Mektepler Talimatnamesinde, 1927 yılındaki talimatname değişiklik yapılmadan kabul edilmiştir. 1944 Lise ve Orta Mektepler Talimatnamesinde liselerin ve ortaokulların tanımı 1931 talimatnamesindeki gibi kalmıştır (Cicioğlu, 1982, sf. 81). İlgili talimatnamede “Liseler, talebesini yüksek tahsile ihzar eyliyen mekteplerdir. Orta mektepler, talebesini lise sınıflarına ve orta meslek mekteplerine hazırlayan ve yahut onlara ilk mektep fevkinde umumî malûmatla beraber meslekî bazı malumat veren mekteplerdir. Liselerde orta mektep sınıfları da bulunabilir” olarak tanımlanmıştır (1931 Tarihli Talimatname). Bu talimatnamede cimnastik ile ilgili not verme sistemine yer verilmiş, “Musiki, cimnastik, biçki ve dikiş dersleri için de diğer dersler gibi not verilir, fakat bu notlar sınıf geçmeğe tesir etmez” ifadesi yer almıştır. Cimnastik dersine ilişkin bir diğer karar ise “Bünyesi ve sıhhi hali sebebiyle salâhiyettar bir tabip tarafından cimnastik dersinden istisna edilen

talebe bu dersin imtihanına tâbi tutulmaz” kararıdır ki sağlık durumu elverişli olmayan öğrencilere sağlanan kolaylığı ifade etmektedir. 1944 talimatnamesinde lise ve ortaokulların amaçları arasında “öğrencilerin ruhça ve bedence sağlam olmasını amaçlar” (Ayas, 1948) ifadesi beden eğitimine verilen önemin bir göstergesidir.

1973 Milli Eğitim Temel Kanununun kabulüne kadar geçer sürede düzenlenen dördüncü, altıncı, yedinci, sekizinci milli eğitim şûralarında lise ve ortaokullarla ilgili amaçlar belirlenmiştir. Bu şûralarda beden eğitimi ile ilgili alınan kararlar Milli Eğitim Şûraları ve Beden Eğitimi bölümünde verilmiştir. 1973 yılında kabul edilen Milli Eğitim Temel Kanunu milli eğitimin amaçları doğrultusunda ortaöğretimin amaçlarını belirlemiştir (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973). 1924 yılında İkinci Heyet-i İlmiyenin çalışmaları sonucunda lise birinci devre denilen ortaokulların müfredat programı belirlenmiştir.

Tablo 5

Kız ve Erkek Lise Birinci Devre Ders Programında Beden Eğitimi (1924)

Ders	1. sınıf		2. sınıf		3. sınıf	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Terbiye-i Bedeniyye		1		1		

(Yücel, 1994, s. 166)

Tablo 6

1927 Tarihinden İtibaren Değiştirilen Orta Mektep ve Lise Müfredat Programı Birinci Devre Dersleri Beden Eğitimi

Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf
Jimnastik	2	2	2

(Yücel, 1994, s. 167)

Tablo 7

1930, 1932 Orta Mektep (I.Devre) Sınıfları Derslerinde Beden Eğitimi

	Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf
1930	Cimnastik	2	2	1
1931	Jimnastik	2	2	1

(Yücel, 1994, s. 169; Maarif Vekaleti, 1931-1932)

Cimnastik dersleri bazı kararlarda “Jimnastik” bazılarında ise “Cimnastik” adıyla yer almıştır.

Tablo 8

1937, 1938-1949, 1949-1970 Yılları Arası, 1974, 1976 ve 1992 yılları Uygulanan Ortaokul Programlarında Beden Eğitimi

Yıl	Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf
1937	Jimnastik	1	1	1
1938-1949	Beden Eğitimi	1	1	1
1949-1970	Beden Eğitimi	1	1	1
1970	Beden Eğitimi	1	1	1
1970 şurası	Beden Eğitimi	2	2	2
1974	Beden Eğitimi	1	1	1
1976	Beden Eğitimi	2	2	2
1992	Beden Eğitimi	2	2	2

(Yücel, 1994, s. 174; Talim ve Terbiye Dairesi, 1972; Milli Eğitim Bakanlığı, 1975a, 1976)

8. Milli Eğitim şûrasında belirlenen ortaöğretim ders müfredatı içerisinde beden eğitimi dersinin işleyişi de değişmiştir.

Tablo 9

Muhtelif Gayeli (Çok Amaçlı) Ortaokulun Genel, Teknik Ev Kadınlığı Kollları Ders Dağıtımı Beden Eğitimi Dersi

Yıl	Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf
Genel	Beden Eğitimi	1	1	1
Ev kadınlığı	Beden Eğitimi	1	1	1
Teknik	Beden Eğitimi	1	1	1

(Maarif Vekaleti, 1956)

Tablo 10

Akşam Ortaokulları Müfredat Programında Beden Eğitimi Dersi (Seçmeli)

Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf	4. sınıf
Beden Eğitimi	1	1	1	1

(Milli Eğitim Bakanlığı, 1959)

Tablo 11

1967 Kız ve Erkek Ortaokulları ve Karma Ortaokulları Ders Programında Beden Eğitimi

Ders	1. sınıf	2. sınıf	3. sınıf
Beden Eğitimi	1	1	1

(Milli Eğitim Bakanlığı, 1967)

Cumhuriyet tarihindeki lise müfredat programları incelendiğinde, Lise Müfredat programı ilk kez 1924 yılında oluşturulduğu görülmüştür (Cicioğlu, 1982). 1924 Lise Müfredat Programında beden eğitimine ilişkin ders görülmemiştir.

Tablo 12

1927, 1931, 1934, 1937, 1947, 1949, 1956, 1957 Lise İkinci Devre Müfredat Programında Beden Eğitimi

	Ders	1	2	3	
				Fen	Edebi
1927	Jimnastik	2	2		1
1931	Cimnastik	1	1		1
1934	Cimnastik	1	1		1
1937	Cimnastik	1	1		1
1947	Jimnastik	1	1		1
1949	Beden Eğitimi	1	1		1
1956	Beden Eğitimi	1	1		1
1957	Beden Eğitimi	1	1		1

(Yücel, 1994, s.168, 171, 172, 173; Talim ve Terbiye Dairesi, 1972)

1952 yılında lise öğretimi 4 yıldır. Burada birinci, ikinci, üçünc ve dördünc sınıflar için birer saat beden eğitimi dersi yer almıştır. 1970 yılında Talim ve Terbiye Kurulunun aldığı karar doğrultusunda “21.09.1957 tarih ve 215 sayılı Talim ve Terbiye Dairesi kararı ile kabul edilen müfredat programının 976 sayılı Tebliğler dergisinde yayımlanan şekliye tümünü ihtiva eden ve mevcudu kalmayan 1960 “Lise Müfredat programı” isimli kitap esas tutularak söz konusu program 1970 yılında yeniden bastırılmış ve okullara gönderilmiştir” ifadesi yer almıştır. Dolayısıyla 1970 yılındaki lise müfredatının beden eğitimi dersi 1957 yılı ile aynı olmuştur.

Tablo 13

1974 Lise Öğretim Programı

Ders	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf
Beden Eğitimi	1	1	1

Dokuzuncu Milli Eğitim Şûrası bir önceki şûrada kabul edilen ortaöğretim alanındaki yönlendirici programı kabul etmiştir ve derslerin amaçları belirlenmiştir (Cicioğlu, 1982). Bu şûrada, yükseköğretime hazırlayıcı dört çeşit program belirlenmiştir (Dil ve Edebiyat, Sosyal ve Ekonomik Bilimler, Matematik-Fizik, Tabii Bilimler). Bu dört program dört ana yönde öğrencileri yükseköğretime yönlendirme amacındadır. Ortaöğretim kurumlarında seçmeli derslerine ve bu derslerin amaçları bu şûrada belirlenmiş, belirlenen derslerden bir tanesi de “Spor Faaliyetleri ve milli oyunlar” dersi olmuş, süresi ise 1-3 yıl arası olarak belirlenmiştir.

Dokuzuncu Milli Eğitim Şûrasında belirlenen seçmeli derslerle ilgili aşağıdaki karar göze çarpmaktadır:

“Seçmeli dersler, müzik, güzel sanatlar eğitimi, takviyeli yabancı dil eğitimi gibi derslerin öğretimine ağırlık veren yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına yönelik ortaöğretim programları halinde düzenlenebileceği gibi, bazı okullar, seçmeli dersler yerine doğrudan doğruya bu dallarından birine veya birkaçına ağırlık veren liseler halinde de kurulabilmektedir.”

Tablo 14

1974 Lise Ders Müfredatında Beden Eğitimi

Ders	1	2	3
		Fen	Edebiyat
Beden Eğitimi	1	1	1

(Milli Eğitim Bakanlığı, 1974)

Tablo 15

1976 Lise Müfredat Programlarında Beden Eğitimi Dersi

Lise türü	9.	10.	11.
Otelcilik ve turizm meslek liseleri	1	1	1
Ticaret Liseleri*	1	1	1
Ders Geçme ve Kredi Düzeni Uygulayan İmam-Hatip Liseleri**	1	1	1
Lise	2	1	1
Modern Fen ve Matematik Programı Uygulayan Liseler*	2	1	1
Ders Geçme ve Kredi Düzeninin Uygulandığı Orta Öğretim Kurumları	2	2	1
Ticaret Liseleri	2	2	1
Kız Meslek Liseleri (Giyim, Resim, Nakış, Beslenme ve Ev Yönetimi, El Sanatları ve Çiçek)	2	2	2
Modern Fen ve Matematik Programı Uygulayan Liseler*	2	2	2

*1976'da beden eğitimi ders saati değişmiştir. (Milli Eğitim Bakanlığı, 1976a, 1976b, 1976c, 1976d, 1976e, 1976f)

Tablo 16

1995 Sınıf Geçme Yönetmeliği Uygulayan Orta Öğretim Kurumları Lise Programında 9. sınıf Beden Eğitimi

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf
Lise	2		
Fen Lisesi	2		
Anadolu Güzel Sanatlar (Resim, Müzik)	2		
Anadolu Liseleri ve Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler	2		
Anadolu Öğretmen Lisesi	2		
Meslek Lisesi	2		
Anadolu Meslek	-		
Teknik Lise	1		
Anadolu Teknik	-		
İmam Hatip	1		
Anadolu İmam Hatip	1		

(Milli Eğitim Bakanlığı, 1995b)

Tablo 17

1996 Sınıf Geçme Yönetmeliği Uygulayan Orta Öğretim Kurumları Lise Programında Lise Haftalık Ders Dağılımı

	9.	10.	11.
Fen Bilimleri Alanı	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Sosyal Bilimler Alanı	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Türkçe Matematik Alanı	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Yabancı Dil Alanı	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Sanat Alanı (Resim, Müzik)	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Spor Alanı	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)
Fen Lisesi	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Güzel Sanatlar	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu ve Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler (Tüm Alanlar)	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Liseleri Spor Alanı	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)
Anadolu Öğretmen Liseleri (Tüm alanlar)	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Öğretmen Liseleri Spor Alanı	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)
Meslek Liseleri	1	Yok	Yok
Anadolu Meslek	Yok	Yok	Yok
Teknik Liseler	1	Yok	Yok
Anadolu Teknik Liseler	Yok	Yok	Yok
İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip*	1	Seçmeli (2)	Seçmeli (2) Seçmeli (2)

*4 yıllık lise (Milli Eğitim Bakanlığı, 1996)

Tablo 18

1998 Sınıf Geçme Yönetmeliği Uygulayan Orta Öğretim Kurumları Lise Programında Lise Haftalık Ders Dağılımı

	Hazırlık	9.	10.	11.
Fen Bilimleri Alanı	-	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Sosyal Bilimler Alanı	-	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Türkçe Matematik Alanı	-	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Yabancı Dil Alanı	-	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Sanat Alanı (Resim, Müzik)	-	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Spor Alanı	-	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)
Fen Lisesi	2	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Güzel Sanatlar	2	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
		Seçmeli (2)		
Anadolu ve Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler (Tüm Alanlar)	2	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Liseleri Spor Alanı	2	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)
Anadolu Öğretmen Liseleri (Tüm alanlar)	2	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Öğretmen Liseleri Spor Alanı	2	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)
Meslek Liseleri	-	1	Yok	Yok
Anadolu Meslek	2	Yok	Yok	Yok
Teknik Liseler	-	1	Yok	Yok
Anadolu Teknik Liseler	2	Yok	Yok	Yok
İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip*	2	1	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 1998)

Tablo 19

2001 Lisesi Programında Beden Eğitimi

	Hazırlık	9.	10.	11.
Anadolu Öğretmen Liseleri (Tüm alanlar)	2	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu Öğretmen Liseleri Spor Alanı	2	2	Beden Eğitimi (2) Spor (6)	Beden Eğitimi (2) Spor (6)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2001b)

2003 yılında “Orta Öğretimde Eğitim-Öğretim Süresinin 4 Yıla Çıkarılması” Kararının Alt Yapı Çalışmalarının Tamamlanamaması Sebebiyle ertelenmiştir (Tebliğler Dergisi, Mayıs 2003, sayı: 2548, cilt: 66, Karar tarihi:25.4.2003).Orta öğretim sistemi Haziran 2005’te 2573 sayılı Tebliğler dergisinde yayınlanan 07.06.2005 tarihli karar ile yeniden

yapılandırılmıştır. Ağustos 2005'te 2575 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan 07.06.2005 tarihli kararda İlköğretim kurumları yönetmeliğinde önemli bir değişiklik getirilmiştir. Bu kararda, “İlköğretim okullarının 4 ve 5 inci sınıflarında özel bilgi, beceri ve yetenek isteyen; beden eğitimi, müzik, resim-iş, din kültürü ve ahlâk bilgisi, yabancı dil, iş eğitimi ve bilgisayar dersleri branş öğretmenlerince okutulur. Ancak ihtiyacın branş öğretmenlerince karşılanamaması hâlinde bu dersler yüksek öğrenimlerini söz konusu branşlarda yapan sınıf öğretmenleri veya sınıf öğretmeni olup bu alanda hizmet içi eğitim sertifikası almış öğretmenler tarafından ders değişimi yolu ile okutulabilir. Bunun da mümkün olmadığı durumlarda söz konusu dersler sınıf öğretmenince okutulmaya devam edilir.”

Tablo 20

2006 Lise Programında Beden Eğitimi

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. Sınıf
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	2	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)	Seçmeli (2)
Anadolu İmam Hatip ve İmam Hatip	1		Seçmeli (2)	Seçmeli (2)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2006)

Tablo 21

2009 Lise Programında Beden Eğitimi (Seçmeli Ders)

	9. Sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Fen Bilimleri Alanı (Genel)	2	1	1	1
Sosyal Bilimler Alanı (Genel)	2	1	1	1
Türkçe-Matematik Alanı (Genel)	2	1	1	1
Yabancı Dil Alanı (Genel)	2	1	1	1
Fen Bilimleri Alanı (Anadolu) * ¹	2	1	1	1
Sosyal Bilimler Alanı (Anadolu) * ¹	2	1	1	1
Türkçe-Matematik Alanı (Anadolu) * ¹	2	1	1	1
Yabancı Dil Alanı (Anadolu) * ¹	2	1	1	1
Fen Lisesi	2	1	1	1
Sosyal Bilimler Lisesi* ¹	2	1	1	1
Fen Bilimleri Alanı (Anadolu Öğretmen)	2	1	1	1
Sosyal Bilimler Alanı (Anadolu Öğretmen)	2	1	1	1
Türkçe-Matematik Alanı (Anadolu Öğretmen)	2	1	1	1
Yabancı Dil Alanı (Anadolu Öğretmen)	2	1	1	1
Anadolu Teknik	2	1	1	1
Teknik	2	1	1	1
Anadolu Meslek	2	1	1	1
Meslek	2	1	1	1
İmam Hatip	2	1	1	1
Anadolu İmam Hatip	2	1	1	1

*Hazırlık Sınıfında 2 saat beden eğitimi bulunmaktadır. ¹Ayrıca hazırlık eğitimi veren türü bulunmaktadır. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009)

Tablo 22

2010 Lise Programında Beden Eğitimi

	9. Sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Genel Lise	2	2	2	2
Anadolu Lisesi	2	2	2	2
Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi*	2	2	2	2
Fen Lisesi (Seçmeli)	2	2	2	2
Sosyal Bilimler (Seçmeli)*	2	2	2	2
Anadolu Öğretmen Lisesi	2	2	2	2
İmam Hatip Lisesi (Seçmeli)	2	1	1	1
Anadolu İmam Hatip (Seçmeli)	2	1	1	1
Teknik	2	2	2	-
Anadolu Teknik	2	2	2	-
Meslek	2	2	2	-
Anadolu Meslek	2	2	2	-

*Hazırlık sınıfında 2 saat beden eğitimi dersi (Milli Eğitim Bakanlığı, 2010b)

Tablo 23

2014 Lise Programında Beden Eğitimi

	9. Sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Genel Lise*	2	2	2	2
Anadolu Lisesi*	2	2	2	2
Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi*	2	2	2	2
Fen Lisesi (Seçmeli)*	2	2	2	2
Sosyal Bilimler (Seçmeli)** ¹	2	2	-	-
Güzel Sanatlar ***	2	2	2	2
Anadolu Öğretmen Lisesi*	2	2	2	2
İmam Hatip Lisesi (Seçmeli)****	1	1	1	1
Anadolu İmam Hatip (Seçmeli)****	1	1	1	1

*Seçmeli Beden Eğitimi (Tüm sınıflar için 2 saat) **9. Ve 12. Sınıflarda hafta 2 saat seçmeli beden eğitimi dersi *** 10. Sınıflar hariç haftada 2 saat seçmeli beden eğitimi dersi **** 11. Ve 12. Sınıflara haftada 2 saat seçmeli beden eğitimi dersi ¹Hazırlık sınıfı 2 saat beden eğitimi dersi bulunmaktadır. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2014)

Tablo 24

2017 Lise Programında Beden Eğitimi ve Spor Dersi

	9. Sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Genel Lise				
Anadolu Lisesi*	2	2	2	2
Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi* ¹	2	2	2	2
Fen Lisesi *	2	2	2	2
Sosyal Bilimler (Seçmeli)** ²	2	2	2	2
Güzel Sanatlar	2	2	2	2
Anadolu Öğretmen Lisesi				
İmam Hatip Lisesi (Seçmeli)				
Anadolu İmam Hatip (Seçmeli)****	2	1	1	1
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi*	2	2	2	-

*Seçmeli Beden Eğitimi (Tüm sınıflar için 2 saat) **Hazırlıkta haftada 4 saat seçmeli beden eğitimi ¹Hazırlık sınıfı 2 saat beden eğitimi dersi bulunmaktadır. ²9.sınıfta haftada 2 saat Seçmeli Beden Eğitimi dersi *** 10. Sınıflar hariç haftada 2 saat seçmeli beden eğitimi dersi **** 11. Ve 12. Sınıflara haftada 2 saat seçmeli beden eğitimi dersi Türk Halk Müziği ve Görsel Sanatlar alanları 10.sınıfta Beden Eğitimi ve Spor Dersi haftada “1” saattir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2017b)

2.2.1.1.5. Spor Liseleri ve Programları

Spor liseleri, 1984-1985 öğretim yılında Gençlik Beden Eğitimi ve Okul Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak “Beden Eğitimi ve Spor Meslek Liseleri” adı altında Ankara, Çanakkale, Yozgat, Ağrı ve Kahramanmaraş’ta olmak üzere 5 ilde açılmıştır. (Can, 1986). Spor liselerine ilişkin programlarda üç kez karar alındığı görülmüştür. Birincisinde, spor liseleri yönetmeliği Şubat 2005’te 2569 sayılı Tebliğler dergisinde yayınlanan 11.01.2005 tarihli kararla değiştirilmiştir. Daha sonra, Spor liseleri yönetmeliği Aralık 2006’da 2591 sayılı Tebliğler dergisinde yayınlanan 5.12.2006 tarihli kararla tekrar değiştirilmiştir. Son olarak, Spor Lisesi haftalık ders çizelgesi Ağustos 2016’da 2707 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan 29.06.2016 tarihli kararla bir kez daha değişmiştir.

Tablo 25

2004 Spor Lisesi Programında Beden Eğitimi

9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf
Temel Spor Eğitimi (6)	Spor (8)	Spor (8)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2004)

Tablo 26

2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12.sınıf
Spor Alanı	Temel Spor Eğitimi (4)	Spor (8)	Spor (8)	Spor (8)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2009)

Tablo 27

2006 Spor Lisesi Programında Beden Eğitimi

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12.sınıf
Spor Lisesi	Temel Spor Eğitimi (4)	Spor (6)	Spor (6)	Spor (6)
	Beden Eğitimi (Seçmeli) (2)	Beden Eğitimi (Seçmeli) (2)	Beden Eğitimi (Seçmeli) (2)	Beden Eğitimi (Seçmeli) (2)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2006)

Aralık 2006’da 2591 sayılı Tebliğler dergisinde yayınlanan 25.9.2006 tarihli karar ile Lise Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının açıklamalar kısmı değişmiştir:

“2009 Yılı Liselerarası Futbol Şampiyonasının Türkiye’de yapılacak olması da dikkate alınarak Kurulumuzda görüşülen, Kurulumuzun 04/12/1987 tarih ve 232 sayılı Kararıyla kabul edilen “İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarının “Açıklamalar” bölümünün birinci maddesinin birinci paragrafında yer alan “(Kızlarda güreş ve futbol dalları hariç)” ifadesinin, “(Kızlarda güreş dalı hariç, futbol dalı ise isteğe bağlı olmak kaydıyla)” şeklinde değiştirilmesi kararlaştırıldı.”

Tablo 28

2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Programında Beden Eğitimi

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12.sınıf
Spor Alanı	Temel Spor Eğitimi (4)	Spor (8)	Spor (8)	Spor (8)
Müzik/Görsel Sanatlar	Beden Eğitimi (2)	Beden Eğitimi(2)	Beden Eğitimi(2)	Beden Eğitimi(2)

Tablo 29

2014 Spor Lisesi Programı

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12.sınıf
Dersler	Temel Spor Eğitimi (4)	Spor (8)	Spor (8)	Spor (8)

(Milli Eğitim Bakanlığı, 2014)

Tablo 30

2017 Spor Lisesi Programı

	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Temel Spor Eğitimi	3	-	-	-
Takım Sporları	4	4	4	4
Bireysel Sporlar*	-	4	4	4
Spor Uygulamaları	3	3	3	3

*Bireysel sporlarda her sınıfta 2 branş seçilir (3 yıl sonunda toplam 6 branş). **Spor Uygulamaları dersinde sınıf birleştirmesi yapılamaz. Takım Sporları: Basketbol, voleybol, futbol, hentbol. Bireysel Sporlar: Halter, yüzme, güreş, kayak, tenis, masa tenisi, badminton, oryantiring, eskrim, bisiklet, okçuluk, judo, karate, boks ve taekwondo. Spor Uygulamaları Dersinde, okul ve çevre imkânlarına bağlı olarak belirlenen spor branşlarından (bireysel ya da takım sporları) en az bir okul takımı oluşturulur. Tüm öğrencilerin takım çalışmalarına katılımı sağlanmalıdır. Takım çalışmalarının planlaması okul zümre öğretmenlerince yapılır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2017).

Tablo 31

2017-2018 yılı Türkiye’de aktif olarak eğitim öğretim faaliyeti yürüten spor liseleri

OKUL ADI	OKUL ADI
1 Adana Sarıçam Spor Lisesi	35 İstanbul Ruhi Sarıalp Spor Lisesi
2 Adana Şehit Ahmet-Mehmet Oruç Spor Lisesi	36 İstanbul Türkiye Futbol Federasyonu Meral-Celal Aras Spor Lisesi
3 Adıyaman Spor Lisesi	37 İzmir Buca Atatürk Spor Lisesi
4 Afyonkarahisar Spor Lisesi	38 İzmir Foca Spor Lisesi
5 Ağrı Spor Lisesi	39 Kahramanmaraş Spor Lisesi
6 Aksaray Spor Lisesi	40 Karabük Ovacık Spor Lisesi
7 Amasya Spor Lisesi	41 Karaman Spor Lisesi
8 Ankara Şehit Ali Altınan Spor Lisesi	42 Kars Sarıkamış Spor Lisesi
9 Ankara T.V.F Spor Lisesi	43 Kırıkkale Şehit Hakan Yorulmaz Spor Lisesi
10 Antalya Kumluca Spor Lisesi	44 Kırklareli Bilal Yapıcı Spor Lisesi
11 Antalya Spor Lisesi	45 Kocaeli Hayrettin Gürsoy Spor Lisesi
12 Antalya Alanya Mevlüt Çavuşoğlu Spor Lisesi	46 Konya Spor Lisesi
13 Ardahan Spor Lisesi	47 Konya Şehit Ahmet Baş Spor Lisesi
14 Aydın İncirliova Spor Lisesi	48 Kütahya Aysel-Selahattin Erkasap Spor Lisesi
15 Batman Spor Lisesi	49 Malatya Spor Lisesi
16 Bitlis Ziya Eren Spor Lisesi	50 Manisa Spor Lisesi
17 Bolu Spor Lisesi	51 Mardin Kızıltepe Spor Lisesi
18 Burdur Spor Lisesi	52 Mersin Spor Lisesi
19 Bursa BİTÖ Celal Sönmez Spor Lisesi	53 Muş Spor Lisesi
20 Bursa İnegöl Spor Lisesi	54 Niğde 15 Temmuz Demokrasi Şehitleri Spor Lisesi
21 Çorum Spor Lisesi	55 Rize Türk Telekom Spor Lisesi
22 Denizli Bozkurt Spor Lisesi	56 Sakarya Spor Lisesi
23 Diyarbakır Spor Lisesi	57 Samsun Gülizar-Hasan Yılmaz Spor Lisesi
24 Elazığ Kaya Karakaya Spor Lisesi	58 Siirt Şehit Zafer Kılıç Spor Lisesi
25 Erzincan Spor Lisesi	59 Sinop Şehit Bülent Yalçın Spor Lisesi
26 Erzurum Spor Lisesi	60 Sivas Ahmet Ayık Spor Lisesi
27 Eskişehir Eğitimciler Spor Lisesi	61 Şanlıurfa Spor Lisesi
28 Gaziantep Spor Lisesi	62 Şırnak Spor Lisesi
29 Giresun Spor Lisesi	63 Tokat Spor Lisesi
30 Hakkari Spor Lisesi	64 Trabzon Spor Lisesi
31 Hatay 15 Temmuz Şehitler Spor Lisesi	65 Tunceli Spor Lisesi
32 Iğdır Spor Lisesi	66 Uşak Spor Lisesi
33 Isparta Spor Lisesi	67 Van Tuşba Spor Lisesi
34 İstanbul Prof. Faik Somer Spor Lisesi	68 Zonguldak Kilimli Spor Lisesi

Türkiye’de, 2017-2018 yılında aktif olarak eğitim ve öğretim faaliyetleri yürüten 68 spor lisesi bulunmaktadır. 2016-2017 yılı Milli Eğitim Bakanlığı verilerinde 60 olan spor lisesi sayısı 68’e yükselmiştir. 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında toplam 4680 kişilik kontenjan açılırken 2017-2108 yılında bu sayı 5490’a yükselmiştir.

2.2.1.2. Yükseköğretimde Beden Eğitimi ve Spor

19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında Osmanlı toplumunun geçirdiği dönüşümler, ulusal kurtuluş hareketinin dayanabileceği bir toplumsal yapıyı hazırlamıştır (Tekeli, 2010). Cumhuriyetin kuruluşundan sonra üniversitenin daha iyi hale getirilmesi ve dinamik bir yapıya kavuşturulması yönünde görüşler ortaya atılmıştır (Akkutay, 1996). Nitekim 1932 yılında İsviçreli Albert Malche sonraki yıllarda üniversite reformuna katkı sağlayacak bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda özetle aşağıdaki önerilere yer verilmiştir (Malche, 1939):

1. Askerlik, idari ve mali açıdan teşkilatlar oluşturan Türkiye kültür yönünden de ihtiyaçlarını karşılamak istemektedir. İstanbul Darülfünunu memleketin fikir ve kültür merkezi olması yönüyle önemli bir yere sahip oluğu ortadadır.
2. Bu üniversite Avrupa’daki benzerlerinden daha kötü şartlarda çalışmaktadır. Öğrencilerinin farklı ortaöğretim seviyelerinden gelmeleri, savaşın etkilerini tamamen atlamamış bir nesil olmaları eğitim ve öğretim faaliyetlerini zorlaştırmaktadır.
3. Darülfünün kendi içerisinde sıkça değişikliğe gitmiş, öğretim üyelerinin işleri yavaş yaparak bekleme durumuna geçtiğinden dolayı teşkilat ve usul konularında müzakere ve sonuçlandırma işlerine girişmemiştir. Dolayısıyla, fakülteler arasında farklılıklar meydana gelmiştir.
4. Taşradan gelen öğrenciler, okul hayatlarını meşgul eden bir zorluk içerisinde.
5. Türkçe bilimsel yayın yetersizdir ve yabancı eserleri okuyup anlayacak öğrenci sayısı yetersizdir. Öğrencilerin ellerindeki tek kaynak ders notlarıdır.
6. Tarafsız bir şekilde yaptığım değerlendirmeler içerisinde, İstanbul Darülfünunu, harcadığı çaba yönünden takdir edilmelidir.

Albert Malche, İstanbul Üniversitesi hakkındaki raporunda üniversiteyi hukuk, bütçe, öğretim üyesi ve öğrenci sayısı, bina ve derslikler, idare ve resmi daireler, üniversitenin pedagojik rolü ve hizmeti, profesörlerin ataması, fakülte ve enstitülerin durumu, öğretim

plan, program, sınav ve dereceler, dersler, konferanslar, seminerler, öğrenci mesaisi, kitaplar ve yabancı diller, kütüphaneler, öğrenci hayatı, mesleki hazırlık, diğer imkanlar açısından değerlendirmiştir. Kocatürk (1984) Albert Malche tarafından yazılan orijinal rapor ile yayınlanan rapor arasında metin ve ifade açısından farklar olduğunu belirtmiştir.

Türk yükseköğretiminde belirgin yapısal değişiklikleri de ifade etmekte olan değişiklikler 1923-1946 dönemi 1946-1981 dönemi ve 1981 sonrası dönemi yüksek öğretim şeklinde sınıflandırılmıştır (Sargın, 2007). 31.05.1933 tarihinde kabul edilen 2252 sayılı kanunda üniversitenin kuruluşu ile ilgili şu maddeler yer almaktadır (Resmi Gazete, 1933);

“İstanbul Darülfünunu ve ona bağlı bütün müesseseler kadro ve teşkilatlarıyla beraber 31 Temmuz 1933 tarihinden itibaren mülgadır” (Madde 1).

“Maarif Vekilliği 1 Ağustos 1933 tarihinden itibaren İstanbul’da İstanbul Üniversitesi adı ile yeni bir üniversite kurmağa memurdur. Maarif Vekaleti bu Üniversitenin teşkilatına ait kanun layihasını en geç 1 Nisan 1934 tarihine kadar Büyük Millet Meclisine teydi eyler” (Madde 2).

Bu kanunla birlikte, Darülfünunun kapatılmasına ve üniversite adıyla bir eğitim kurumunun kurulmasına karar verilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi 18 Kasım 1933’te açılan İstanbul Üniversitesini 2253 Sayılı Yasa ile onaylamıştır (Gürüz, 2008). 1933 yılında yapılan üniversite reformlarının ardından, günümüzde de kullanılan akademik unvanlar kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye’de 1950 yılına kadar üniversite birimi olarak sadece İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi bulunmaktadır. 1955-1957 yılları arasındaki eğitim hamlesi sayesinde İstanbul ve Ankara dışında da üniversiteler kurulmaya başlanmıştır (Sargın, 2007). 1933-1978 yılları arasında çıkarılan çeşitli kanunlarla Türkiye’de 19 üniversite kurulmuştur (Milli Eğitim Bakanlığı, 2010a). Türkiye’de üçüncü Beş Yıllık Plan Dönemi (1973-1977) ve Dördüncü Beş Yıllık Plan Dönemi (1978-1982) süresince farklı üniversiteler kurulmuştur (Sargın, 2007). 6 Kasım 1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı “Yükseköğretim Kanunu” ile tüm yükseköğretim düzenlenmiştir (Resmi Gazete, 1981). Bu kanuna bağlı olarak kurulması öngörülen YÖK ise 1982 yılında faaliyete geçmiştir. Bu tarihten sonra, Türkiye’de birçok üniversite açılmıştır. YÖK Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre 1982 ile 2018 yılları arasında aktif üniversite sayısı 160’tır.

Yükseköğretimin kurumsallaşması ve üniversite reformunun ardından bu bölümde beden eğitiminin kurumsallaşması, öğretmen yetiştirme politikası ve tarihsel süreçte beden eğitiminin yükseköğretimdeki yerinden bahsedilecektir.

Albert Malche tarafından hazırlanan raporda beden eğitimi ile ilgili olarak “Tedrisat Usulleri Tebdili” başlığı altında “*Bir terbiye bedenîye hocasının talimleri göstermesi ve idare etmesi fakat pazılarını çalıştırmakta talebeyi kendi kendisine terk etmesi gibi, darülfünün hocası çalışmağa sevk etmeli, sarf edilecek sâyi (çabayı) anlatmalı, bunun vasıtalarını vermeli; fakat, (kendini kendin kurtarmalısın!) fehvasınca inkişafını temin edecek olan yine talebenin kendisidir*” (Malche, 1939).

Üniversite reformunda, birçok alanda eksiği olan ve yeni bir reform hazırlığında olan yeni kurulmuş bir devletin yükseköğretiminde önemli yere sahip bir raporda beden eğitimi ile ilgili bir önerinin yer alması, beden eğitiminin yükseköğretim ayağının göz ardı edilmediğinin bir göstergesidir. Burada beden eğitiminin yükseköğretim ayağı olarak bahsedilen beden eğitimi öğretmenlerinin yetiştirilmesidir.

Cumhuriyetin ilanından sonra beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek için farklı politikalar izlenmesine rağmen, yükseköğretim kapsamında değerlendirilebilecek ilk beden eğitimi öğretmeni yetiştirme politikası 5 Temmuz 1932 tarihinde 105 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu kararı ile Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiyesi Enstitüsü bünyesinde açılan "Beden Terbiyesi" bölümüdür (Milli Eğitim Bakanlığı, 1932).

1933-1978 yılları arasında Türkiye'de beden eğitimi ile ilgili eğitim veren dört enstitü bulunmaktadır. Bu enstitüler Türkiye'de orta dereceli okullara beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumlar olmuştur (Bilge, 1989):

1. Gazi Orta Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü, Ankara 1933-1947 (1947'de Gazi Eğitim Enstitüsü)
2. Atatürk Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü, İstanbul 1967-1968
3. Buca Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü, İzmir 1974-1975
4. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü, Diyarbakır 1978

24 Kasım 1974 tarihinde toplanan Bakanlar Kurulunda dönemin başbakanı Sadi Irmak hükümet programında "Gençlik ve Spor Akademisi" kurulacağını açıklamıştı (TBMM tutanakları, 1974). 1974 yılında Ankara'da ilk Gençlik ve Spor Akademisi açılmış, bu kurum beden eğitimi ve spor okulları arasındaki yerini almıştır. Sonraki süreçte İstanbul ve

Manisa'da da akademiler açılmıştır (Bilge, 1989). Akademiler, beden eğitimi spor bilimleri ve beden eğitimi spor yönetimi bölümleri olmak üzere iki bölümle faaliyet göstermekteydi. Akademide öğrenim görmek için gereken şartlar Gençlik ve Spor Akademileri Kuruluş Öğretim ve Sınav Yönetmeliği (1980) kapsamında belirlenmiştir.

Gençlik ve Spor Akademileri dışında, 1977 yılından itibaren Ege Üniversitesi bünyesinde açılan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu yükseköğretimde beden eğitimi alanında eğitim ve öğretim veren bir kurum olmuştur (Ege Üniversitesi Yayınları 1980). Ege Üniversitesi BESYO Türkiye'de beden eğitimi ve spor alanında ilk kez lisansüstü eğitimi başlatan kurum olmuştur (Bilge, 1989). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları uzun yıllar Türkiye'de beden eğitimi alanında eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürüten önemli kurumlar olmuştur. 20 Temmuz 1982 tarihinde 41 sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile yükseköğretimde yeniden teşkilatlanmaya gidilmiş, yüksek öğretmen okulu beden eğitimi bölümleri, beden eğitimi ve spor yüksekokulu, ODTÜ'ye bağlı Beden Eğitimi Spor Rekreasyon bölümü, Gençlik ve Spor Akademileri kaldırılmış, eğitim fakültelerine bağlı Beden Eğitimi Spor Bölümü kurulmuştur. Eğitim Fakültelerine bağlı bu bölümlerin amacı "eğitim kurumlarına beden eğitimi ve spor öğretmeni, kamu ve özel kuruluşlar için antrenör yetiştirmek" olarak belirlenmiştir (Bilge, 1989).

5 Mayıs 1989 tarihinde Yüksek Öğretim Kurumu 1989/39.1441 Sayılı Kararı ile Hacettepe Üniversitesi bünyesinde Spor Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi kurulmuştur. Sonraki süreçte Türkiye'de beden eğitimi ve spor yüksekokulları üniversiteler bünyesinde açılmıştır. Beden Eğitimi ve spor yüksekokulları günümüzde fakülte haline gelmektedir.

2.2.1.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları

Yükseköğretim kapsamında beden eğitimi ve spora ilişkin eğitim ve öğretim faaliyetleri günümüzde üniversitelere bağlı farklı birimler aracılığıyla yürütülmektedir. Bunlardan bir tanesi beden eğitimi ve spor yüksekokullarıdır. Eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor bölümleri süreç içerisinde bu fakültelerden ayrılarak beden eğitimi ve spor yüksekokullarına dönüşmüştür.

YÖK'ün 2018 verilerine göre 50 üniversitede beden eğitimi ve spor yüksekokulu altında beden eğitimi ve spor alanında eğitim öğretim faaliyetleri yürütülmektedir.

Tablo 32

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları

Üniversite	Kuruluş Tarihi	Kapsam	Bulunduğu Şehir
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	21.07.1995	Devlet	Bolu
Abdullah Gül Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	Kayseri
Adıyaman Üniversitesi	03.07.2011	Devlet	Adıyaman
Adnan Menderes Üniversitesi	10.06.1997	Devlet	Aydın
Afyon Kocatepe Üniversitesi	12.09.2000	Devlet	Afyonkarahisar
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	13.11.2010	Devlet	Ağrı
Ahi Evran Üniversitesi	05.11.1999	Devlet	Kırşehir
Ardahan Üniversitesi	02.06.2010	Devlet	Ardahan
Artvin Çoruh Üniversitesi	27.08.2015	Devlet	Artvin
Balıkesir Üniversitesi	13.07.2000	Devlet	Balıkesir
Bartın Üniversitesi	07.04.2007	Devlet	Bartın
Batman Üniversitesi	23.06.2012	Devlet	Batman
Bayburt Üniversitesi	24.07.2013	Devlet	Bayburt
Bingöl Üniversitesi	04.08.2012	Devlet	Bingöl
Bitlis Eren Üniversitesi	22.08.2010	Devlet	Bitlis
Bozok Üniversitesi	15.04.2009	Devlet	Yozgat
Bülent Ecevit Üniversitesi	15.11.2010	Devlet	Zonguldak
Cumhuriyet Üniversitesi	29.06.1994	Devlet	Sivas
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	23.09.1998	Devlet	Çanakkale
Çukurova Üniversitesi	03.11.1994	Devlet	Adana
Dicle Üniversitesi	29.12.1996	Devlet	Diyarbakır
Dumlupınar Üniversitesi	14.04.1999	Devlet	Kütahya
Erciyes Üniversitesi	21.07.1995	Devlet	Kayseri
Erzincan Üniversitesi	08.03.2012	Devlet	Erzincan
Gaziantep Üniversitesi	19.09.1997	Devlet	Gaziantep
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	07.05.1994	Devlet	Tokat
Gümüşhane Üniversitesi	28.04.2010	Devlet	Gümüşhane
Harran Üniversitesi	30.07.2008	Devlet	Şanlıurfa
Iğdır Üniversitesi	03.01.2012	Devlet	Iğdır
Kafkas Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Kars
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	13.07.2000	Devlet	Kahramanmaraş
Karabük Üniversitesi	26.02.2010	Devlet	Karabük
Karadeniz Teknik Üniversitesi	10.05.2006	Devlet	Trabzon
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Karaman
Kastamonu Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Kastamonu
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	13.11.2010	Devlet	Kilis
Kocaeli Üniversitesi	27.01.2005	Devlet	Kocaeli
Mardin Artuklu Üniversitesi	27.08.2015	Devlet	Mardin
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	15.04.2011	Devlet	Burdur
Mersin Üniversitesi	06.03.1999	Devlet	Mersin
Mustafa Kemal Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Hatay
Muş Alparslan Üniversitesi	03.08.2016	Devlet	Muş
Namık Kemal Üniversitesi	23.06.2012	Devlet	Tekirdağ
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Niğde
Ordu Üniversitesi	26.02.2010	Devlet	Ordu
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	02.05.2012	Devlet	Rize
Siirt Üniversitesi	09.03.2013	Devlet	Siirt
Şirnak Üniversitesi	24.07.2013	Devlet	Şirnak
Trakya Üniversitesi	11.11.2005	Devlet	Edirne
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	01.07.2010	Devlet	Van

2.2.1.2.2. Spor Bilimleri Fakülteleri

Günümüzde beden eğitimi ve spor bilimleri alanında eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü bir diğer kurum da spor bilimleri fakülteleridir. Türkiye’de beden eğitimi ve spor yüksekokulu olarak faaliyet gösteren kurumlar spor bilimleri fakültesi olmaktadır. YÖK’ün 2018 verilerine göre, 29 üniversitede spor bilimleri fakültesi eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam etmektedir.

Tablo 33

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Türkiye’deki Spor Bilimleri Fakülteleri

Üniversite	Kuruluş Tarihi	Kapsam	Bulunduğu Şehir
Akdeniz Üniversitesi	07.12.2016	Devlet	Antalya
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	03.08.2016	Devlet	Alanya
Aksaray Üniversitesi	02.10.1996	Devlet	Aksaray
Anadolu Üniversitesi	24.07.2013	Devlet	Eskişehir
Ankara Üniversitesi	24.07.2013	Devlet	Ankara
Atatürk Üniversitesi	08.03.2015	Devlet	Erzurum
Düzce Üniversitesi	08.04.2016	Devlet	Düzce
Ege Üniversitesi	08.04.2016	Devlet	İzmir
Erzurum Teknik Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	Erzurum
Fırat Üniversitesi	26.08.2014	Devlet	Elazığ
Gazi Üniversitesi	08.04.2016	Devlet	Ankara
Giresun Üniversitesi	09.03.2015	Devlet	Giresun
Hacettepe Üniversitesi	10.11.2013	Devlet	Ankara
Hitit Üniversitesi	30.07.2017	Devlet	Çorum
İnönü Üniversitesi	03.07.2017	Devlet	Malatya
İstanbul Üniversitesi	05.06.2015	Devlet	İstanbul
Kırıkkale Üniversitesi	09.03.2015	Devlet	Kırıkkale
Kocaeli Üniversitesi	01.11.2016	Devlet	Kocaeli
Manisa Celâl Bayar Üniversitesi	01.11.2016	Devlet	Manisa
Marmara Üniversitesi	08.04.2016	Devlet	İstanbul
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	08.02.2015	Devlet	Muğla
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	24.07.2013	Devlet	Samsun
Pamukkale Üniversitesi	26.08.2014	Devlet	Denizli
Sakarya Üniversitesi	05.06.2015	Devlet	Sakarya
Selçuk Üniversitesi	09.03.2015	Devlet	Konya
Sinop Üniversitesi	05.06.2015	Devlet	Sinop
Süleyman Demirel Üniversitesi	05.06.2015	Devlet	Isparta
Uludağ Üniversitesi	11.11.2013	Devlet	Bursa
Uşak Üniversitesi	07.10.2012	Devlet	Uşak

2.2.1.2.3. Eğitim Fakültelerine Bağlı Bölümler

Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetleri, temel olarak spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi ve spor yüksekokulları tarafından yürütülmektedir. Tüm kurumlar spor bilimleri fakültesi olmaya başlamıştır ancak bu iki isim dışında halen eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümleri mevcuttur. Türkiye’de 8 üniversitenin eğitim fakültelerinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü bulunmaktadır.

Tablo 34

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı İtibariyle Türkiye’de Eğitim Fakültelerine Bağlı Bölümler

Üniversite	04.02.2009	Devlet	Ağrı
Amasya Üniversitesi	25.08.2009	Devlet	Amasya
Atatürk Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Erzurum
Erzincan Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Erzincan
Hakkari Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Hakkari
Necmettin Erbakan Üniversitesi	03.05.2016	Devlet	Konya
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	14.09.2011	Devlet	Nevşehir
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	10.09.2009	Devlet	Ankara
Sakarya Üniversitesi	05.04.2009	Devlet	Sakarya

2.2.2. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Politikasına Genel Bir Bakış

Tevhid-i Tedrisat kanunundan önce, eğitimle ilgili yapılan çalışmalar içerisinde beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye ilgili ilk karar, 15 Temmuz 1923 yılında düzenlenen Birinci Heyet-i İlmiye toplantısında alınmıştır. Birinci Heyet-i İlmiye toplantısından sonra 14 Ağustos 1923 yılında toplanan Dördüncü İcra Vekilleri Heyetinin, eğitim ile ilgili kararları arasında beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye de yer vermiştir (Neziroğlu ve Yılmaz, 2013). Sonraki süreçte 27 Kasım 1924 yılında toplanan Bakanlar Kurulu toplantısında Maarif Vekili Mehmet Şükrü Saraçoğlu yaptığı açıklamayla hükümetin eğitim politikasını ortaya koymuş ve öğretmen eksikliğinin tamamlanması gerekliliğini belirtmiştir (TBMM, 1924):

"Meclisi Âlinizin yüksek kararı ile tevhidi tedrisat esaslarını kabul ederek selâmet yolunu bulmuş olan maarifinizi aynı yolda yürütmek ve Türk vatanına talim ve terbiyenin muhtaç olduğu intizam ve inzibat altında yeknesak terbiye ve tahsil ile mücehhez, hayat için hazırlanmış gençler yetiştirmek gayemiz olacaktır. Halkımızın maarife karşı gösterdiği büyük alâkayı bihakkın tatmin edebilmek üzere muallim noksanının telâfisine çalışmak ve alelûmum mektep programları ile mektep teşkilâtlarının istikrarını temin için lüzumsuz tebdülâtta ictinap etmek vazifemizdir."

Ali Fethi OKYAR hükümeti bakanlar kurulunda açıkladığı hükümet programı doğrultusunda öğretmen ihtiyacını gidermek adına yurt dışına öğrenci göndermiştir (Bilge, 1989). Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar geçen süreçte Türkiye’de farklı kurumlar bünyesinde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmiştir. Bilge (1989) beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme sistemlerini beş ana başlık altında incelemiştir. Kurslar vasıtasıyla (1926-1930), enstitüler vasıtasıyla (1933-1979), akademiler vasıtasıyla (1974 – 1982), yüksekokullar vasıtasıyla (1978 – 1982), üniversiteler vasıtasıyla (1982’den itibaren) bu başlıkları oluşturmaktadır ve beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye yönelik kronolojik yapıyı göstermektedir.

İlk olarak 1926 yılında özellikle Selim Sırrı Tarcan’ın vermiş olduğu çabaların bir sonucu olarak İstanbul Çapa Kız Muallim Mektebinde Selim Sırrı Tarcan yöneticiliğinde beden eğitimi dersini öğretecek elemanlar bulup yetiştirmeyi amaçlayan bir kurs açılmış, bu kursa kız ve erkek öğretmen okulunu bitirmiş öğretmen adayları, başarılı ve yetenekli ilkokul öğretmenleri ve ordudan bu özelliklere sahip subaylar çağırılmıştır (Abalı, 1974; Yücel, 1993). Kurs ilk açıldığında Selim Sırrı Tarcan yöneticiliğini yapmış, daha sonra ise (1928) yurt dışından dönen Nizamettin Kırşan bu görevi devralmıştır (Bilge, 1989).

Ders programı içerisinde beden terbiyesi nazariyatı, fizyoloji, anatomi, mihanikiyeti hareket, hıfzıssıhha dersleri ile spor nazariyatı ve tatbikat dersleri bulunan kursta (Altunya, 1986), yurt dışından getirilen öğretmenlerin yanı sıra Selim Sırrı Tarcan ve Nizamettin Kırşan da derse girer (Bilge, 1989).

Cumhuriyet döneminde beden eğitimi ve sporda eğitim ve öğretim faaliyetleri genel olarak beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amacıyla gerçekleşmiştir. Antrenörlük eğitimi, spor yöneticiliği ve rekreasyon gibi bölümler henüz yokken beden eğitimi öğretmeni yetiştirme politikası ülkemizin beden eğitimi geleceğine yön vermeyi amaçlamıştır. Yukarıda bahsedilen kurslar aracılığıyla beden eğitimi öğretmeni yetiştirme politikası sonraki

dönemlerde daha geniş bir bakış açısıyla geliştirilmiştir. 1933-1979 yılları arasında beden eğitimi öğretmeni yetiştirme gayesi enstitülerin programlarında yerini almıştır.

5 Temmuz 1932 tarihinde 105 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu kararı ile Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiyesi Enstitüsü bünyesinde açılan ve üç yıl süreyle eğitim öğretim veren "Beden Terbiyesi" bölümü yüksek öğretimde beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amacını güden ilk kurum olarak karşımıza çıkmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 1932). Kuruluşunun ilk yıllarında beden terbiyesi bölümünün eğitmen kadrosunda yabancı öğretmenler yer almış, ancak bu bölümden yetişen öğrenciler ise mezun olduktan sonra bu kadroda yer almıştır. Bölümde, Beden Terbiyesi, Metodika, Spor ve Oyun, Anatomi, Yabancı Dil, İnkılap Süel dersler (askerlik) dersleri verilmiştir (Bilge, 1989).

Cumhuriyet döneminde beden eğitimi öğretmeni yetiştiren bir başka kurum ise gençlik ve spor akademisidir. İlk kez 1974 yılında 1739 sayılı Milli Eğitim Temel kanunu kapsamında Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi açılmıştır. Sonraki süreçte Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi ve Manisa Gençlik ve Spor Akademisi açılmıştır.

Gençlik ve Spor Akademilerinin amacı, kapsamı, akademi organları ve görevleri, eğitim ve öğretim faaliyetleri 11 Temmuz 1980 tarihli 17044 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Gençlik ve Spor Akademileri Kuruluş, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğiyle belirlenmiştir. Bu yönetmeliğe göre akademinin amacı;

“Akademilerin amacı, öğrencilerini bilim anlayışı kuvvetli milli tarih şuuruna sahip, vatanına, örf ve adetlerine bağlı, milliyetçi ve sağlam düşünceli bilgi ve tecrübe sahibi, dil, din, ırk, sınıf ve mezhep ayrılıklarına meydan vermeyen insan hak ve hürriyetlerine saygılı, Devletin, Milleti ve Cumhuriyeti ile bölünmez bütünlüğüne inanan, kanun, tüzük, yönetmelik ve tüm kurallara bağlı, sağlam karakterli vatandaşlar olarak, kalkınma planlarına uygun gençlik, beden eğitimi ve spor hizmetleri için 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununun ön gördüğü monitör, antrenör, gençlik lideri, yönetici, uzman yetiştirmek, hizmet içi eğitim programları düzenlemek ve uygulamak, Gençlik Sorunları ile Beden Eğitimi ve Sporun tüm alanlarında spor sağlığı konularında, akademice ihtiyaç duyulan ya da ilgili Devlet Kuruluşlarınca işbirliği anlayışı içinde istenecek bilimsel inceleme ve araştırmalarla planlama çalışmaları yapmak ve yayınlarda bulunmaktır.”

Aynı yönetmelikte akademilerin kapsamı ise şöyle belirtilmiştir;

“Akademide, Lisans - Lisansüstü eğitimi, akademiler arası Kurulca tespit edilecek teorik ve uygulamalı dersler, Laboratuvar çalışmaları ve araştırmalar, staj, diploma tezi gibi çalışmalar; ayrıca öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve okutmanların gerekli görebilecekleri

alan çalışmaları, deneyler, ödevler ve raporların eğitim ve öğretim konuları içine alınması ve akademi organlarınınca düzenlenecek uygulamalarla ilgili esaslar bu yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.”

Akademilerin amacı incelendiğinde, ilk kez Türkiye'nin beden eğitimi ve spora ilişkin tüm politikasını etkileyecek önemli noktaların olduğu görülmektedir. Beden eğitimi öğretmeni yetiştirme kursları ve enstitüler daha çok beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeyi amaçlarken, 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununda yer alan antrenör ve monitör kavramları, bunlar dışında spor yöneticisi, gençlik lideri, uzman meslek isimleri yer almış, akademilerin amaçlarından biri de bu meslekleri yapacak insan gücü yetiştirmek olmuştur. Dolayısıyla gençlik ve spor akademileri günümüzde beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştiren yükseköğretim kurumlarındaki bölümlere öncü olmuştur.

1978 – 1982 yılları arasında yüksekokullar aracılığıyla beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmek istenmiştir. İlk zamanlar, Gazi Yüksek Öğretmen Okulu, Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu, Buca Yüksek Öğretmen Okulu ve Diyarbakır Yüksek Öğretmen Okulu içerisinde Beden Eğitimi Bölümleri açılmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu adıyla ilk kez Ege Üniversitesi bünyesinde beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmiştir. Ayrıca ODTÜ bünyesinde Beden Eğitimi Spor ve Rekreasyon bölümü açılmıştır. 1982 yılından itibaren beden eğitimi öğretmeni yetiştirme görevini üniversiteler devralmıştır. Yükseköğretim kanunu ile birlikte bu bölümler ve akademiler kaldırılmış yerine eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi bölümleri getirilmiştir (Bilge, 1989).

Günümüzde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları, Spor Bilimleri Fakülteleri, Eğitim Fakültelerine bağlı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümleri bünyesinde beden eğitimi ve spor öğretmenleri yetiştirilmektedir.

2.3. Beden Eğitimi ve Spor Alanında Öğrenci Seçimi

Beden Terbiyesi bölümünde öğrenci olabilmek için lise olgunluk sınavından geçmek gerekliydi. Bunun yanı sıra bir yıl süreyle ilkokul öğretmenliği yapmış öğretmen okulu mezunları da alınmaktaydı (Bilge, 1989).

Beden eğitimi ve spor alanında ilk öğrenci seçimi 1943 yılında "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Yönetmeliği" ile getirilen ölçütlerle yapılmıştır. Bu yönetmelikte (Maarif Vekâleti, 1943).

- Türk vatandaşı olmak
- 25 yaşından büyük olmamak
- Yatılı olmayanlar için 30 yaşından büyük olmamak
- Sağlam ve sıhhatli olmak
- Seçme sınavından başarılı olmak şartları getirilmiştir.

Gençlik ve Spor Akademisi kurulduktan sonra akademiye girmek için özel yetenek sınavları düzenlenmiştir. Eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor bölümleri kurulduktan sonra da yine özel yetenek sınavları yapılmıştır. Günümüzde, bu alanda ğrenci alımı ve seçimi, farklı ölçütlerin uygulandığı özel yetenek sınavları ile yapılmaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel ve nitel araştırma yaklaşımları benimsenmiştir. Nicel araştırma yaklaşımından tarama modeli ile araştırma verilerinin birinci kısmı toplanmıştır. Birinci aşamada akademisyenlerin Özel Yetenek Sınavları hakkındaki görüşlerini değerlendirmek için oluşturulan form Türkiye’de çeşitli üniversitelerde görev yapan akademisyenlere uygulanmıştır. İkinci aşamada ise yurt içinde ve yurt dışında beden eğitimi ve spor alanında eğitim öğretim faaliyetlerinde bulunan üniversitelerin öğrenci seçme kriterleri incelenmiştir. Nitel araştırma “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016:39). Tarama modeli Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durum var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2002).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın birinci aşamasına ilişkin evreni, Türkiye’deki devlet üniversitelerinin spor bilimleri fakültesi, beden eğitimi ve spor yüksekokulu ve eğitim fakültelerine bağlı bölümlerde çalışan 1837 akademisyen oluşturmaktadır (YÖK İstatistik, 24.01.2018 tarihli veriler). Bu akademisyenlerin 1381’i erkek, 456’sı kadındır. Araştırmanın evrenini oluşturan 1837 akademisyenin 99’u profesör, 258’i doçent, 646’sı yardımcı doçent, 406’sı öğretim görevlisi, 72’si okutman, 16’sı uzman, 358’i araştırma görevlisidir.

Araştırmanın örneklemini, Türkiye’de en az 10 yıldır beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştiren yükseköğrenim kurumlarında çalışan profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve okutman unvanlarına sahip 300 akademisyen oluşturmuştur. Araştırma kapsamında, evrenin %16.33’üne ulaşılmıştır.

Araştırmanın ikinci aşaması için, Türkiye’de en az 10 yıldır beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyeti gösterme şartını sağlayan üniversiteler arasından 19 üniversite rastgele seçilmiştir. Bu şartı sağlayan toplam 36 üniversite bulunmaktadır. Yine bu şartı sağlamak kaydıyla yurtdışından toplam 11 üniversite seçilmiştir. Bu üniversiteler seçilirken 2016 yılı Shanghai Ranking sıralamasında yer alması şartı aranmıştır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanan Özel Yetenek Sınavı Değerlendirme formu kullanılmıştır (EK-1). Araştırmacı tarafından oluşturulan 45 maddelik form beden eğitimi ve spor alanından en az 10 yıldır çalışan ve 10 yıldır özel yetenek sınavlarında görev alan 10 akademisyene gönderilmiş ve görüş istenmiştir. Değerlendirici akademisyenler Özel Yetenek Sınavı Değerlendirme Formundaki maddeleri uygunluk açısından değerlendirmiştir. Akademisyenlerden elde edilen görüşler doğrultusunda anlam bakımından birbirini tekrar eden maddeler formdan çıkarılmış ve 34 maddelik son form oluşturulmuştur. Formun son hali 1-5 arasında değerlendirilmiştir (Kesinlikle katılmıyorum-kesinlikle katılıyorum). 2016-2017 Eğitim ve öğretim yılı için üniversiteler tarafından yayınlanan özel yetenek sınav kılavuzlarındaki sınav içeriği, dayanıklılık, sürat, koordinasyon, sporcu özgeçmişi, branş, hakemlik ve antrenörlük, merkezi sınavla doğrudan alım, millilik kontenjanı gibi kriterlere göre incelenmiştir. Yurt dışında belirlenen üniversitelere ait öğrenci seçim kriterleri ise mail ve telefon görüşmesi yoluyla talep edilmiştir. İlgili üniversitelere yukarıdaki kriterlerin olup olmadığını belirtmeleri istenen bir form gönderilmiştir. E-posta yoluyla ulaşılamayan üniversitelerin Uluslararası İlişkiler birimleri aranarak beden eğitimi ve spor alanında eğitim-öğretim faaliyetleri yapan bölümleri için öğrenci seçim kriterleri sorulmuştur. Toplam 50 Üniversite aranmış, mail ve telefon yoluyla yalnızca 11 üniversiteden yeterli bilgi alınabilmiştir. Türkiye’den toplam 19 üniversitenin özel yetenek sınav ölçütleri değerlendirilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 22.0 programında kayıt altına alınmıştır. Akademisyenlerin demografik bilgilerinin cmlenmesi için betimsel analizler kullanılmıştır. Akademisyenlerin, zel yetenek sınavları ile ilgili görüşlerinin idari göreve göre değişip değişmediğini test etmek için bağımsız t test kullanılmıştır. Yapılan analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir. Anket maddelerinin basıklık ve carpıklık değerleri hesaplanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Akademisyenlerin yaş ortalaması 41.40 ± 10.62 olarak bulunmuştur. Katılımcıların %26.7'si kadın (n=80), %73.3'ü erkek (n=220) akademisyenlerden oluşmaktadır. Akademisyenlerin %18.7'si profesör doktor (n=56), %11.1'i doçent doktor (n=33), %13.3'ü yardımcı doçent doktor (n=40), %17'si araştırma görevlisi (n=51), %30.7'si öğretim görevlisi (n=92), %9.3'ü okutman (n=28) unvanlarına sahip olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %22.7'si idari görevi olduğunu (bölüm başkanı, bölüm başkan yardımcısı, yüksekokul müdürü, yüksekokul müdür yardımcısı, dekan, dekan yardımcısı) (n=68), %77.3'ü (n=232) idari bir görevi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 35'te akademisyenlerin özel yetenek sınavlarını değerlendirme formuna ait maddelere katılma derecelerinin ortalaması verilmiştir. Buna göre, akademisyenler Türkiye'de yapılan özel yetenek sınavlarının öğrenci seçimi açısından tam olarak "yeterli" olmadığını düşünmektedir (m1, $X=2.29 \pm 1.09$). Ayrıca bu sınavların kısmen "tarafsız" olduğu düşünülmektedir (m2, $X=2.96 \pm 1.07$). Akademisyenlerin sınavların "bilimselliği" açısından kararsız kaldıklarını söylemek mümkündür (m3, $X=2.52 \pm 1.09$). Özel yetenek sınavlarının yetenek seçim ilkelerine uygun olmadığı görüşü daha hakimdir (m4, $X=2.34 \pm 1.05$). Akademisyenler, beden eğitimi ve spor alanında öğrenci seçimi için yapılan sınavların "mesleki açıdan yeterli" olabilecek öğrencileri seçmediğini düşünmektedir (m5, $X=2.18 \pm 1.03$). Ayrıca, katılımcıların büyük çoğunluğu her bölüm için farklı şartların olması gerektiğini belirtmiştir (m6, $X=4.53 \pm 0.87$). Milli sporculara ayrılan kontenjan konusundan kısmen yeterli görüşü bulunmaktadır (m7, $X=3.43 \pm 1.36$).

4.3. Spor Bilimleri Alanında Görev Yapan Akademisyenlerin Özel Yetenek Sınavları Hakkındaki Görüşleri

Tablo 35

Akademisyenlerin özel yetenek sınavına ilişkin değerlendirmeleri

Maddeler	Ort. (1-5)	S.S	Skew.	Kurt.
1. Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları öğrenci seçimi açısından yeterlidir.	2.29	1.09	.46	-.58
2. Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları tarafsız şekilde yapılmaktadır.	2.96	1.07	-.26	-.39
3. Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları bilimsel kriterlere uygun şekilde yapılmaktadır.	2.52	1.09	.32	-.50
4. Özel yetenek sınavları yetenek seçim ilkelerine uygun yapılmaktadır.	2.34	1.05	.53	-.31
5. Özel yetenek sınavları beden eğitimi ve spor alanı için mesleki açıdan yeterli olabilecek öğrencileri seçmektedir.	2.18	1.03	.82	.35
6. Her bölüm için farklı başvuru şartlarının olması gerekir.	4.53	.87	-2.51	1.70
7. Milli sporculara yeteri kadar kontenjan ayrılmaktadır.	3.43	1.36	-.55	-.96
8. Sporcu özgeçmiş ölçme ve değerlendirme kriterleri bilimsel açıdan uygundur.	2.59	1.30	.23	-1.18
9. Sporcu özgeçmiş ölçme ve değerlendirme kriterlerini objektif buluyorum.	2.58	1.30	.31	-1.08
10. Sadece sporcu özgeçmiş ile öğrenci alımı uygun değildir.	3.94	1.33	-.97	-.34
11. Her üniversitenin birbirinden farklı sınavlar yapmasında sakınca yoktur.	3.12	1.44	-.17	-1.33
12. Özel yetenek sınavlarının bir standarda göre yapılması gerekir.	4.02	1.13	-.95	-.11
13. Özel yetenek sınavlarında, branşa özgü değerlendirmelerin yapılması gerekir.	4.02	1.19	-1.17	.56
14. Özel yetenek sınavlarında branş sınavı olmalıdır.	4.10	1.20	-1.26	.63
15. Branş sınavlarında beden eğitimi ve spora ilişkin genel kültür sorularına yer verilmelidir (spor tarihi, olimpiyatlar vb...).	3.40	1.28	-.44	-.86
16. Bazı bölümler için yalnızca merkezi sınavdan alınan puanla öğrenci alımı uygundur.	2.43	1.49	.52	-1.23
17. Sporcu özgeçmiş ölçme ve değerlendirme kriterleri giriş puanı olarak değil, sınava girişte ön koşul için kullanılmalıdır.	3.62	1.23	-.62	-.52
18. Özel yetenek sınavlarında dayanıklılık testi olmalıdır.	3.68	1.10	-.72	-.07
19. Özel yetenek sınavlarında sürat testi olmalıdır.	3.74	1.08	-.82	.28
20. Özel yetenek sınavlarında koordinasyon testi olmalıdır.	4.02	1.05	-1.17	1.09
21. Koordinasyon sınavında çabukluk özelliğini ölçen testler olmalıdır.	3.89	.99	-.91	.83
22. Koordinasyon sınavında kuvvet özelliğini ölçen testler olmalıdır.	3.76	1.01	-.70	.23
23. Koordinasyon sınavında denge özelliğini ölçen testler olmalıdır.	3.94	.99	-.93	.83
24. Koordinasyon sınavında esneklik özelliğini ölçen testler olmalıdır.	3.76	1.05	-.70	.12
25. Özel yetenek sınavları öğretim üyelerine yük olmaktadır.	2.78	1.59	.25	-1.49
26. Sporcu özgeçmiş ölçme ve değerlendirme kriterlerindeki branşlara verilen puanlarının üniversitenin bulunduğu bölgeye göre değişmesi normaldir.	3.07	1.44	-.14	-1.32
27. Sporcu özgeçmiş ölçme ve değerlendirme kriterlerindeki branşlara verilen puanların standart olması gerekir.	3.72	1.27	-.75	-.51
28. Yalnızca merkezi sınavdan alınan puanla öğrenci alımı beden eğitimi ve spor bilimleri alanı için uygun değildir.	3.85	1.39	-.91	-.52
29. Özel yetenek sınavlarındaki değerlendirme kriterlerinin (merkezi sınav, sporcu özgeçmiş, branş vb...) yüzdelik dağılımı uygundur.	2.75	1.15	.08	-.73
30. Özel yetenek sınavlarında koordinasyon parkuruna gerek yoktur.	1.89	1.21	1.27	.62
31. Özel yetenek sınavlarında branş sınavına gerek yoktur.	1.80	1.21	1.42	.90
32. Beden eğitimi ve spor bilimleri alanında öğrenci seçimi için merkezi sınav ve sporcu özgeçmiş değerlendirmesi yeterlidir.	1.90	1.18	1.19	.39
33. Özel yetenek sınavlarında adaylara beden eğitimi ve spora ilişkin yazılı sınav (test vb...) yapılmalıdır.	2.65	1.39	.34	-1.08
34. Beden eğitimi ve spor alanı için ayrı bir merkezi sınav olmalıdır (YGS-spor bilimleri gibi).	3.12	1.43	-.17	-1.26

Akademisyenler, sporcu özgeçmişi değerlendirme kriterlerinin kısmen bilimsel açıdan uygun olduğunu belirtirken (m8, $X=2.59\pm1.30$), bu kriterlerin de aynı düzeyde objektif bulunduğunu söylemek mümkündür (m9, $X=2.58\pm1.30$). Çoğunluğun sadece sporcu öz geçmişi ile öğrenci alımının uygun olmadığını belirttiği görülmüştür (m10, $X=3.94\pm1.33$). Araştırmaya katılan akademisyenler arasında, her bölümün farklı sınav yapmasında sakınca olmadığına dair görüş kısmen hakimdir (m11, $X=3.12\pm1.44$). Bunun yanı sıra, akademisyenler özel yetenek sınavlarının bir standarda göre yapılması gerektiğini savunmuştur (m12, $X=4.02\pm1.13$).

Akademisyenler büyük çoğunluğu özel yetenek sınavlarında branşa ilişkin değerlendirmelerin yapılması gerektiğini savunmaktadır (m13, $X=4.02\pm1.19$; m14, $X=4.10\pm1.20$). Akademisyenlerin çoğunluğu, branş sınavlarında beden eğitimi ve spora ilişkin genel kültür sorularının sorulması gerektiğini savunmaktadır (m15, $X=3.40\pm1.28$). Bazı bölümler için sadece merkezi sınavla öğrenci alımının uygunluğu konusunda kısmen uygun olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır (m16, $X=2.43\pm1.49$). Sporcu öz geçmişi değerlendirme kriterlerinin başvuru şartı olması gerektiği görüşü tespit edilmiştir (m17, $X=3.62\pm1.23$).

Araştırmaya katılan akademisyenlerin çoğunluğu özel yetenek sınavlarında dayanıklılık (m18, $X=3.68\pm1.19$), sürat (m19, $X=3.74\pm1.08$), koordinasyon (m20, $X=4.02\pm1.05$) gibi testlerin olması gerektiğini belirtmiş, koordinasyon sınavlarında ise çabukluk (m21, $X=3.89\pm0.99$), kuvvet (m22, $X=3.76\pm1.01$), denge (m23, $X=3.94\pm0.99$), esneklik (m24, $X=3.76\pm0.99$) özelliklerini ölçebilecek testlerin olması gerektiğini savunmuştur. Akademisyenlerin bir kısmı özel yetenek sınavlarının öğretim üyelerine yük olduğunu belirtmiştir (m25, $X=2.78\pm1.59$). Sporcu özgeçmişinde branşlara verilen puanların üniversitenin bulunduğu bölgeye göre değişmesinin normal olduğuna dair bir görüş hakimdir (m26, $X=3.07\pm1.44$); ancak, branşlara verilen puanların bir standart oluşturması gerekliliği görüşü de mevcuttur (m27, $X=3.72\pm1.27$).

Akademisyenlerin çoğunluğu sadece merkezi sınavla öğrenci alımının beden eğitimi ve spor alanı için uygun olmadığı görüşündedir (m28, $X=3.85\pm1.39$). Özel yetenek sınavlarında öğrencilerin başarı puanı hesaplanırken kullanılan yüzdeler dilimlerin kısmen uygun olduğu görüşü tespit edilmiştir (m29, $X=2.75\pm1.15$). Katılımcıların bir kısmı özel yetenek sınavlarında adaylara beden eğitimi ve sporla ilgili test ya da yazılı gibi sınavlar yapılması gerektiğini savunmuştur (m33, $X=2.65\pm1.39$). Ayrıca, YGS-spor bilimleri gibi

bir isimle beden eğitimi ve spor alanında ayrı bir merkezi sınavın gerekli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır (m34, $X=3.12\pm1.43$).

Tablo 36 (a)

Akademisyenlerin özel yetenek değerlendirme formundaki maddelere katılma düzeyleri açısından idari görev bulunma durumları arasındaki farklar

Maddeler	İdari Görev	Ort.	s.s.	t	p
1. Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları öğrenci seçimi açısından yeterlidir.	Evet	2.60	1.17	2.70	p<0.01*
	Hayır	2.19	1.05		
2. Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları tarafsız şekilde yapılmaktadır.	Evet	3.27	1.10	2.78	p<0.01*
	Hayır	2.87	1.05		
3. Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları bilimsel kriterlere uygun şekilde yapılmaktadır.	Evet	2.67	1.20	1.28	p>0.05
	Hayır	2.48	1.06		
4. Özel yetenek sınavları yetenek seçim ilkelerine uygun yapılmaktadır.	Evet	2.57	1.23	2.02	p<0.05*
	Hayır	2.28	.99		
5. Özel yetenek sınavları beden eğitimi ve spor alanı için mesleki açıdan yeterli olabilecek öğrencileri seçmektedir.	Evet	2.57	1.24	3.62	p<0.01*
	Hayır	2.06	.93		
6. Her bölüm için farklı başvuru şartlarının olması gerekir.	Evet	4.36	1.22	-1.82	p>0.05
	Hayır	4.58	.73		
7. Milli sporculara yeteri kadar kontenjan ayrılmaktadır.	Evet	3.60	1.33	1.18	p>0.05
	Hayır	3.37	1.37		
8. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterleri bilimsel açıdan uygundur.	Evet	2.82	1.44	1.67	p>0.05
	Hayır	2.52	1.26		
9. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterlerini objektif buluyorum.	Evet	2.63	1.40	.37	p>0.05
	Hayır	2.56	1.27		
10. Sadece sporcu özgeçmişi ile öğrenci alımı uygun değildir.	Evet	3.39	1.64	-3.96	p<0.01*
	Hayır	4.10	1.18		
11. Her üniversitenin birbirinden farklı sınavlar yapmasında sakınca yoktur.	Evet	3.22	1.52	.65	p>0.05
	Hayır	3.09	1.42		
12. Özel yetenek sınavlarının bir standarda göre yapılması gerekir.	Evet	3.91	1.28	-9.20	p>0.05
	Hayır	4.05	1.08		
13. Özel yetenek sınavlarında, branşa özgü değerlendirmelerin yapılması gerekir.	Evet	3.82	1.24	-1.60	p>0.05
	Hayır	4.08	1.17		
14. Özel yetenek sınavlarında branş sınavı olmalıdır.	Evet	3.80	1.28	-2.29	p>0.05
	Hayır	4.18	1.16		
15. Branş sınavlarında beden eğitimi ve spora ilişkin genel kültür sorularına yer verilmelidir (spor tarihi, olimpiyatlar vb...).	Evet	3.13	1.46	-1.96	p>0.05
	Hayır	3.47	1.21		
16. Bazı bölümler için yalnızca merkezi sınavdan alınan puanla öğrenci alımı uygundur.	Evet	2.64	1.49	1.34	p>0.05
	Hayır	2.37	1.48		
17. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterleri giriş puanı olarak değil, sınava girişte ön koşul için kullanılmalıdır.	Evet	3.14	1.29	-3.66	p<0.01*
	Hayır	3.75	1.18		

Tablo 36’da akademisyenlerin özel yetenek değerlendirme formundaki maddelere katılma düzeyleri açısından idari görev bulunma durumları arasındaki farklar verilmiştir. Sınavın

öğrenci seçimi için yeterli olması açısından, idari görevi bulunan akademisyenlerle bulunmayan akademisyenler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.01$, $t=2.70$). İdari görevi bulunan akademisyenlerin sınavı yeterli bulduğunu söylemek mümkündür ($X=2.60\pm1.17$). İdari görevi bulunan akademisyenler ile diğer akademisyenler arasında sınavın tarafsızlığına ilişkin görüş açısından anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.01$, $t=2.78$). Aynı şekilde idari görevi bulunan akademisyenler sınavların tarafsız yapıldığını belirtmiştir ($X=2.78\pm1.10$).

İdari görevi bulunan akademisyenler ile idari görevi olmayanlar arasında sınavların yetenek seçimi ilkelerine uygunluğu açısından anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$, $t=2.02$). Yöneticiler sınavların yetenek seçimi ilkelerine uygun olduğunu belirtmiştir ($X=2.57\pm1.23$). Yeterli öğrenci seçimi açısından bakıldığında yönetici olan akademisyenler ile diğer akademisyenler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$, $t=3.62$). Buna göre, yöneticiler özel yetenek sınavlarının mesleki açıdan yeterli olabilecek öğrenci seçtiklerini düşünmektedir ($X=2.57\pm1.24$).

Sadece merkezi sınav ile öğrenci alımı açısından yöneticiler ile diğer akademisyenler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$, $t=-3.96$). Bu maddeye ilişkin ortalamalar incelendiğinde, yöneticilerin sadece merkezi sınav ile öğrenci alımına diğer akademisyenlere göre daha olumlu baktığını söylemek mümkündür ($X=3.39\pm1.64$).

Sporcu özgeçmişinin ön şart olarak kullanılmasına ilişkin görüş açısından yöneticiler ile diğer akademisyenler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$, $t=-3.66$). Buna göre, idari görevi bulunmayan akademisyenler sporcu öz geçmişi ön şart olmasına daha olumlu bakmaktadır ($X=3.75\pm1.18$).

Tablo 36 (b)

Akademisyenlerin özel yetenek değerlendirme formundaki maddelere katılma düzeyleri açısından idari görev bulunma durumları arasındaki farklar (Devamı)

Maddeler	İdari Görev	Ort.	s.s.	t	p
18. Özel yetenek sınavlarında dayanıklılık testi olmalıdır.	Evet	3.38	1.36	-2.57	p<0.01*
	Hayır	3.77	1.00		
19. Özel yetenek sınavlarında sürat testi olmalıdır.	Evet	3.64	1.25	-.93	p>0.05
	Hayır	3.77	1.02		
20. Özel yetenek sınavlarında koordinasyon testi olmalıdır.	Evet	3.89	1.24	-1.15	p>0.05
	Hayır	4.06	.98		
21. Koordinasyon sınavında çabukluk özelliğini ölçen testler olmalıdır.	Evet	3.75	1.18	-1.32	p>0.05
	Hayır	3.93	.93		
22. Koordinasyon sınavında kuvvet özelliğini ölçen testler olmalıdır.	Evet	3.72	1.18	-.42	p>0.05
	Hayır	3.78	.96		
23. Koordinasyon sınavında denge özelliğini ölçen testler olmalıdır.	Evet	3.85	1.22	-.82	p>0.05
	Hayır	3.96	.91		
24. Koordinasyon sınavında esneklik özelliğini ölçen testler olmalıdır.	Evet	3.69	1.29	-.66	p>0.05
	Hayır	3.78	.97		
25. Özel yetenek sınavları öğretim üyelerine yük olmaktadır.	Evet	3.29	1.57	3.04	p<0.01*
	Hayır	2.63	1.57		
26. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterlerindeki branşlara verilen puanlarının üniversitenin bulunduğu bölgeye göre değişmesi normaldir.	Evet	3.26	1.44	1.22	p>0.05
	Hayır	3.02	1.43		
27. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterlerindeki branşlara verilen puanların standart olması gerekir.	Evet	3.52	1.33	-1.45	p>0.05
	Hayır	3.78	1.25		
28. Yalnızca merkezi sınavdan alınan puanla öğrenci alımı beden eğitimi ve spor bilimleri alanı için uygun değildir.	Evet	3.64	1.52	-1.39	p>0.05
	Hayır	3.91	1.34		
29. Özel yetenek sınavlarındaki değerlendirme kriterlerinin (merkezi sınav, sporcu özgeçmişi, branş vb...) yüzdelik dağılımı uygundur.	Evet	2.69	1.22	-.47	p>0.05
	Hayır	2.76	1.14		
30. Özel yetenek sınavlarında koordinasyon parkuruna gerek yoktur.	Evet	2.16	1.22	2.05	p<0.05*
	Hayır	1.81	1.20		
31. Özel yetenek sınavlarında branş sınavına gerek yoktur.	Evet	1.97	1.18	1.26	p<0.01*
	Hayır	1.75	1.22		
32. Beden eğitimi ve spor bilimleri alanında öğrenci seçimi için merkezi sınav ve sporcu özgeçmişi değerlendirmesi yeterlidir.	Evet	2.35	1.33	3.59	p>0.05
	Hayır	1.77	1.10		
33. Özel yetenek sınavlarında adaylara beden eğitimi ve spora ilişkin yazılı sınav (test vb...) yapılmalıdır.	Evet	2.72	1.43	.43	p>0.05
	Hayır	2.63	1.38		
34. Beden eğitimi ve spor alanı için ayrı bir merkezi sınav olmalıdır.	Evet	3.00	1.50	-.80	p>0.05
	Hayır	3.15	1.41		
İdari görev (68), Diğer (232)					

Özel yetenek sınavlarının içeriği ile ilgili olan görüşler incelendiğinde sadece dayanıklılık testi olmalıdır görüşünde yöneticiler ve akademisyenler arasından anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Özel yetenek sınavlarının öğretim üyelerine yük olduğuna ilişkin görüşler incelendiğinde yöneticiler ile diğer akademisyenler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.01$, $t=3.04$). İdari görevi olan akademisyenlerin diğer akademisyenlere göre bu görüşe daha çok katıldıkları görülmektedir ($X=3.29\pm1.57$).

Tablo 37

Araştırmaya Katılan Akademisyenlerden bazılarının değerlendirme formu dışındaki görüşleri

Yrd. Doç. Dr./Yüksekokul Müdür Yardımcısı	Aynı bölüme (mesela beden eğitimi öğretmenliği) öğrenci alan her üniversitenin kendine özgü bir sınav sisteminin olması, aslında bir beden eğitimi öğretmeninde ne tür özelliklerin olması gerektiğinin, her okul tarafından farklı algılandığının bir ürünüdür.
Arş. Gör.	Öğretim üyelerinin çoğuna araştırma görevlilerinin görevli olması nedeniyle iş düşmüyor olduğu için öğretim üyelerine yük olmadığını kastettim. Emek verenler için sözüm yok tabi. Branşlar arasındaki müsabakalarda ve yarışmalarda lig, turnuva, cinsiyet ve yaş farklılıkları standardizasyon konusunu zorlaştırıyor. Adayların istenilen belgelere dair örnek teşkil edecek görsellerine ihtiyacı var. Her sınavda belirlenen kriterleri tutturmasına rağmen eksik belge sebebiyle tutturamayan birileri oluyor. Daha uzar gider paylaşacaklarım. Kolay gelsin size.
Prof. Dr. /Dekan	Her bölümün seçme sınavı alana uygun standartlara göre farklı olabilir. LYS-spor Bilimleri gibi bir merkezi sınav düşünüldüğünde yetenek sınavı formatında farklı uygulamalar yapılabilir. Spor özgeçmiş puanı deneyimleri tüm üniversiteler için standardize edilmiş ortak puanlama sistemine biran önce kavuşturulması uygun olur. Deneyim puanının başarı puanına katkısı da aynı şekilde standardize edilmelidir. Tüm yetenek testlerinde öğretim elemanının duygularını etkilemeyecek sayısal sistemler kullanılması yerinde olacaktır. (metre, kg., fotosel, kronometre vb.)
Yrd. Doç./Bölüm Başkanı	Özel yetenek sınavlarında her bölümün özelliğine uygun özel yetenek sınavı standartları üniversiteyle ortaklaşa geliştirmelidir.
Yrd. Doç. Dr.	Son soru ile de bağlantılı; sınavlarda ortak özellikler olabilir. Merkezilik ise bölgesel düşünülebilir.
Doç. Dr.	Okulun öğretim elemanlarının spor branşları uzmanlık alanlarına göre kontenjan belirleyip sınavlar ilan edilmeli diğer spor dalları kontenjanı az da olsa olmalıdır.
Arş. Gör.	Spor liselerine yönelik bir düzenleme de yapılabilir. Spor liselerinin 240 binin içine girmesi çok zor (seneye başlayacak olan düzenlemede). Şuan bile en yüksek puan alan spor lisesi öğrencisi 250 puanla falan başvuru yapıyor. Bu öğrencilerin asıl amacı BESYO'ya girip öğretmen, yönetici, antrenör olmak. Belki bunlara yönelik farklı bir değerlendirme sistemi olabilirdi. Evet, puan türünün yükselmesi bilişsel açıdan daha gelişmiş öğrencilerin gelmesini sağlarken, bunun kısıtlayıcı yanı ise sporcu kimliğine sahip öğrencilerin azalacak olması. Bunun dengesinin sağlanması gerektiğini düşünüyorum.
Öğr. Gör	Takım sporlarında sporcuların resmi maçlarda oynadıkları müsabaka sayısı ve kaç yıl aktif olarak lisanlı oynadığı dikkate alınmalı, bireysel sporlarda da alınan derecelerin, başarıların gerçek resmi değerlendirmelerin dikkate alınması, sahte lisanslı sporcu olunmasının önüne geçilmesi, sınav esnasında adaylara birden fazla şans verilerek ortalama bir ölçme ve değerlendirmenin yapılmasının sınavların geçerliliği açısından daha kıymetli olur düşüncesindeyim.
Yrd. Doç. Dr./Yüksekokul Müdür Yardımcısı	Özel yetenek sınavlarına başvuruda taban puanın haricinde nitelikli öğrenci alabilmek için ortalama bir puan baraj standardı getirilebilir.
Öğr. Gör. Dr.	Beden Eğitimi ve Spor alanında çalışan eğitimcilerin kalitesi her geçen yıl düşmektedir. Salonu dahi olmayan birçok üniversitede bir sürü sözde Yrd.Doç, Doç ve Prof. devletin parasını yiyor. Öğrencilerin seçiminden eğitimine, ve sistemin içine girişine kadar geçen

	süreçte maalesef adamcılıkla bir yerlere getirilen kalitesiz ve yeterli eğitim almamış "projeksiyon hocalarının" olumsuz etkileri günümüzde çok belirgin hale gelmiştir. Buna önlem alınmadıkça bizler kaliteli öğrenci seçsek ne olur, seçmezsek ne olur?
Yrd. Doç. Dr.	Yüzde onluk düzeyde adaylara mülakat (konuşup-konuşmadığını anlamak için) da gereklidir. Kekeme öğrenciler öğretmen olmamalıdır.
Arş. Gör. Dr.	Temel branşlarda temel becerileri icra edebilen öğrenciler seçilmeli. Bunun yanında bilişsel olarak da belli bir seviyede olan öğrenciler seçilmeli. Ayrıca BES bilimindeki öğrenci sayısı gereğinden fazla. Özellikle hocaların ders ücreti kaygısını bırakmaları gerekir ve öğrenci sayısı azaltılmalıdır.
Yrd. Doç. Dr.	Bölgelere verilen millilik kontenjanı ile yerleşen sporcular, gerek kamplarda olduklarından gerekse federasyonlardan gönderilen izinler dolayısı ile derslere devam etmemekle birlikte, sınavlardan geçirilmektedirler. Milli sporcuların korunması gerekli derken, hiç bir mesleki bilgisi olmayan öğretmen adayları mezun edilmektedir. Milli sporcuların eğitim süreci içler acısıdır. Bölüm hocaları, kendi branşında olan milli sporcuları, üniversiteler arası müsabakalarda yarıştırmak, milli sporcuların başarılarını sanki kendi başarısı gibi sunup, Üniversite yönetimlerine karşı kendi başarılarıymış gibi sunduklarından dolayı, bu öğrencilerin derslere devamları, ders başarıları asla dikkate alınmamaktadır. Hak etmeden bölümlerden mezun olan milli sporcu sayısı çoğunluktadır. Milli sporcuları, kontenjanlarla küçük Anadolu şehirlerindeki bölümlere yerleştirmektense, merkezi bir noktada (örn. Ankara gibi) toplanmaları sağlanmalı, öğretmenlikten ziyade, daha verimli olacakları antrenörlük ve yöneticilik bölümlerine yönlendirilmeliler diye düşünüyorum. Böylece, milli sporcularımız ülke sporumuz için çok daha faydalı olacaklardır.
Öğr. Gör.	Beden eğitimi ile ilgili okulların ve öğrenci kontenjanlarının sınırlandırılması gerekmektedir..
Doç. Dr./Bölüm Başkanı	Spor liselerinin öğrenci yetenek sınavları üniversite öğretim elamanları ile ortaklaşa bir çalışma ile yapılmalıdır. Oradan mezun olan öğrenciler özgeçmiş olarak kabul edilip LYS sınavı ile BESYO'lara yerleştirilmeli. Yani BESYO'lara öğrenci yerleştirmede sıralama: 1 milli sporcular 2 spor lisesi mezunları 3 sporcu öz geçmişi değerlendirmesi, 4 yetenek sınavı şeklinde sıralama ile BESYO'lara öğrenci alınmalıdır. Bu sıralamaya göre verilecek olan puan ve kontenjanlar ile öğrenci yerleştirmesi yapılabilir.
Yrd. Doç. Dr./Bölüm Başkanı	Her okulun yeterlilikleri farklıdır. Hem tesis laboratuvar vb. imkanlar hem de eğitim kadrosu. Bu nedenle merkezi denetim mekanizması ile özellikle antrenörlük bölümlerinde uzmanlık verilen branşların belirlenmesi ve standart öğrenci alım sisteminin ülke genelinde geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum
Prof. Dr.	Özel yetenek sınavı bizlere verilmiş altın anahtardır (dürüst yapanlar için) bundan vazgeçmek işten kaçmak, teslim olmak yani amiyane tabirle enayiliktir.
Doç. Dr.	Beden Eğitimi ve Spor Alanında eğitim alacak adaylarda fiziksel uygunluk, beden eğitimi ve spor kültürü mutlaka değerlendirmeye alınmalıdır.
Arş. Gör.	Özel yetenek sınavları iki aşamalı sınavlardan oluşması gerekiyor. ilk aşamada barajı geçemeyen aday ikinci aşama koordinasyon sınavına girme hakkını kaybetmesi gerek diye düşünüyorum. Ancak bu düşüncemin tüm spor bilimlerinde uygulanması gerekli ki üniversiteler arasında denge bozulmasın.
Yrd. Doç. Dr.	Yüzdelik dağılımlar tekrar kontrol edilmeli. Sporcu öğrencilerin lehine yüzdelikler verilmeli. Ayrıca bölgesel açıdan branşlara verilen puanlar değişebilir. Akdeniz bölgesi, ege bölgesi su sporları puanlarını diğer branşlardan yüksek tutabilir.
Yrd. Doç. Dr./Yüksekokul Müdür Yardımcısı	Bölgelere göre yetenek sınavlarında farklı puan türleri uygulanabilir. Kış sporları için ör: kayak puanı yüksek verilebilir.
Yrd. Doç. Dr.	Sınavlar 3 aşamalı olmalıdır. 1- koşu 2- koordinasyon 3- branş sınavı
Arş. Gör. Dr.	LYS-spor bilimleri fikri çok mantıklı. Gerçekten spor bilimci olmak isteyen öğrencilerin okullara alınması gerekir.
Doç. Dr.	Sınav puanlarında bölgesel yapıya göre farklılıklar olması doğaldır, ancak futbol, basketbol vb gibi temel branşlarda belli standartların sağlanması gerekir. Futbol a kategorisine x üniversitesi 50 verirken y üniversitesi 80 vermemeli.
Yrd. Doç. Dr.	Mevcut kriterlerin öğrenci alımı için uygun olduğunu düşünüyorum. Sporcu öz geçmişine puan verilmesi şaibeleri de önleyebilmektedir.
Öğr. Gör.	Sadece sporcu özgeçmiş puanlaması düzenlenmesi halinde yeterli olacaktır.
Doç. Dr.	Uygulamalı sınavlar öğretim üyesine yük olmaktadır. Özellikle sınav ücretinin alınmadığı durumlarda.

Prof. Dr./Bölüm Başkanı	Yetenek sınavlarında dikkat edilmesi gereken hususlar 1- Her bölge kendi coğrafi şartlarına göre sınav yapmalıdır 2- Sporcu özgeçmiş puanı standart olmalıdır 3- YÖK'ün müfredatına göre alınacak öğrenci profili belirlenmelidir 4- Farklı ülkelerdeki beden eğitimi sınavları incelenerek uygulanabilir bir sınav önergesi hazırlanmalıdır
Arş. Gör.	Öğretmenlik bölümü için; merkezi sınav ve çok yönlü becerilerini ölçen bir test uygulanmalıdır. Antrenörlük Bölümü; merkezi sınav ve branşları ile ilgili hem uygulama hem de teorik bir sınav olmalıdır. Rekreasyon bölümü; merkezi sınav ve özel beceri sınavı. Spor Yöneticiliği için merkezi sınav ve özgeçmiş puanı dikkate alınabilir
Arş. Gör.	Her üniversite kendine özgü farklı sınavlar yapabilir ancak yine de bunun bir standardı olmalıdır. Örneğin herkesin branş sınavı yapması ya da özgeçmişte bazı branşlara aynı puanların verilmesi gibi... Voleybol profesyonel ligde oynamak bir yerde 100 puan iken, başka bir yerde 80 olmamalıdır.
Yrd. Doç. Dr.	Sınavlar merkezi olup tek sınava giren adaylar başarı puanına göre okul tercih etmelidir.
Yrd. Doç. Dr.	Adı üstünde yetenek sınavı diye adlandırdığımız bu sınavlarda kesinlikle branşa özgü yetenek belirleyici sınavlar olmalıdır, ayrıca bu sınavlarda belirleyici olan puanlama yüzdesi sporcu özgeçmişinden çok özel branş sınavlarında ve bunun yanında koordinasyon parkuru gibi belirleyici kriterlerde daha fazla olması gereklidir.
Arş. Gör.	Uygulama sınavlarının daha büyük ölçüde sporcunun performansını belirlemeye yönelik geliştirilmeli ve yazılı sınavın da kriter olarak eklenmesi gerekmektedir.
Öğr. Gör.	Bireylerin branşlarına yönelik testlere tabi tutulması ve alanlarından yetkinliklerine sahip olup olmadığı ölçülmesi ve akabinde bununla beraber branşa yönelik bölümlerin açılması ve mezuniyet sonrası branşlara yönelik atamalarının yapılması ve beraberinde yetenekli antrenör, eğitmen ve eğitimcilere sahip olunacağı gibi yetenek seçiminde bir adım daha öne çıkarak nitelikli sporcu seçmesine ve seçilmesine yararlı olacak kanısındayım. Saygılar.

Tablo 37’de araştırmaya katılan akademisyenlerden bazılarının özel yetenek sınavları değerlendirme formu dışındaki görüşleri verilmiştir. Bu görüşler incelendiğinde, akademisyenler, özel yetenek sınavlarında bir “standart” oluşturulması gerektiğini savunmaktadır. Tüm üniversitelerin temel branşlara verilen puanlarda ve özel yetenek sınav yapısı açısından ortak bir noktada buluşması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Tablo 38

Türkiye’deki Bazı Üniversitelerin 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı Özel Yetenek Sınavlarında Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri

Üniversite	Dayanıklılık Testi	Sürat Testi	Koordinasyon Parkuru	Branş Sınavı	Sporcu Özgeçmiş Değerlendirme	Hakemlik ve Antrenörlük Değerlendirme	Merkezi Sınavla Doğrudan Alım	Diğer Testler
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1500 metre	30 metre	yok	yok	Var	Var	yok	Durarak Uzun Atlama, Esneklik, modifiye t çeviklik, geriye sağlık topu atma
Adnan Menderes Üniversitesi	1500(E), 800(K)	60 metre	yok	Var	yok	yok	yok	Geriye top atma, dikey sıçrama,
Akdeniz Üniversitesi	yok	yok	var	yok	var	yok	yok	-
Ankara Üniversitesi	yok	yok	var	yok	var	yok	Spor Yöneticiliği	-
Atatürk Üniversitesi	yok	yok	var	var	yok	yok	yok	-
Celal Bayar Üniversitesi	2000(E) 1000(K)	60 metre		var	var	Var (antrenör)	yok	-
Ege Üniversitesi	yok	yok	yok	var	var	yok	yok	-
Erciyes Üniversitesi	yok	yok	var	yok	var	Var (halkoyunları-antrenör)	yok	-
Fırat Üniversitesi	yok	yok	yok	yok	var	yok	yok	-
Gazi Üniversitesi	yok	yok	var	var	yok	yok	var	-
Hacettepe Üniversitesi	Mekik*	30 metre*	yok	yok	Var**	var	yok	-
İstanbul Üniversitesi	Mekik	30 metre	yok	yok	Var	yok	yok	Mülakat: genel kültür, spor genel kültürü ve Fakültede ağırlıklı olarak okutulan spor branşları hakkındaki özel sorulardan oluşur
Karadeniz Teknik Üniversitesi	yok	yok	Var	yok	yok	yok	yok	-
Marmara Üniversitesi	yok	yok	yok	Var	Var	Var	Yok	-
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	yok	yok	var	yok	yok	yok	yok	-
Pamukkale Üniversitesi ¹	yok	yok	yok	yok	Var	Var	Spor Yöneticiliği	-
Selçuk Üniversitesi ¹	1500/800 metre	100 metre	Var	Var ***	Var	yok	yok	-
Sıtkı Koçman Üniversitesi ²	Yok	Yok	Yok	yok	Var	yok	yok	-
Trakya Üniversitesi ³	yok	yok		var	yok	yok	yok	-

*Rekreasyon ve BES öğretmenliği bölümlerine başvuran, sporcu öz geçmişi olmayan adaylar için; **egzersiz ve spor bilimleri, antrenörlük programı SÖP puanı olmayan adaylar başvuru yapamaz. ¹Ön eleme ²Rekreasyon bölümü için özel beceri sınavı yapılmaktadır. ³Kırkpınar Kontenjani. *** Rekreasyon için branş puanı kullanılmamaktadır. Milli sporcular branş sınavına alınmamaktadır.

4.4. Branşlar ve Uygulama Esasları

4.4.1. Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Abant İzzet Baysal Üniversitesi özel yetenek sınavlarında, dayanıklılık ve sürat koşularının yanı sıra, sporcu öz geçmiş değerlendirme ölçütlerine yer vermektedir. Özel yetenek sınavında branşa ilişkin değerlendirme yer almamaktadır. Bu sınavlara ek olarak, durarak uzun atlama, esneklik, modifiye t çeviklik, geriye sağlık topu atma testleri de bulunmaktadır.

4.4.2. Adnan Menderes Üniversitesi

Atletizm: Atletizm branşında 200, 1500, 3000, 100 metre engelli, 400 metre engelli, uzun atlama, yüksek atlama, üç adım atlama, sırkla atlama, gülle atma, disk atma, cirit atma, çekiç atma branşlarında kadın ve erkek adaylar sınava katılmaktadır.

Badminton: Kısa servis, yüksek (uzun) servis ve serbest vuruş atışlarından sınav yapılmaktadır.

Basketbol: Turnike, Rebound, Tipleme, Dripling, Slalom, Üç sayı atışı, ve Sıçrayarak atış tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

Futbol: Top sürme, Pas tekniği, şut tekniği, kaleci tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

Güreş: Halatla tırmanma, güreşçi köprüsüne geçiş, köprüde piolet hareketinden sınavlar yapılmaktadır.

Hentbol: Slalom, öne koşu, geriye kayma, top sürme, sağ kanattan kale atışı, yüksek top sürme, şut, üç adım sıçrama branşlarından sınav yapılmaktadır.

Tenis: Forehand, Backhand, servis vuruşlarından sınav yapılmaktadır.

Ritmik cimmastik: Top aletinin yükseğe fırlatılması ve takla sonunda tek veya çift elle tutulması, top aletinin sağ veya sol el avucunda baş üstünde tutulması ve iki kez chaine dönüş yapılması, top ile galop adım adım makas sıçrama esnasında topun yere vurulması. Sıçrama esnasında her iki bacakta gergin olarak yapılmalı, ikinci savurma bacağı en az burun hizasına kadar savrulmalı, top aletinin göğüsten her iki kola kaydırılarak eller

üzerine alınışı ve topun belirlenen alana bırakılışı, lobutların alınması, önde yatay düzlemde değirmen ile tabanda passe denge yapılması, her iki lobutun aynı anda havadaki tek dönüşü ile 3 (üç) kez küçük atılıp tutulması ve geriye ritmik adımlar ile ilerlenmesi, aletlerin belirlenen alan içine bırakılması, çember hareketi ile yerde duran çemberin alınması, aletin içinden geçerek (öne doğru çevirme ile) küçük sekmeler ile (3 kez) ilerlenmesi, çemberin elde çevrilmesi ile (3 kez) tabanda arabesque denge (bacak 90 derecede) yapılması, çember aletinin belirtilen alana bırakılması, ip aletinin alınması, ip öne doğru çevrilirken içinden geçerek ceylan sıçrama yapılması, ip öne çevrilirken düz – çapraz – düz – çapraz atlanması, ipin bir ucunun bırakılarak echappe yapılması ve tutulması, kurdele aletinin alınması. kurdele baş üzerinde geniş daireler yaparken bir (1) tur relevedepase (bükülü bacak 90 dereceden bükülmeli ve destek bacakla temas halinde olmalı) pivot yapılması, tabanda el ile ön denge esnasında (ön bacak 90 derecenin üstünde) üç (3) saniye boyunca kurdele ile yanda spiral (4 – 5 boğum) yapılması, kurdele aletinin bumerang fırlatma ile atılıp tutulması. kurdele ile içinden geçerek önde doğru dört (4) koşu adımı ve kurdelenin belirtilen alana bırakılması tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

Voleybol: Servis, manşetle servis, smaç tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

Yüzme: Serbest stil (krawl,) kurbağalama, sırtüstü, kelebek tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

4.4.3. Akdeniz Üniversitesi

Akdeniz Üniversitesi özel yetenek sınavlarında koordinasyon parkuru ve sporcu özgeçmişi değerlendirme ölçütlerine yer vermektedir. Dayanıklılık ve sürat koşuları, branş sınavı öğrenci seçimi için sınavlara dahil edilmemiştir.

4.4.4. Ankara Üniversitesi

Ankara Üniversitesi özel yetenek sınavlarında, koordinasyon parkuru ve sporcu öz geçmişi değerlendirme ölçütlerine yer vermektedir. Bunların yanı sıra, Spor Yöneticiliği bölümü için merkezi sınav puanı ile doğrudan tercih ile yerleşme söz konusudur.

4.4.5. Atatürk Üniversitesi

Artistik cimmastik: Yunus takla, geriye takla, tam burgu, yan çember, uberschlag, denge aleti üzerinden geçiş, paralel aletinde yakın uçtan uzak uca kadar ellere dayanarak yürüme, kadınlar için asimetrik paralel aletinde karın çıkışı ve inişi, erkekler için barfiks aletinde karın çıkışı ve inişi, erkekler ve kadınlar için atlama masasından açık bacak geçiş testleri uygulanmaktadır.

Atletizm: Adaylar iki koşu, bir atlama veya bir atma branşlarından sınava girmektedirler. Koşular, kadınlar için 100 m ve 800m, erkekler için 100 m ve 1500m sınavlarını içermektedir. Adaylar, gülle atma, cirit atma, disk atma, uzun atlama, üç adım atlama branşlarından bir tanesini seçmektedir. Değerlendirmeler IAAF kriterlerine göre yapılmaktadır.

Basketbol: Dripling, turnike, şut, yön değiştirme, pas, pota altı şut tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

***Boks:** Sıçrama, minderde düz takla, Gard-İskiv ve kombine yumruklar eşliğinde slalom, torbaya farklı kombinasyonlarda yumruk, tenis topu sektirme, şınav, mekik, ip atlayarak mekik koşusu, sağlık topu taşıma ve fırlatma, mekik koşusu.

*Ters ve düz gard adaylar için farklı uygulamalar bulunmaktadır. Ağır sıklet dezavantajını önlemek için bazı istasyonlarda 91 kg ve üzeri adaylarda tekrar sayısı azaltılmıştır.

Buz Hokeyi: Kayarak fren yapma (çapraz fren parkuru), düz ve geri kayma, pas atışı, pak sürme, şut tekniklerinden sınav yapılmaktadır.

Futbol: Top sürme, dripling, topla birlikte slalom, sağ ve sol ayak şut, ayak içi pas, baraj üzerinden serbest atış teknikleri sınava dahil edilmiştir. Adaylar 85 saniyede parkuru bitiremezse diskalifiye sayılmaktadır.

Güreş: Mekik takla, çift salto, piolet, halata tırmanma, suplex, alın kipesi tekniklerinden oluşan parkur ile sınav yapılmaktadır.

Hentbol: Top sürme, duvara temel pas, sıçrayarak kale duvarına atış ve atış eline göre kanatlardan sola – sağa yana ve yana bükülü atış, atış aldatması, kol çekme ve 6 adımla kale atışı, dayanma adımlı temel atış testleri ile adayların teknik becerileri ölçülmektedir.

Karate: Gyaku, Alttan geçiş, hedef atak, ger, ve yer değiştirme istasyonlarıyla adayların karate teknik becerileri ölçülmektedir.

Taekwon-Do: Taekwon-do branşına aşağıdaki tekniklerden branş sınavı yapılmaktadır:

TolloChagi, Burgu Palding, NeryoChagi, Burgu TolloChagi, Palding, Dwitchagi (adım Dwitchagi), Palding – BandalTollochagi, Havada Palding-Tollochagi, Palding - Burgu TolloChagi, Palding – Dwitchagi, Havada çift Palding, TolloChagi - Bandaltollochagi

Voleybol: Blok, parmak pas, manşet tekniklerinden oluşan sınav parkuru ile adayların teknik becerileri ölçülmektedir.

Yüzme: Adaylar 200 metre bireysel karışık yüzerek yüzme testine tabi tutulmaktadırlar. Erkek ve kadın adayların maksimum süreleri farklıdır.

4.4.6. Celal Bayar Üniversitesi

Sınava beden eğitimi ve spor öğretmenliği, rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümleri için başvuru yapan adaylar, branşlarını beyan ederek, branşa özgü topla beceri parkuru olarak adlandırılan içerisinde futbol, basketbol, voleybol, hentbol branşlarının bulunduğu testlerden birine girmektedirler. Antrenörlük eğitimi bölümünün branş sınavı ayrı yapılmaktadır.

Basketbol: Turnike, top sürme, şut ve ribaunt tekniklerini içeren parkurda adayların becerileri değerlendirilmektedir.

Futbol: Şut ve top sürmeden oluşan bir parkurda adaylar sınava girmektedirler.

Hentbol: Pas, şut, top sürme tekniklerinden oluşan parkurda adayların becerileri test edilmektedir.

Voleybol: Parmak pas, manşet pas ve servis tekniklerinden oluşan parkurda adayların voleybola ilişkin becerileri test edilmektedir.

Cimnastik: Erkekler ve kadınlar için ayrı cimnastik serileri bulunmaktadır. Erkekler, açık bacak sıçrama (graetche), planör – yunus takla, ayaktan geriye erişme, gergin kollarla amut takla ve koşarak çember hareketlerini içeren seriyi tamamlarken, kadınlar, ayakta esas duruştan adım alarak makas, planör – yunus takla, ayaktan geriye takla ile gergin bacaklarla kalkış, gergin kollarla amut takla ve koşarak çember serisini tamamlayarak sınav olmaktadır.

Antrenörlük Eğitimi Branş Sınavları

Futbol: Sporcu özgeçmiş puanına göre değerlendirme yapılmaktadır.

Basketbol: Turnike, top sürme, şut ve ribaunt tekniklerini içeren parkurda adayların becerileri değerlendirilmektedir. Burada aday 3 farklı parkurda sınava girer. İlk iki bölüm temel becerileri test ederken, son bölümde savunma ve hücum becerilerinin değerlendirildiği üçe üç oyun oynarlar.

Voleybol: Adaylar burada toplam 4 beceri parkuru ve iki takım halinde oynanan maç değerlendirmesine katılırlar. Baş üstü parmak pas (1), manşet pas (2), servis (3), smaç (4) parkurları bulunmaktadır. Adaylar son bölümde göğüs sıra numaralarına göre takımlara ayrılarak maç yapar. Maç içerisinde, adayların takım birlikteliği, yardımlaşma becerileri, yarışmacılıkları, vücut dilleri ve saha içi davranışları da değerlendirmeye alınmaktadır.

Hentbol: Duvar pası ve kale atışı olmak üzere iki test, oyuncu ve kalecinin ayrı ayrı değerlendirildiği bir parkurdan oluşan sınavda adaylar değerlendirilmektedir.

Tenis: Temel vuruşlar, temel vuruş doğruluğu, vole, servis, çeviklik, karşılıklı oyun testlerini içeren sınavda adayların tenise yönelik becerileri test edilmektedir.

Yüzme: Her aday zorunlu olarak 100 metre serbest teknikle zamana karşı yüzer. Daha sonra 100 metre sırt üstü, 100 metre kurbağalama veya kelebek tekniğinden herhangi biriyle zamana karşı yüzer. Adayın, nefes, kol, ayak koordinasyonu ve çıkış-dönüşü değerlendirilecektir.

Artistik Cimnastik: Bu sınavda, adayların hepsi atlama masası ve yer aleti hareketlerine katılmak zorundadır. Kadın adaylar asimetrik paralel ya da denge aletinden birini, erkekler ise paralel ya da barfiks aletinden birini seçmektedir. Kadınlar (115cm) ve erkekler (125cm) atlama masasından überschlag yapar. Atlayışlarda trampolin kullanılmaktadır. Yer serisinde ise kadınlar ve erkekler makas, çember, amut takla, 1/1 burgulu sıçrama, planör duruşu (2 sn.), yunus takla ve koşarak kartvil, flikflak ya da salto hareketlerinden oluşan seriyi tamamlar. Birbirlerinden farklı olarak seri içerisinde kadınlar amut takladan sonra öne veya geriye köprü geçişi, erkekler koşarak überschlag yapar. Asimetrik paralelde kipe, karın dönüşü, ½ burgulu alt iniş serisi, dengede yandan açık bacak çıkış, planör, makas, ½ pivot dönüş, çember ve kartvil serisi tamamlanmaktadır. Paralelde yaprak kipesi, omuz amudu, geriden çift kol çıkış ve ½ burgulu bitiriş serisi, barfikste kipe, karın dönüşü, ½

burgulu bitiriş serisi yapılmaktadır. Değerlendirmeler Uluslararası Cimnastik Federasyonu değerlendirme kurallarına göre değerlendirilmektedir.

Taekwon-do: Adaylar sınava taekwon-do kıyafeti (dobok) ile girmektedirler. Ayak teknikleri, poomse ve kyorugi olmak üzere üç aşamadan sınava girmektedirler. Adayın sporcu özgeçmişi buradaki değerlendirmeye dahil edilmektedir.

Karate-do: Adayın sınava katılması için en az Kahverengi Kuşak sahibi olması gerekmektedir. Temel teknikler, kata ve müsabaka olmak üzere üç aşama bulunmaktadır. Bu branşta da adayın sporcu özgeçmişi değerlendirmeye dahil edilmektedir.

Masa Tenisi: Forehand düz vuruş, backhand düz vuruş, forehand kesme, backhand kesme, forehandspin, backhandspin ve maç oyunundan oluşan 7 kademedeki adaylar sınava girmektedir.

4.4.7. Ege Üniversitesi

Artistik Cimnastik: Kadınlarda ve erkeklerde bu branşa ilişkin sınav yer aleti zorunlu sınav serisi ve atlama veya barfiks seçmeli sınav serisi olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Kadınlar zorunlu sınav serisinde prüvet, planör (2sn), amut takla, kanguru sıçraması, uçan (geyik) sıçrama, öne takla sıçrama ½ dönüş, geri takla, sağdan çember, soldan çember hareketleri bulunmaktadır. Seçmeli atlama masası serisinde toplu geçiş, uberschlag, atlayışlarından biri seçilmektedir. Barfiks serisinde ise, karın çıkışı, geriye karın dönüşü, açık bacak taban basışı ve önde iniş hareketleri yer almaktadır. Erkekler de zorunlu yer serisi planör (2sn), amut takla, cepheye düşüş – kartal duruşu, geri takla, öne takla – sıçrama 1/1 dönüş (beklemeden), sağdan ve soldan çember hareketlerinden oluşmaktadır. Atlama masası serisinde adaylar toplu geçiş ve uberschlag hareketlerinden birini seçmektedir. Barfiks sınav serisinde karın çıkışı, geri karın dönüşü, açık bacak taban basışı ve önde iniş hareketleri yer almaktadır. Bu branşta değerlendirmeler sınav komisyonunun belirlediği kriterlere göre yapılmaktadır. Eksik durumlarda FIG değerlendirme kuralları kullanılmaktadır.

Atletizm: Bu branşta, Antrenörlük eğitimi bölümü için 100 puanlık sınavdan 40 ve üzeri puan alanlar sıralamaya dahil edilmektedir. Erkekler ve kadınlar farklı ağırlıklarda ve mesafede olmak üzere 110 m Engel (91.4cm-76.2cm), gülle – çekiç atma (6kg-4kg), disk atma (1.75kg-1kg), cirit atma (800g-600g) branşlarından sınav yapılmaktadır.

Basketbol: Adayların basketbola ilişkin becerileri, slalom, top sürme, el değiştirme, turnike, pas, atış, yüklenme adımı becerilerinden oluşan parkurda değerlendirilmektedir.

Buz Hokeyi: İki yöne crossover, iki yöne fren, sağa ve sola dönüş, önden geri dönüş, sağa ve sola tam tur dönüş, pak sürme ve şut çekme, 100 metre düz kayış hareketlerinden oluşan parkurda adayların becerileri değerlendirilmektedir.

Futbol: Adayların futbola ilişkin becerileri 9 istasyondan oluşan parkurda değerlendirilmektedir.

Hentbol: Adayların becerileri, hentbola yönelik becerilerden oluşan parkurda değerlendirilmektedir.

Ritmik Cimnastik: Adaylar bu sınavda, aletsiz seri ve beş aletten tercih edecekleri bir aletle müzik eşliğinde iki seri tamamlamaktadır. Aletsiz seride, vücut elementleri, sıçramalar, dengeler, rotasyonlar, dans adımları kombinasyonu hareketleri bulunmaktadır. Tercih edilecek aletler ise ip, çember, top, lobut, kurdeledir.

Tenis: Bu sınavda, adayların tenis becerileri yer vuruşlarının derinliği, yer vuruşlarının hassasiyeti, vole vuruşu ve servis açısından değerlendirilmektedir.

Voleybol: Adayların becerileri, duvarda parmak pas, duvarda manşet pas, duvarda smaç-manşet, duvarda tenis servis ve karşılama, filede smaç hareketlerinden oluşan parkurda değerlendirilmektedir.

Yelken: Bu sınavda adaylar, yelken branşına özgü farklı seyir şekillerinden oluşan parkurda değerlendirilmektedirler. Bu sınavda, orsa seyri, apaz seyri, pupa seyri açısından değerlendirilme yapılmaktadır.

Yüzme: Adaylar, zamana karşı 100 metre serbest yüzerek değerlendirilmektedir.

4.4.8. Erciyes Üniversitesi

Erciyes Üniversitesi özel yetenek sınavlarında koordinasyon parkuru ve sporcu özgeçmişi değerlendirme ölçütlerine yer vermektedir. Bunlara ek olarak, Hakemlik ve Antrenörlük belgesine sahip olmaya ilişkin değerlendirme de söz konusudur.

4.4.9. Fırat Üniversitesi

Fırat Üniversitesi, özel yetenek sınavlarında, dayanıklılık ve sürat koşuları, koordinasyon parkuru, branş sınavı gibi uygulamalı testler bulunmamaktadır. Öğrenci seçimi yalnızca sporcu özgeçmişi değerlendirme ölçütlerine göre yapılmaktadır.

4.4.10. Gazi Üniversitesi

Özel yetenek sınavı Atletizm, Cimnastik (artistik, aerobik ve ritmik), Basketbol, Hentbol, Voleybol, Futbol, Tenis, Masa Tenisi, Badminton, Güreş, Judo, Taekwon-do, Yüzme, diğer olimpiik sporlar (milli sporcular için) branşlarında yapılmaktadır. Ayrıca milli engelliler için ayrı bir branş sınavına yer verilmiştir.

Atletizm: Bu branşta, aday, sınav tarihine kadar Atletizm Federasyonu tarafından onaylanmış atletizmde resmi müsabakalara katılım belgesi sınav jürisine ibraz ettiği takdirde, ilgili yarışmada alınan derece IAAF puan cetveli esas alınarak değerlendirilmekte ve aday ilgili puanı almaktadır. Atletizm branşında adaylar, 100 metre, 110 metre engelli, 1500 metre koşuları, uzun ve yüksek atlama, gülle atma branşlarından sınava girebilmektedirler. Kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı derecelendirme mevcuttur. Aday, bu branşlardan en fazla ikisini tercih etmekte ve en yüksek puanın alındığı branş değerlendirmeye alınmaktadır. Kısa mesafe koşular takoz çıkışı ile yapılmaktadır. Sınav giriş tarihi itibarıyla gençler kategorisine +1, yıldızlar kategorisine +2 puan verilmektedir.

Cimnastik: Bu sınav artistik ve aerobik cimnastik ve ritmik cimnastik branşlarından oluşmaktadır. Adaylar, önceden belirlenmiş hareketlerden oluşturdukları serbest bir koreografi ile sınava girmektedirler. Aday tarafından hazırlanan seri, yazılı bir şekilde jüriye teslim edilmektedir. Belirlenen seride yer alan hareketler dışında yapılmak istenen hareketler sınav öncesinden jüriye bildirilmektedir. Sınav jürisi, bu hareketlerin zorluk derecesine karar verme yetkisine sahiptir. Cimnastik sınavı, teknik yapım, özel istenenler ve zorluk derecesine göre değerlendirilmektedir. Ritmik cimnastik sınavında teknik ve uygulama puanlarına göre değerlendirme yapılmaktadır. Alınacak en yüksek puan ise 10'dur.

Basketbol: Basketbol branş sınavı 20 farklı hareketten oluşan bir parkurda yapılmaktadır. Adaylar, aşağıda yer alan hareketlerden sınava tabi tutulmaktadır.

Sağ elle top sürme, Göğüs pası, V kat yapma, Pas alma, Jap step (Hamle adımı), Top sürme ve sağ turnike, Box-out ve ribaunt, Baş üstü baş, Sola doğru kat etme, Pas alma ve sol elle top sürme, Sol elle bacak arası top sürme, Önden el değiştirerek top sürme(sağ elden sol ele), Önden el değiştirerek top sürme(sol elden sağ ele), Sağ elle bacak arası top sürme, Sol el turnike, Box-out ve ribaunt, Sol elle arkadan el değiştirerek top sürme, Sağ elle reverse hareketi (top sürme), Kekeleme hareketi (top sürme), Sıçrayarak şut.

Hentbol: Adaylar, paslaşma (temel pas, bilek pası, sıçrayarak temel pas), karşılıklı koşarak pas ve temel atış, 9 metre üzerinden 3 adımla sıçrayarak kale atışı, hızlı hücum çıkışı ve kale atışı, 7 metre atışı becerilerinden sınav olmaktadır. Her bir beceri 2 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

Voleybol: Adaylar, 4 ayrı istasyondan oluşan sınava girmektedirler. Her bir istasyon 25 puan üzerinden değerlendirilmektedir. Birinci istasyon smaç-manşet pas çalışmasından oluşmaktadır. Adaylar fileye dikey şekilde karşılıklı geçerek ardışık olmak üzere smaç ve onun manşet pasla savunma çalışmasını yapmaktadırlar. İkinci istasyon, sahanın farklı bölümlerinde yapılan planjonlardan oluşmaktadır. Aday 6 numarada beklerken komutla rakip alandan 4 numaraya atılan topa öne planjonla savunma yapar ve tekrar 6 numaraya deplasman yapıp ikinci planjonu da gerçekleştirir. Üçüncü istasyon, ikinci istasyonda yapılan planjonla bağlantılı şekilde oluşturulmuştur. Aday ikinci istasyondaki ikinci planjonu yaptıktan hemen sonra rakip alandan 5 numaraya atılan topu deplasman yaparak 2 deki pasöre manşet pasla gönderir ve 4 den yüksek topa hücum yapar. Hücumun hemen sonrasında 5 numaraya tekrar atılan topa aynı hareket dizisi gerçekleştirilmektedir. Dördüncü istasyonda, aday üçüncü istasyondaki üçüncü hücumunu bitirdikten hemen sonra 2 numaraya deplasman yapar ve rakip 4 numaradan yapılacak 3 hücumu tekli blok savunması gerçekleştirir.

Futbol: Bu branşa ilişkin sınav oyuncular için dört, kaleciler için iki aşamadan oluşmaktadır. Futbol branş sınavının oyuncular için birinci aşamasında duvar pası testi uygulanmaktadır. Bu test 25 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

- Adaylar 3x3 metrelik sınırlı bir alan içinden 4 metre mesafede bulunan 0,5x2 metrelik hedefe pas yapacaklardır.
- İki topun kullanılacağı testte adaylar önde ve arkada bulunan hedeflere 1 dakika süre içerisinde sürekli pas yapacaklardır.

- Adaylar duvar pasına devam edebilmek için her iki yönde de farklı toplanla pas yapmak zorundadır.
- Adaylar aynı topla arka arkaya 2 defa pas yapmayacaktır.
- Aday kaçırdığı topu sınırlı alan dışında olmak kaydıyla elle veya herhangi bir şekilde yakalayabilir, topu sınırlı bölge içinde yere koyduktan sonra tekrar paslaşmaya devam edebilir.
- Sınırlı alan içinde elle yapılan kontrollerin pası sayılmayacaktır.

Oyuncular için ikinci aşamada, adaylar şut ve isabet testine tabi tutulmaktadır. Bu aşamada 25 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

- Adaylar, kale çizgisine erkeklerde 16,5 metre, kadınlarda 15 metre uzaklıkta bulunan 5 adet topu kale içerisinde belirlenen alanlara atacaktadırlar.
- Adaylar atılan şutlarda iç üst vuruş tekniğini kullanacaklardır.

Sınavın değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki kriterler dikkate alınmaktadır:

- Adayların yaptıkları vuruşlardan isabetli olanları değerlendirmeye alınmaktadır.
- Direğe çarpan toplan bulunduğı alanın 1 eksik puanıyla değerlendirilmektedir.
- Direğe çarpan top işaretli bir alana girerse puanlama topun girdiğı alana göre yapılmaktadır.
- İki veya üç alanın kesişme noktasına çarpan toplanlarda, alanların toplam puanının ortalaması verilmektedir.
- 1 puanlık alanın üst tarafında bulunan direğe isabet eden toplan 2 puan olarak değerlendirilmektedir.
- Kaleye isabet etmeyen ve kale direğine çarpıp oyun alanı dışına çıkan toplan sıfır puan olarak değerlendirilmektedir.
- Adayların yapacakları 5 vuruş sonunda, kaleye isabet eden her vuruştan alacağı sayılar toplanarak toplam puanları hesaplanmaktadır.

Oyuncular için üçüncü aşamada top tekniğı ve vole vuruşu testi yer almaktadır.

- Adaylar sağ ve sol bölgelerde bulunan topları yerden farklı şekillerde kaldırıp vücudun değişik bölümlerini kullanarak (ayak, diz ve kafayla) topu birkaç kez sektirdikten sonra kaleye (5m x 2m) vole vuruşu yapılmaktadır.
- Vole vuruşları kale çizgisine erkekler için 12 metre, kadınlar için 10 metre uzaklıktan yapılmaktadır.
- Aday aynı vuruşu her iki yönde sağ ve sol ayakla 2'şer kez tekrarlanmaktadır.

Oyuncular için dördüncü aşamada oyun performans testi yer almaktadır.

- Adaylar kaleciler dâhil iki takım halinde 9:9 oyun formatında yarı saha ölçülerinde (70m x 50m) maç yapmaktadırlar.
- Maçlar tek devre oynanacak olup, her bir maç süresi 10 dakikadan fazla oynanmamaktadır.
- Oyunlarda resmi futbol oyun kuralları (saha ölçüsü, süre, oyuncu sayısı ve hakem sayısı dışında) uygulanmaktadır.
- Takım kadroları adayların sıra numaralarından bağımsız olarak oluşturulmaktadır.
- Takım kadrolarının oluşturulmasında adayların oynadıkları pozisyonlar (savunma, orta saha, kenar, hücum gibi) göz önünde bulundurulmaktadır.
- Takımların sahaya dizilişi 4-3-1 şeklindedir.

Oyuncu performans testi aşağıda verilen ölçütlere göre değerlendirilmektedir:

- 1. Bireysel Özellikler:** Oynadığı pozisyonun gerekliliklerini yerine getirebilme. Yer tutma, kale alanı ve çevresinin kontrolü ve karar verme.
- 2. Motorik Özellikler:** Fiziksel uygunluk, sürat, çabukluk, hareketlilik, koordinasyon, çeviklik, hareketlilik, reaksiyon.
- 3. Teknik:** Top kontrolü, top sürme, adam eksiltme, aldatma vb. Kaleci kurtarış tekniği, kaleci çıkış tekniği, plonjon, blokaj vb.
- 4. Taktik:** Temel savunma ve hücum prensipleri. Topu oyuna sokma, pozisyon alma, gol açısını daraltma vb.
- 5. Takım Oyunu:** Yardımlaşma, mücadele, iletişim ve fair-play . Takım arkadaşlarını yönlendirme, iletişim ve fair-play.

Futbol branş sınavında kaleciler için kaleci beceri testi uygulanmaktadır. Bu test 75 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

- Kaleci beceri testi; temel tutuşlar, plonjon, yan toplar, topu oyuna sokma, pozisyon alma ve açı daraltma, olmak üzere toplam 5 testten ve bu testlere ait alt basamaklardan oluşmaktadır.
- Kaleciler bu alt basamakların her biri için iki uygulama yapmaktadırlar.

Birinci test, yerden gelen toplara blokaj, göğüs hizasından gelen toplara blokaj, baş hizasından gelen toplara blokaj, baş üstünden gelen toplara blokaj, hava topuna blokaj basamaklarının yer aldığı temel tutuşlardan oluşmaktadır. İkinci test, alçak plonjon (sağ ve sol), yüksek plonjon (sağ ve sol) basamaklarından oluşan plonjonlardan oluşmaktadır. Üçüncü testte, sağ ve soldan gelen yüksek toplara blokaj basamaklarından oluşan yan toplar yer almaktadır. Dördüncü test, topu el degajı ile oyuna sokma, kaleciye pası, hedefe doğru uzaklaştırma, topu ayak degajı ile oyuna sokma, kale atışı ile oyun başlatma basamaklarının yer aldığı topu oyuna sokma becerisinden oluşmaktadır. Beşinci test, cepheden gelen şutlara göre pozisyon alma ve blokaj, çaprazdan gelen şutlara göre pozisyon alma ve blokaj (sağ ve sol) basamaklarının yer aldığı pozisyon alma ve açı daraltmadan oluşmaktadır.

Kalecilere ilişkin futbol branş sınavının değerlendirilmesinde aşağıdaki ölçütler dikkate alınmaktadır:

- Kaleci beceri testinde yer alan basamakların isabetli veya başarılı olmasına ve doğru teknikte uygulanmasına göre puanlama yapılmaktadır.
- Kaleci beceri testi, uygulanacak her bir test için 15 puan olmak üzere toplamda 75 puan üzerinden değerlendirilmektedir.
- Kaleciler beceri testini tamamladıktan sonra, oyuncular ile birlikte oyun performans testine katılmakta ve bu test 25 puan üzerinden değerlendirilmektedirler.

Tenis: Adaylar, tenis branşına ilişkin becerilerini sergilemek için tekler ve çiftlerde oyun kuralları bilgisi, teknik bilgi, vuruşlar, servis atma ve servis karşılama testlerine girmektedirler. Bu testlerin bilgi bölümü teorik, vuruş, servis atma ve servis karşılama bölümü ise uygulamalı olarak yapılmaktadır. Tenis branşı için belirlenen ölçütler 10 puan üzerinden değerlendirilmekte, daha sonra 100 puan üzerinden standartlaştırılmaktadır.

Masa Tenisi: Bu branş sınavında, adayların 7 aşamada masa tenisine ilişkin becerileri test edilmektedir. Birinci aşamada, adayın branş özgeçmişi değerlendirilmektedir. Sınavın diğer aşamalarında, raket tutuşu, çapraz ve paralel olmak üzere backhand ve forehand vuruşlar, servis ve karşılıklı oyun ölçütleri yer almaktadır. Her bir istasyon 2 puan üzerinden değerlendirilmektedir. Alınan puan 100 puan üzerinden standartlaştırılmaktadır.

Badminton: Adaylar, temel tekniklerin uygulanması ve sözlü sınav olmak üzere iki aşamada sınav olmaktadır. Temel tekniklerin uygulanması aşamasında, forehand yüksek servis, backhand kısa servis, clear vuruşu (hücum –savunma), smaç vuruşu, drop vuruşu, drive vuruşu, net drop vuruşu, adımlama çalışması (gölge badmintonu) ve badminton drill uygulaması yer almaktadır. Dril uygulamasından, aday, besleyicinin attığı top sırasına göre topa drop (2), topa net drop (2) vuruşları yapmaktadır. Sözlü sınavda, badminton oyun kuralları ve taktikleri hakkında sorular sorulmaktadır.

Güreş: Bu sınav, serbest ve grekoromen olmak üzere iki stilde yapılmaktadır. Sınav değerlendirmesi aşağıdaki ölçütlere göre yapılmaktadır:

Serbest Stil: Duruş ve Tutuşlar, Ayakta Yapılan Teknikler, Tekkol, Kafakol vb., Dalmalar, Tek-Çift, Dizleyerek-D, İçten-Dıştan, Danabağ, Yer Teknikleri, Çırpma ve paradı, Sarma, kle, boyunduruk, , Kilit ve paradı, Bohça vb. Kombine Teknikler, Dalma- Ters paça vb.

Grekoromen Stil: Duruş ve Tutuşlar, Ayakta Yapılan Teknikler, Tekkol, Kafakol vb., Saltolar, Tek-Çift, Kol bağlayarak içten, Kol bağlayarak dıştan, Çıpa, Danabağ, İndirmeler, Yer Teknikleri, Çırpma ve paradı, Künde ve paradı, Supleks ve paradı, Boyunduruk ve paradı vb., Kombine Teknikler, Çırpmadan Suplekse geçme vb.

Judo: Adaylar, judo sınavında ayakta ve yerde yapılan tekniklerden sınav olmaktadır. Ayaktaki tekniklerde (Nage Waza), Uchi Komi (Teknik egzersiz), Yaku soku geiko (Atışsız hareket halinde teknik çalışma), Randori (Müsabaka ön hazırlık çalışması), Kontra Teknikler, Konbine Teknikler yer alırken, yerdeki tekniklerde (Ne Waza), Osae waza (Tutuş Teknikleri), Shime waza (Boğuş teknikleri), Kansetsu waza (Kırış teknikleri), Yarışma kuralları (sözlü açıklama), Judonun tarihçesi bulunmaktadır. Her bir ölçüt 10 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

Taekwondo: Adayın, bu branşın sınavına girebilmesi belirlenen ön şartları sağlaması gerekmektedir. Adayın bu spor dalını seçebilmesi için en az “1.Gıp (Kırmızı-Siyah)” Kuşak Sahibi olduğunu belgeleyen ilgili federasyon onaylı Kuşak Kimlik Kartının aslı ve bir fotokopisini, ayrıca adayın derecelerini ve bilgilerini gösteren federasyon sicil kayıt belgesini kayıt sırasında belgelemesi gerekmektedir.

Sınav üç istasyondan oluşmaktadır. Birinci istasyonda, aday kendisinin ve jürinin seçeceği bir Poomse’yi tamamlaması gerekmektedir. İkinci istasyonda, önceden belirlenen 16 teknikten 5 tanesi en az 4 kez tekrar edilerek uygulanmaktadır. Bu teknikler aşağıda verilmiştir:

Tollo Chagi-Bandal tollo chagi, Havada çift Paldıng-Tollo chagi / Bandal tollo chagi , Burgu Paldıng - Bandal tollo chagi, Havada çift Paldıng-Tollo chagi / Dwit chagi, Burgu Tollo Chagi - Bandal tollo chagi, Paldıng - Bandal tollo chagi, Tollo Chagi - Burgu Paldıng, Paldıng - Dwit chagi, Ön kayarak Paldıng - Burgu Tollo Chagi, Neryo Chagi - Tollo Chagi, Paldıng – Burgu Tollo Chagi, Adım Burgu Tollo Chagi, Tollo Chagi - Dwit chagi, Adım Burgu Paldıng, Neryo Chagi - Dwit chagi, Yumruk-Paldıng-Tollo Chagi

Üçüncü istasyonda, başa ve vücuda tam vuruş yapmama sınırlandırılmasının getirildiği müsabaka yer almaktadır. Sınav 100 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

Yüzme: Adaylar, 25 metrelik havuzda 50’şer metrelik mesafeleri dört ayrı stilde yüzerek sınav olmaktadır. Kadınlar ve erkekler için ayrı değerlendirmelerin yer aldığı kurbağalama, sırt üstü, kelebek ve serbest stiller sınav içeriğini oluşturmaktadır.

Halk Oyunları: Halk Oyunları branş sınavı üç aşamada yapılmaktadır. Birinci aşamada adayın yöre bilgisi (50 Puan), ikinci aşamada müziksel işitme ve algılama yeteneği (20 Puan), üçüncü aşamada ise hareket algılaması (30 Puan) değerlendirilmektedir.

Birinci Aşama (Yöre Bilgisi): Yöre bilgisi değerlendirmesi türler esas alınarak yapılacaktır. Aday; Zeybek, Halay, Horon, Kaşık, Karşılama ve Bar türü oyunlar içerisinde en az iki farklı türde yöreyi ve her bir yörenin de en az üç farklı oyununu yöresel ve teknik açıdan doğru olarak sergilemek zorundadır.

Zeybek türüne örnek yöreler : İzmir, Aydın, Muğla, Denizli vb.

Halay türüne örnek yöreler: Gaziantep, Van, Hakkâri, Bitlis, Şanlıurfa, Adıyaman vb.

Horon türüne örnek yöreler: Trabzon, Artvin, Rize, Ordu vb.

Kaşık türüne örnek yöreler: Silifke, Konya, Bilecik, Kütahya, Bilecik, Eskişehir vb.

Karşılama türüne örnek yöreler: Kırklareli, Edirne, Tekirdağ, Çanakkale, Bursa vb.

Bar türüne örnek yöreler: Erzurum, Ağrı, Sivas, Erzincan, Bayburt vb.

İkinci Aşama (Müziksel İşitme Ve Algılama Yeteneği): Bu aşama, adayın müziksel işitme ve algılama yeteneğine yöneliktir.

Müziksel İşitme: Tek Ses İşitme: Verilen 5 adet tek sesin aday tarafından “a” ya da “na” hecesi ile yinelenmesi

Algılama Yeteneği: Ezgisel Bellek, (Verilen ezginin “a” ya da “na” hecesi ile yinelenmesi), Ritmik Bellek (Basit ve aksak ölçülü iki ritim cümlesinin vurarak yinelenmesi).

Üçüncü Aşama (Hareket Algılama): Bu aşamada adaylara çeşitli yörelere ait 3 farklı hareket gösterilecek ve adaylardan tekrar etmeleri istenmektedir. Aday, hareketleri istenilen teknikte tam olarak yaptığı takdirde puan almakta, yapamadığı veya yarım yaptığı takdirde puan alamamaktadır.

4.4.11. Hacettepe Üniversitesi

Hacettepe Üniversitesi özel yetenek sınavlarında dayanıklılık ve sürat koşularını dahil etmiştir. Bu koşulara, beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile rekreasyon bölümüne başvuran, sporcu özgeçmiş olmayan adaylar girmektedirler. Ayrıca, sporcu öz geçmişi değerlendirme ölçütlerine göre bir değerlendirme de söz konusudur. Egzersiz ve spor bilimleri, antrenörlük eğitimi programlarına sporcu özgeçmiş puanı olmayan adaylar başvuru yapamamaktadır. Hacettepe Üniversitesi Hakemlik ve antrenörlük belgesine sahip olma durumunu da sınav değerlendirmesine dahil etmiştir.

4.4.12. İstanbul Üniversitesi

İstanbul Üniversitesi özel yetenek sınavlarında dayanıklılık ve sürat koşularını dahil etmiştir. Bununla birlikte, sporcu özgeçmiş değerlendirme ölçütlerine göre öğrenci seçimi yapılmaktadır. Diğer üniversitelerden farklı olarak, İstanbul Üniversitesinin özel yetenek

sınavlarında, genel kültür, spor genel kültürü ve fakültede ağırlıklı olarak okutulan spor branşları hakkındaki özel sorulardan oluşan mülakat bulunmaktadır.

4.4.13. Karadeniz Teknik Üniversitesi

Karadeniz Teknik Üniversitesi özel yetenek ile öğrenci alımı için sınavlarında yalnızca koordinasyon parkurunu kullanmaktadır. Sınavlarda, dayanıklılık ve sürat koşuları, sporcu özgeçmiş ölçme ve değerlendirme ölçütleri yer almamaktadır.

4.4.14. Marmara Üniversitesi

Özel yetenek sınavı; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü için atıcılık, atletizm, badminton, basketbol, artistik cimnastik, futbol, güreş, golf, judo, hentbol, kano, karate-do, kürek, masa tenisi, ritmik cimnastik, sutopu, sualtı sporları, taekwondo, tenis, voleybol ve yüzme spor dallarından seçilmek suretiyle yapılırken, antrenörlük Eğitimi Bölümü için; altıncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen spor dallarında “Deneyim Puanı” değerlendirmesi yapılmaktadır. Spor Yöneticiliği Bölümü için; Sporcu Özgeçmiş Puanı değerlendirilmek suretiyle yapılır. Ancak, belirtilen spor dalları arasında yer almayan olimpiik spor dallarında milli sporcu olan adaylar da bu dallara başvuru yapabilmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Bireysel Sporlar

Atıcılık*: Sınav, 10m Havalı Silahlar-Tüfek ve 10m Havalı Silahlar-Tabanca branşlarından sadece birinden yapılmaktadır. Verilen süre içerisinde erkekler 45 kadınlar 30 atış yapmaktadır. Erkek adaylar için 45X10, kadınlar için 30X10 olmak üzere iki ayrı puanlama yapılmaktadır. Uluslararası Atıcılık Federasyonu kılavuzunda yer alan kuralların ihlali, erkeklerde 310 puan kadınlarda 200 puan altında kalınması diskalifiye ile sonuçlanmaktadır. Adayların giriş kıyafetleri sınav öncesinde kontrol edilmektedir ve uygun olanlar sınava alınmaktadır. Sınav erkekler için 60, kadınlar için 45 dakikadır. Isınma atışları sınava dahil edilmemektedir. 20 dakikalık ısınma süresi verilmektedir. Sınav başlamıştır ve Sınav bitmiştir komutları arasında adaylar atış yaparlar. Erkekler en fazla 450, kadınlar en fazla 300 puan alabilirler.

***Ön Şart:** Atıcılık branşı GÜVENLİĞİN ön planda olduğu bir branştır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü için Atıcılık branşından başvuru yapabilmek için giriş sınavına katıldığı spor dalından Türkiye Atıcılık ve Avcılık Federasyonu tarafından verilen sporcu lisansına sahip olmak ve Federasyonun düzenlemiş olduğu resmi müsabakalardan en az birine girerek, yarışmayı diskalifiye olmadan bitirmiş olmak şartı bulunmaktadır.

Atletizm: Adayların, Atletizm Federasyonundan herhangi bir branşa ait onaylı resmi yarışma sonuç belgesini getirmesi durumunda (2013-2016 yılları arası) tescillenen dereceleri değerlendirmeye alınmaktadır. Bu branşta adayların atletizm branşına yönelik özgeçmiş değerlendirmesine tabi tutulmaktadır. Puanlamalar IAAF puan cetveline göre yapılmaktadır.

Badminton: Adaylar, yüksek servis, baş üstü damlak (dropshot) ve aşırma (clear) vuruşlarından sınava girmektedirler. Değerlendirmeler saha içi bölgesel isabete göre yapılmaktadır.

Cimnastik: Minderde düz takla, amut yürüyüş, Traplenden çift ayak sıçrama ve kasa üzerinden öne takla, iki ayak üzerine iniş, denge aletine çıkış, yürüyüş, engelden çift ayak sıçrama ile geçiş, mindere iniş, paralel aletinde ellere dayanarak yürüyüş, çember içerisinde düz sıçrama, tam burğu, kadınlar asimetrik barda karın çıkışı ve iniş, erkeklerde barfiks aletinde karın çıkışı ve iniş, çember, atlama masasından açık bacak geçiş hareketleri bu sınavı oluşturmaktadır. Parkuru 240 saniyede bitiremeyen aday diskalifiye olmaktadır.

Golf: Sınava en çok 9.0 EGA Exact hendicaplı oyuncular katılabilir. Uzun vuruş (fullswing), Orta mesafe (Full Swing), Kısa Vuruş (halfswing) ve putting becerilerinden oluşan sınavda aday en fazla 400 puan almaktadır. 160 puan altında kalan aday elenmektedir.

Güreş: Adaylar, salto, piolet, halata tırmanma, çırpma ve künde tekniğinden oluşan parkurda sınav olmaktadır.

Judo: Aday, judo tekniklerinden oluşan bir parkurda sınava girer. Parkur 4 farklı istasyondan oluşmaktadır. Her istasyonda kura ile belirlenmiş 4 farklı teknik bulunmaktadır. Aday, her istasyon öncesinde judo düşüşü yaptıktan sonra belirlenen tekniği uygular. Erkeklerde 180, kadınlarda 240 saniyede parkuru tamamlayamayan

adaylar elenir. Erkeklerde 100kg, kadınlarda 80kg üzerinde olan adayların aldıkları puan 0.08 ile çarpılır ve judo uygulama puanlarından bu fark çıkarılır.

Karate-do: Adayların bu sınava katılmaları için en az Kahverengi Kuşak sahibi olmaları gerekmektedir. Adaylar karate tekniklerinden oluşan parkurda sınav olurlar. Sınavda aşağıdaki teknikler uygulanmaktadır:

Tekli Teknikler: Chudangyakuzuki, Jodankizamizuki, Jodankizamimawashi geri , Jodanoimawashi geri, Chudanoimawashi geri, Jodanoi ura mawashi geri

İkili Teknikler: Jodankizamizuki- Chudangyakuzuki, Chudangyakuzuki-Jodankizamimawashi geri, Jodankizamimawashi geri-Chudangyakuzuki, Jodankizamizuki-Jodankizamimawashi geri, Jodankizamimawashi geri-Chudanoimawashi geri, Jodanoimawashi geri-jodankizami ura mawashi geri (aynı ayakla ve yere basarak)

Kürek: Bu sınav iki aşamalı yapılmaktadır. İlk aşamada aday, kürek branşı teknik yeterlik sınavına girmektedir. Aday bu sınavda, tek kişilik kürek teknesinde belirlenen teknik hareket ve manevraları 7 dakika içerisinde gerçekleştirmelidir. Tekneyi suya indirme ve kürek bağlama, suya çıkış, belirlenen alan içindeki tekneyi olduğu yerde oturağı tam kullanarak bir sağ bir sol tam tur döndürme (oturaklı siya ve çekiş beraber yapılarak), iskeleye yanaşma bu sınavın içeriğini oluşturmaktadır. İkinci aşamada ise kürek ergometresi yeterlilik sınavı bulunmaktadır. Kürek ergometresi üzerinde sınava tabi tutulacak adayların 15 dakika ısınma ergometresin, 2 dakika sınav ergometeresini kullanabilecektir. Sınavda Concept II D model kürek ergometresi kullanılmaktadır. Farklı kilolara göre farklı mesafelerde sınav yapılmaktadır.

Kategoriler ve Kilo Sınırları: Sınav Mesafeleri

Ağır kilo erkekler (72.5kg'ın üstünde olan adaylar) 2000 metre

Hafif kilo erkekler (72.5kg ve altında olan adaylar) 1930 metre

Ağır kilo bayanlar (59 kg'ın üstünde olan adaylar) 1700 metre

Hafif kilo bayanlar (59 kg ve altında olan adaylar) 1650 metre

Kano: Bu sınav iki aşamalı yapılmaktadır. İlk aşamada aday, kano branşı teknik yeterlik sınavına girmektedir. Aday bu sınavda, tek kişilik durgun su kayak teknesinde belirlenen teknik hareket ve manevraları 5 dakika içerisinde gerçekleştirmelidir. Tekneyi suya indirme, suya çıkış, belirlenen alan içindeki tekneyi olduğu yerde oturağı tam kullanarak

bir sağ bir sol tam tur döndürme, iskeleye çıkış, ileri sürüş tekniği – tekneyi kontrollü durdurma-geri dönöl tekniği sınavın içeriğini oluşturmaktadır. İkinci aşamada ise kano ergometresi yeterlilik sınavı bulunmaktadır. Adaylar kano ergometeri üzerinde sınava sınav tabi tutulmaktadır. Adaylar sınav ergometresini 2 dakika serbest kullanabilmektedirler. Erkekler ve kadınlar 1000 metrede sınava girmektedirler.

Masa Tenisi: Masa tenisi topu fırlatan robot ve masa üzerine yerleştirilen sensörlerden oluşan sınavda, adayın robottan gelen topları masa üzerindeki sensörlere isabet ettirmek suretiyle puan toplamaktadır. Robot, top farklı falsolu (Ball speed), farklı atış sıklılığı (Ball frequency) ve farklı oscillator hızı (oscillator speed) ayarlarıyla atış yapmaktadır.

Ritmik Cimnastik: Sınav aşağıda verilen aşamalarda oluşmaktadır. Adaylar sınava başlangıçta ve bitişte fotoselden geçmektedirler.

1. Top aletinin fırlatılması ve takla sonunda tek veya çift elle tutulması,
2. Top aletinin sağ veya sol elle göğüs üzerinde sabitlenmesi ve iki kez cheene dönüşün (her biri 360°) yapılması.
3. Top aletinin cheene dönüş sonrasında göğüsten her iki kola kaydırılarak eller üzerine alınışı ve topun belirlenen alana bırakılışı.
4. Tek adımla giriş ve çift ayakla basarak 40 cm. yüksekliğindeki engel üzerinden toplu sıçrama ile geçiş.
5. Çember aletinin alınması, kesik adımda aletin sagital düzlemde önden arkaya çevrilmesi (sol veya sağ elle) ve ardından aleti elle çevirirken bacağı diğer elin yardımı ile ön denge pozisyonuna kaldırarak tabanda esneklik hareketinin gösterilmesi.
6. Yerde duran ipin alınması ve belirlenen mesafenin, ipin içinden **5 (beş) kez** ilerleyerek tekli atlamaların yapılmasıyla geçilmesi.
7. Yerde belirlenmiş olan alan içerisinde ipin içinden çift çevirme ile **3 (üç) kez** atlama (*bacaklar dizlerden bükölü /topl u sıçrama pozisyonunda*) ve ardından çift basarak ceylan sıçrama ile geçiş ve aletin belirlenen alan içerisine bırakılması.
8. Kurdele aletinin alınması ve bumerang fırlatma ile atılıp tutulması. Ardından aletin baş üzerinde, horizontal düzlemde büyük daire ile hareket ettirilirken bir tur (360°) turn-out (dışa doğru) passe pivotun uygulanması ve kurdelenin belirlenen alan içerisine bırakılması.

9. Labutların alınması ve altı metrelik mesafenin ritmik koşu adımları ile kat edilirken frontal düzlemde **3 (üç)** kez çiftli değirmenin uygulanması.
10. Her iki labutun aynı anda havadaki tek dönüşü ile **3 (üç)** kez küçük atılıp tutulması
11. Releve pozisyonunda arabesque denge (bacak en az 45°'de) sırasında labutlarlasagital düzlemde **3 (üç)** kez küçük daire hareketi ile çevrilmesi ve aletlerin belirlenen alan içerisine bırakılması.

Su Altı Sporları: Bu branşa ilişkin parkur çift paletle 300 metre tüplü dalış yarış istasyonundan oluşmaktadır ve dalış zamana karşı yapılmaktadır. Adaylar sınavla ilgili tüm malzemeleri kendileri sağlamaktadır. Adayların su altı dalışı yapmalarında sağlık açısından sakınca olmadığına dair rapor gerekmektedir. Verilen süre içerisinde aday parkuru tamamlamak zorundadır.

Taekwon-do: Adayların bu sınava girmeleri için en az Kırmızı-Siyah Kuşak 2.GIP sahibi olmaları gerekmektedir. Sınav, 6 istasyondan ve zamana karşı yapılan bir parkurdan oluşmaktadır. Parkurda aşağıdaki teknikler uygulanmaktadır:

TolloChagi, Burgu Paldıng, NeryoChagi, Burgu TolloChagi, Paldıng, Dwitchagi (adım Dwitchagi), Paldıng – BandalTollochagi, Havada Paldıng-Tollochagi, Paldıng - Burgu TolloChagi, Paldıng – Dwitchagi, Havada çift Paldıng, TolloChagi - Bandaltollochagi

Tenis: Bu sınavda, kadınlar ve erkekler 100 metre serbest stil yüzmektedirler. Teknik göz önünde bulundurulmaksızın yüzme dereceleri otomatik kronometre ile değerlendirme yapılacaktır. Erkeklerde 120, kadınlarda 150 saniyede parkuru tamamlayamayan aday elenir.

Takım Sporları

Basketbol: Bu sınav, ribaund, pota altı atışlar, pas, yön değiştirmeler, turnikeler, çengel atış, faul atışı, slalom teknik ve hareketlerinden oluşan bir parkurda yapılmaktadır.

Futbol: Adaylar, top sektirme, top sürme, kafa ile top taşıma, isabetli şut hareketlerinin bulunduğu parkurda sınava girmektedirler.

Hentbol: Bu sınavda adaylar, pas, top tutma, aldatma, kale atışı tekniklerinden oluşan bir parkurda sınava girmektedirler.

Voleybol: Voleybol branşından başvuru yapan adaylar ya ilgili branşa yönelik tekniklerden oluşan parkurda sınava katılacak ya da sporcu özgeçmiş puanına göre

değerlendirilecektir. Adaylar, servis, manşet ve smaç testlerinden oluşan sınava girmektedirler. Sporcu özgeçmişi değerlendirme ölçütleri Antrenörlük Eğitimi Bölümü Voleybol Deneyim puanı yönergesine göre yapılmaktadır.

Su Topu: Adaylar su topuna ilişkin teknik beceri ve hareketlerden oluşan parkurda sınava girmektedirler.

4.4.15. Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi özel yetenek ile öğrenci alımı için sınavlarında yalnızca koordinasyon parkurunu kullanmaktadır. Sınavlarda, dayanıklılık ve sürat koşuları, sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme ölçütleri yer almamaktadır.

4.4.16. Pamukkale Üniversitesi

Pamukkale Üniversitesi özel yetenek sınavlarında sporcu özgeçmişi değerlendirme ölçütlerine, hakemlik ve antrenörlük belgesine sahip olmaya yer vermiştir. Ayrıca, spor yöneticiliği bölümü için merkezi sınavdan alınan puanla doğrudan yerleşme söz konusudur.

4.4.17. Selçuk Üniversitesi

Atletizm: Bu sınavın değerlendirilmesi Fin Puan cetveline göre yapılmaktadır.

Erkekler

1. 100 m - 200 m - 400 m - 800 m - 1500 m - 3000 m - 5000 m
2. 110 m engelli –(106,7 cm yükseklik)
3. Gülle Atma 7,260 kg (3 hak)
4. Cirit Atma 800 gr (3 hak)
5. Çekiç Atma 7,260 kg (3 hak)
6. Yüksek Atlama 1,30 m başlayarak 1,50 metreye kadar 5 cm yükseltilecek, 1,50 metreden sonra 3 cm yükseltilecektir. (3 hak)
7. Uzun Atlama (3 hak)
8. Üç Adım Atlama (3 hak)

Kadınlar

1. 100 m - 200 m - 400 m - 800 m - 1500 m - 3000 m
2. 100 m engelli –(84 cm yükseklik)
3. Gülle Atma 4 kg (3 hak)
4. Disk Atma 1 kg (3 hak)
5. Cirit Atma 600 gr (3 hak)
6. Çekiç Atma 4 kg (3 hak)
7. Yüksek Atlama 1,10 m başlayarak 3 cm yükseltilecektir (3 hak)
8. Uzun Atlama (3 hak)
9. Üç Adım Atlama (3 hak)

Badminton: Bu branşı tercih eden adaylar, yüksek servis, kısa servis, lob, netdrop, drop, clear vuruşlarından oluşan sınava girerek değerlendirilmektedirler.

Basketbol: Bu sınava giren adaylar, basketbol becerilerinden oluşan bir parkuru belirli bir zaman içerisinde bitirerek değerlendirmeye girmektedirler. Parkur, top sürme, şut, serbest atış, el ve yön değiştirme, 3 sayı atışından oluşmaktadır.

Boks: Bu sınav iki aşamadan oluşmaktadır. 1 aşamada aday engellerin altından ve üstünden geçişler yapıp, eskif yaparak vuruşlar gerçekleştirir. Vuruşlardan sonra minderde takla atarak torbaya 6 vuruş yapar (sağ sol direk, sağ sol kroşe, sağ sol aparkat). 30 tekrar ip atladıktan sonra parkurdan çıkar. İkinci aşamada ise adaylar 3 dakika maç yapar. Komisyon teknik, tecrübe ve müsabaka kapasitesi açısından adayı değerlendirir.

Cimnastik: Bu sınavın kadın adaylar için olan bölümü uberschlag, yunus takla, öne hamle, makas sıçrayış, geyik sıçrayış, öne bacak savuruşu ile dönüş, amut takla ve açık bacak esneme, çakı duruşu, kalk ve planör dönüş kartvil hareketlerinden oluşmaktadır. Kadın adaylar ayrıca köprü, spagat ve dengeden oluşan performans testlerine tabi tutulmaktadır. Erkek adaylar için Öne salto, yunus, planör, d.nüslü amud, öne el ile aşma, ters amuttan kartal duruşu, cepheden ayakları toplayarak sıçrayış, kartvil, flikflak hareketlerinden oluşan bir seri bulunmaktadır. Erkek adayların performans testlerinde ise denge, otur-eriş, barda kol çekme testleri bulunmaktadır.

Eskrim: Bu sınavda adaylar Epe-Flore-Kılıç branşlarını içeren uygulama sınavından ya da sporcu özgeçmiş değerlendirme kriterlerinden değerlendirilmektedirler. Bu branşın uygulama sınavı, epe, flöre ve kılıç branşlarına yönelik hamle, atak, oyun kural bilgisi

malzeme bilgisinden oluşmaktadır.

Futbol: Kaleci ve oyuncular için ayrı ayrı değerlendirmelerinde bulunduğu, futbola ilişkin becerilerin test edildiği bir parkurda adaylar sınava tabi tutulmaktadır.

Futsal: İki aşamadan oluşan bu sınavın ilk aşamasında aday futsal parkurunu en kısa sürede tamamlamaya çalışmaktadır. İkinci aşamada aday, futsal teknik sınavında altı vuruş yaparak değerlendirmeye girer.

Güreş: Erkekler serbest ya da grekoromen, kadınlar sadece serbest stilden sınava girmektedir. Sınav 3 aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada, adaylara dikey sıçrama testi uygulanmakta, ikinci aşamada grekoromen (tek kol, salto, çipe, çırpma, bel kundesı) ve serbest stil (tek kol, çift dalıp ters paçayla yere, dana bağı, tek sarma, künde) branşlarına ilişkin beceriler bulunmaktadır. Son aşamada ise adaylar cinsiyetlerine ve kilolarına göre eşleştirilerek 2 dakika müsabaka şeklinde maç yapmaktadırlar. Bu sınavda isteyen aday kendi partnerini yanında getirebilmektedir.

Halter: Sınav öncesinde adayların kiloları alınmaktadır. Adaylar, 15 dakikalık ısınma sonrasında koparma ve silkme tekniklerinden sınava girmektedirler.

Hentbol: Bu sınav, hentbola özgü slalom testi, teknik puanlama, maç gözlemi olmak üzere 3 aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada, aday hentbola özgü slalom testine girmektedir. Topla birlikte slalom, pas, kaleye atış becerilerinden oluşan parkurda zamana karşı sınav olunmaktadır. Teknik puanlama aşamasında adayların bireysel teknikleri dikkate alınarak değerlendirme yapılmaktadır. Son aşamada ise maç gözlemi yapılmaktadır.

Judo: Adaylar Judo branş sınavında, Nage-waza, Ne-waza, Omote-waza, Kaeshi-waza, Yaku-Soku-Geiko çalışmasını içeren uygulama sınavından elde ettikleri puanlarla ya da sınav esnasında jüriye teslim edecekleri sporcu özgeçmişini gösteren belgelerden elde ettikleri puana göre değerlendirilmektedirler.

Taekwon-Do: Adaylar sağ ve sol ayak palding, tolyochagi, duitchagi, kombine tekniklerinden sınav olmaktadır. Ayrıca poomse ve müsabakadan da puan almaktadırlar. Son olarak, anaerobik güç ölçümü yapılmaktadır.

Tenis: Adaylar, yer vuruşu derinliği, vole vuruşu, yer vuruşu hassasiyeti, servis vuruşu becerilerinden ve 5 dakikalık ralliden puan almaktadırlar.

Voleybol: Adaylar parmak pas, manşet pas, smaç, servis tekniklerinden puan

almaktadırlar.

Yüzme: Adaylar 100 metre serbest stilde sınava katılmak zorundadır. Bunun dışında 50 metre kurbağalama, sırtüstü ya da kelebek tekniklerinden birini seçmektedir.

4.4.18. Sıtkı Koçman Üniversitesi

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi özel yetenek sınavlarında yalnızca sporcu özgeçmişi değerlendirme ölçütlerini kullanmaktadır.

4.4.19. Trakya Üniversitesi

Atletizm: Atletizm sınavında 100 metre sürat testi yapılmaktadır. Bu sınavda her adayın iki deneme hakkı vardır. Kadınlar ve erkekler ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Badminton: Bu sınav 4 farklı istasyondan oluşan parkurda yapılmaktadır. Birinci istasyonda aday sağ servis, kısa servis, uzun servis atışları bulunmaktadır. Aday, forehand ya da backhand tercihi yapabilir. İkinci istasyondan aday belirlenen alana 3 adet yüksek servis atışını isabet ettirmek zorundadır. Üçüncü istasyonda aday, 3 adet sağ, 3 adet sol yan çizgide, 1 adet file ortasında, 1 adet arka çizgide bulunan topları badminton koşu tekniklerine uygun bir şekilde raketiyle devirmeye çalışmaktadır. Dördüncü istasyonda aday, arka çizgiye belirli bir mesafede yerleştirilmiş 10 adet topu havaya atarak yere düşmekte olan topa clear ve smaç vuruşları yapar. Yapılan vuruşlardan 3 tanesi hedefi bulmak zorundadır. Erkekler için 75, kadınlar için 85 saniye bulunmaktadır.

Basketbol: Top sürme, slalom, turnike (sağ ve sol), sıçrayarak şut, pivot dönüşü becerilerinin bulunduğu bir parkurda adaylar sınav olmaktadır. Hatalı yürüme, kural ihlali gibi durumlarda adayların hakkı geçersiz sayılmaktadır.

Futbol: Adaylar, slalom ve top sürmeden oluşan bir parkurda sınav olmaktadır.

Güreş: Sınav 5 farklı aşamadan oluşan bir parkurda yapılmaktadır. 100 kg ve üzeri adaylar halata tırmanma bölümünden muaf tutulmaktadır.

1- 6 adet teknik: Danabağı, Tekkol, Kafakol, Çift dalıp ters paça, Koltukaltı geçişi + Çırpma, Koltukaltı geçiş + künde

2-Piolet (köprüye düşme) 3 adet

3-Halata tırmanma (3.5 metre) (Erkekler ayaklarını kullanamaz, kadınlar kullanabilir.)

4-Ayak çekme (3 adet)

5-Salto tekniği (Robot mankene 2 adet)

Hentbol: Adayların hentbol becerileri, 10 top kale atışı testi ile değerlendirilmektedir. Sınav, farklı açılardan kaleye yapılan atışlardan oluşmaktadır.

Ritmik Cimnastik: Bu sınavın değerlendirmesi uluslararası ritmik cimnastik değerlendirme kriterlerine uygun olarak yapılmaktadır. Aday sırasıyla, kurdele, ip ve çember aletlerini kullanmaktadır.

Voleybol: Adaylar voleybol sahasında belirlenmiş alanlara isabet ettirmek şartıyla tenis ve manşet servis atarak sınav olmaktadır.

Yüzme: Bu sınavda, dönüşler ve çıkışlar FINA kurallarına göre değerlendirilmektedir. Erkek ve kadın adaylar 100 metre karışık yüzerek sınav olmaktadır.

Tablo 39

Yurt Dışındaki Üniversitelerin Öğrenci Alım Ölçütleri

Üniversite	Dayanıklılık Testi	Sürat Testi	Koordinasyon Parkuru	Branş Sınavı	Sporcu Özgeçmiş Değerlendirme	Hakemlik ve Antrenörlük Değerlendirme	Merkezi Sınavla Doğrudan Alım	Diğer Testler
Basel Üniversitesi (İsviçre)	yok	yok	yok	var	yok	yok	Var (%20)	yok
Daekin Üniversitesi (Avustralya)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Norveç Spor Bilimleri Yüksekokulu (Norveç)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Queensland Üniversitesi (Avustralya)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Edith Cowan Üniversitesi (Avustralya)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Loughborough Üniversitesi (İngiltere)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Gent Üniversitesi (Belçika)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Porto Üniversitesi (Portekiz)	yok	yok	yok	Var	yok	yok	Yok	yok
Güney Danimarka Üniversitesi (Danimarka)	yok	yok	yok	Var	yok	yok	Var (%20)	Mülakat
Lille Üniversitesi (Fransa)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok
Köln (Almanya)	var	yok	yok	Var	yok	yok	Yok	yok
Güney Carolina (ABD)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	Var	yok

Tablo 39’da yurt dışındaki bazı üniversitelerin Türkiye’deki ölçütlere göre değerlendirilmeleri verilmiştir. Türkiye’de birçok üniversite öğrenci seçimi için dayanıklılık, sürat, koordinasyon parkuru, branş sınavı, sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme, hakemlik ve antrenörlük belgesine sahip olma gibi ölçütleri uygulamaktadırlar. Dünyanın çeşitli ülkeleri bu ölçütlerden bazılarını kullanmaktadır. Basel Üniversitesi Türkiye’de yapılan uygulamalı branş sınavlarına benzer bir sınav yapmaktadır. Bunun yanı sıra, doğrudan öğrenci de kabul etmektedir (%20). Porto Üniversitesi uygulamalı branş sınavı yapmakta ancak doğrudan öğrenci alımı yapmamaktadır. Güney Danimarka Üniversitesi, branş, doğrudan alım (%20) ve mülakat ile öğrenci seçmektedir. Köln Spor Akademisi ise uygulamalı branş sınavı ile öğrenci almaktadır. Diğer üniversiteler ise uygulamalı sınav yapmamaktadır.

4.5. Yurt Dışındaki Üniversitelerin Branş Sınavları ve Uygulama Esasları

4.5.1. Basel Üniversitesi (İsviçre – İlk 100’ün altında)

Basel üniversitesi spor egzersiz ve sağlık alanın lisans öğrenimi görmek isteyen öğrencilerin başvuru tarihlerini Şubat ayı olarak belirlemiştir. Başvuru yapacak öğrenciler için eğitimse nitelikler belirlenmiştir. Spor, Egzersiz ve Sağlık alanına başvuracak adaylardan aşağıdaki ön şartlar istenmektedir:

Basel-Stadt kantonunda çalışan insanlar için Marristatskurse sertifikası, dil-tarih branşı (matematik bulunan müfredat), Basel-Stadt kantonunda çalışan insanlar için Marristatskurse sertifikası, doğal bilimler branşı (C tipi), İngilizce yeni müfredat, bununla birlikte Basel Üniversitesi farklı ülkelerden de öğrenci kabul etmektedir. Her ülke için ayrı kriter belirlenmiştir. Örneğin Türkiye’den başvuru yapacak öğrencilerden Lise Diploması (Genel Eğitim) ve tanınmış bir üniversitede 2 yıllık üniversite seviyesinde dersleri başarıyla tamamlamak şartları istenmiştir.

Burada tanınmış üniversiteden kasıt ise aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

İlgili yükseköğrenim kurumu İsveç Konfederasyonu ya da Basel Üniversitesi ile kontrat ya da bağlayıcı bir anlaşma ile anlaşmışsa,

Saygın bir eğitim sistemi içerisinde devlet tarafından onaylanmış ya da akredite edilmiş ve doktora derecesi verebilen bir kurumsa yabancı bir yüksek öğrenim kurumu Basel Üniversitesi tarafından tanınır.

Genel kayıt şartları dışında Basel Üniversitesi Spor, Egzersiz ve Sağlık lisans programına kayıt için gereken uygulamalı spor giriş sınavı aşağıdaki beş sınav konusundan oluşmaktadır.

- 1) Cimnastik ve akrobasi
- 2) Aerobik ve Cimnastik
- 3) Yüzme
- 4) Spor oyunları (Futbol, Basketbol, Hentbol, Voleybol)
- 5) Atletizm

Sınav puanlaması 6-1 arasında yapılır (6 = mükemmel / 5.5 = çok iyi / 5 = iyi / 4,5 = tatmin edici / 4 = yeterli / 3,5 = yetersiz / 3 = zayıf / ≤ 2 = çok zayıf). Sınavın belli bir bölümünde ya da sınav konusunda farklı bir değerlendirme açık bir şekilde belirtilmediği sürece kadın ve erkekler sınav konularında eşit olarak değerlendirilirler. Atletizm bölümünde uzun atlama ve cirit atma branşlarında üç hak verilir. Hentbol branşında parkur iki kez koşulabilir. Diğer tüm sınavlarda ve sınav bölümlerinde bir denemeye izin verilmektedir. Adaylar ikinci bir deneme hakkı talep edebilirler. Sınav, her biri farklı bölümlerden oluşan beş sınav konusundan oluşur. Her bir bölüm için bölüme ilişkin puan belirlenir. Alt toplaların ortalaması konuya ani branşa ilişkin puanı verir. Spor oyunlarının iki kez ağırlığının alınmasıyla tüm sınav konularının puan ortalaması iki ondalık basamak üzerine yuvarlanır.

Cimnastik ve Akrobasi: Cimnastik ve akrobasi sınavında sınavın iki bölümü (Atlama ve yer Cimnastiği ve Paralel Bar ve Halka) tamamlanmalı ve burada teknik değerlendirilmektedir. Sınav yarım ya da tam not ile değerlendirilir. İki alt notun ortalaması sınav puanını verir.

Sıçrama ve Yer Cimnastiği: İsveç kasası üzerinden öne ve geriye doğru sırt üzerinden yana dönerek takla atılır. Mini trambolin üzerine doğru gergin sıçrama yaparak mindere iniş yapmak için kısa bir çıkış yapılır. Trambolin üzerinden sıçrayarak amut takla yapılır ve sırt üstü yatar pozisyonda iniş yapılır. Sola ya da sağa çember yapılır. Yarım burgu ve tam burgu yapılır.

Malzeme: Bir mini trambolin, dört parçalı bir kutu, üç parçalı bir kutu, yüksek atlama minderleri (30 parçalık paspas), üç adet 16 parça minder, iki adet 7 parçalı minder.

Değerlendirme kriterleri:

- Vücut pozisyonları: denge, eklemlerin eksene göre hizalanması (geriye taklalar, yatma pozisyonu alana kadar amutta bekleme, çemberler, gergin sıçrama)
- Sıçramalar: Görünür uçuş aşamaları ve sabit inişler
- Hareket akışı: Dönüşlerin, ritimlerin, güvenliğin ve yeterliliğin ifade edilmesi

Barfiks ve Halka: Aday öncelikle bara karın çıkışı yapar. Daha sonra bir bacağını (sağ ya da sol) öne atarak salınım yapar ve sonrasında pozisyonunu bozmadan tam tur dönüş yapar. Sonrasında atlayarak yere inme ya da salınım yaparak iniş yapılabilir. Hareketin devamında, öne takla için kısa bir başlangıç koşusu yapılır. İsveç kasası üzerinde öne takla yapılır. Öne taklanın devamında, halkalar tutulur. Kasa üzerinden halkalara tutunarak atlanır ve salınım yapılarak salto hareketi ve iniş ile bitirilir.

Malzemeler: Omuz yüksekliğinde barfiks, halka, iki ya da üç parçalı İsveç kasası (T-şekli), 7 parça minder.

Değerlendirme Kriterleri:

Vücut pozisyonları: Barfiks barında çeşitli destek aşamalarında güvenlik ve sabitlik, halka hareketindeki salınımda sabitlik.

Atlamalar: Belirgin geçiş (uçuş) evreleri ve sabit inişler.

Hareket akışı: dönme ifadeleri, ritim, güvenlik, verimlilik

Aerobik ve Jimnastik: Aerobik cimnastik sınavı iki aşamada yapılmaktadır. Bunlardan birincisi Aerobik/koordinasyon ikincisi ise yaratıcı cimnastiktir. Sınav parçalarının birleştirilmesi yarım ve tam puanla değerlendirilmektedir. İki alt değerlendirmenin ortalaması sınav puanını vermektedir.

Aerobik/Koordinasyon: Aday, önceden belirlenmiş ve müzik eşliğinde yapılması gereken koreografileri tamamlamak zorundadır. Sınav şu bacak hareketlerini içermektedir: Step touch, V-step, heel back / leg curl, Grapevine, Jumping jack

Değerlendirme Kriterleri:

-Hareket aralığı ve ritmik yetenek

-Tüm vücudun koordinasyonu

-Teknik (Gerginlik, dinamik, pozisyon)

Yaratıcı Cimnastik: Adaylar, üç farklı hareket aşamasını göstermek zorundadır. A, B ve C egzersiz bölümleri tüm cimnastik sınavının üçte biri kadardır:

A) Giriş sınavına girerken adaylar, hazırlanan altı hareket unsuruna hakim olmalıdır.

i. Ayakta durarak, çenenizi göğsünüze doğru indirin, daha sonra öne doğru belden eğilin.

ii. Çömelme pozisyonundan sınav pozisyonu geçmek için bacaklarınızı geriye doğru atın. Mümkün olduğu kadar düze bir pozisyon oluşturun.

iii. Eller ve dizler yerde dört ayaklı bir pozisyon alın. Sırt ve baş düz bir çizgi oluşturmalıdır. Ayaklar parmak ucundadır. Daha sonra bacakları gerip, kalçanızı yukarı taşıyarak ellerinizi öne doğru götürün. Vücut ağırlığı, ellere ve ayaklara dağıtılmalıdır. Mümkünse, ellerden kalçaya kadar düze bir çizgi oluşturun.

iv. Eller vücudun yanında, dizler bükülü, ayaklar yere paralel ve rahat bir şekilde yerde uzanın. Kalçanın arkasından itibaren, köprü pozisyonuna doğru geçiş yapın.

v. başlangıç pozisyonu dördüncü hareketteki gibidir. Baştan başlayarak vücudun üst kısmından devam edip oturma pozisyonuna gelin. Hareket devam ederken bacaklar yerden kalkmamalı ve son pozisyon olarak yavaşça bükülmelidir.

vi. Bacaklar mümkün olduğunca gergin pozisyonda oturun. Vücudun üst bölümünü, kalçanızı ve ellerinizi ayak parmak uçlarınıza götürmek suretiyle eğin.

B) Temel hareketlerden oluşan hareket öğelerinin bağlanması: yuvarlanma, dönme, destek. Bu hareketler sınavda sergilenmelidir.

C) Kısa doğaçlama hareketler

Değerlendirme Kriterleri:

A ve B: uygulama güvenliği, her bir hareket öğesinin uygulanmasındaki hareket kalitesi

C: Hareket çeşitliliği, bireysel hareket öğelerinin uygulanmasında hareket kalitesi

Yüzme: Yüzme sınavında adaylar dört farklı tekniği tamamlarlar (Ağaç gövdesi şeklinde dönerek, kurbağalama, su yakalama tekniği ve koordinasyon formunda). Sınav bölümleri

yarım ve tam not ile değerlendirilir. Dört bölüme verilen puan ortalaması ilgili branşın puanını belirler.

1. 25 metre ağaç gövdesi şeklinde dönerek

Sırtüstü pozisyonundan en az üç kez yüzüstü pozisyona yavaşça geçerek kollarla birlikte vücut yukarı çevrilir.

Yüzme Sınavı Birinci Teknik

Değerlendirme Kriterleri

- Bacakların kalçadan itibaren dizler ve bileklere birlikte çırpılması
- Düşük dirençli, yatay ve gerilmiş vücut pozisyonu, sakın baş pozisyonu.
- Kollar egzersizin tamamı boyunca önde tutulur, eller üst üste gelir.
- Sırtüstü duruştan yüzüstü pozisyona en az üç dönüş yapılır.
- Nefes alma ve verme
- Yardım kullanmama (örn, burun klipsi)

2. 25 metre kurbağalama

Kurbağalama pozisyonu alınır. Eller birbiri üzerinde çeneye takın bir şekilde suyun yüzeyinde bacakların yardımıyla açılır. Eller çenenin altındayken nefes alınır.

Değerlendirme kriterleri

- Uyumlu ve doğru kurbağalama tekniğinin yapılması
- Eller çenenin altındayken nefes alın, suyun altında nefes verin.
- Baş suyun altına indirilerek kollar gerilirken ayak vuruşu yapılır.
- Ayak vurma hareketinden sonra kollar ve vücut su yüzeyinde gerilir.

3. 25 metre çekme simidi ile su yakalama tekniği

Yüzüstü pozisyonda ayak vurma yapılmadan bacaklar arasında çekme simidi ile kollar cam sileceği şeklinde hareket ettirilerek yüzülür.

Yüzme Sınavı Üçüncü Teknik

Değerlendirme Kriterleri

- Parmaklar havuzun dibini gösterecek şekilde bilekler suyun altında sabitlenir, ön kol omuz hizasında cam sileceği gibi içe ve dışa hareket ettirilir.
- Kollar içe ve dışa hareket ettirilirken avuç içi kolların yönünü gösterir.
- Yukarı doğru hareket esnasından nefes alınır.

- Elleriniz çenenize her üç ya da beş kez geldiğinde nefes alabilmek için başınızı yukarı çıkarın.
- Hareketlerin akıcı ve etkili yapılması.

4. Çıkış tahtasından çıkış atlayışı ile birlikte 25 metre koordinasyon formunda yüzme

Hareket formu sınav günü açıklanacaktır.

Değerlendirme kriterleri

- Gergin, dirençli şekilde havuza dalma
- Belirlenen hareket aşamalarının doğru uygulanması
- Hareketin akıcı ve etkili yapılması

Spor Oyunları Sınavları: Spor oyunları bölümü dört branştan oluşmaktadır (Futbol, Basketbol, voleybol, hentbol). Sınav değerlendirmesi çeyrek, yarım ve tam not verilerek yapılmaktadır. Dört sınavın toplamının ortalaması sınav puanını vermektedir.

Futbol: 5'e 5 karışık bir oyun formunda (4 oyuncu 1 kaleci) öğrenciler spora ilişkin oynanabilirliklerini sergilerler. Temel teknik ve taktik beceriler incelenir. Oyun süresi yaklaşık 15 dakikadır. Ofsayt kuralı olmadan oynanır. Bunun dışında diğer tüm futbol kuralları uygulanır.

Şekil 1

Futbol Sınavı 4x4 Oyun Formu

Değerlendirme Kriterleri

Teknik: Oyun şartlarına uyarlanan teknik becerilerin uygulanması (pas, şut, top sürme, top alma ve verme).

Taktik: Temel taktiksel hücum (boş koşu, kaleye, topa ve takım arkadaşına göre pozisyon alma, boş alanların kullanımı) ve savunma (topa, rakibe, kaleye göre pozisyon alma) davranışlarında uzmanlık.

Notlar: kalecinin performansı değerlendirilmez. Futbol sınavı çim zeminde yapılır. Teknik ve taktikten oluşan iki farklı bölümden elde edilen başarı puanı ortalaması futbol sınavı puanını verir.

Basketbol: Basketbol için ikişer defa 3 turnike sonunda topu çembere atma (layup) 3 sıçrayarak atış olmak üzere 12 hareket bulunmaktadır. Turnikelerdeki atışlarda, sol taraftan sol elle sağ taraftan ise sağ elle potaya atış yapılmalıdır. Boyalı alan dışından yapılacak 6 sıçrayarak atış iyi olan elle yapılmalıdır. Her bir kaçan atışta yeniden atış yapılabilir.

Sınavda uygulanacak parkur şöyledir:

A) Bir direğin arkasından işaretlenmiş, belirlenen başlangıç noktasından boyalı alan içerisinde kendi kendinize pas atarak topu alın.

B) Topu yakalama (çift ayak sıçrayarak durma ya da tek el tek ayak) ve potaya yönelme.

C) Aldatma hareketiyle başlayın, potanın arkasına doğru hareket edin, sıçrayarak atış ya da turnike için bu mesafe en fazla iki adımla tamamlanmalıdır.

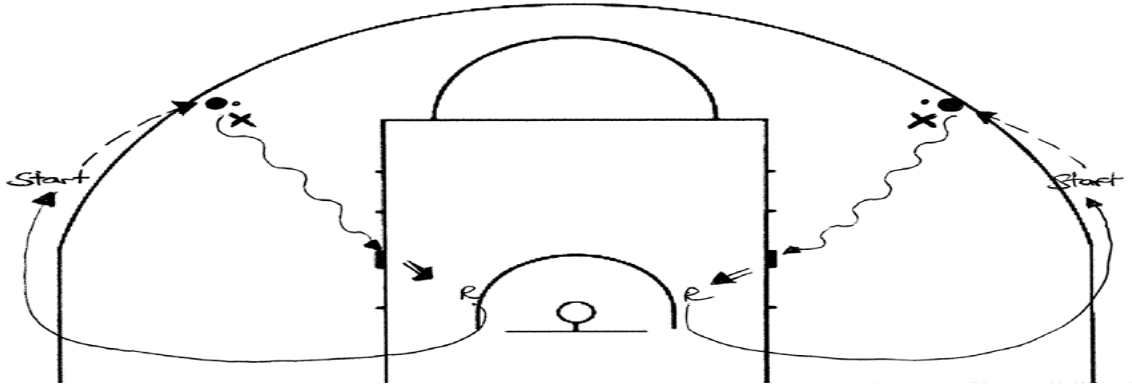
D) Serbest atışta dinamik olarak topa sahip olun (rebound) ve güçlü bir şekilde bir defa atış yapın.

E) Daha sonra topu alın ve kendi kendine pas verilecek alana doğru hızlı bir şekilde top sürün.

Sıralamalar isteğe bağlı olarak seçilebilir. Hareketin uygun hızda doğru ve tam olarak yapılması önemlidir.

Şekil 2

Basketbol Sınav Parkuru

Gösterge:

- - - - - Kendi kendine pas
- - - - - Top sürme
- - - - - Bitiriş
- X Direk
- R rebound

Değerlendirme Kriterleri

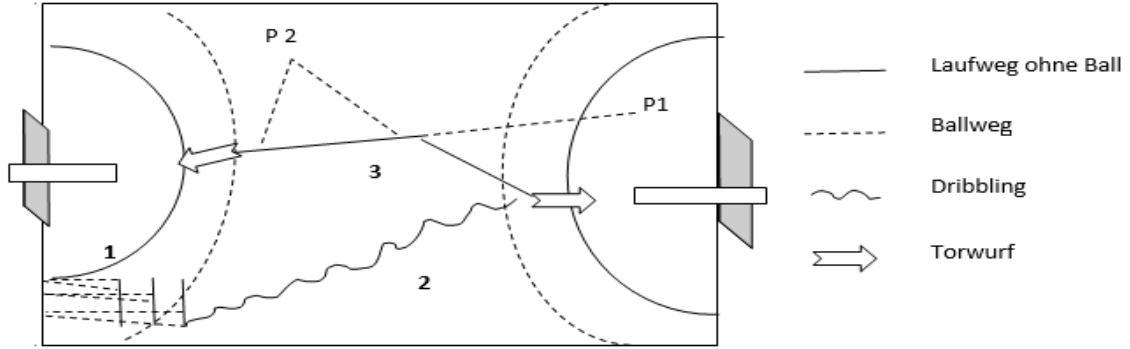
- Kurallara dikkat edilmeli (adımlama, çift ayak düşme)
- Atış teknikleri (Turnike, sıçrayarak atış)
- Topu aldıktan sonra doğru yönelme, inandırıcı aldatma hareketi, hızlı ve uzun son adım, rebound (teknik ve atış oranı)
- Genel izlenim (vücut ve top kontrolü, akıcı genel performans ve egzersizlerin doğru şekilde uygulanması)
- Şutların başarı oranı (Rebound olmadan)

Her performans (kural bilgisi, atış teknikleri, yönelme, aldatma, rebound, atış başarı oranı) 1 puanla değerlendirilir. Tüm becerilere verilen puanların toplamı basketbol sınavı başarı puanını verir.

Hentbol: Aday öğrenciler bu sınavda hentbol teknik becerilerini göstermek zorundadırlar. Bu amaç doğrultusunda, akıcı hareket aşamalarından temel teknik becerilerin sergilenmesi için tasarlanmış bir parkuru tamamlamaları gerekmektedir. Her adayın iki hakkı bulunmaktadır. En iyi derece değerlendirmeye alınmaktadır.

Şekil 3

Hentbol Sınav Parkuru

1 Duvara karşı iki atış

Kadınlar: İlk önce 4 daha sonra 6 metre

Erkekler: İlk önce 6 metre daha sonra 8 metre

Top, duvara çarpıp yere değmeden tekrar yakalanacak şekilde atılmalıdır. ,

2 Top, yakalandıktan sonra karşı kaleye doğru top sürülür ve akabinde 9 metreden kalenin bölünerek gösterilen 3'te 1'lik bölümüne şut atılır.

3 Kaleciden hızlı hücum pası alınır (P1), daha sonra sahanın ortasından biraz ileride bulunan bir oyuncu (P2) ile verkaç yapıp yaklaşık 9 metreden yine kalenin 3'te 1'lik bölümüne sıçrayarak şut atılır.

Değerlendirme Kriterleri

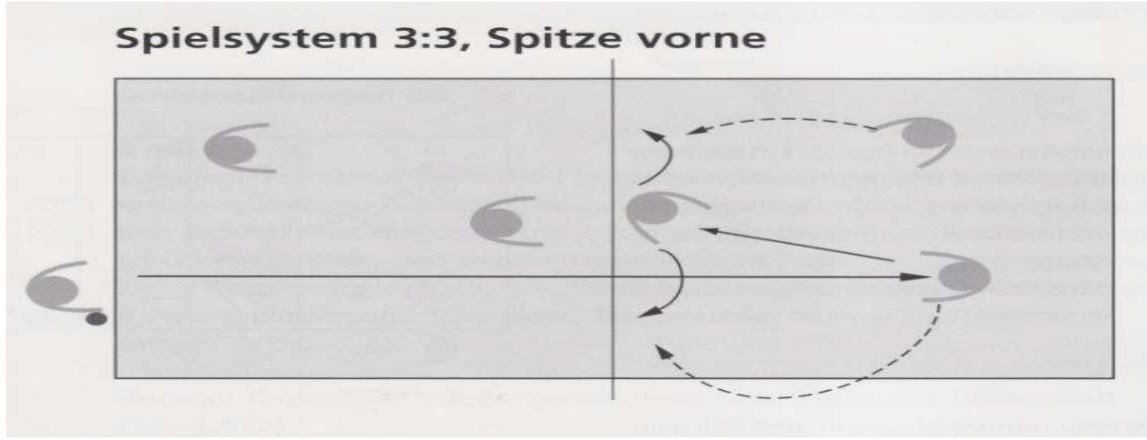
- Üç bölümdeki teknik beceri
- Sınav esnasında akıcı hareket aşamalarını sergileme yeteneği

Üç farklı performansın (duvara karşı atış/ top alma, top sürme, şut/ top alma, koşu ve sıçrayarak atış) ortalaması hentbol sınav puanını vermektedir.

Voleybol: Voleybol sınavı üçe üç oyun içermektedir. Oyunculardan biri file önünde diğerleri hemen arkasında yer alır ve hücum yapmalarına izin verilir. Oyun alanı 7x7 metreden oluşmaktadır.

Şekil 4

Voleybol Sınavı 3x3 Oyun Sistemi

Değerlendirme kriterleri

Oyun esnasındaki teknik beceriler ve taktik davranışlar değerlendirilmektedir:

- Oyuncular servisi doğru şekilde atmalıdır (yerde servis ya da mümkünse smaç servis).
Oyun esnasında 9 metre servis atışı da gösterilebilir.
- Oyuncular servisi manşetle karşılayabilmelidir.
- Oyuncular, fileye paralel olarak topu atabilmelidir ki takım arkadaşı rakip tarafa smaç vurabilirsın (ayak hâkimiyeti, hedefe yönlendirme, pas tekniği).
- Hücum eden oyuncular rakip tarafa doğru pas, aldatma ya da smaçla hücum yapabilmelidir (Başlama ritmi, sıçrama, kol sallama, aldatma, bitiriş tekniği).
- Oyuncular savunmada ve hücumda taktik açıdan hassas olmalıdır. Hem hücum halinde hem de savunma halinde bu taktik anlayış sürdürülmelidir (sezinleme, servisin sertliğine uyum, top alma ve pas kalitesi, rakip oyuncuya göre pozisyon alma).

Servis, manşet, pas, hücum ve taktik davranışlar bireysel olarak puanlanır. Taktik davranış performansı iki kez puanlanırken, beş farklı performansın ortalaması voleybol sınav puanını vermektedir.

Atletizm: Atletizm sınavından aşağıdaki 4 branşın tamamlanması gerekmektedir.

100 metre koşu, Cirit atma (kadınlar 600 gram, erkekler 800 gram), Uzun atlama, 12 dakika koşu

Sınav değerlendirmeleri ve puanlar aşağıda verilen tabloya göre yapılmaktadır. Branşların puanlaması on basamakta verilmiştir. Dört sınavdan alınan puanların ortalaması atletizm sınav puanını vermektedir.

Tablo 40

Basel Üniversitesi Atletizm Sınavı Değerlendirme Ölçütleri

Puan tablosu	100m (E)	100m (K)	Uzun atlama (m)	Uzun Atlama (K)	Cirit (E)	Cirit (K)	12 dakika (E)	12 dakika (K)
Not	<i>0.05s/0.1 Note</i>	<i>0.075s/0.1 Note</i>	<i>4cm/0.1Note</i>	<i>4cm/0.1Note</i>	<i>40cm/0.1 Note</i>	<i>25cm/0.1 Note</i>	<i>15m/0.1Note</i>	<i>15m/0.1Note</i>
puan	saniye	m	m	m	m	m	m	m
6	12.00	13.80	6	4.75	38.00	26.00	3300	2850
5.9	12.05	13.88	5.96	4.71	37.60	25.75	3285	2835
5.8	12.10	13.95	5.92	4.67	37.20	25.50	3270	2820
5.7	12.15	14.03	5.88	4.63	36.80	25.25	3255	2805
5.6	12.20	14.10	5.84	4.59	36.40	25.00	3240	2790
5.5	12.25	14.18	5.8	4.55	36.00	24.75	3225	2775
5.4	12.30	14.25	5.76	4.51	35.60	24.50	3210	2760
5.3	12.35	14.33	5.72	4.47	35.20	24.25	3195	2745
5.2	12.40	14.40	5.68	4.43	34.80	24.00	3180	2730
5.1	12.45	14.48	5.64	4.39	34.40	23.75	3165	2715
5	12.50	14.55	5.6	4.35	34.00	23.50	3150	2700
4.9	12.55	14.63	5.56	4.31	33.60	23.25	3135	2685
4.8	12.60	14.70	5.52	4.27	33.20	23.00	3120	2670
4.7	12.65	14.78	5.48	4.23	32.80	22.75	3105	2655
4.6	12.70	14.85	5.44	4.19	32.40	22.50	3090	2640
4.5	12.75	14.93	5.4	4.15	32.00	22.25	3075	2625
4.4	12.80	15.00	5.36	4.11	31.60	22.00	3060	2610
4.3	12.85	15.08	5.32	4.07	31.20	21.75	3045	2595
4.2	12.90	15.15	5.28	4.03	30.80	21.50	3030	2580
4.1	12.95	15.23	5.24	3.99	30.40	21.25	3015	2565
4	13.00	15.30	5.2	3.95	30.00	21.00	3000	2550
3.9	13.05	15.38	5.16	3.91	29.60	20.75	2985	2535
3.8	13.10	15.45	5.12	3.87	29.20	20.50	2970	2520
3.7	13.15	15.53	5.08	3.83	28.80	20.25	2955	2505
3.6	13.20	15.60	5.04	3.79	28.40	20.00	2940	2490
3.5	13.25	15.68	5	3.75	28.00	19.75	2925	2475
3.4	13.30	15.75	4.96	3.71	27.60	19.50	2910	2460
3.3	13.35	15.83	4.92	3.67	27.20	19.25	2895	2445
3.2	13.40	15.90	4.88	3.63	26.80	19.00	2880	2430
3.1	13.45	15.98	4.84	3.59	26.40	18.75	2865	2415
3	13.50	16.05	4.8	3.55	26.00	18.50	2850	2400
2.9	13.55	16.13	4.76	3.51	25.60	18.25	2835	2385
2.8	13.60	16.20	4.72	3.47	25.20	18.00	2820	2370
2.7	13.65	16.28	4.68	3.43	24.80	17.75	2805	2355
2.6	13.70	16.35	4.64	3.39	24.40	17.50	2790	2340
2.5	13.75	16.43	4.6	3.35	24.00	17.25	2775	2325
2.4	13.80	16.50	4.56	3.31	23.60	17.00	2760	2310
2.3	13.85	16.58	4.52	3.27	23.20	16.75	2745	2295
2.2	13.90	16.65	4.48	3.23	22.80	16.50	2730	2280
2.1	13.95	16.73	4.44	3.19	22.40	16.25	2715	2265
2	14.00	16.80	4.4	3.15	22.00	16.00	2700	2250
1.9	14.05	16.88	4.36	3.11	21.60	15.75	2685	2235
1.8	14.10	16.95	4.32	3.07	21.20	15.50	2670	2220
1.7	14.15	17.03	4.28	3.03	20.80	15.25	2655	2205
1.6	14.20	17.10	4.24	2.99	20.40	15.00	2640	2190
1.5	14.25	17.18	4.2	2.95	20.00	14.75	2625	2175
1.4	14.30	17.25	4.16	2.91	19.60	14.50	2610	2160
1.3	14.35	17.33	4.12	2.87	19.20	14.25	2595	2145
1.2	14.40	17.40	4.08	2.83	18.80	14.00	2580	2130
1.1	14.45	17.48	4.04	2.79	18.40	13.75	2565	2115
1	14.50	17.55	4	2.75	18.00	13.50	2550	2100

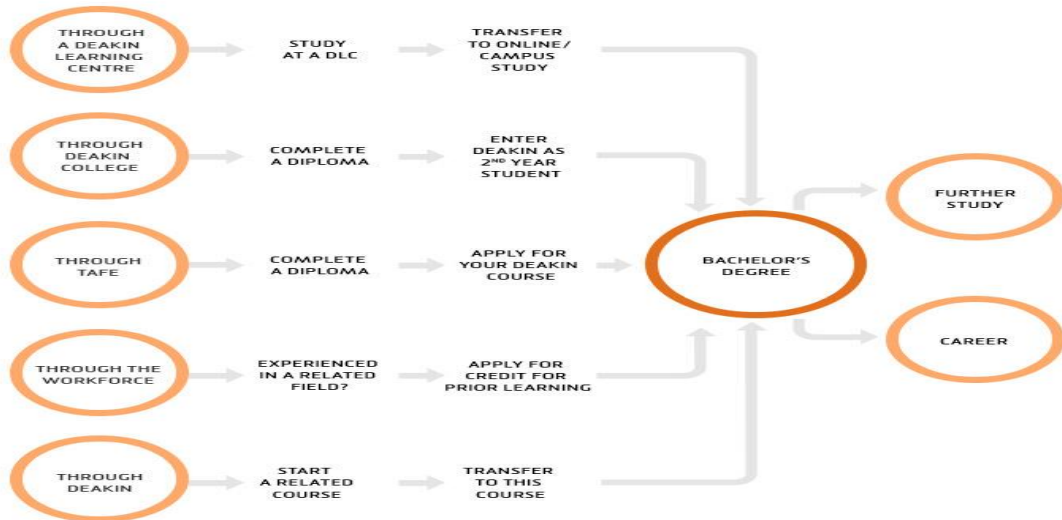
4.5.2. Daekin Üniversitesi (Avustralya – 1.sıra)

Daekin, sportif gelişimle birlikte antrenörlük, spor pazarlaması ve yönetimi bölümlerini bünyesinde bulundurmaktadır. Spor sistemleri, programları, çağdaş sağlık ve toplum gelişimi yaklaşımları, spor örgütlerinin yönetimi, örgütlenme ve idaresi gibi spora ilişkin akımlar Spor Gelişimi Lisans programında yer almaktadır. Bölüm bünyesinde, öğrenciler, antrenörlük programları ve spor gelişim felsefesi nasıl geliştirilir, antrenörlük biliminin teorik yönleri nasıl incelenir, gelişim için spor araç olarak nasıl kullanılır öğrenmektedir. Spor endüstrisi içerisinde ajanslar ve organizasyonları üzerine analiz faaliyetleri yürüterek, profesyonel spor yöneticileri tarafından faydalı hale getirilen becerileri inceleme ve geliştirme imkanı bulunmaktadır.

Spor Gelişimi Lisans programını tamamlamak için, öğrencilerin toplamda 24 kredi tamamlaması gerekmektedir. Birçok ders 1 kredidir. Bu 24 kredi içerisinde İşletme ve Hukuk Fakültesi ana derslerinden 10 kredi, kredisiz güvenliğe giriş dersi, İşletme ve Hukuk fakültesindeki seçmeli derslerden 2 kredi, Sağlık Fakültesindeki seçmeli derslerden 2 kredi bulunmaktadır. Birçok öğrenci, üç aylık dönemde 4 ders seçmektedir ve her yıl 2 üç aylık dönem ders almaktadır.

Şekil 5

Daekin Üniversitesi Eğitim Basamakları

Giriş Şartları ve Bilgisi: Daekin Üniversitesi lisans programlarına başvuru için çeşitli başvuru kategorileri bulunmaktadır. Tüm kategorilerde seçim temel olarak, başvuran kişinin daha önceki akademik geçmişinde beyan ettiği akademik liyakate göre yapılmaktadır.

Başvuran herkesin **İngilizceden asgari şartları** sağlaması gerekmektedir. Mezunlar için girişler Viktorayan Eğitim Sertifikası (VCE) ya da eşdeğerliğinde gösterdiği performansa dayalıdır. Eşdeğer olan eğitimlerde, 3 ya da 4 ön şart dersi, en az 25 puan ek dil olarak İngilizce (EAL) ders puanı ya da 20 puan EAL dışında İngilizce bulunmalıdır. Başvurular arasındaki seçim, o yıl içerisinde, Avustralya Yükseköğrenim Başvuru Sıralamasına (ATAR) göre yapılmaktadır.

Mezun olmayanlar arasından seçim aşağıdaki performans kriterlerine göre yapılmaktadır.

- İlgili bilim dalında Sertifika IV,
- Herhangi bir bilim dalında diploma,
- Daekin Üniversitesi derslerinden en az iki tanesine eşit, akredite yüksek öğrenim kurumlarında ilgili çalışmanın başarılı bir şekilde bitirilmesi,
- İlgili iş ve hayat tecrübeleri için eşdeğer olabilecek akademik yeteneklere ilişkin diğer belgeler.

İngilizce Dil Gereklilikleri : Dil yeterliliğinden en iyi puanı almak için, belli seviyelerde okuma, konuşma, yazma ve dinleme becerilerine sahip olunması gerekmektedir. Farklı derslerin farklı gereklilikleri bulunmaktadır ve bu şartların sağlandığına dair çeşitli yollar mevcuttur.

İngilizce Dil Gerekliliği Nasıl Sağlanır

- IELTS, Pearson, TOEFL ya da Cambridge gibi İngilizce dil sınavlarını geçmek,
- Belli üniversiteleri (yükseköğretim) ya da liseleri (ortaöğrenim) bitirmek,
- Viktorya Eğitim Sertifikası ya da İngilizce öğretilen diğer türde yeterlikleri tamamlamak,
- İngilizce konuşulan bir ülkede en az beş yıl yaşamak ve çalışmak,

Bu şartlar lisans ve lisansüstü öğrenciler için farklıdır.

Lisans şartları: İngilizce gereklilikler A-E arasında beş sınıfa ayrılmaktadır. A sınıfı en temel seviyede İngilizce becerileri, E sınıfı en yükseği ifade etmektedir.

Kariyer Çıktıları: Spor Gelişimi Lisan Programı, öğrencileri antrenörlük, eğlence endüstrisi, spor bilimleri ve toplum sporları gelişimi alanında çeşitli kariyerlere hazırlamaktadır.

Öğrenme Çıktıları: Daekin mezunlarının öğrenme çıktıları, programın bitimiyle birlikte mezunların gösterebildiği bilgi ve yetenekleri ifade etmektedir. Aldığınız Daekin programına bakmaksızın, bu çıktılar, işverenlerin değer verdiği profesyonel özelliklere ve becerilere sahip olunacağı anlamına gelmektedir.

Tablo 41

Daekin Üniversitesi Mezun Öğrenme Çıktıları ve Ders Öğrenme Çıktısı ve Karşılıkları

Mezun Öğrenme Çıktıları	Ders Öğrenme Çıktıları
Bilim dalına özgü bilgi ve yetenekler	Sporun gelişimi ve yaygınlaştırılmasında etkili bir yönetim sağlamak için spor gelişimi, antrenörlük ve ilişkili bilim dallarında teorinin analizi ve uygulamasını yaparak sporun gelişimi ve spor aracılığıyla gelişim arasındaki farklılığa ilişkin temel bilgiyi gösterme
İletişim	Elit ortamlardaki topluluklara sporun sevkine dahil olan kuruluşlar, devlet ya da özel sektördeki örgütleri içeren spor gelişimi ve antrenörlük ilgi alanlarına sahip farklı paydaşlar için karmaşık kavramlarda yazılı, sözel ve görsel iletişim becerilerini geliştirme
Dijital okuryazarlık	Spor gelişimi ve antrenörlüğüne dahil olan paydaşlara gerekli bilgiyi yayma ve bu bilgiyi yönetmenin uygun yollarında birçok teknolojiyi seçme ve kullanma
Eleştirel Düşünme	Spor gelişimi ve antrenörlüğü ile ilişkili mantıklı yargı ve düşüncelerin alıştırmalarını yapma yeteneğini gösterme
Problem çözme	Sporun gelişimi ve spor aracılığıyla gelişimin artırılması adına etkili stratejik ve uygulamaya yönelik çıktılarını yerine getirmek için spor politikası, sistemleri yolları ve uygulamalarının tasarım ve gelişimiyle bağlantılı sorunları tanımlama ve belirleme, çözümleri formül haline getirme
Öz yönetim	Mesleki gelişimin devamı için bağımsız çalışma ve sorumluluk alma becerilerini gösterme
Takım çalışması	İşbirliğine dayalı çıktılara katkı sağlamak için takımların içerisinde yapısal olarak dahil olma ve spor gelişimi ve antrenörlüğünün sağlam yönetim gösterimine ilişkin roller alabilme
Küresel Vatandaşlık	Sporun gelişimi ve sporla gelişiminde çeşitli ortamlara (spor bilimleri, antrenörlük, spor yönetimi) ve konulara (küresel, sosyal, etik, kültürel) uygulanabilir becerilerle spor endüstrisine bir profesyonel olarak dahil olma

4.5.3. Norveç Spor Bilimleri Yüksekokulu (Norveç – 3.sıra)

NSSS'ye başvuran öğrenciler aşağıdaki kriterleri karşılamak zorundadır. Ortaöğretimi tamamlayan Norveçli öğrenciler için bu kriterler oldukça standarttır:

- Norveççe (393 saat, üçüncü sınıf düzeyi)
- İngilizce (140 saat)
- Matematik (224 saat)
- Doğa bilimleri (140 saat)
- Tarih (140 saat)
- Sosyal bilimler (84 saat)

Norveçli öğrenciler her yıl 15 Nisan'da internet ortamından başvuru yapmaktadırlar. Bu tarih, lisans programlarına başvuru yapılabilecek tek tarihtir.

Çalışmalar: NSSS lisans, yüksek lisans ve doktora seviyelerinde eğitim imkanı sunmaktadır. Lisans ve yüksek lisans programları Norveççe verilmektedir. Belli dersler değişim öğrencilerine açıktır ve İngilizce yürütülmektedir. NSSS'de 2018 yılı itibariyle, yaklaşık olarak, 1600 tam ve yarı zamanlı öğrenci bulunmaktadır. Okulda verilen eğitim, modern toplumun sorunlarına çözüm sunan ve kişisel gelişimi destekleyen niteliktedir.

Okul, aşağıda verilen uzmanlık alanlarında Spor Bilimleri Lisans eğitimi vermektedir:

- Fiziksel Aktivite ve Sağlık
- Antrenörlük ve Spor Psikolojisi
- Spor Yönetimi
- Beden Eğitimi (Öğretmen yetiştirme)
- Spor Biyolojisi

Dersler yüksek lisans seviyesinde devam edebilmektedir ve öğrenciler farklı çalışma modülleri arasından seçim yapabilmektedirler. 3 yıllık doktora programı spor bilimlerinde yüksek lisans derecesinin devamıdır. Doktora programına, spor bilimleri ile ilişkili benzer yüksek lisans programlarından mezun olan öğrenciler de başvurabilmektedir. 2013 yılı itibariyle 70'den fazla doktora öğrencisi bulunmaktadır. NSSS'nin neredeyse yarısı yarı zamanlı öğrencilerdir. Yarı zamanlı dersler, spor yönetimi, açık hava eğitimi, beden eğitimi, fitness ve elit eğitmen modüllerinden oluşmaktadır. Araştırma çevreleri ve spor

kuruluşları ya da örgütleriyle işbirliği halinde kısa kurslar ve seminerler de düzenlenmektedir.

Küreselleşme: Norveç Spor Bilimleri Yüksekokulu, uluslararası öğrencilere birçok imkan sunmaktadır. Birçok öğrenci, eğitimlerini Norveç dışındaki kurumlarda almak istemektedir. Buna ek olarak, NSSS’de de yabancı öğrenciler bulunmaktadır. Öğrenciler Nordplus ya da Erasmus programlarıyla uluslararası öğrenci değişimine dahil olabilmektedirler. NSSS İskandinav ve Avrupa ülkelerinin yanı sıra Kanada ve Amerika’da eğitim için Erasmus anlaşmasına sahiptir. Ayrıca uluslararası araştırma ağlarıyla işbirliği içerisinde çalışmaktadır.

4.5.4. Queensland Üniversitesi (Avustralya – 5.sıra)

Bu program, sağlık, spor, beden eğitimi ve çocuk bilimi alanında uzman öğretmenler olarak hazırlamaktadır. Ayrıca, sağlığın geliştirilmesi, dış alan rekreasyonu ve spor eğitimi gibi ilgili alanlarda kariyer olanakları sunmaktadır. Dört yıllık program tam ya da yarı zamanlı olarak bitirilebilmektedir.

Ön şartlar: 12 yıllık eğitim ya da İngilizce Matematik A, B ya da C ve Biyoloji, Kimya Fizik derslerinden birinde başarılı olunan eşdeğer bir orta öğretim geçmişi başvuruda aranan ön şartlardır. Ortaöğretimde elde edilen krediler giriş için değerlendirmeye alınmaktadır. Programa başvuru için ön şartlar tamamlandığında, başvuru giriş puanına göre yapılacaktır. Giriş puanları yıldan yıla değişiklik gösterebilmektedir. 2017 yılında başvuru için gereken en düşük puan 9/81 (OP/Rank). Queensland Üniversitesindeki tüm programlar rekabet gerektirmektedir. Başvuruların sayısı genel olarak alınacak kişi sayısından fazla olmaktadır, dolayısıyla asgari şartların sağlanması bölüme kabul garantisi vermemektedir.

Uygulama, yerleştirme ve staj: 100 gün boyunca, ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim gerektiren öğrencilerin bulunduğu okulların bulunduğu çeşitli ortamlarda öğretmenlik uygulamasına devam etmek gerekmektedir. Öğrenciler staj esnasında, dersler aracılığıyla kazanılan teorik bilgileri, gerçek hayattaki klinik becerileri uygulamak ve geliştirmek için uygulama fırsatı bulmaktadır. Üç yıllık programdaki uygulamalı öğretmenlik tecrübesi, ilköğretim programını 5 gün boyunca gözlemleme, en az 25 gün boyunca ortaöğretim okulunda üye personel olarak yer alma ve Sağlık Spor ve Beden Eğitimi derslerini

planlayan ve uygulayan ilkokullarda hafta bir gün yer alma gibi eğitim süreçlerini içermektedir. Üç yıl süresince, uygulamalı öğretmenlik tecrübesinin yanı sıra yıllık uygulamalı deneyimlerde elde edilmektedir (motor aktif klinik vb.). Dört yıllık sürede, 12 haftalık bir okul hayatına, özellikle bir Sağlık ve Beden Eğitimi birimine dahil olunmaktadır. % haftadan sonra, Sağlık ve Beden eğitimi ve Çocuk Biliminde tam ders yüküyle ders vermeye başlanmaktadır. Klinik alanda yapılacak yerleştirme, Brisbane şehri dışında, kendi yol, konaklama ve günlük masraflarınızı karşılayacağınız bir yerde olabilmektedir.

Kariyer Kazanımları: Öğretmenler, sağlıklı alışkanlıkların teşvik edilmesinde ve gençlerin sağlıklı ve aktif olmaları yönünden motive edilmesinde büyük rol oynamaktadırlar. Gençlere, fiziksel olarak aktif olmanın ve sağlıklı olmanın öneminin eğlenceli yönünü keşfetmelerine yardım edildiğinde, hayata ilişkin tutumları da etkilenecektir.

- Sağlık ve spor uzmanı ya da ortaöğretimde beden eğitimi öğretmeni olmak için çalışma.
- Gençlere, birçok fiziksel aktiviteyi ve sporu keşfetmeleri, benlik saygılarını geliştirmeleri ve karar verme ve problem çözme dahil gibi sosyal becerileri kazanmaları konusunda yardım etme.
- Dört yıllık sürede, tam bir okul dönemini içeren 100 günden fazla bir süre öğretmenlik uygulamasıyla teoriyi uygulamaya dönüştürme.
- Personelinin ve araştırmalarının dünya çapında en iyiler arasında gösterildiği, Avustralya'nın en iyi insan hareketi okullarında öğrenim görme.
- Biyomekanik, beceri öğrenimi, motor gelişim ve egzersiz fizyolojisi gibi çalışma alanlarını içeren insan hareketlerinin ardındaki bilimlere ilişkin kavramsal anlayışı geliştirme.
- Bu programdaki öğrenme tecrübeleri, fiziksel aktiviteye katılımı ve ekip çalışmasını teşvik ederek eğlence odaklı tasarlanmıştır.

Sağlık, Spor ve Beden Eğitimi bölümünden lisans mezunu olarak ayrılan bireyler, özellikle ortaöğretimde beden eğitimi, sağlık eğitimi ya da çocuk bilimi alanlarında öğretmen olarak çalışmaktadırlar. Mezunlar, Avustralya ve dünyada okullarda öğretmenlik yapmak için Queenslans Öğretmen Okuluna (QCT) kayıt yaptırmaya hakkına sahiptir. QCT, lisans mezuniyetinin daha ötesiyle ilgilenen, dengeli ve ayrıntılı bir kayıt sürecidir (QCT, adili

sicil kaydınızı inceleyerek öğretmenlik için uygunluğunuzu da değerlendirmektedir). Kayıt olduktan sonra, mezunlara okullarda (hem özel hem devlet) özellikle aşağıdaki rollerde çalışırlar:

- Okul öğretmeni
- Bölüm başkanı
- Öğrenme destekleme öğretmeni
- Eğitim danışmanı
- Öğrenci ya da öğretmen danışmanı (mentor)
- Rehberlik

Okul dışı ortamlarda da kariyer seçenekleri bulunmaktadır (spor ve rekreasyon örgütleri ya da spor federasyonları):

- Sağlık geliştirme
- Spor antrenörlüğü
- Şirket sağlığı
- Dış mekan eğitimi
- Rekreasyon yönetimi

Mezunlar, klinik egzersiz fizyolojisi, antrenörlük, fizyoterapi, eğitim, halk sağlığı gibi programların da bulunduğu alanlarda, mezuniyet sonrasında lisansüstü programlara devam ederek bilgilerini geliştirmeye devam edebilmektedirler.

Yerleştirme Hazırlığı: Sağlık ve Davranış Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin büyük çoğunluğu, programlarının bir bölümü olarak yerleştirme kurslarını tamamlamaktadırlar. Bu uygulamalı yerleştirme şu yerlerde yapılmaktadır: hastaneler, okullar, spor kulüpleri, kamu ve özel sağlık hizmetleri klinikleri/örgütleri ve Queensland Üniversitesine ait dış hekimliği, beslenme, rehabilitasyon ve psikoloji klinikleri.

Uygulamalı bir yerleştirmenin başında sağlanması gereken ön şartlar bulunmaktadır:

- Yasal zorunluluklar
- Mesleki sağlık, güven ve güvenlik gereklilikleri
- İş yeri gizlilik gereklilikleri
- İşyerine ait diğer politika ve işlemler

Sağlık, Spor ve Beden Eğitimi Lisans Programı Sonrası Belgeler

1. Mavi Kart (çocuklarla çalışma izni, çocuklarla çalışan bireylerin gözlemlenmesi için getirilmiş bir sistem)
2. CPR belgesi (Kalp masajı belgesi)
3. İlk yardım belgesi

4.5.5. Edith Cowan Üniversitesi (Avustralya – 14.sıra)

Edith Cowan Üniversitesi spor bilimlerine ilişkin herhangi bir bölümde yoğun ve geniş kapsamlı öğrenci seçme kriteri bulunmamaktadır. Üniversitenin bünyesinde Egzersiz ve Spor Bilimleri, Spor Bilimleri ve Futbol, Spor Bilimleri bölümleri bulunmaktadır. Üniversitenin genel başvuru şartları dışında, spor bilimleri alanındaki bölümlere başvuru için bazı ek şartlar bulunmaktadır. Tüm başvuru sahiplerinin fen fakültesi mezunu ya da öğrencisi olması gerekmektedir ve %70 ağırlıklı not ortalamasına sahip olması gerekmektedir.

ECU teori ve uygulamayı birlikte, doğru şekilde kullanarak endüstri ilişkili derslerde yaparak öğrenme felsefesiyle eğitim ve öğretim faaliyetlerinden bulunmaktadır. Öğrencilerin sporcularla yada spor takımlarıyla çalışabildikleri, uygulamalı çalışma birimleri ve fırsatları bulunan staj imkanları sunmaktadır. Böylelikle öğrenciler, okulda öğrendikleri bilgileri gerçek hayatta kullanabilmektedirler.

4.5.6. Loughborough Üniversitesi (İngiltere – 2.sıra)

Loughborouh üniversitesinde herhangi bir bölüme başvuracak öğrenciler, Üniversiteler ve Kolejlere Kabul Hizmeti (UCAS) ile başvuru yapmaktadırlar. Bu başvuru şartı, tüm Britanya, Avrupa ve Uluslararası öğrencileri kapsamaktadır. Başvuru sahipleri, UCAS sistemi üzerinden tercih etmek istedikleri üniversitenin ve bölümün koduyla başvuru yapmaktadırlar. Lisans programlarına başvuracak adaylar, UCAS üzerinden kayıt yaptırmak zorundadır.

Başvuru 6 aşamayı içermektedir:

Aşama 1: Kişisel detaylar

Aşama 2: Üniversite Seçimi

Aşama 3: Resmi Nitelikler

Aşama 4: Çalışma Geçmişi

Aşama 5: Kişisel Beyan

Aşama 6: Referans

Bu aşamalar, eksiksiz ve hatasız bir şekilde tamamlandıktan sonra başvuru işleme alınmaktadır.

Aşama 1 (Kişisel Detaylar): Bu bölümde, kişiye ait bilgiler yer almaktadır. Burada önemli olan kişisel bilgilerin eksiksiz beyan edilmesidir. Aday, isterse yerine üniversiteyle konuşacak birinin iletişimini yazabilir. Bu kişi, ebeveynler, öğretmenler ya da vasi olabilir, aday isterse birden fazla kişinin adını yazabilir.

Aşama 2 (Üniversite Seçimi): Bu bölümde, aday öğrenim görmek istediği 5 ders seçmektedir. Başvuruya ilişkin bu aşamada, bu programları tercihe göre sıralamaya gerek yoktur ancak doğru enstitülerin ve ders kodlarının yazıldığından emin olunmalıdır.

Başvuru yapılan derslerin kodları, başvuru derecesine göre farklılık göstermektedir. Loughborough kurumunun adı LBRO, kurum kodu ise L79 olarak belirlenmiştir. Tercih edilen derslerin özellikleri ve sonrasında elde edilecek kazanımlar derslerin bulunduğu sayfadan kontrol edilmelidir. Öğrenci, ders kazanımlarının kendine uygunluğuna ve bu kazanımların kendisine ne katacağına göre tercih yapmalıdır. Ders seçiminden önce Genel Ortaöğretim Sertifikasında (GCSE) yer alan şartların sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilmelidir.

Aşama 3 (Yasal Nitelikler): Mevcut akademik çalışmalar dahil olmak üzere, sahip olunan tüm akademik nitelikler bu bölümde belirtilmelidir. Üniversite başvuru yapan adayların tüm akademik niteliklerini bilmek istemektedir. Müzik, drama, dans, Edinburgh Dük Ödülü ya da spor liderliği gibi belgeler buraya dahil edilebilir. Bu yeterlilikler ve nitelikler, yükseköğretimde faydalı olabileceği düşünülen alanları öğrenme isteğini göstererek, öğrenmeye yönelik geniş bakış açısını ortaya koyacaktır. Tüm dersler GCSE İngilizce, matematik ve fen alanında yeterlilikler gerektirmektedir. Dolayısıyla bu yeterlilikler, aday tarafından karşılanıyor olmalı.

Aşama 4 (Çalışma Geçmişi): Eğer mevcut ya da geçmiş çalışma durumu bulunuyorsa, bu bilgiler dördüncü aşamada bildirilmektedir. İş deneyimi olmayanlar bu bölümü boş bırakmaktadır.

Aşama 5 (Kişisel Beyan): Kişisel beyan başvurunun en önemli bölmlerinden biridir. Bu bölümde, üniversiteye başvurmaya ilişkin motivasyon açıklanmalıdır. Seçilen alanla ilgili, beklentiler, geliştirilmesi düşünülen beceriler ve başarılı bir öğrenci olmak için gerekeceği düşünülen tecrübelerin bu bölümde paylaşılması önemlidir. Aynı alandan dersler için başvuru yapılmadığı durumlarda kişisel beyan zordur ancak Loughborough farklı alanlardan ders seçimine ilişkin kişisel beyanı mail yoluyla kabul etmektedir.

Aşama 7 (Referans): Normal şartlarda herhangi bir okulda ya da üniversitede hali hazırda öğrenim gören öğrencilerin referans mektupları öğretmenler tarafından yazılabilmektedir. Bu bölümde UCAS tarafından ulaşılabilecek ve yazılı bir referans mektubu sağlayabilecek uygun bir kişinin (genelde eski bir öğretmen) referans olarak yazılması gerekmektedir. Loughborough üniversitesi tüm başvuru sahipleri için referans mektubu talep etmektedir.

Giriş Şartları: Loughborough geniş bir kabul niteliği gerektirmektedir. Verilen bilgiler genel gerekliliklerdir. Bu bilgiler, İngiltere, Galler, Kuzey İrlanda ve İskoçya'da yapılan Üniversitelerin Nitelik Reformları Beyannamesi ve her bir ders için verilen bilgiler doğrultusunda okunmalıdır.

Genel Ortaöğretim Sertifikası (GCSE): Normal şartlar altında, başvuru sahiplerinin Genel Ortaöğretim Sertifikasındaki İngilizce ve birçok dersin, Matematiğin en az C seviyede olması beklenmektedir. Bazı dersler, belli bir sertifikada elde edilen en yüksek seviyede başarıyı gerektirmektedir ve buna ilişkin detaylar ilgili kursların giriş şartlarında belirtilmiştir. Herhangi bir başvuru sahibinin tüm genel ortaöğretim not profili listelenen belli bir GCSE gereklilikleri içerisinde de değerlendirilmektedir. İngiltere'deki yeni not numaraları açısından C için 4, B için 6, A içinse 7 puan aranacaktır.

A/AS Seviyesi: Başvuranlardan en az üç A seviyesi istenmektedir. Birçok durumda, özel dersler gerekmektedir ve bunlar kurs için listelenen genel şartlar içerisinde gösterilecektir. Genel Çalışmalar, genellikle istenen bu üç A seviyesinden biri olarak kabul edilmemektedir. Diğer çalışma konularıyla uygun olursa, çok az sayıdaki kurslar bunu kabul etmektedir. Kabul edilenler genel şartlarda belirtilmiştir. Bazı durumlarda, diğer konular tercih edilmesine rağmen, Eleştirel Düşünme birçok kursta kabul görmektedir.

Eleştirel Düşünme dersinden alınan A seviyesinin kabul edilemediği yerde, ilgili kurs için listelenen genel şartlarda bunlar belirtilmiştir.

Fen alanından pratik becerilerin ilgili konuların anlaşılmasına yardım etmede önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla, başvuru kursla ilgili olduğu İngiltere’de, fen konularında öğrenim görmüş olanlar için sunulan şartların bir parçası olarak pratik beceriler arandığından fen dersin A seviyesiyle geçmiş olması istenmektedir.

Cambridge Pre-U: Pre-U Temel Konularını ya da Pre-U ve A seviyesinin birleşiminden en az üç ders sunan başvuru sahipleri de değerlendirmeye alınmaktadır. Bu üniversitede, Küresel Perspektifler ve Araştırmalar kursunun faydalarının, bağımsız araştırma ve çalışma becerilerini geliştirdiğine inanılmaktadır. Özel bir konuda derinlemesine çalışma adına, başvurunun bölümün bir motivasyon olarak değerlendirilirken, bu bölüm genellikle genel şartlara dahil edilmemektedir.

Uluslararası Bakalorya Diploması (UBD): Başvuru sahiplerinin, yüksek seviyede en az üç ders aldığı Uluslararası Bakalorya Diplomasının olması gerekmektedir. Toplam puan ortalaması kadar, belli dersler ve puanlarında yüksek seviyede olması gerekmektedir. Tam diploma dışında Yüksek Seviye Uluslararası Bakalorya Belgesi, tüm öğrenme profili, genişliği ve derinliğine bağlı olarak duruma göre değerlendirmeye alınabilmektedir. Bu şartlar dışında, İskoçya, Galler ve İrlanda’da öğrenim gören öğrencilere ilişkin farklı diploma şartları yer almaktadır.

İşletme ve Teknoloji Eğitim Konseyi (BTEC): BTEC seviye 3 niteliklerde uzmanlaşmalar kabul edilmektedir. Özellikle sınav, dış değerlendirme ve araştırma becerilerine verilen önem gibi yeterlilikler öğrencileri üniversiteye en iyi şekilde hazırlamaktadır. Ancak, genel şartlar yeni ve eski BTEC nitelikleri arasında şuan ayrım yapmamaktadır. Ulusal Genişletilmiş Sertifika/Yardımcı Diploma ve Ulusal Diploma/Diplomalarındaki A seviyelerin birleşimi, Loughbrough Üniversitesinin giriş şartlarının büyük çoğunluğunu karşılamaktadır. İlgili konularda alınmış Ulusal Genişletilmiş Diplomalar/Genişletilmiş Diplomalar birçok kurs için giriş şartlarını sağlamaktadır. Ancak, bazı durumlarda, özellikle bu başarılar teklif edilen dereceyle ilgili olduğunda, uygun akademik hazırlığı sağlamak için gerekmektedir. Belli konularda, belli seviyede elde edilmiş bir başarı da gerekebilmektedir. Başvurularda, BTEC ve A Seviyedeki benzer derslerin birleştirilmemesi gerekmektedir. BTEC, Meslek Yüksek

Okulu Diploması (HND) ve Meslek Yüksek Okulu Serifikası (HNC) belgeleri 2 yıllık programlara doğrudan giriş için değerlendirme alınmaktadır.

Aşağıda bölüme giriş için kabul gören diğer belgeler ve şartlar verilmiştir:

Cambridge Teknik Belgeleri: A seviyede iki dersin olduğu Cambridge Teknik Giriş Diploması

Yükseköğrenim Diploması: Toplam 60 krediden 45'i en az seviye 3 olmalı.

İleri Diploma: Bazı özel derslere seviye 3 İleri Diploma kabul edilmektedir. Ek ya da Uzman Öğrenme (ASL) bileşenlerinin olduğu, belli alanda A seviye diploma giriş şartlarının çoğunluğunu karşılamaktadır.

4.5.7. Gent Üniversitesi Hareket ve Spor Bilimleri Departmanı (Belçika – 9.sıra)

Beden eğitiminde dünyanın ilk akademik eğitimi 1908 yılında Gent üniversitesinde kurulmuştur. Gen Üniversitesinde şuanda 100'ün üzerinde hareket ve spor bilimci bulunmaktadır. Birimde eğitim, araştırma ve hizmet olmak üzere üç ana akademik rol bulunmaktadır. Birimde görev yapan akademisyenler çoğunlukla beden eğitimi ve hareket bilimlerinde lisans ve yüksek lisans dersleri vermektedirler.

Gent Üniversitesi Hareket ve Spor Bilimleri Bölümünde aşağıdaki beş araştırma konusu yer almaktadır:

- İnsan Hareketinin Biyomekaniği ve Motor Kontrolü
- Egzersiz Fizyolojisi ve Sporcu Beslenmesi
- Spor Yönetimi
- Fiziksel Aktivite, Fiziksel Uygunluk ve Sağlık
- Spor Pedagojisi

Lisans Programı Başvurusu

Doğrudan Başvuru: Aşağıda listelenen diploma türlerine sahip adaylar internet ortamından başvuru yapabilmektedirler. Bunun dışında, üniversite tarafından belirlenen dil şartlarını sağlamış olmak gerekmektedir.

- Belçika'dan alınmış bir derece

- Bir Avrupa okulundan alınmış Avrupa Bakalorya Diploması
- İsviçre’de bulunan Uluslararası Bakalorya Ofisinden alınan Uluslararası Bakalorya Diploması
- NATO okullarından alınan diploma
- Almanya: “Genel Üniversite Giriş Yeterliliği Sertifikası”
- Fransa: “Genel Bakalorya”, “Teknolojik Bakalorya”, “Mesleki Lisans Mezuniyeti”
- Lüksemburg: “Ortaöğretim Mezuniyet Belgesi” ya da “Teknik Ortaöğretim Mezuniyet Diploması”
- Hollanda: “Üniversite Öncesi Eğitim (Hazırlık) (VWO)”, “Herhangi bir alanda üniversite için sınav başarı belgesi” ya da “Yüksek Mesleki Eğitim Mezuniyet Belgesi”
- Surinam: “Üniversite Öncesi Eğitim (Hazırlık) (VWO)”
- ABD: “Lise diploması” + 4 adet ileri seviye tespitin bulunduğu onaylı transkript
- Ulusal Akademik Tanınma Bilgi Merkezi tarafından eşdeğerliği verilmiş yabancı bir diploma
- Doğru şekilde onaylanmış, yabancı bir üniversiteye ait lisans ya da yüksek lisans diploması

Diploma alınan ülkenin Lizbon Tanınma Anlaşmasına kayıtlı olması halinde, diploma sahibinin üniversiteye başvuru yapabileceğini belirten bir yazının üzerinde olduğu, onaylı diploması ve eşdeğerliği

Başvuru Aşaması: Aday kendi ülkesindeki bir programa kabul edilebiliyorsa, bu durum Gent Üniversitesinde de aynı programa kabul edilebileceği anlamına gelmektedir. Başvuru için aşağıdaki şartların sağlanması gerekmektedir:

- Flaman Üniversiteye ilk başvuru için sahip olunan diplomanın eşdeğerliğini gösteren belge: Belge yetkili bir kimse tarafından onaylanacaktır.
- Adayın kendi ülkesinden herhangi bir üniversiteye kabul edildiğine dair onaylı belge
- Adayın kendi ülkesinde üniversiteye kayıt belgesi

4.5.8. Porto Üniversitesi (Portekiz – 23.sıra)

Porto Üniversitesi spor bilimleri alanında öğrenci seçimi için fiziksel beceri testi uygulamaktadır.

İşlevsel, Fiziksel ve Sportif Uygunluk: Giriş sınavları için öğrencilerden biyoloji, matematik ve Portekizceden başarılı olmaları gerekmektedir. Uygulama ve sınav notları 100 puan üzerinden değerlendirilmektedir. Giriş puanı %50 ortaöğretim başarı puanı ve %50 sınav giriş puanının toplamı ile hesaplanmaktadır. Bu sınava katılmak için öğrencilerin Portekiz’de aldıkları ortaöğretim eğitimi gerekmektedir.

Sınavın Amaçları ve Ön şartlar: Porto Üniversitesi spor bilimleri alanında eğitim almak için girilen sınavın temel amaçlarından bir tanesi fiziksel, işlevsel ve sportif açıdan uygun ve yeterli bireyler seçmektir. Bu sınavın ön koşulu özel yeteneğe ilişkin yapılan sınava katılarak seçilmektir. Sınav da uygundur ya da uygun değildir sonucu verilir, bu değerlendirme yükseköğretim için uygulama notunun hesaplanmasını etkilemez.

Ön koşulların tamamlanması büyük ölçüde ve mümkün olduğunca bu yönetmelik kapsamında yapılmaktadır ve tüm okullarda aynı tarihte uygulanmaktadır. Dolayısıyla adayların bu yönetmelik kapsamında da belirtildiği üzere birden fazla üniversitenin özel yetenek sınavlarına girememektedirler. Aday birden fazla yükseköğretim kurumunun sınavına girdiyse, girdiği ilk sınav değerlendirmeye alınır ve diğer sınavlardan aldığı sonuçlar geçersiz sayılır.

Kanıt Belgesi: Yükseköğretim kurumları tarafından basılan ve adayın başvuru yılındaki ön yeterliğini gösteren belgedir.

Gerekli Şartların İçeriği: Özel yetenek sınavına ön şart (koşul) adı verilmektedir. Ön şart testi iki aşamadan oluşmaktadır: (A) İşlevsel uygunluk (Functional Fitness - Aptidão Funcional) ve (B) Fiziksel Uygunluk (Physical Fitness - Aptidão Física).

İşlevsel Uygunluk: Aday beden eğitimi ve spor alanında çalışmalara ve etkinliklere katılabileceğine dair tıbbi bir belge sunmak zorundadır. Tıbbi bir rapor ya da belge uzman doktorlar tarafından uygundur ifadesi yer alacak şekilde temin edilmeli ve ibraz edilmelidir.

Fiziksel Uygunluk: Aday, aşağıda verilen uygulama sınavlarına girmek zorundadır:

- a) **Takım Sporları:** Aday futbol, hentbol, basketbol ve voleybol branşlarından seçeceği iki sınava girmektedir. Sınav küçültülmüş oyun formatında yapılmaktadır (*).
- b) **Yüzme:** Dört farklı teknikte müsabaka şartlarındaki gibi, başlangıçla birlikte 50 metre yüzme performansı değerlendirilmektedir. Bu sınavdaki uygulamalar kurallara ve performans kriterlerine uygun şekilde yapılmalıdır (*)

- c) **Atletizm:** Atletizm sınavında uzun atlama ve 1000 metre dayanıklılık koşusu bulunmaktadır (*).
- d) **Jimnastik:** Jimnastik sınavında kadın ve erkek ayrı olmak üzere yer ve beygir Cimnastiği testleri bulunmaktadır (*)

(*) fiziksel uygunluk sınavları için uygulama şartları “Performans Şartları” altında verilmiştir

Fiziksel Uygunluk Sınavları Performans Şartları

Not: Aday tüm testleri başarıyla tamamladığı zaman uygun olarak değerlendirilmektedir.

Takım Sporları: 3x3 metreye indirilmiş oyun şartlarında teknik ve taktik özellikler değerlendirmeye alınmaktadır.

Yüzme: Sınava ilişkin süreler aşağıdaki tabloda verilmiştir. Sınav müsabaka şartlarında herhangi bir stilde yapılabilir:

Tablo 42

Porto Üniversitesi Yüzme Sınavı Değerlendirme Ölçütleri

	Erkekler (saniye)	Kadınlar (saniye)
Serbest	47	49
Kurbağalama	57	59
Sırt üstü	47	49
Kelebek	49	51

Atletizm: Değerlendirmeler aşağıdaki ölçütlere göre yapılmaktadır:

- a) Uzun atlama
- b) Erkekler 4.5 metre, kadınlara 3.5 metre

Her adaya üç deneme hakkı verilmektedir. Branşın teknik düzenlemesine uygun şekilde uygulama yapılması gerekmektedir.

1000 metre dayanıklılık koşusu: Erkekler 3 dakika 30 saniye, kadınlar ise 4 dakika 30 saniyede parkuru tamamlamak zorundadır.

Not: Aday atletizm sınavlarındaki testlerde asgari dereceleri elde ederse atletizm sınavını geçmiş sayılmaktadır.

Cimnastik: Art arda gösterilen teknik becerilere ilişkin performans değerlendirilmektedir. Her bir hareketin uygulanmasındaki teknik beceriler, figürlerle birlikte uygulanma oranı değerlendirme kriterlerine dahildir.

Not: Aday yer ve beygir cimnastiği sınavlarından aldığı puan ortalamasıyla %50'yi ya da daha fazlasını elde ederse sınavda başarılı sayılır, ancak %30'dan daha düşük puan alırsa başarısız sayılmaktadır.

4.5.9. Güney Danimarka Üniversitesi (Danimarka – 7.sıra)

Spor ve Sağlık Lisans Programının amacı, eğitim, sağlık, rekreasyon ve kültürel sektörde öğrenci yetiştirmektir. Bunun yanı sıra bu alanlarda lisansüstü eğitim sunmaktır. Lisans programı, hem akademik hem de teorik-metodik becerileri spor bilimleri altında çeşitli bilim dallarıyla öğrencilere aktarmaktadır. Okuldan mezun olan öğrenciler spor alanında disiplinler arası konulardaki bilgi anlayışını genişletebilmektedir. Öğrenciler, vücut ve hareket, fiziksel beceriler ile ilgili alanda derin bir görüşe sahip olur. Uygulama odaklı insani-sosyal bilimler ve insana ilişkin biyolojik bilgi sahibi olur. Bunun yanı sıra, teorik bilimsel araştırma paradigmalarına ilişkin gerekli bilgileri ve bunları araştırmak için gereken yöntemleri, çeşitli analitik görevlere dayanarak, belli bir bakış açısı ile kavrar ve bunları spor ve sağlık alanında uygulayabilir.

Güney Danimarka Üniversitesinde Beden Eğitimi ve Spor birimleri birbirinden ayrılmaktadır. Beden Eğitimi departmanı kampüs içerisindeki üniversite eğitimiye, spor birimi ayrı bir yerde üniversite eğitiminden ziyade kurs programı gibidir. Güney Danimarka üniversitesinde beden eğitimi biriminde eğitim almak isteyen öğrenciler, ortaöğretimde, A düzeyde Danca, B düzeyde İngilizce ve Matematik seviyesinde başarılı olmaları gerekmektedir. Bunlara ek olarak, fizik ya da biyoloji gibi doğal bilimlerden birinde de B seviyesinde başarılı olmalıdırlar. Bu öğrenciler, uniTEST adı verilen öğrenci yeterlilik sınavına davet edilmektedirler. Bu öğrenciler arasından en iyiler dört uygulamalı dört mini görüşmeye tabi tutulmaktadır. Bu sınavlarda en iyi dereceleri alanlar eğitim programına girmeye hak kazanırlar. Yalnızca kontenjanların %20'si doğrudan başvuruya açıktır. Diğer %80'lik kısım bölüm tarafından belirlenen özel yetenek sınavına girmektedir. Güney Danimarka üniversitesi dayanıklılık, sürat ve koordinasyon becerilerini

top oyunları, dans, yüzme ve cimnastik branşlarından oluşan uygulamalı sınav içerisinde test etmektedir.

4.5.10. Lille Üniversitesi (Fransa – 50-100 arası)

Lille Üniversitesi beden eğitimi ve spor alanında ulusal diploması olanlar ile olmayanları farklı şartlarla öğrenci kabul etmektedir. Ulusal bir diplomaya sahip olan adaylar internet ortamından ön başvuru yapmaktadır. Başvuru formları, öğrenci seçim komitesi tarafından incelenmekte, aday mülakata çağrılmaktadır.

Ulusal bir diplomaya sahip olmayan adaylar da diğer adaylar gibi internet üzerinden başvuru yapmaktadırlar. Bu adayların başvuru formları geçerlik komisyonunun önerisi doğrultusunda programa başvuru için kabul edilmektedir. Bu adaylar da mülakata çağrılmaktadır. Lille üniversitesi beden eğitimine ilişkin farklı birimler içermektedir. Bu birimler genel olarak sportif performansın antrene edilmesi ve uygun hale getirilmesine yöneliktir. Her birim birbirine benzer sınavlarla öğrenci almaktadır. Bu birimlerde, adayların başvurularını değerlendiren seçim komitesi bulunmaktadır. Adaylar öz geçmiş ve mülakat ile bu komite tarafından seçilmektedir. Adaylar, açık bir şekilde, öz geçmiş yazarak başvuru yapmaktadırlar. Özgeçmiş, mesleki tecrübe, araştırma ve proje tabanlı eğitim almalarındaki gerekçe, ileride gerçekleştirilmek istenen gerçekçi projeler, kapsam mektubu, lisans not beyanı ve bu bölümde eğitim almak için motivasyonlarını belirten yazıları içermelidir. Bu birimler, engelliler için beden eğitimi ve spor, sporcu beslenmesi, beden eğitiminin zihinsel ve fiziksel yönleri, spor ve fiziksel aktivite bilimi, beden eğitimi ve spor bilimi, spor ve rekreasyon örgütlerinin yönetimi, uluslararası spor yönetimi alanlarını içermektedir.

4.5.11. Köln Spor Akademisi (Almanya – 10.sıra)

Köln Spor Akademisi farklı branşlardan oluşan fiziksel yeterlilik testi ile öğrenci almaktadır. Testte yer alan branşlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Takım Sporları: Adaylar, basketbol, hentbol, hokey, voleybol ya da futbol branşlarından birini seçebilir. Aşağıdaki ölçütler yerine getirilmelidir:

- Maç şartlarında, hücum ve savunmada doğru teknik

- Maç şartlarında, hücum ve savunmada doğru taktik davranış

Raket Sporları: Adaylar badminton, tenis ya da masa tenisi branşlarından birini seçebilir. Aşağıdaki ölçütler yerine getirilmelidir.

- maç şartlarında doğru tekniğin kullanımı
- maç şartlarında savunma ve hücumda doğru davranışın sergilenmesi

Takım ve raket sporu, başvuru formunda belirtilmelidir. Karar verilen branş daha sonra değiştirilemez.

Dayanıklılık: Bu test, sınav günün sonunda yapılmaktadır. Bu sınavda başarılı olmak zorunludur. Kadınlar = 2000 metre 10 dakika altında, Erkekler = 3000 metre 13 dakika altında

Tablo 43

Köln Spor Akademisi Atletizm Değerlendirme Ölçütleri

Branşlar (tekrar sayısı)		Minimum Performans	
		Kadın	Erkek
Sprint (1)	100 metre	15.5 saniye	13.4 saniye
Atlama (3)	Yüksek atlama	1.20 metre	1.40 metre
Atma (3)	Gülle atma	4 kg-6.75	7.25-7.60

Tablo 44

Köln Spor Akademisi Cimnastik Değerlendirme Ölçütleri

Branşlar		Teknik ölçütler = Minimum performans
Atlama Beygiri (2)	Sıçrama tahtasına olan mesafe 1.10 metre Kadınlar için yükseklik 1.20, erkekler için yükseklik 1.25	-iki ayakla kambur çıkarak sıçrama yapılır. -ayaklar beygire değmemelidir. -iki ayak üzerine kontrolü bir şekilde iniş gerekir.
Yer (2)	Yer	Öne takla – yarım burguyla birlikte dikey sıçrama – geriye köprü kurarak takla ya da amuda kalkarak geriye takla – öne amut takla (geriye aşağıya doğru taklaya izin vardır.) – koşarak öne hamle, topuk sekmesi – kartvıl
Yüksek bar (2)	Yüksek bar	Bara çıkış- geriye salınım – geriye doğru büyük daire - bar çıkışı pozisyonunda bar altından ya da tam çıkarak salınım (salınım ayağının kullanılmasına izin vardır.)
Halka	Sadece kadınlar	Bükülü kollarla salınım
Barfiks	Sadece erkekler	5 barfiks her tekrardan sonra kollar düz olmalıdır.

Tablo 45

Köln Spor Akademisi Yüzme Değerlendirme Ölçütleri

Branslar (tekrar sayısı)	Teknik Ölçütler = Minimum Performans	
Dalma (2)	1 metre tahtadan dalma	
Su altından yüzme	20 metre su altı yüzme	
Teknik gösterim	20 metre serbest ve 25 metre kurbağalama	
	Kadın	Erkek
100 metre yüzme tekniği seçene bağlıdır ancak teknik uygulama esnasında değiştirilemez	Kurbağalama: 2 dakika Serbest stil: 1.48 dakika	Kurbağalama: 1.50 dakika Serbest stil: 1.40 dakika

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Araştırma kapsamında elde edilen görüşlerden yola çıkarak, sınavlarda adayın temel motorik özelliklerinin değerlendirilebileceği testlere ihtiyaç duyulduğu, hatta bu testlerin beden eğitimi ve spor bilimleri alanında öğrenci seçimi için vazgeçilmez bir unsur olduğu çıkarımı yapılabilir. Sürat, dayanıklılık, çeviklik, çabukluk, esneklik, kuvvet, beceri ve koordinasyon gibi motorik özellikler her spor branşında performansı doğrudan etkileyen unsurlardır.

Akademisyenlerin görüşleri incelendiğinde, özel yetenek sınavlarında sürat, dayanıklılık, çabukluk, denge, esneklik, kuvvet, koordinasyon gibi motorik özellik testlerinin bulunması gerektiği tespit edilmiştir. Jeffreys (2013), sporda süratin önemini birkaç örnekle açıklamıştır. Futbolda bir forvet oyuncusunun rakip savunmayı alt ederek galibiyeti getiren golü atmasında, bir tenisçinin galibiyet getiren sayı için çapraz vuruş öncesinde yaptığı kısa koşuda sürat önemli bir unsurdur. Yetenek ve performans gözlemi için yaygın şekilde kullanılan sürat testleri sporda performansın değerlendirilmesi için de önemlidir. (Jeffreys, 2013). Rakibinden daha hızlı olan sporcunun bir avantajı bulunmaktadır. Bu avantajdan dolayı, birçok spor dalında sürat oldukça fazla önem verilmektedir, ancak birçok branşta sporcular nadiren 27 metreden fazla sprint atmaktadırlar. Bu noktada, tüm sporcular için hızlı bir şekilde yön değiştirmenin önemi ortaya çıkmaktadır. Tüm spor dalları, sporcuların hızlı ve ani bir şekilde hızlanma, yavaşlama ya da yön değiştirmesini gerektirmektedir. Bu beceri, başarı ve başarısızlığın da bir belirleyicisi olabilmektedir (Dawes ve Roozen, 2012; Roozen ve Supark, 2012). Spor branşları için bir diğer önemli etken kuvvettir. Araştırma kapsamında akademisyenler kuvvet testlerinin de sınavlarda olması gerektiğini belirtmiştir. Önerilen modelde, kuvvet ölçümleri hem fiziksel uygunluk değerlendirme aşamasında hem de koordinasyon parkuru aşamasında ölçülmesi ve değerlendirilmesi gereken bir etken olarak verilmiştir. Kuvvet önemli bir özelliktir ancak kuvveti güce dönüştürme yeteneği

çok daha önemlidir (Roozen ve Supark, 2012). Bu açıdan bakıldığında, kuvvet çeşitlerinin hem müsabaka şartlarında, hem art arda gelen farklı özelliklerin kullanımını gerektiren parkurlarda hem de fiziksel uygunluk özelliği olarak ölçülmesi ve değerlendirilmesinin, özel yetenek sınavlarını bilimsel bir temele yerleştirebileceği söylenebilir.

Verilen bu özellikler, birbirinden bağımsız etkenler değildir. Farklı hareket modelleri içerisinde her bir özellik bir diğerini desteklemektedir. Örneğin, (Roozen ve Supark, 2012), sürat ile ilişkili bir harekete dahil olan eklemlerdeki uygun esneklik, hareketin daha akıcı ve koordineli yapılmasını sağlayacaktır. Dolayısıyla, özel yetenek sınavlarının, mümkün olan tüm motorik özelliklerin değerlendirilmesini ve test edilmesini içermesi gerektiği söylenebilir. Önerilen modelde, ön koşul becerilerini sağlayan adayların hem temel becerileri, hem de branşa ilişkin özel becerilerin değerlendirilmesinde bu motorik özelliklerin test edilmesi yer almaktadır.

Türkiye’de 2016-2017 yılında yapılan bazı özel yetenek sınavları incelendiğinde çoğunluğun dayanıklılık ve sürat testlerine yer vermedikleri görülmüştür. Dayanıklılık ve sürat testlerine yer vermeyen bazı üniversiteler, sınavlarına koordinasyon parkurunu dahil etmiştir. Spor branşı ile ilgili ölçme ve değerlendirme açısından bakıldığında, az sayıda üniversitenin branş sınavı yaptığı tespit edilmiştir. Türkiye’de son dönemlerde birçok üniversitenin kullandığı sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme yöntemi bazı üniversiteler tarafından kullanılmamaktadır. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme yöntemini kullanmayan üniversitelerin büyük çoğunluğu spor branşına ilişkin sınav yapmaktadır. Bu bulgular ile araştırmaya katılan akademisyen görüşleri birlikte incelendiğinde, sınavlardaki standart sorunu ortaya çıkmaktadır. Üniversitenin bulunduğu bölgenin, üniversitenin ve ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda, bazı farklılıkların olmasının kabul edilebilir olduğu söylenebilir, ancak öğrenci alım ölçütleri ve akademisyen görüşlerine dayanarak, özel yetenek sınavları incelenen üniversitelerin sınav içeriklerinin bu ihtiyaçları karşılamak adına farklılaşmadığı çıkarımı yapılabilir.

Dünyada beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetleri yürüten bazı üniversitelerin öğrenci alım ölçütleri incelendiğinde, ülke genelinde bir standart oluşturdukları görülmüştür. İncelenen üniversiteler arasında Basel, Porto, Güney Danimarka ve Köln üniversiteleri branş sınavı yapmaktadırlar. Daekin, Norveç Spor Bilimleri Yüksekokulu, Queensland, Edith Cowan, Loughborough, Gent, Lille üniversiteleri herhangi bir uygulamalı sınav yapmadan öğrenci almaktadırlar. Uygulama

sınavı yapan üniversitelerden Porto üniversitesi, beden eğitimi ve spor alanında tüm ülkeyle aynı sistemi kullanmaktadır. Portekiz ile ilgili bu sistem, ülke çapında bir standart getirebilme imkanı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, araştırma kapsamında önerilen model açısından bu bulgu önemlidir. Herhangi bir uygulama sınavı yapmadan öğrenci alan Loughborouh, Queensland gibi üniversiteler, ülke genelinde bir standart oluşturmuş ve aynı ölçütlerle öğrenci almaktadırlar. Türkiye’de uygulanan sınavlarla karşılaştırıldığında, uygulama olsun ya da olmasın, beden eğitimi ve spor alanında eğitim almak isteyen öğrenciler başvurulan tüm üniversitelerde neredeyse aynı ölçütlerle karşılaşmaktadırlar. Dolayısıyla, bu durum eğitimde birlik sağlandığının göstergesidir.

Milli Eğitim Bakanlığı, beden eğitimi ve spor öğretmenleri için “Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri” yayınlayarak Türkiye’de ihtiyaç duyulan beden eğitimi ve spor öğretmeni profilini bir standarda bağlamıştır. Bu yeterlilikler aşağıda verilmiştir:

1- Öğretim sürecini planlama ve düzenleme

- a. Öğretime uygun planlama yapabilme
- b. Öğretime uygun öğrenme ortamları düzenleyebilme
- c. Öğretim sürecine uygun araç-gereç ve kaynakları kullanabilme
- d. Okul takım çalışmalarını planlayabilme
- e. Öğretimin amaçlarının gerçekleşmesi sürecinde teknolojik kaynakları kullanabilme
- f. Öğretimde özel eğitime gereksinim duyan ve özel gereksinimli öğrencilere (BEP) yönelik planlamalar yapabilme

2- Fiziksel performans geliştirmeyi sağlama ve koruma

- a. Öğrencilerin temel ve özelleşmiş hareket bilgi ve becerilerini geliştirebilme
- b. Öğrencilerde düzenli fiziksel etkinlik ve sağlıklı yaşam bilinci oluşturabilme
- c. Öğrencilerin müsabakalara katılımını ve çalışmalarının yürütülmesini sağlayabilme
- d. Öğrencileri sağlıklı beslenme konusunda bilinçlendirme
- e. Spor sakatlanmalarında ilkyardım kurallarını uygulayabilme
- f. Öğrencilerin liderlik, sorumluluk alma, paylaşma ve birlikte iş yapma becerilerini geliştirebilme
- g. Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilinci oluşturabilme

- h. Kişisel güvenlik ve kazalardan korunma bilgi ve becerisini kazandırabilme
 - i. Öğrencilere spor ve spor organizasyonları bilinci ve sevgisi kazandırabilme
 - j. Beden eğitimi dersi öğretiminde eğitsel oyunları etkili kullanabilme
 - k. Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik etkinlikler düzenleyebilme
- 3- Ulusal bayramları anlam ve önemine yaraşır şekilde kutlama
- a. Atatürk'ün beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilme
 - b. Ulusal bayramlarda ve özel günlerde sportif etkinlikler yapabilme
- 4- Gelişim performansını izleme ve değerlendirme
- a. Yapacağı ölçme ve değerlendirme uygulamalarının amaçlarını belirleyebilme
 - b. Ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerini kullanabilme
 - c. Öğrencilerin bedensel gelişimlerini belirlemeye yönelik yapılan ölçme sonuçlarını yorumlama ve geribildirim sağlayabilme
- 5- Okul, aile ve toplumla işbirliği yapma
- a. Öğrencilerin, fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden geliştirilmesinde ailelerle ve toplumla işbirliği yapabilme
 - b. Öğrencilerin ve çevrenin ulusal bayram ve törenlerin anlam ve öneminin farkına varmaları ve törenlere aktif katılımlarını sağlayabilme
 - c. Ulusal bayram ve törenlerin yönetim ve organizasyonunu yapabilme
 - d. Okulun kültür ve öğrenme merkezi haline getirilmesinde toplumla iş birliği yapabilme
- 6- Mesleki gelişimi sağlama
- a. Mesleki yeterliklerini belirleyebilme
 - b. Beden eğitimi dersi öğretmenine ilişkin kişisel ve mesleki gelişimini sağlayabilme
 - c. Mesleki gelişime yönelik uygulamalarda bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerinden yararlanabilme
 - d. Liderlik yapabilme

Özel yalan yeterlikleri, Türkiye'nin her bölgesinde beden eğitimi öğretmenin sahip olması gereken özellikleri gösterirken, öğretmen yetiştirme programlarının hedef ve

amaçlarını da belirlemektedir. Karabulutlu ve Pulur (2017) beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerinin özel alan yeterliklerini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Araştırmada, belirlenen yeterliklere erişerek mezun olması gereken beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının farklı şartlar ve ölçütlerle bölümlere kabul edildiği tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında, araştırmada önerilen model, öğretmen yetiştirme programına alınacak bireylerin benzer ölçütlerle alınarak standart oluşmasını sağlayacaktır.

Merkezi sınav taban puanı, beden eğitimi ve spor öğretmeni adayının akademik yeterliğini belirlerken, ön koşul becerilerinin diğer aşaması olan sporcu öz geçmişi puanı, adayın sportif tecrübesine ilişkin kazanımlarının, kabul şartlarına katkısını sağlayacaktır. İkinci aşamadaki, dayanıklılık, sürat ve koordinasyon testleri adayın sahip olması gereken bazı fiziksel yeterlikleri test etmektedir. Basel, Köln, Güney Danimarka ve Porto gibi üniversiteler sürat testlerine yer vermemektedir. Ancak, Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği için başvuran aday sayısı, akademisyen görüşleri ve seçilen üniversitelerin ölçütleri birlikte değerlendirildiğinde sürat testlerinin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Benzer gerekçelerle, dayanıklılık testleri de önerilen modelde yer almıştır.

5.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Alanında Öğrenci Seçimi İçin Önerilen Model

Yapılan çalışma sonucunda, akademisyen görüşleri ve yurt dışındaki üniversitelerin öğrenci alım ölçütleri incelenerek, ön koşul becerileri, temel motorik özelliklerin test edilmesi ve branşa özgü becerilerin test edilmesini içeren üç farklı aşamadan oluşan bir model önerilmiştir. Ön koşul becerileri, merkezi sınav taban puanı ve sporcu özgeçmişinden; temel motorik özelliklerin test edilmesi, dayanıklılık, sürat, koordinasyon sınavlarından; branşa özgü beceriler, branşa özgü fiziksel uygunluk, branşa özgü temel beceriler ve müsabaka gözlem ve değerlendirme testlerinden oluşmaktadır.

5.1.1. Ön Koşul Becerileri

Bu bölüm, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümüne başvuruda bulunacak adayların, fiziksel becerilerin değerlendirildiği aşamaya geçmek için sağlamaları gereken ön koşulu ifade etmektedir. Ön koşul becerileri, akademik becerilerin ölçüldüğü Merkezi Sınav Taban Puanı ve adayın spora ilişkin alt yapısının ve geçmişinin puan türünden

değerlendirildiği Sporcu Özgeçmiş Puanı aşamalarından oluşmaktadır. Merkezi Sınav Puanının %50'si ile Sporcu Öz Geçmiş Puanının %50'si toplanarak adayın ön koşul beceri puanı hesaplanır. Adayın, ön koşul becerilerinden aldığı puan yalnızca bir sonraki aşamaya geçiş içindir.

5.1.1.1. Merkezi Sınav Taban Puanı (MSTP)

Türkiye’de yükseköğretim kurumlarında eğitim almak için ÖSYM tarafından düzenlenen merkezi sınavlar bulunmaktadır. 2017 güz dönemine kadar bu merkezi sınav Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) olarak adlandırılmaktaydı. 2017 Güz dönemi itibariyle bu sınav Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) olarak değiştirilmiştir. YKS sınavında, Temel Yeterlilik Puan alanı (TYT) yer almaktadır. TYT, Türkçe, Temel Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler testlerinden oluşmaktadır. Yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmek için alınması gereken en düşük puan 150’dir.

Merkezi Sınav Taban Puanı aşamasında, beden eğitimi ve spor öğretmenliği için taban puan yer almaktadır. Üniversiteler, beden eğitimi ve spor öğretmenliği için bir taban puan belirleyerek seçmek istedikleri öğrenci profilini belirleyebilirler.

5.1.1.2. Sporcu Özgeçmiş Puanı (SÖP)

Bu aşama, başvuru yapan adayların spora ilişkin geçmişlerinin, başarılarının ve yeterliliklerinin puan türünden değerlendirildiği bölümdür. SÖP ölçme ve değerlendirme ölçütleri, basketbol, futbol, hentbol, voleybol gibi takım sporlarında, yüzme, tenis, cimnastik, atletizm gibi bireysel sporlarda tüm üniversitelerde standart olmalıdır.

Bu standardı sağlamak için, üniversiteler tarafından Özel Yetenek Sınav Komitesi oluşturulmalıdır. Bu komite, beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bulunan her bir yükseköğretim kurumunun kendi içinde belirlediği 2 asil üyenin katılımı ile oluşturulabilir. Bu komite, temel branşlar için verilecek değerlendirme puanlarını standart hale getirerek, kontrolünü sağlayabilir. Temel branşlar, özellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde ders olarak verilen zorunlu takım sporlarını ve seçmeli bireysel sporları ifade etmektedir. SÖP ölçme ve değerlendirme kriterleri takım sporları ve bireysel sporlar olmak üzere iki farklı bölümde değerlendirilir.

1. Olimpik Branşlar

a) Takım Sporları

b) Bireysel Sporlar

2. Olimpik Olmayan Branşlar

a) Takım Sporları

b) Bireysel Sporlar

5.1.2. Temel Motorik Özelliklerin Test Edilmesi (TMÖT)

Sınavın bu aşamasında, adayların dayanıklılık, sürat, koordinasyon, çabukluk, kuvvet ve denge gibi temel motorik özelliklerinin değerlendirilmesi yer almaktadır. Üniversitelerin sınav komisyonları tarafından belirlenen ön koşul becerilerini sağlayan adaylar temel motorik özellikler testine girmeye hak kazanır. Bu aşamada, aday dayanıklılık, sürat ve koordinasyon sınavlarına girer. Adayın dayanıklılık puanının %30'u, sürat puanının %30'u ve koordinasyon puanının %40'ı toplanarak temel motorik özelliklere ilişkin puanı tespit edilir. Her bir aşama, 100 puan üzerinden değerlendirilir. 100 üzerinden verilen puanın ilgili yüzdeliği alındıktan sonra toplam TMÖT puanı elde edilir. [Dayanıklılık Puanı (%30) + Sürat puanı (%30) + Koordinasyon Puanı (%40)] = TMÖT Puanı

5.1.2.1. Dayanıklılık

Türkiye'de yapılan özel yetenek sınavlarında, adayların dayanıklılıkları genel olarak mekik koşusu ya da 1500-800 metre koşu ile ölçülmekte ve değerlendirilmektedir. Araştırmada önerilen sınavın bu aşamasında, mekik koşusu ya da 1500-800 tercihi yükseköğretim kurumuna bırakılmıştır. Özel yetenek sınavını düzenleyen yükseköğretim kurumu, sınav yapacağı her bir branş için derece aralığı belirler. Bu şekilde, her branş kendi içinde değerlendirilme imkanına sahip olur.

5.1.2.2. Sürat

Türkiye'deki özel yetenek sınavlarında adayların sürate ilişkin becerileri genel olarak 100 metre koşusu ile değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra, 60 metre koşusuyla da sürat

becerisi değerlendirilmektedir. Bu aşamada, 100 metre ya da 60 metre koşusu kullanılabilir. Bu tercih, yükseköğretim kurumuna bırakılmıştır. Özel yetenek sınavını düzenleyen yükseköğretim kurumu, sınav yapacağı her bir branş için derece aralığı belirler.

5.1.2.3. Koordinasyon

Koordinasyon testi, Türkiye’de yapılan özel yetenek sınavlarında en yaygın kullanılan değerlendirme testidir. Koordinasyon sınavlarının birçoğu, çabuk kuvvet, kuvvette devamlılık, denge ve el-göz koordinasyonu gibi becerileri içermektedir. Aday, bahsedilen bu becerilerin test edildiği bir parkuru belirli bir zaman içerisinde tamamlayarak değerlendirmeye alınmaktadır. Bu sınavın koordinasyon testinde, denge, çabukluk, kuvvette devamlılık, denge, el-göz koordinasyonu becerilerini ölçecek hareketler yükseköğretim kurumunun özel yetenek sınavını düzenleyecek komisyon, kurul ya da komiteler tarafından belirlenebilir. Ancak, koordinasyon parkuru içerisinde bu becerileri ölçebilecek hareketlerin yer alması gerekir. Özel yetenek sınavını düzenleyen yükseköğretim kurumu, sınav yapacağı her bir branş için derece aralığı belirler.

- i) *Çabukluk*
- ii) *Kuvvette devamlılık*
- iii) *El-Göz Koordinasyonu*
- iv) *Denge*

5.1.3. Branşa Özgü Becerilerin Test Edilmesi (BÖBT)

Bu aşamada, adayların sınav başvurusu esnasında tercih ettikleri spor branşına yönelik fiziksel uygunluk, temel ve özel beceriler değerlendirilmektedir. BÖBT, üç değerlendirme bölümünden oluşmaktadır. Birinci aşama, branşa özgü fiziksel uygunluk aşamasıdır. Bu aşamada, ilgili branşın değerlendirme kurulu adayı belirlenen fiziksel uygunluk ölçütlerine göre değerlendirirler. Bu aşamada, uygun bulunan adaylar branşa özgü temel ve özel beceriler aşamalarına geçmeye hak kazanır.

Her bir bölüm 100 üzerinden değerlendirilmektedir. Her bölüm için ayrı yüzdelikler mevcuttur. Her bölüm için alınan puanın ilgili yüzdesi hesaplanır. Bu bölümlerden alınan puanların toplamıyla TMÖT puanı toplanarak elde edilen değer, adayın başarı puanını temsil etmektedir.

Yükseköğretim kurumunun özel yetenek sınavlarından sorumlu komisyonu tarafından, uzmanlık alanlarına göre Spor Branşı Değerlendirme Kurulları oluşturulur. Bu kurullarda, her bir branş için bir uzman iki yardımcı uzmandan oluşan akademisyenler görev alır. İlgili branşta uzmanlığa sahip akademisyenin olmaması durumunda sınavı düzenleyen yükseköğretim kurumu sınavın yapısına en uygun kurulu oluşturur.

5.1.3.1. Branşa özgü fiziksel uygunluk (%20)

Branşa uygun fiziksel uygunluk, adayın sınav başvurusu esnasında tercih ettiği spor branşına ilişkin fiziksel uygunluğunu ifade eder. Değerlendirme kurulları, adayları fiziksel uygunluk ölçütlerine göre değerlendirir.

Tablo 46

Branşa Özgü Fiziksel Uygunluk Değerlendirme Formu

Spor Branşı:			
Fiziksel Uygunluk Özellikleri	Değerler	Uygun	Uygun Değil
Boy			
Vücut Ağırlığı			
Vücut Kompozisyonu			
Vücut Yağ Oranı			
Vücut Kitle İndeksi			
Postur			
Kas Kuvveti			
Kas Dayanıklılığı			
Esneklik			
Değerlendirme Kurulu Üyesi Adı Soyadı:			

Ön koşul becerilerini sağlayan ve temel motorik özellikler testinden puan alan adaylar, branşa özgü değerlendirme aşamasına geldiğinde ilk olarak Branşa Özgü Fiziksel Uygunluk testine girerler. Bu bölümde, adayın boyu, vücut ağırlığı, vücut kompozisyonu, vücut yağ oranı, vücut kitle indeksi, postur özellikleri, kas kuvveti, kas dayanıklılığı ve esnekliği ölçülmektedir. Bu özelliklerin ölçüm yöntemleri, ilgili yükseköğretim kurumunun Spor Branşı Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenir. Örneğin, futbol branşı için adayın bacak kuvveti, güreş branşı için el kavrama kuvveti ya da sırt kuvveti gibi ölçümler alınabilir. Bu nokta ölçümlere dahil edilecek özellikler kurul tarafından belirlenir. Ölçüm değerlerinin uygunluğuna ilgili branşı değerlendiren kurul karar verir. Kurul, her

branş için fiziksel uygunluk değerlerini belirler. Ayrıca, hangi branş için hangi kas gruplarının kuvvet ve dayanıklılık testlerine dahil edileceğine yine branş değerlendirme kurulu karar verir. Branş değerlendirme kurul üyeleri, adayı belirlenen fiziksel uygunluk özelliklerine göre değerlendirir ve bir sonraki aşamalara geçiş için uygunluğunu belirtir.

5.1.3.2. Branşa özgü temel beceriler (%30)

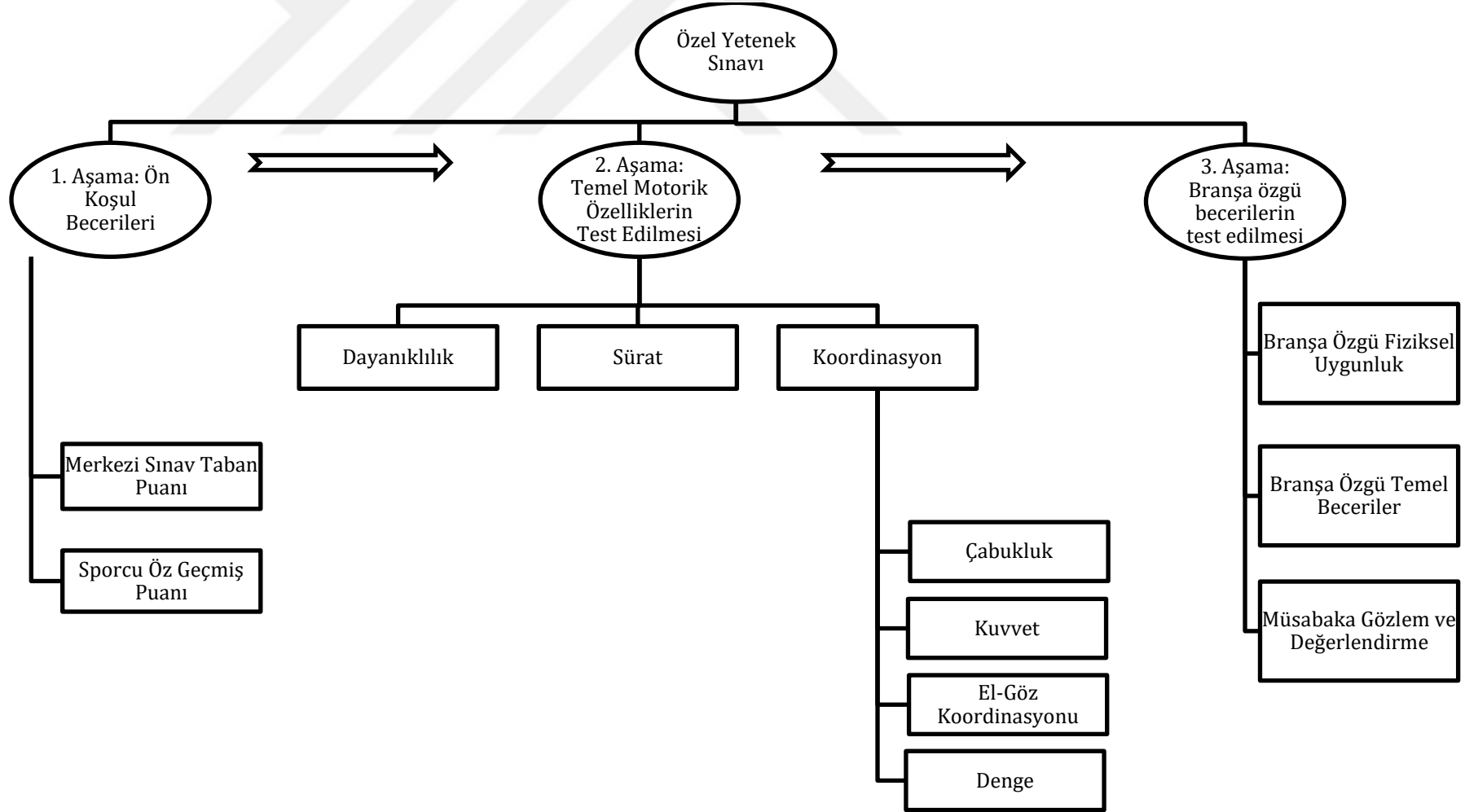
Bu aşamada, adaylar başvuruda bulundukları branş sınavının temel becerilerinden oluşan teste girerler. Futbol, basketbol, voleybol, hentbol ve hokey gibi takım sporlarından sınava girecek adaylar, pas, şut, servis, manşet ve benzeri temel becerilerinden oluşan sınava girerler. Bu sınavlar, üniversitelerin sınav komisyonlarında belirlenir ve parkur şeklinde ya da müsabaka şartlarında düzenlenebilir.

5.1.3.3. Müsabaka gözlem ve değerlendirme (%50)

Bu aşamada, başvuran adayların teknik becerileri ve taktik davranışları değerlendirilir. Müsabaka şartlarında, adayın takım ya da rakip oyuncularla iletişimi, ilişkisi ve etkileşimi, teknik becerileri, oyun ve kural bilgisi, taktik davranışları değerlendirilir. Müsabaka şartlarında değerlendirmeye alınacak özel beceriler Spor Branşı Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenir.

Şekil 6

Özel yetenek sınav model önerisi

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu araştırma, Türkiye’de ve dünyanın bazı ülkelerinde beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bulunan yükseköğretim kurumlarının öğrenci seçme ölçütlerini inceleyerek, Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümüne öğrenci seçimi için uygulanabilir, ölçülebilir, değerlendirilebilir ve geliştirilebilir bir özel yetenek sınav model önerisi sunmak amacıyla yapılmıştır.

Alt problem 1: Özel yetenek sınavlarının içeriği nasıl olmalıdır?

Özel yetenek sınavları üç aşamalı olmalıdır. Merkezi sınav taban puanı, sporcu öz geçmişinden oluşan ön koşul becerileri; dayanıklılık, sürat ve koordinasyon testlerinden oluşan temel motorik özelliklerin test edilmesi; branşa özgü fiziksel uygunluk, branşa özgü temel beceriler, müsabaka gözlem ve değerlendirme testlerinden oluşan branşa özgü becerilen test edilmesi aşamaları yer almalıdır.

Alt problem 2: Türkiye’de yapılan özel yetenek sınavlarına akademisyenlerin bakış açısı nasıldır?

Akademisyenler, Türkiye’de yapılan özel yetenek sınavlarının kısmen tarafsız olduğunu ancak bilimsel temellere dayanan, ülke genelinde bir standarda sahip olmadığı görüşüne sahiptir.

Alt problem 3: Bir özel yetenek sınavına ilişkin süreç nasıl olmalıdır?

Adaylar önce sınava ilişkin ön koşulu sağlamalı, daha sonra temel motorik özellikler testinde başarılı olarak branşa özgü beceriler testine girmelidir.

Alt problem 4: Sporcu öz geçmişi değerlendirme kriterleri nasıl olmalıdır?

Sporcu öz geçmişi değerlendirme kriterleri basketbol, futbol, hentbol, voleybol gibi vb. takım sporlarında, tenis, yüzme, atletizm vb. gibi bireysel sporlarda standart değerlendirme ölçütlerine sahip olmalıdır.

Alt problem 5: Öğrenci seçiminde sportif branş sınavı olmalı mıdır?

Akademisyen görüşleri, Türkiye’deki yükseköğretim kurumları ve yurt dışındaki bazı üniversitelerin öğrenci alım şartları incelendiğinde branş sınavının olması gerektiği görölmüştür.

Alt problem 6: Özel yetenek sınavı yapılmadan merkezi sistemle öğrenci alımı yapılmalı mıdır?

Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetlerine katılan akademisyenler çoğunluğu beden eğitimi ve spor alanı için doğrudan öğrenci alımının uygun olmadığı görüşündedir.

Bu araştırmada, Türkiye’de çeşitli üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin anket formu ile görüşleri alınmıştır. Akademisyen görüşleri ve üniversitelerin öğrenci seçme ve alım ölçütleri birlikte incelendiğinde, Türkiye’de özel yetenek sınavlarında uygulanabilecek bir model önerilmiştir. Araştırmaya ilişkin sonuçlar aşağıdadır:

1. Önerilen modelin ilk aşamasında, ön koşul becerilerinin belirlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.
 - a. Ön koşul becerilerinin ilk aşamasında merkezi sınavdan alınan taban puan yer almıştır.
 - b. Ön koşul becerilerinin ikinci aşamasında sporcu özgeçmişinden alınan taban puan yer almıştır.
2. Önerilen modelin ikinci aşamasında, temel motorik özelliklerin test edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.
 - a. Dayanıklılık testi
 - b. Sürat testi
 - c. Koordinasyon testi
3. Önerilen modelin üçüncü aşamasında, branşa özgü becerilerin test edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

- a. Branşa özgü fiziksel uygunluk özelliklerinin belirlenmesi
- b. Branşa özgü temel becerilerin test edilmesi
- c. Müsabaka gözlem ve değerlendirme

Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanında eğitim ve öğretim faaliyetlerine katılan akademisyenlerin görüşleri, yurt içi ve dışı üniversitelerin öğrenci alım ölçütleri temel alındığında standart bir özel yetenek sınavında yukarıda verilen aşamaların olması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Basel, Porto, Güney Danimarka ve Köln üniversiteleri gibi sportif branş sınavı yapan üniversitelerde, atletizm branşı dışında sürat sınavı bulunmamaktadır. Ancak, ülkemizdeki akademisyen görüşleri, başvuru sayısı ve nüfus dağılımına bakıldığında sürat ve dayanıklılık sınavlarının yapılmasının daha faydalı olacağı sonucuna varılmıştır. Önerilen modelde, sürat, dayanıklılık ve koordinasyon sınavları için her bir branşın kendi içinde değerlendirildiği ölçütlerin yer alması gerektiği vurgulanmıştır. Yurtdışı üniversiteler incelendiğinde, fiziksel testlere yer veren üniversiteler, öğrenci seçimini müsabaka şartlarında gerçekleştirmektedir. Akademisyen görüşlerine dayanarak, branş sınavlarının yer alması gerektiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu noktada, branşa ilişkin testlerin bir özel yetenek sınavında bulunması gereken önemli bir test olduğu sonucuna varılmıştır.

6.2. Öneriler

Araştırma sonucunda aşağıdaki öneriler verilmiştir:

1. Gelecek çalışmalara Türkiye’den daha fazla akademisyen dahil edilebilir.
2. Yurt dışında çalışan yabancı ve Türk uyruklu akademisyenler gelecek çalışmalara dahil edilebilirler.
3. Türkiye’de ve dünyanın farklı bölgelerinde yer alan daha çok sayıda üniversiteye ait ölçütler gelecek araştırmalara dahil edilebilirler.
4. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin özel yetenek sınavlarına ilişkin görüşleri gelecek araştırmalara dahil edilebilir.
5. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünden mezun olan öğrencilerin özel yetenek sınavlarına ilişkin görüşleri gelecek araştırmalara dahil edilebilir.
6. Önerilen modelin test edilerek geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak ölçme gücü test edilmelidir.

7. Gelecek çalışmalarda, farklı sınavlarla alınan ğretmen adayları ile önerilen modelle alınan ğrenci adaylarının akademik başarıları karşılaştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Abalı, A. (1974). Cumhuriyetimizin 50. Yılında Gençlik ve Spor, Ankara: G.S.B.
- Akgün, S., & Uluğtekin, M. (1989). Misak-I Maarif. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 1(3), 285-349.
- Akkutay, Ü. (1996). *Milli eğitimde yabancı uzman raporları: Atatürk dönemi*. Avni Akyol Kültür ve Eğitim Ümit Vakfı.
- Akyüz, Y. (2008). *Türk eğitim tarihi: MÖ 1000-MS 2008*. Pegem Akademi.
- Altunya, N. (1986). Türkiye’de Beden Eğitiminin İlk Kadını. *Abc Aylık Eğitim Kültür ve Sanat Dergisi*, 2, 30-32.
- Arends, D., & Kilcher, A. (2013). *Teaching for student learning: Becoming an accomplished teacher*. Routledge.
- Arslan, M. (2000). Cumhuriyet dönemi ilk öğretim programları ve belli başlı özellikleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 146(01.12), 2008.
- Ayas, N. (1948). *Türkiye Cumhuriyeti millî eğitimi: kuruluşlar ve tarihçeler*. Millî Eğitim Basımevi.
- Başaran, İ. E. (1999). Türkiye’de Eğitim Sisteminin Evrimi. 75 Yılda Eğitim, ss.91-110, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul
- Bell, B. (2009). *Sport studies*. Learning Matters.
- Bhatt, B. D. (2002). *Modern Methods of Teaching*. Concept and Techniques. India: Kanishka Publishers.
- Bilge, N. (1989). *Türkiye’de beden eğitimi öğretmeninin yetiştirilmesi* (Vol. 37). Kültür Bakanlığı.

- Binbaşıoğlu, C. (2005). *Türk eğitim düşüncesi tarihi:" araştırmalar"; eğitim kavram ve uygulamalarının tarihsel gelişimi*. Anı Yayıncılık.
- Brownell, C.L. and Hagman, E.P. (1951) *Physical Education: Foundations and Principles*, New York: McGraw-Hill.
- Campbell, C. (1997). *Training the Workforce: An Alternate Approach. Vocational-Technical Education Conference*, Lousville, July.
- Can, Y. (1986). *Türk Spor Eğitimi ve Öğretmen Liseleri Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Carroll, M. E., & Manners, M. H. (2004). *A framework for physical education in the early years*. Routledge.
- Chance, P. (2013). *Learning and behavior*. Nelson Education.
- Chandler, T., Vamplew, W., & Cronin, M. (2007). *Sport and physical education: The key concepts*. Routledge.
- Cicioğlu, H. (1982). *Türkiye cumhuriyetinde ilk ve ortaöğretim: tarihi gelişimi*. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınlar
- Clarke, G. (2006) ‘Sexuality and physical education’, in D. Kirk, D. Macdonald and M. O’Sullivan (eds), *The Handbook of Physical Education*. London: Sage. pp. 723–39.
- Coon, D., & Mitterer, J. (2011). *Psychology: Modules for active learning*. Nelson Education.
- Çelebi, M. (2006). *Türkiye’de Anadili Eğitimi Ve Yabancı Dil Öğretimi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı : 21 Yıl : 2006/2 (285-307 s.).
- Dawes, J., & Roozen, M. (2012). *Developing agility and quickness*. Human Kinetics.
- De Boer, A. L., Du Toit, P., Scheepers, D., & Bothma, T. (2013). *Whole Brain® Learning in higher education: Evidence-based practice*. Elsevier.
- Deniz, M. (2001). *Milli eğitim şûralarının tarihçesi ve eğitim politikalarına etkileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

- Ege Üniversitesi Yayınları (1980). Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yönetmeliği <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/18003.pdf> sayfasından erişim sağlanmıştır.
- Erdem, A. R. (2005). İlköğretimimizin gelişimi ve bugün gelinen nokta. *Üniversite ve Toplum*, 5(2).
- Fer, S. (2000). Modüler Program Yaklaşımı ve Bir Öneri. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 147, ss: 21-37.
- Garrett, r. (2005). Gendered bodies and physical identities. In Evans, J., Davies, B. & Wright, J. (Eds.), *Body Knowledge and Control: Studies in the sociology of physical education and health* (140-156), Routledge.
- Giebel, N. (2004). *Great Jobs for Physical Education Majors*. McGraw-Hill Professional.
- Green, K. (2008). *Understanding physical education*. Sage.
- Gümüşgöl, O., & Göral, M. (2014). Milli Eğitim Şûraları Kapsamında Beden Eğitimi Dersi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 14-29.
- Gürkan, T. (2006). Eğitim, Öğretim ve programla ilgili temel kavramlar. M. Gültekin (Ed.) *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, 1-14.
- Gürüz, K. (2008). *21. Yüzyılın başında Türk Milli Eğitim sistemi*. Türkiye İş Bankası.
- Hassel, E. (1999). *Professional Development: Learning from the Best. A Toolkit for Schools and Districts Based on the National Awards Program for Model Professional Development*. NCREL, 1900 Spring Road, Suite 300, Oak Brook, IL 60523-1480.
- Hattie, J., & Yates, G. C. (2013). *Visible learning and the science of how we learn*. Routledge.
- Henry, F. (1964) 'Physical education as an academic discipline', *Journal of Health, Physical Education, and Recreation*, 35(7): 32-33, 69.
- Higgins, N., MacArthur, J., & Kelly, B. (2009). Including disabled children at school: is it really as simple as 'a, c, d'? *International Journal of Inclusive Education*, 13(5), 471-487.

- Hopper, B., Grey, J., & Maude, P. (2005). *Teaching physical education in the primary school*. Routledge.
- Jeffreys, I. (Ed.). (2013). *Developing speed*. Human Kinetics.
- Kangassalo, H. (2007). Approaches to the active conceptual modelling of learning. In P.P Chen & L. Y. W (Eds.), *International Workshop on Active Conceptual Modeling of Learning: Next Generation Learning-Base System Development* (pp. 168-193). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Kapluhan, E. (2014). 1921 Maarif Kongresi'nin Türk Eğitim Tarihindeki Yeri Ve Önemi. *Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(8).
- Karabulutlu, Z., & Pular, A. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterliği ve eğitimlerinin özel alan yeterliklerine etkisinin incelenmesi. *Spormetre*, 15 (3), 171-178
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık.
- Kaya, A. (2011). Kesintisiz eğitimin okul yönetimi, öğretmenler ve öğrenciler üzerinde- ki sosyo-psikolojik etkilerine ilişkin bir değerlendirme, *Eğitime Bakış Dergisi*, 7(21), 11-19.
- Kirk, D. (2009). *Physical education futures*. Routledge.
- Kirk, D. & Tinning, R. (1990). Introduction: Physical Education, Curriculum and Culture. In Kirk, D. & Tinning, R. (Eds.), *Physical Education, Curriculum And Culture: Critical Issues In The Contemporary Crisis* (pp. 1-18), The Falmer Press.
- Kocatürk, U. (1984). Atatürk'ün üniversite reformu ile ilgili notları. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 1(1), 3-95.
- Kültür Bakanlığı (1937). *Kültür Bakanlığı Dergisi*, 20 (1).
- Laker, A. (2000). *Beyond the boundaries of physical education: Educating young people for citizenship and social responsibility*. Routledge.
- Laker, A. (2001). *Developing personal, social and moral education through physical education: A practical guide for teachers*. Routledge.

- Laker, A. (2003).Citizenship, sport and physical education. In Laker, A. (Ed.), *The future of physical education: Building a new pedagogy*.(pp. 32 -53), Routledge.
- Laker, A. (Ed.). (2002). *The sociology of sport and physical education: An introductory reader*. Psychology Press.
- Maarif Vekâleti, (1927). *İlk Mekteblerde Bulunması Lazım Gelen Vesait-i Tedrisiye*, İstanbul: Devlet Matbaası.
- Maarif Vekâleti, (1931). *Ortamektep Müfredat Programı* (1931-1932 ders senesi tadilatı). İstanbul: Devlet Matbaası.
- Maarif Vekâleti. (1943). *Gazi Orta Muallim Mektebi Ve Terbiye Enstitüsü Yönetmeliği*, Ankara
- Maarif Vekaleti. (1956). *Muhtelif Gayeli Ortaokul Programı*, Ankara
- Malche, A. (1939). İstanbul Üniversitesi Hakkında Rapor. İstanbul Devlet Basımevi, T.C. Maarif Vekilliği, Ana Programa Hazırlıklar, Seri B, No 5.
- Mandela, N.R. (2012). *Lighting Your Way to a Better Future*, speech, available at: <http://db.nelsonmandela.org/speeches/pubview.asp?pg=item&ItemID=NMS909&txtstr=education%20is%20the%20most%20powerful>
- Michael, J., & Modell, H. I. (2003). *Active learning in secondary and college science classrooms: A working model for helping the learner to learn*. Routledge.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1932). *Gazi Muallim Mektebinde Açılacak Beden Terbiyesi Muallimi Kısmı Hakkında*. Talim ve Terbiye Kurulu Kararları, sayı: 105.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1948). *İlkokul Programı*
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1959). *Tebliğler Dergisi*. 22 (1059)
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1961). *İlköğretim ve Eğitim Kanunu*. No: 222, Sayı: 10705 <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/24.html> sayfasından erişim sağlanmıştır.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1967). *Tebliğler Dergisi*, 1967, 27 Kasım 1967, sayı 1480cilt:30, karar tarihi: 2.11.1967
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1968). *İlkokul Programı*
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1974). *Tebliğler Dergisi* 1974 sayı: 1805

Milli Eğitim Bakanlığı. (1975a). *Dokuzuncu Milli Eğitim Şûrası*.

Milli Eğitim Bakanlığı. (1975b). Tebliğler Dergisi, 10 Mart 1975, sayı: 1830, cilt: 38, karar tarihi: 14.2.1975

Milli Eğitim Bakanlığı. (1976a). Tebliğler Dergisi 1 Mart 1976, Sayı: 1875, Cilt:89, , Karar tarihi: 13.2.1976

Milli Eğitim Bakanlığı. (1976b) Tebliğler Dergisi 22 Mart 1976, Sayı 1878, Cilt:39, Karar tarihi: 24.2.1976

Milli Eğitim Bakanlığı. (1976c). Tebliğler Dergisi 27 Eylül 1976, Sayı:1900, Cilt:39, Karar tarihi: 23.9.1976

Milli Eğitim Bakanlığı. (1976d). Tebliğler Dergisi, 4 Ekim 1976, cilt:39 sayı 1901, Karar tarihi: 28.9.1976

Milli Eğitim Bakanlığı. (1976e). Tebliğler Dergisi 11 Ekim 1976, Sayı: 1902 cilt:39, Tarihi: 23.9.1976

Milli Eğitim Bakanlığı. (1976f). Tebliğler Dergisi 25 Ekim 1976, sayı:1904, cilt: 39, Karar tarihi: 4.10.197

Milli Eğitim Bakanlığı. (1992). Tebliğler Dergisi, 9 Kasım 1992, Sayı: 2370, cilt: 55, karar tarihi: 18.9.1992

Milli Eğitim Bakanlığı. (1994). Tebliğler Dergisi, 12 Eylül 1994, Sayı:2414, cilt:55, karar tarihi: 29.8.1994

Milli Eğitim Bakanlığı. (1995a). *Milli Eğitim Şûraları (1939-1993)*

Milli Eğitim Bakanlığı. (1995b). Tebliğler Dergisi, 18 Aralık 1995, Sayı: 1.11.1995, cilt:58, Karar tarihi: 1.11.1995

Milli Eğitim Bakanlığı. (1996). Tebliğler dergisi, 17 haziran 1996, sayı:2455, Cilt: 59, Karar tarihi: 28.5.1996

Milli Eğitim Bakanlığı. (1997). Tebliğler Dergisi, Ekim 1997, Sayı: 2481, Cilt: 60, Karar tarihi: 10.09.1997

Milli Eğitim Bakanlığı. (1998). Tebliğler Dergisi, Eylül 1998, Sayı: 2492, Cilt: 61, Karar tarihi: 26.8.1998

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2001a). Tebliğler Dergisi, Ekim 2001, Sayı: 2529, cilt: 64, Karar tarihi: 4.9.2001
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2001b). Tebliğler Dergisi, Eylül 2001, Sayı: 2528, cilt: 64, Karar tarihi: 1.8.2001
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2004). Tebliğler Dergisi, Eylül 2004, sayı: 2564, cilt: 67, Karar tarihi: 6.9.2004
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2005). Tebliğler Dergisi, Ağustos 2005, Sayı: 2575, Cilt: 68, Karar tarihi: 14.7.2005
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). Tebliğler Dergisi, Eylül 2006, sayı: 2588, cilt: 69, Karar tarihi: 11.8.2006 ve 28.8.2006
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). Tebliğler dergisi, Haziran 2007, Sayı: 2597, cilt: 70, Karar tarihi: 4.6.2007
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). Tebliğler Dergisi, Eylül 2009, sayı: 2624, Cilt: 72, Karar sayısı: 11.9.2009
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2010a). *Cumhuriyet döneminde Türk milli eğitim sistemindeki gelişmeler (1920-2010)*.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2010b). Tebliğler dergisi, Ağustos 2010, Sayı: 2635, cilt: 73, Karar tarihi: 20.7.2010
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2012). Tebliğler Dergisi, Temmuz 2012, Cilt: 75, Karar tarihi: 25.6.2012
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2013). Tebliğler dergisi, Haziran 2013, Sayı: 2669, cilt: 76, Karar Tarihi: 28.5.2013
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). Tebliğler Dergisi, Ocak 2014, Sayı: 2676, cilt: 77, Karar tarihi: 27.1.2014
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017a). Tebliğler Dergisi, Mart 2017, Sayı: 2714, Cilt: 80, Karar tarihi: 20.2.2017
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017b). Tebliğler Dergisi, Haziran 2017, sayı: 2717, Cilt: 80, Karar Tarihi: 30.5.2015

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). Cumhuriyetin İlk Dönemi Eğitim Kurumları (1921-1926) (<https://Ttkb.Meb.Gov.Tr/MebIysDosyalar/201709/29164441HeyetiIlmiye.Pdf>).
- Okur, M. (2005). Milli Mücadele ve Cumhuriyetin İlk Yıllarında Milli Ve Modern Bir Eğitim Sistemi Oluşturma Çabaları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1).
- Özyar, A. (2003). Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretmen yetiştirme politikaları. Ankara. 10(6), 2010. http://oyegm.meb.gov.tr/ortasayfa/gn_md_sunu.htm
- Pangrazi, R.P. and Dauer, V.P. (1995). *Dynamic Physical Education for Elementary School Children*, Boston: Allyn and Bacon.
- Paris, S., Lipson, M. Y., & Wixon, K. (1994). Becoming a strategic reader. In R. B. Ruddell, M. Ruddell, & H. Singer (Eds.), *Theoretical models and processes of reading* (4th ed., pp. 788–810). Newark, DE: International Reading Association.
- Penney, D. (2007). Physical education, physical activity, sport and gender: contemporary connections and debates. In Wellard, I. (Ed.), *Rethinking gender and Youth Sport*, (pp.12-22), Routledge.
- Penney, D. & Evans, J. (2002). *Politics, policy and practice in physical education*. Routledge.
- Piotrowski, S. (2000).The concept of equal opportunities in physical education with reference to gender equality. In Capel, S. A., &Piotrowski, S. (Eds.), *Issues in physical education*. (25-46), Psychology Press.
- Powell, R. A., Symbaluk, D. G., & Honey, P. L. (2009). Introduction to learning and behavior (3rd ed.). Belmont, CA: Cengage Learning/ Wadsworth.
- Randi, J., & Corno, L. (2000). Teacher innovations in self-regulated learning. In M. Boekaerts, P. Pintrich, & M. Zeidner (Eds.), *Handbook of Self-regulation* (pp. 651–685). San Diego, CA: Academic.
- Rawson, K. A., &Dunlosky, J. (2013). Retrieval-monitoring-feedback (RMF) technique for producing efficient and durable student learning.In *International handbook of metacognition and learning technologies* (pp. 67-78).Springer New York.
- Reese, S. (2010). Bringing effective professional development to educators. *Techniques: Connecting Education and Careers (J1)*, 85(6), 38-43.

- Resmi Gazete (1931). Lise ve Orta Mektepler Talimatnamesi, Sayı 1701.
- Resmi Gazete (1933). *İstanbul Darülfünununun İlgasına Ve Maarif Vekâletince Yeni Bir Üniversite Kurulmasına Dair Kanun*. Kanun No: 2252.
- Resmi Gazete (1973). *Kanun*, 24 Haziran 1973, karar no: 1739, sayı: 14574
- Resmi Gazete (1981). *Yükseköğretim Kanunu*. Kanun No: 2542
- Resmi Gazete (2011). 11 Eylül 2011, KHK/652, sayı: 28054
- Resmi Gazete. (1929). Kanun/karar no: 8410, sayı:1321, 16 Kasım 1929
- Roozen, M., & Suprak, D. N. (2012). Factors determining agility. *Developing Agility and Quickness*. Dawes J and Roozen M, eds. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Sargın, S. (2007). Türkiye’de üniversitelerin gelişim süreci ve bölgesel dağılımı. *Süleyman Demirel üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi*, 3(5), 133-150.
- Seferoğlu, S. S. (2003). Öğretmenlerin hizmet-içi eğitiminde yeni yaklaşımlar. Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu, Eğitimde Yansımalar: VII, s. 149-167.
- Smith, M. S., and O'Day, J. A. (1991). Systemic School Reform. In S. Fuhrman and B. Malen (eds.), *The Politics of Curriculum and Testing*. Bristol, Pa.: Falmer Press.
- Talim ve Terbiye Dairesi (1972). *Ortaöğretim Programındaki Yönelmeler (1924-1970)* İstanbul.
- Tamer, K., & Pulur, A. (2001). Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri. Ada
- TBMM Tutanakları (1974). *Millet Meclisi Tutanak Dergisi*, Dönem 4, Cilt 7, Birleşim 9, 24.11.1974
- TBMM. (1924). *Zabıt Ceridesi*
- Tekeli, İ. (2010). *Tarihsel bağlamı içinde Türkiye’de yükseköğretimin ve yök’ün tarihi*. Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Tinning, R. (2009). *Pedagogy and human movement: Theory, practice, research*. Routledge.
- Topses, G. (1999) “Cumhuriyet Dönemi Eğitiminin Gelişimi”, 75 Yılda Eğitim, ss.9-22, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul

- Tuğluoğlu, F. & Tunç, T. (2010). 1926 İlk mektep Müfredatı Ve Cumhuriyet Dönemi Eğitiminin Ekonomik Hedefleri. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 26(76)
- Wayne, S. (2008). Physical Education 129, 130, 131: Teacher Certification / Sharon A. Wynne. -2nd ed. ISBN 978-1-60787-732-5
- Whitehead, M. (2000). Aims as an issue in physical education. In Capel, S. A., & Piotrowski, S. (Eds.), *Issues in physical education*. (7-22), Psychology Press.
- Williams, A., & Bedward, J. (2002). Understanding girls' experience of physical education: relational analysis and situated learning. In Penney, D. (Ed.), *Gender and physical education: contemporary issues and future directions*, (146-159), Routledge.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yücel, H. A. (1993). *Milli eğitimle ilgili söylev ve demeçler*. TC Kültür bakanlığı.
- Yücel, H. A. (1994). *Türkiye 'de Orta Öğretim*. Ankara: Kültür Bakanlığı.

EKLER

EK-1. Özel Yetenek Sınavları Değerlendirme Formu

Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek Unvanınız: () Prof () Doç. () Yrd. Doç. () Öğr. Gör. () Arş. Gör. İdari Göreviniz Var mı? Varsa Görev: () Dekan () Dekan Yardımcısı () Yüksekokul Müdürü () Yüksekokul Müdür Yardımcısı () Bölüm Başkanı () Bölüm Başkan Yardımcısı	Kesinlikle Katılmıyorum				Kesinlikle Katılıyorum
1. Ülkemizde beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları öğrenci seçimi açısından yeterlidir.	1	2	3	4	5
2. Ülkemizde beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları tarafsız şekilde yapılmaktadır.	1	2	3	4	5
3. Ülkemizde beden eğitimi ve spor alanında yapılan özel yetenek sınavları bilimsel kriterlere uygun şekilde yapılmaktadır.	1	2	3	4	5
4. Özel yetenek sınavları yetenek seçim ilkelerine uygun yapılmaktadır.	1	2	3	4	5
5. Özel yetenek sınavları beden eğitimi ve spor alanı için mesleki açıdan yeterli olabilecek öğrencileri seçmektedir.	1	2	3	4	5
6. Her bölüm için farklı başvuru şartlarının olması gerekir.	1	2	3	4	5
7. Milli sporculara yeteri kadar kontenjan ayrılmaktadır.	1	2	3	4	5
8. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterleri bilimsel açıdan uygundur.	1	2	3	4	5
9. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterlerini objektif buluyorum.	1	2	3	4	5
10. Sadece sporcu özgeçmişi ile öğrenci alımı uygun değildir.	1	2	3	4	5
11. Her üniversitenin birbirinden farklı sınavlar yapmasında sakınca yoktur.	1	2	3	4	5
12. Özel yetenek sınavlarının bir standarda göre yapılması gerekir.	1	2	3	4	5
13. Özel yetenek sınavlarında, branşa özgü değerlendirmelerin yapılması gerekir.	1	2	3	4	5
14. Özel yetenek sınavlarında branş sınavı olmalıdır.	1	2	3	4	5
15. Branş sınavlarında beden eğitimi ve spora ilişkin genel kültür sorularına yer verilmelidir (spor tarihi, olimpiyatlar vb...).	1	2	3	4	5
16. Bazı bölümler için yalnızca merkezi sınavdan alınan puanla öğrenci alımı uygundur.	1	2	3	4	5
17. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterleri giriş puanı olarak değil, sınava girişte ön koşul için kullanılmalıdır.	1	2	3	4	5
18. Özel yetenek sınavlarında dayanıklılık testi olmalıdır.	1	2	3	4	5
19. Özel yetenek sınavlarında sürat testi olmalıdır.	1	2	3	4	5
20. Özel yetenek sınavlarında koordinasyon testi olmalıdır.	1	2	3	4	5
21. Koordinasyon sınavında çabukluk özelliğini ölçen testler olmalıdır.	1	2	3	4	5
22. Koordinasyon sınavında kuvvet özelliğini ölçen testler olmalıdır.	1	2	3	4	5
23. Koordinasyon sınavında denge özelliğini ölçen testler olmalıdır.	1	2	3	4	5
24. Koordinasyon sınavında esneklik özelliğini ölçen testler olmalıdır.	1	2	3	4	5
25. Özel yetenek sınavları öğretim üyelerine yük olmaktadır.	1	2	3	4	5
26. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterlerindeki branşlara verilen puanlarının üniversitenin bulunduğu bölgeye göre değişmesi normaldir.	1	2	3	4	5
27. Sporcu özgeçmişi ölçme ve değerlendirme kriterlerindeki branşlara verilen puanların standart olması gerekir.	1	2	3	4	5
28. Yalnızca merkezi sınavdan alınan puanla öğrenci alımı beden eğitimi ve spor bilimleri alanı için uygun değildir.	1	2	3	4	5
29. Özel yetenek sınavlarındaki değerlendirme kriterlerinin (merkezi sınav, sporcu özgeçmişi, branş vb...) yüzdelik dağılımı uygundur.	1	2	3	4	5
30. Özel yetenek sınavlarında koordinasyon parkuruna gerek yoktur.	1	2	3	4	5
31. Özel yetenek sınavlarında branş sınavına gerek yoktur.	1	2	3	4	5
32. Beden eğitimi ve spor bilimleri alanında öğrenci seçimi için merkezi sınav ve sporcu özgeçmişi değerlendirmesi yeterlidir.	1	2	3	4	5
33. Özel yetenek sınavlarında adaylara beden eğitimi ve spora ilişkin yazılı sınav (test vb...) yapılmalıdır.	1	2	3	4	5

34. Beden eğitimi ve spor alanı için ayrı bir merkezi sınav olmalıdır.	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

REGLEMENTZURAUFNAHMEPRÜFUNG

für das Bachelorstudium Sport, Bewegung und Gesundheit an der Universität Basel

vom 06.11.2013

Gestützt auf § 6 Abs. 3 der Ordnung über die Zulassungsbeschränkung zum Bachelorstudium „Sport, Bewegung und Gesundheit“ an der Medizinischen Fakultät der Universität Basel vom 21. Oktober 2013 erlässt die Unterrichtskommission des Departements für Sport, Bewegung und Gesundheit das vorliegende Reglement zur Aufnahmeprüfung für das Studium Sportwissenschaften.

Prüfungsfächer

Die sportpraktische Aufnahmeprüfung umfasst folgende fünf Prüfungsfächer:

- I) Geräteturnen und Akrobatik
- II) Aerobic und Gymnastik
- III) Schwimmen
- IV) Sportspiele (Fussball, Basketball, Handball, Volleyball)
- V) Leichtathletik

Bewertung

Die Prüfungsleistungen werden durch die Noten 6 bis 1 bewertet (6 = ausgezeichnet / 5.5 = sehr gut / 5 = gut / 4.5 = befriedigend / 4 = genügend / 3.5 = ungenügend / 3 = schwach / ≤ 2 = sehr schwach), wobei halbe, Viertel- und Zehntelnoten zulässig sind.

Frauen und Männer werden in den Prüfungsfächern und Prüfungsteilen gleich bewertet, sofern eine unterschiedliche Bewertung beim entsprechenden Prüfungsfach respektive Prüfungsteil nicht ausdrücklich vermerkt ist.

Anzahl Versuche

Im Prüfungsfach Leichtathletik sind in den Disziplinen Weitsprung und Speerwurf jeweils drei Versuche gestattet. Im Prüfungsfach Sportspiele beim Prüfungsteil Handball wird der Parcours zweimal durchlaufen. In allen anderen Prüfungsfächern und Prüfungsteilen ist jeweils nur ein Versuch erlaubt, wobei die Examinatoren einen zweiten Versuch verlangen können.

Gewichtung Prüfungsfächer

Die Aufnahmeprüfung umfasst insgesamt fünf Prüfungsfächer mit jeweils mehreren Prüfungsteilen. Für jeden Prüfungsteil wird eine Teilnote gesetzt. Der Durchschnitt der Teilnoten ergibt die jeweilige (ungerundete) Fachnote.

Die Gesamtnote (= Zulassungsnote) ist der auf zwei Stellen nach dem Komma gerundete

Durchschnitt aller Prüfungsfächer, wobei die Note der Sportspiele doppelt gewichtet wird.

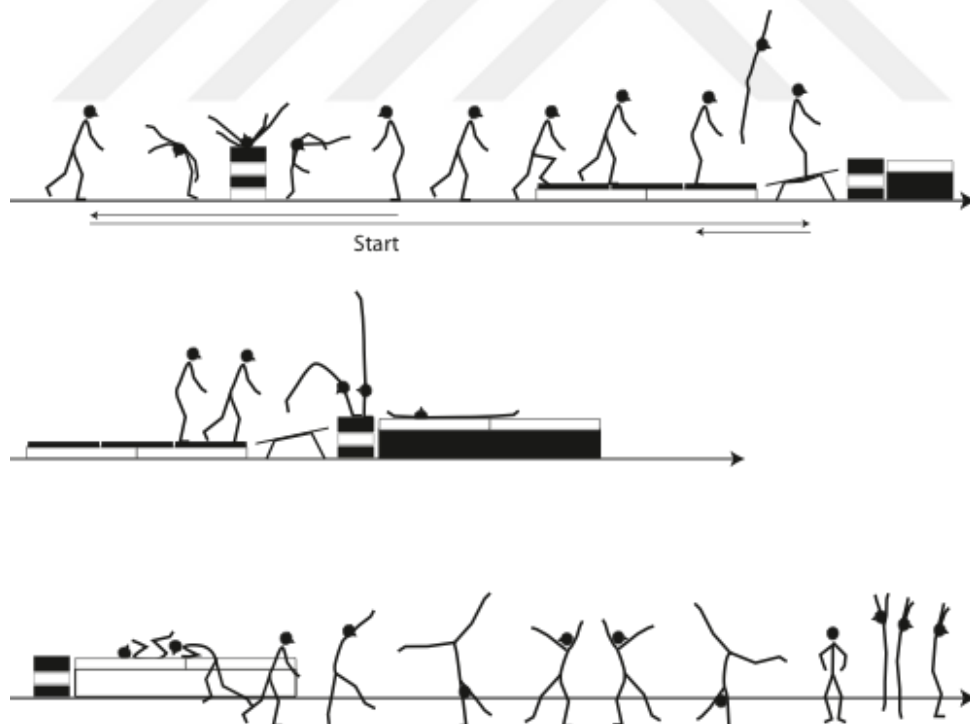
I) Prüfungsfach Geräteturnen und Akrobatik

Im Prüfungsfach Geräteturnen und Akrobatik müssen zwei Prüfungsteile (Gerätebahn „Sprung und Boden- turnen“ und Gerätebahn „Reck und Schaukelringe“) absolviert werden, wobei jeweils die technische Aus- führung benotet wird. Die Benotung der Prüfungsteile erfolgt in halben und ganzen Noten. Der Durch- schnitt der zwei Teilnoten ergibt die Fachnote.

1. Gerätebahn „Sprung und Bodenturnen“

Rückenrolle seitwärts über den Schwedenkasten (4 Elemente) hin und zurück. Kurzanlauf zum Strecksprung auf dem Minitrampolin, Landung auf der 16er Matte. Vorlaufen zum zweimaligen beidbeinigen Federn aus dem Minitrampolin in den Handstand auf dem Kasten (3 Elemente) zur Landung in der Rückenlage. Beugen des Hüftwinkels und Anziehen der Beine in eine liegende Hockposition. Seitwärts von der Matte zum Stand rollen. Ganze Drehung zum Kurzanlauf zum Rad links bzw. rechts, 1/2 Drehung um die Längsachse auf dem vorderen Standbein, Rad rechts bzw. links, Nachstellhüpfer seitwärts, Sprung mit 1/1 Drehung um die Längsachse in den Stand.

Material: ein Minitrampolin, ein vierteiliger Kasten, ein dreiteiliger Kasten, Hochsprungmatte (30-er Matte), drei 16-er Matten, zwei 7-er Matten.

Beurteilungskriterien:

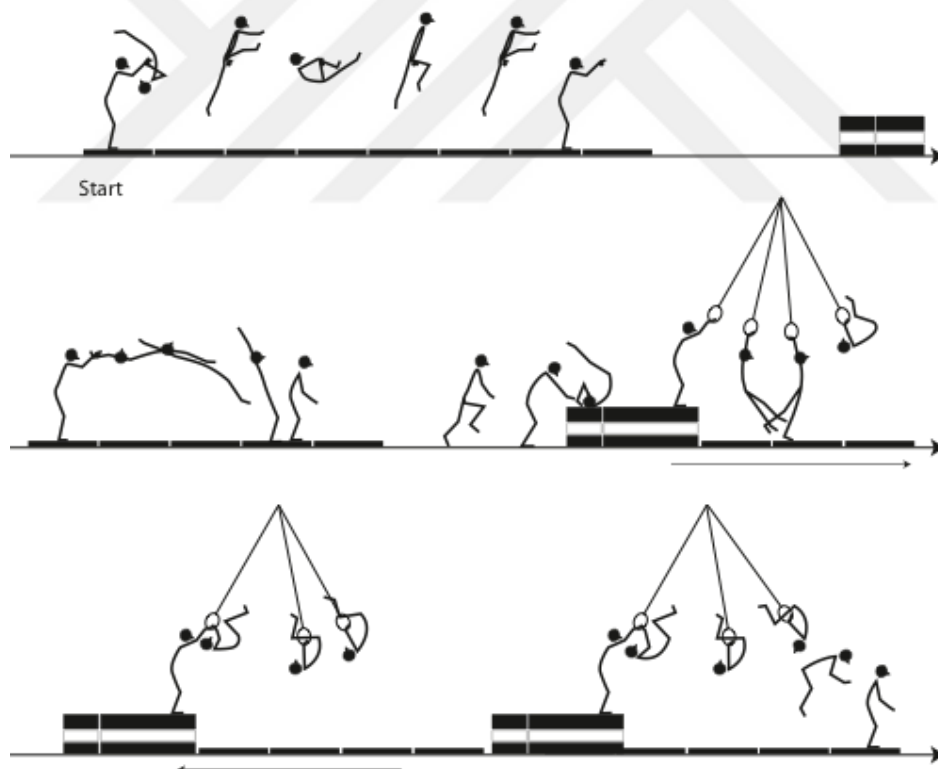
- **Körperpositionen:** Stabilität, axiale Ausrichtung der Gelenke (Rückenrollen, Handstand bis zur Landung in der Liegeposition, Räder, Strecksprünge)
- **Sprünge:** sichtbare Flugphasen und stabile Landungen
- **Bewegungsfluss:** Ausprägung der Drehungen, Rhythmus, Sicherheit, Effizienz

2. Gerätebahn „Reck und Schaukelringe“

Aus dem Seitstand vorlings: Felgaufschwung oder Felgaufzug gebückt in den Stütz, Überspreizen (des linken bzw. rechten Beines) zum Spreizstütz, einbeiniger Knie-Ab-Aufschwung zum Spreizstütz, Ausgrätschen (des linken bzw. des rechten Beines) zum Stütz vorlings, Niedersprung, Unterschwing zum Stand (Absprung bzw. Schwung kann ein- oder zweibeinig erfolgen).

Kurzanlauf zur Rolle vorwärts auf den Schwedenkasten. Ringe fassen. Absprung vom Schwedenkasten, Abstoss unter dem Aufhängepunkt der Ringe («ta-tam») Aufschwung in den gehockten Sturzhang am Ende des Vorschwungs. Rückschwung in der gehockten Sturzhangposition, Abschwingen vorwärts zur beidbeinigen Landung auf dem Schwedenkasten. Absprung in den gehockten Sturzhang, kurz vor dem Ende des Vorschwungs Blick zum Boden richten. Niedersprung rückwärts zur beidbeinigen Landung auf den Füßen.

Material: Reck (schulterhoch), Schaukelringe, zwei dreiteilige Kasten (in T-Form aufstellen), 7-er Matten.

Beurteilungskriterien:

- **Körperpositionen:** Sicherheit/Stabilität in den diversen Stützphasen (Reck), Stabilität der gehockten Sturzhangpositionen (Schaukelringe)
- **Sprünge:** sichtbare Flugphasen und stabile Landungen
- **Bewegungsfluss:** Ausprägung der Drehungen, Rhythmus, Sicherheit, Effizienz

II) Prüfungsfach Aerobic und Gymnastik

Im Prüfungsfach Aerobic und Gymnastik müssen zwei Prüfungsteile (Aerobic / Koordination und Gymnastik mit gestalterischer Komponente) absolviert werden. Die Benotung der Prüfungsteile erfolgt in halben und ganzen Noten. Der Durchschnitt der zwei Teilnoten ergibt die Fachnote.

1. Aerobic /Koordination

Die Kandidaten folgen zwei vorgegebenen Choreografien (Bein- und Armbewegungen), die zur Musik auf- gebaut werden. Die Schrittabfolgen beinhalten folgende Beinbewegungen:

- A) Step touch
- B) V-step
- C) Heel back / Leg curl
- D) Grapevine
- E) Jumping jack

Beurteilungskriterien:

- Bewegungsgrösse und Rhythmisierungsfähigkeit
- Ganzkörper – Koordination
- Technik (Spannung, Dynamik, Position)

2. Gymnastik mit gestalterischer Komponente

Die Kandidatinnen und Kandidaten müssen drei Bewegungsabfolgen in der Gruppe vorzeigen. Die drei Teil- noten der Übungsteile A, B und C werden zu je einem Drittel für die Gymnastiknote gewichtet:

- A) Sechs Bewegungselemente, die von den Kandidatinnen und Kandidaten im Vorfeld der Aufnah- meprüfung vorbereitet worden sind und beherrscht werden müssen.

- i. Im Stehen, Kinn Richtung Brustbein senken, dann Rücken Wirbel um Wirbel abrollen.

- ii. Aus der tiefen Hockposition mit den Beinen nach hinten in eine Liegestützposition springen. Eine möglichst gerade Linie vom Scheitel bis zu den Fersen bilden.

- iii. Vierfüßlerstand auf Knien, Kopf und Rücken bilden eine Gerade, Zehen auf dem Boden auf- gestellt, dann durch das Strecken der Beine das Becken nach oben bringen, mit den Händen korrigierend nach vorne gehen. Das Körpergewicht ist auf Händen und Füßen verteilt. Möglichst eine Gerade von den Händen bis zum Gesäss bilden.

- iv. Entspannte Rückenlage, Arme an der Seite des Körpers, Beine gebeugt, Füße parallel auf dem Boden aufgestellt. Rücken vom Becken her Wirbel um Wirbel hochrollen bis zur Na- ckenbrücke.

- v. Ausgangslage wie bei iv. Vom Kopf her mit dem Oberkörper gleichmässig in die Senkrechte hochrollen und in eine möglichst senkrechte Sitzposition kommen. Die Beine dürfen dabei den Boden nicht verlassen und in der Endposition (3. Bild) leicht gebeugt werden.

- vi. Langsitz mit möglichst gestreckten Beinen. Vorneigen des Oberkörpers durch Kippen des Beckens nach vorne, Vorführen der Arme auf den Beinen, mit den Händen über die Füße greifen.

- B) Verbindende Bewegungselemente bestehend aus den Grundbewegungen: Rollen, Drehen, Stüt- zen. Diese werden an der Prüfung gezeigt und erlernt.
C) Kurze Bewegungsimprovisation

Beurteilungskriterien:

- Zu A und B: Ausführungssicherheit, Bewegungsqualität in der Ausführung der einzelnen Elemente.
- Zu C: Bewegungsvielfalt, Bewegungsqualität in der Ausführung der einzelnen Elemente.

III) Prüfungsfach Schwimmen

Im Prüfungsfach Schwimmen müssen vier Prüfungsteile (Baumstammrollen, Brustbeinschlag, Scheibenwischer, Koordinationsform) absolviert werden. Die Benotung der Prüfungsteile erfolgt in halben und ganzen Noten. Der Durchschnitt der vier Teilnoten ergibt die Fachnote.

1. 25 m Baumstammrollen

Wechselbeinschlag mit dem Armen oben, wobei mindestens dreimal langsam von der Rückenlage in die Bauchlage und zurück gedreht werden muss.

Beurteilungskriterien:

- Wechselseitiges, antriebswirksames Auf- und Abschlagen der Beine aus dem Hüft- über das Knie- zum Fußgelenk.
- Widerstandsarme, horizontale und gestreckte Körperlage, ruhige Kopfhaltung.
- Die Arme bleiben während der gesamten Übung in Hochhalte gestreckt, Hände übereinander.
- Mindestens je drei Drehungen von der Rücken- in die Bauchlage und von der Bauch- in die Rückenlage.
- Situationsangepasstes einatmen und ausatmen.
- Keine Verwendung von Hilfsmitteln (z.B. Nasenklammer).

2. 25 m Brustbeinschlag Lokomotive

Brustbeinschlag in Bauchlage; die Hände liegen übereinander und werden an der Wasseroberfläche geschlossen zum Kinn gezogen und mit dem Beinschlag wieder gestreckt. Jedes Mal wenn die Hände unter dem Kinn sind, wird eingeatmet.

Beurteilungskriterien:

- Regelkonformer und technisch korrekter Brustbeinschlag (Rückholphase der Beine im Strömungsschatten des Körpers; gleichzeitiges, stossartiges und antriebswirksames nach hinten führen der Füße in derselben horizontalen Ebene; aktives Zusammenschlagen und

Strecken der Füße).

- Einatmen wenn die Hände unter dem Kinn sind, ausatmen unter Wasser.
- Beinschlag erfolgt mit der Streckung der Arme und dem Senken des Kopfes.
- Nach dem Beinschlag Gleitphase mit einer widerstandsarmen, gestreckten Körperlage an der Wasseroberfläche.

3. 25 m Scheibenwischer mit Pull-Buoy

Teilbewegung des Brustarmzugs in Bauchlage ohne Beinschlag mit dem Pull-Buoy (*) zwischen den Oberschenkeln (wird am Prüfungstag für diesen Prüfungsteil zur Verfügung gestellt).

Beurteilungskriterien:

- Unterarme wie ein Scheibenwischer einwärts-auswärts bewegen, Ellbogen sind vollständig unter der Wasseroberfläche und auf Schulterhöhe fixiert, Fingerspitzen zeigen zum Boden.
- Handflächen bei der Einwärtsbewegung nach innen bei der Auswärtsbewegung nach aussen richten.
- Bei der Einwärtsbewegung akzentuiert ausatmen.
- Jedes dritte bis fünfte Mal einatmen wenn die Hände unter dem Kinn sind, zum Einatmen den Kopf vorne aus dem Wasser heben.
- Antriebswirksamkeit der Bewegung.

Pull-Buoy

4. 25 m Koordinationsform mit Startsprung vom Startblock

Bewegungsform, die am Prüfungstag bekannt gegeben wird.

Beurteilungskriterien:

- Gestrecktes, widerstandarmes Eintauchen.
- Korrektes Umsetzen des vorgegebenen Bewegungsablaufes.
- Antriebswirksamkeit der Bewegung.

Im Prüfungsfach Sportspiele müssen vier Prüfungsteile (Fussball, Volleyball, Basketball, Handball) absolviert werden. Die Benotung der Prüfungsteile erfolgt in Viertel-, halben oder ganzen Noten. Der Durchschnitt der vier Teilnoten ergibt die Fachnote.

1. Fussball

Die Studienanwärter sollen in einer komplexen Spielform „5 gegen 5“ (4 Feldspieler plus 1 Torwart) ihre sportartspezifische Spielfähigkeit demonstrieren. Es werden die grundlegenden technischen und taktischen Kompetenzen überprüft.

Die Spielzeit beträgt ca. 15 Minuten. Geht der Ball ins Seitenaus wird er mit dem Fuss eingespielt. Es wird ohne Abseits gespielt. Ansonsten gelten die üblichen Fussballregeln.

Spielfeldgrösse: ca. 30 x 40 m, Tore 2 x 5m.

Beurteilungskriterien:

- **Technik:** Spielsituationsangepasste Anwendung der technischen Fertigkeiten (Passen, Schiessen, Ballführen, An- und Mitnahme).
- **Taktik:** Beherrschung der grundlegenden taktischen Verhaltensweisen in der Offensive (Freilaufen, Position zum Tor, zum Ball und zum Mitspieler, freien Raum nutzen) und in der Defensive (Position zum Ball, zum Gegner, zum Tor).

Hinweise: Die Torwartleistung wird nicht bewertet. Die Prüfung im Fussball findet auf einem Rasen- spielfeld im Freien statt.

Der Durchschnitt der zwei Teilleistungen Technik und Taktik ergibt die Note im Prüfungsteil Fussball.

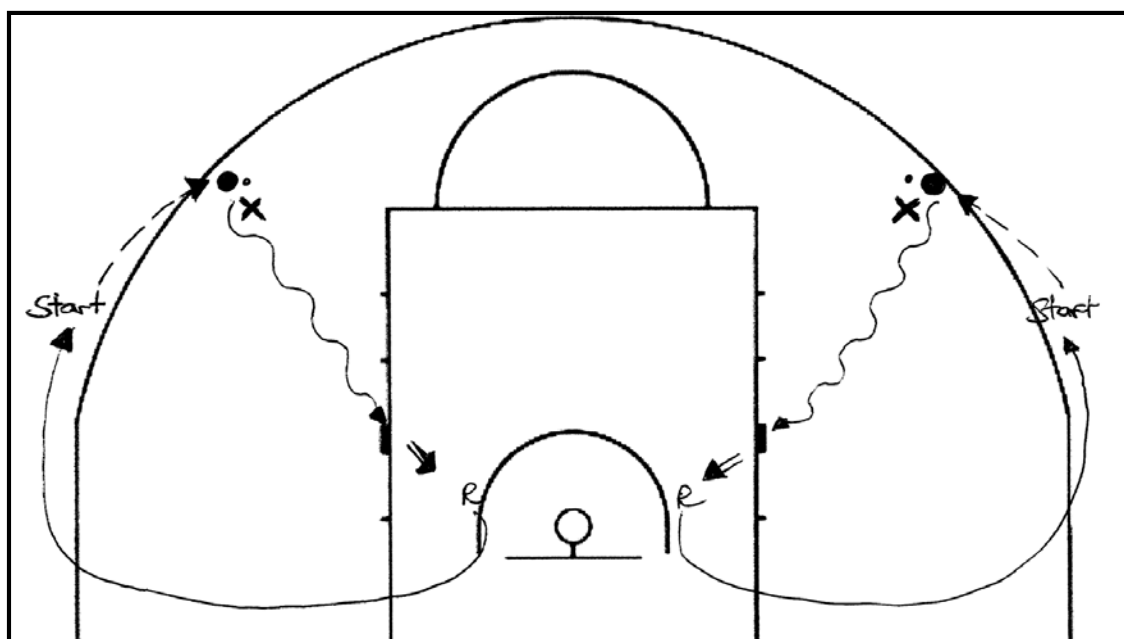
2. Basketball

- werden insgesamt 12 Abschlüsse auf den Korb gezeigt; 3 Korbleger und 3 Sprungwürfe von jeder Seite. Die Korbleger-Abschlüsse (unterer oder oberer Korbleger) müssen von der linken Seite mit der linken Hand und von der rechten Seite mit der rechten Hand geworfen werden. Die 6 Sprungwürfe ausserhalb des Trapezes dürfen immer mit der besseren Hand geführt werden. Es darf bei jedem Fehlwurf einmal nachgeworfen werden.

Der Parcours, der zu den Abschlüssen von der Flügelposition führt, sieht wie folgt aus:

- A) Sich den Ball mit einem Eigenpass von einem definierten Startpunkt auf eine Markierung hinter einen Pfosten (innerhalb der 3 Punkte-Linie) vorlegen.
- B) Ballannahme (Sprungstopp oder Innenfuss-Aussenfuss) und Ausrichtung zum Korb.
- C) Wurf-Täuschung und Start in Richtung der Grundlinie (hinter dem Pfosten durch) und mit maximal zwei Dribblings per Korbleger oder Sprungwurf (ausserhalb des Trapezes) abschliessen.
- D) Bei einem Fehlwurf dynamisch den Ball sichern (=Rebound) und kraftvoll einmal nachwerfen.
- E) Dann den Ball aufnehmen und zügig mit dem nächsten Eigenpass (beim Pfosten) fortfahren.

Die Reihenfolge der Abschlüsse darf beliebig gewählt werden. Die korrekte und exakte Ausführung der Bewegungen ist entscheidend, nicht die maximale Geschwindigkeit.

Legende:

Eigenpass	X	Pfosten
Dribbling	R	Rebound
Abschluss		

Beurteilungskriterien:

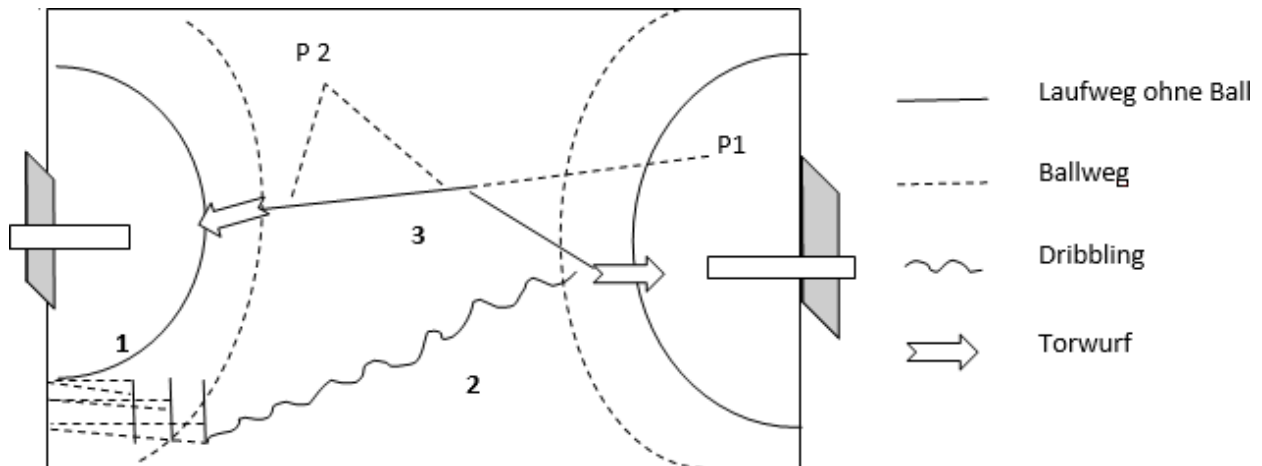
- Berücksichtigen der Regeln (Schrittregel, Doppelfang)
- Wurftechniken (Korbleger und Sprungwurf)
- Korrekte Ausrichtung mit der Ballannahme / glaubhafte Täuschung, schneller und langer erster Schritt / Rebound (Technik und Trefferquote)
- Gesamteindruck (Körper- und Ballkontrolle, flüssige Gesamtausführung und korrekte Ausführung der Übung nach den Vorgaben)
- Trefferquote der direkten Abschlüsse (ohne Reboundtreffer)

Jede Teilleistung (Regeln / Wurftechniken / Ausrichtung, Täuschung, Rebound / Trefferquote / Gesamteindruck) ergibt maximal einen Punkt. Die Summe der Punkte plus 1 ergibt die Note

im Prüfungsteil Basketball.

3. Handball

Die Studienanwärter sollen ihre technischen Kompetenzen demonstrieren. Dazu haben sie einen Parcours zu absolvieren, der so aufgebaut ist, dass die zentralen technischen Fertigkeiten in einer fließenden Bewegungsfolge vorgezeigt werden. Der Parcours wird zweimal absolviert. Der bessere Durchgang wird gezählt.

- 1 Zwei Würfe gegen die Wand
Frauen: Erster Wurf von 4m, zweiter Wurf von 6m.
Männer: Erster Wurf von 6m, zweiter Wurf von 8m.
Der Ball muss so geworfen werden, dass er ohne Bodenkontakt direkt von der werfenden Person wieder gefangen werden kann.
- 2 Annahme des Balls und Dribbling zum gegenüberliegenden Tor mit anschließendem Torwurf innerhalb von 9m aus dem Lauf (Schlagwurf) in ein Tordrittel (Langbank teilt das Tor).
- 3 Gegenstosspass vom Torhüter (P1), dann ein Pass im Lauf zu einer auf Höhe der Mittellinie in der Nähe der Aussenlinie stehenden Person (P2) mit anschließendem Sprungwurf bei ca. 9m ebenfalls in ein Tordrittel (Langbank teilt das Tor).

Beurteilungskriterien

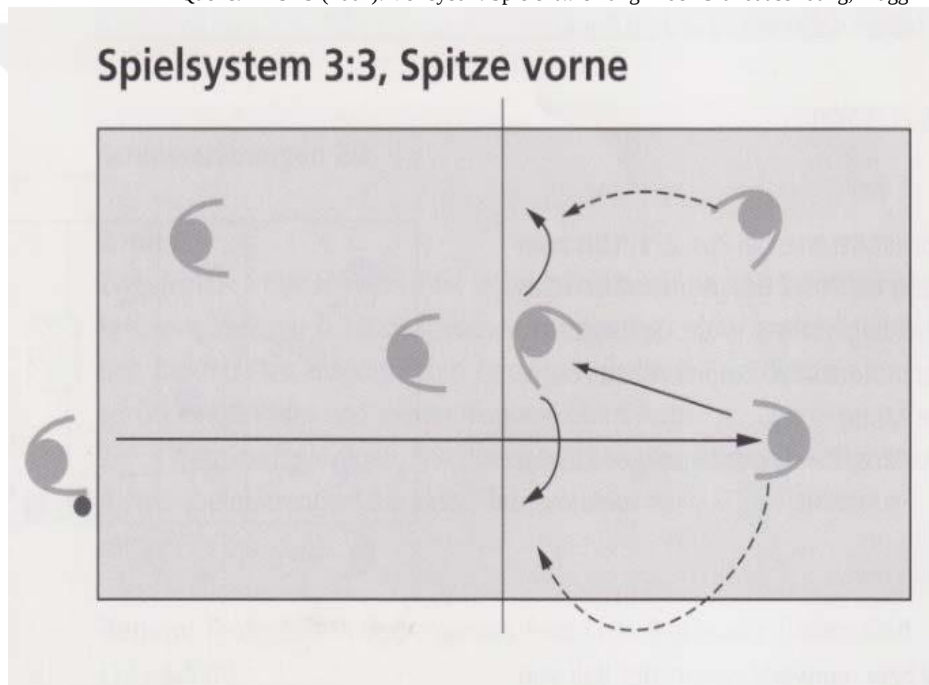
- Fertigkeit in den drei Elementen
- Fähigkeit, die Prüfungsaufgabe in einer fließenden Bewegungsfolge vorzuzeigen

Der Durchschnitt der drei Teilleistungen (Wurf gegen die Wand, Ballannahme / Dribbling, Schlagwurf / Ballannahme und -abgabe im Lauf, Sprungwurf) ergibt die Note im Prüfungsteil Handball.

4. Volleyball

Der Prüfungsteil Volleyball beinhaltet das Spiel 3:3, Spitze vorne mit einem Netzspieler und 2 Grundspielern. Es dürfen alle angreifen. Die Spielfeldgrösse beträgt 7 x 7 Meter.

Quelle: BASPO (2007). Volleyball: Spielentwicklung in der Grundausbildung, Magglingen: BASPO

Beurteilungskriterien

Berücksichtigt werden das technische Können und das taktische Verhalten im Spiel:

- Die Spieler müssen den Aufschlag (Service von unten oder wenn möglich von oben) korrekt ausführen können. Im Verlauf der Spiels kann auch ein Aufschlag von 9 Metern gezeigt werden.
- Die Spieler müssen den Aufschlag (Service) mit Manschette zum Zuspieler ans Netz spielen können.
- Die Spieler müssen ein oberes Zuspiel parallel zum Netz so ausführen können, dass ein Mitspieler den zugespielten Ball smashen kann. (Fussarbeit, Orientierung zum Ziel, Pass-Technik)
- Die angreifenden Spieler müssen einen zugespielten Ball im Sprung mit Zuspiel, Finte oder

Smash ins gegnerische Feld spielen können. (Anlaufrhythmus, Sprung, Armschwung, Zuspiel-Finten-und Schlagtechnik)

- e) Die Spieler müssen sich im Spiel beim Anschlag Annahme und Angriff taktisch sinnvoll verhalten. Dies sowohl beim Aufbau auf der eigenen Spielseite also auch als verteidigendes Team. (Antizipation, Anpassung an Servicehärte, Annahmequalität und Passqualität, Position des gegnerischen Angreifers)

Aufschlag, Manschette, Zuspiel, Angriff und das taktische Verhalten werden einzeln bewertet. Der Durchschnitt der fünf Teilleistungen ergibt die Note im Prüfungsteil Volleyball, wobei die Teilleistung taktisches Verhalten doppelt gewichtet wird.

V) Prüfungsfach Leichtathletik

Im Prüfungsfach Leichtathletik müssen die folgenden vier Disziplinen absolviert werden:

- 100m Lauf (Start aus dem Startblock)
- Speerwurf (Damen 600 Gramm, Herren 800 Gramm)
- Weitsprung (Absprung vom Balken)
- 12 min-Lauf

Die Leistungen werden gemäss der Wertungstabelle bewertet. Die Benotung der Disziplinen erfolgt in Zehntelnoten. Der Durchschnitt der vier Teilnoten ergibt die Fachnote.

Wertungstabelle

Note	100m (m)	100m (w)	Weit (m)	Weit (w)	Speer (m)	Speer (w)	12min (m)	12min (w)
	0.05s/0.1 Note	0.075s/0.1 Note	4cm/0.1 Note	4cm/0.1Note	40cm/0.1 Note	25cm/0.1Note	15m/0.1Note	15m/0.1Note
	sek	sek	m	m	m	m	m	m
6	12.00	13.80	6	4.75	38.00	26.00	3300	2850
5.9	12.05	13.88	5.96	4.71	37.60	25.75	3285	2835
5.8	12.10	13.95	5.92	4.67	37.20	25.50	3270	2820
5.7	12.15	14.03	5.88	4.63	36.80	25.25	3255	2805
5.6	12.20	14.10	5.84	4.59	36.40	25.00	3240	2790
5.5	12.25	14.18	5.8	4.55	36.00	24.75	3225	2775
5.4	12.30	14.25	5.76	4.51	35.60	24.50	3210	2760
5.3	12.35	14.33	5.72	4.47	35.20	24.25	3195	2745
5.2	12.40	14.40	5.68	4.43	34.80	24.00	3180	2730
5.1	12.45	14.48	5.64	4.39	34.40	23.75	3165	2715
5	12.50	14.55	5.6	4.35	34.00	23.50	3150	2700
4.9	12.55	14.63	5.56	4.31	33.60	23.25	3135	2685
4.8	12.60	14.70	5.52	4.27	33.20	23.00	3120	2670
4.7	12.65	14.78	5.48	4.23	32.80	22.75	3105	2655
4.6	12.70	14.85	5.44	4.19	32.40	22.50	3090	2640
4.5	12.75	14.93	5.4	4.15	32.00	22.25	3075	2625
4.4	12.80	15.00	5.36	4.11	31.60	22.00	3060	2610
4.3	12.85	15.08	5.32	4.07	31.20	21.75	3045	2595
4.2	12.90	15.15	5.28	4.03	30.80	21.50	3030	2580
4.1	12.95	15.23	5.24	3.99	30.40	21.25	3015	2565
4	13.00	15.30	5.2	3.95	30.00	21.00	3000	2550
3.9	13.05	15.38	5.16	3.91	29.60	20.75	2985	2535
3.8	13.10	15.45	5.12	3.87	29.20	20.50	2970	2520
3.7	13.15	15.53	5.08	3.83	28.80	20.25	2955	2505
3.6	13.20	15.60	5.04	3.79	28.40	20.00	2940	2490
3.5	13.25	15.68	5	3.75	28.00	19.75	2925	2475
3.4	13.30	15.75	4.96	3.71	27.60	19.50	2910	2460
3.3	13.35	15.83	4.92	3.67	27.20	19.25	2895	2445
3.2	13.40	15.90	4.88	3.63	26.80	19.00	2880	2430
3.1	13.45	15.98	4.84	3.59	26.40	18.75	2865	2415
3	13.50	16.05	4.8	3.55	26.00	18.50	2850	2400
2.9	13.55	16.13	4.76	3.51	25.60	18.25	2835	2385
2.8	13.60	16.20	4.72	3.47	25.20	18.00	2820	2370
2.7	13.65	16.28	4.68	3.43	24.80	17.75	2805	2355

2.6	13.70	16.35	4.64	3.39	24.40	17.50	2790	2340
2.5	13.75	16.43	4.6	3.35	24.00	17.25	2775	2325
2.4	13.80	16.50	4.56	3.31	23.60	17.00	2760	2310
2.3	13.85	16.58	4.52	3.27	23.20	16.75	2745	2295
2.2	13.90	16.65	4.48	3.23	22.80	16.50	2730	2280
2.1	13.95	16.73	4.44	3.19	22.40	16.25	2715	2265
2	14.00	16.80	4.4	3.15	22.00	16.00	2700	2250
1.9	14.05	16.88	4.36	3.11	21.60	15.75	2685	2235
1.8	14.10	16.95	4.32	3.07	21.20	15.50	2670	2220
1.7	14.15	17.03	4.28	3.03	20.80	15.25	2655	2205
1.6	14.20	17.10	4.24	2.99	20.40	15.00	2640	2190
1.5	14.25	17.18	4.2	2.95	20.00	14.75	2625	2175
1.4	14.30	17.25	4.16	2.91	19.60	14.50	2610	2160
1.3	14.35	17.33	4.12	2.87	19.20	14.25	2595	2145
1.2	14.40	17.40	4.08	2.83	18.80	14.00	2580	2130
1.1	14.45	17.48	4.04	2.79	18.40	13.75	2565	2115
1	14.50	17.55	4	2.75	18.00	13.50	2550	2100

Schlussbestimmung

Dieses Reglement ersetzt das *Reglement der Aufnahmeprüfung für die Zulassung zum Studium Sport und Sportwissenschaften* vom 16. Januar 2013. Es wurde am 21. Oktober 2013 durch die Fakultätsversammlung der Medizinischen Fakultät genehmigt und tritt per 06. November 2013 in Kraft.

Faculté des
Sciences du Sport
et de l'Éducation Physique

CONDITIO D'ADMISSI ON

EN MASTER STAPS

1ère ET 2ème A N NÉE

1

VOUS ÊTES TITULAIRE D'UN DIPLÔME NATIONAL CONFÉRANT LE GRADE DE LICENCE DANS LE DOMAINE: SCIENCES ET TECHNIQUES DES ACTIVITÉS PHYSIQUES STAPS, VOUS DEVEZ :

saisir votre candidature en ligne du 3 mai au 5 juin via l'adresse indiquée

: <https://candidatures.univ-lille2.fr/inscriptions-m>

transmettre votre dossier complet au secrétariat dans les délais (selon la procédure indiquée sur le site BAP)

Dossiers complets reçus ou déposés au plus tard le 7 juin

Entretiens éventuels selon les mentions et/ou parcours

L'examen de votre dossier par le Comité de sélection dont la composition spécifique est mentionnée dans le descriptif de chaque mention et/ou parcours et un entretien le cas échéant, détermineront votre éventuelle admission dans le programme.

2

VOUS N'ÊTES PAS TITULAIRE D'UN DIPLÔME NATIONAL CONFÉRANT LE GRADE DE LICENCE DANS LE DOMAINE: STAPS VOUS DEVEZ :

saisir votre candidature en ligne du 3 mai au 5 juin via l'adresse indiquée

: <https://candidatures.univ-lille2.fr/inscriptions-m>

transmettre votre dossier complet au secrétariat dans les délais (selon la procédure indiquée sur le site BAP)

Dossiers complets reçus ou déposés au plus tard le 7 juin

Entretiens éventuels selon les mentions et/ou parcours

L'examen de votre dossier par le Comité de sélection dont la composition spécifique est mentionnée dans le descriptif de chaque mention et/ou parcours et un entretien le cas échéant, détermineront votre éventuelle admission dans le programme, sur proposition de la Commission de validation (VEEPAP).

1 VOUS SOUHAITEZ POURSUIVRE VOTRE FORMATION DANS LA MÊME MENTION DE MASTER ET AVEZ DÉBUTÉ CELLE-CI À L'UNIVERSITÉ DE LILLE, DROIT ET SANTÉ VOUS DEVEZ:

saisir votre candidature en ligne du 3 mai au 5 juin via l'adresse indiquée

: <https://candidatures.univ-lille2.fr/inscriptions-m>

transmettre votre dossier complet au secrétariat dans les délais (selon la procédure indiquée sur le site BAP)

Dossiers complets reçus ou déposés au plus tard le 7 juin

Entretiens éventuels selon les mentions et/ou parcours

Accès subordonné à l'examen du dossier du candidat et éventuellement d'un entretien selon les modalités définies par le conseil d'administration de l'Université.

2 VOUS SOUHAITEZ POURSUIVRE VOTRE FORMATION EN MASTER STAPS, VENANT D'UNE AUTRE MENTION DE MASTER DÉBUTÉE À L'UNIVERSITÉ DE LILLE, DROIT ET SANTÉ, VOUS DEVEZ :

saisir votre candidature en ligne du 3 mai au 5 juin via l'adresse indiquée

: <https://candidatures.univ-lille2.fr/inscriptions-m>

transmettre votre dossier complet au secrétariat dans les délais (selon la procédure indiquée sur le site BAP)

Dossiers complets reçus ou déposés au plus tard le 7 juin

Entretiens éventuels selon les mentions et/ou parcours

Après vérification que les unités d'enseignement déjà acquises sont de nature à vous permettre de poursuivre votre formation en vue de l'obtention du Master.

L'examen de votre dossier par le Comité de sélection dont la composition spécifique est mentionnée dans le descriptif de chaque mention et/ou parcours et un entretien le cas échéant, détermineront votre éventuelle admission dans le programme selon les modalités définies par le conseil d'administration de l'Université

(SUITE) **MASTER 2**

3

VOUS SOUHAITEZ POURSUIVRE VOTRE FORMATION EN MASTER STAPS, VENANT D'UNE FORMATION DÉBUTÉE DANS UN AUTRE ÉTABLISSEMENT (MÊME MENTION OU MENTION DIFFÉRENTE), VOUS DEVEZ :

saisir votre candidature en ligne du 3 mai au 5 juin via l'adresse indiquée

: <https://candidatures.univ-lille2.fr/inscriptions-m>

transmettre votre dossier complet au secrétariat dans les délais (selon la procédure indiquée sur le site BAP)

Dossiers complets reçus ou déposés au plus tard le 7 juin

Entretiens éventuels selon les mentions et/ou parcours

Après vérification que les unités d'enseignement déjà acquises sont de nature à vous permettre de poursuivre votre formation en vue de l'obtention du Master.

L'examen de votre dossier par le Comité de sélection dont la composition spécifique est mentionnée dans le descriptif de chaque mention et/ou parcours et un entretien le cas échéant, détermineront votre éventuelle admission dans le programme selon les modalités définies par le conseil d'administration de l'Université.

PARCOURS : PRÉPARATION DU SPORTIF

1ÈRE ANNÉE

ASPECTS PHYSIQUES, NUTRITIONNELS ET MENTAUX (PPNM)

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

Projet professionnel clair et réaliste explicité à court, moyen et long termes

; adéquation du parcours de formation souhaité avec le projet professionnel ou de recherche présenté ; attester d'expériences professionnelles dans le domaine de l'entraînement sportif ; CV vidéo, lettre de motivation ; attestation du futur lieu de stage avec signature et tampon de la structure et une attestation signée du futur directeur de mémoire

COMITÉ DE SÉLECTION

2ÈME ANNÉE

Responsable de la mention STAPS : EOPS, responsable du parcours PS (Préparation du Sportif), responsables des UE et/ou ECU, responsables de la filière et de la Licence ES

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examen des dossiers 26 juin 2017

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier et entretien

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

Projet professionnel clair et réaliste explicité à court, moyen et long termes

; adéquation du parcours de formation souhaité avec le projet

professionnel ou de recherche présenté ; attester d'expériences professionnelles dans le domaine de l'entraînement sportif ; CV, lettre de motivation ; attestation du futur lieu de stage avec signature et tampon de la structure et une attestation signée du futur directeur de mémoire

COMITÉ DESÉLECTION

Responsable de la mention STAPS : EOPS, responsable du parcours PS (Préparation du Sportif), responsables des UE et/ou ECU, responsables de la filière et de la Licence ES,

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Entretiens 21 juin 2017

PARCOURS : SCIENCES DU SPORT ET DE L'ACTIVITÉ PHYSIQUE (SSAP)

1ÈRE ANNÉE

MODALITÉS DESÉLECTION

Dossier

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

Projet de recherche ; adéquation du parcours de formation souhaité avec le projet de recherche présenté ; attestations d'expériences dans le domaine de l'entraînement sportif et ou de recherche ; lettre de recommandation d'un enseignant chercheur ; attestation du futur lieu de stage avec signature et tampon de la structure et une attestation signée du futur directeur de mémoire ; relevés de notes de licence

COMITÉ DESÉLECTION

Responsables à la Faculté des sciences du sport et de l'Éducation Physique des mentions de master STAPS : du parcours SSAP, des UE et/ou ECU du parcours SSAP, responsable de l'Unité de recherche Pluridisciplinaire Sport, Santé Société (URéPSSS)

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examen des dossiers 12 juin 2017

2ÈME ANNÉE

MODALITÉS DESÉLECTION

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

Projet de recherche ; adéquation du parcours de formation souhaité avec le projet de recherche présenté ; attestations d'expériences dans le domaine de l'entraînement sportif et de la recherche scientifique ; lettre de motivation incluant les objectifs professionnels du candidat ; attestation du futur lieu de stage (unité de recherche et/ou entreprise, établissement public ou privé) avec signature et tampon du directeur d'unité de recherche ; une attestation signée du ou des futurs directeurs de mémoire (au moins un co-directeur titulaire d'une habilitation à diriger la recherche) ; relevés de notes de première année de master.

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsables régional du parcours SSAP, responsables du parcours SSAP des universités de Lille, de l'Artois, de Valenciennes Hainaut Cambrésis, du Littoral et Côte d'Opale, de Picardie

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examen des dossiers 20 juin 2017

PARCOURS : ACTIVITÉ PHYSIQUE ADAPTÉE ET SANTÉ (APAS)

1ÈRE ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet professionnel clair et réaliste explicité à court (M1), moyen (M2) et long termes (sortie de M2) ; démontrer l'adéquation du parcours de formation souhaité avec le projet professionnel ou de recherche présenté ;
2. Fournir un CV et une lettre de motivation ; relevés de notes de licence.
3. Avoir une expérience pratique d'encadrement attestée dans le milieu du handicap en lien avec l'activité physique d'au moins 100h ; avoir suivi dans son cursus de formation des enseignements sur la physiopathologie et la

psychopathologie d'au moins 100h attestés par la délivrance d'un diplôme; maîtriser l'adaptation de l'activité physique face aux problèmes de santé des sujets attestée par une formation d'au moins 20h ; avoir des compétences attestées dans la conception, la conduite et l'évaluation de programmes de réadaptation par l'activité physique adaptée auprès de personnes souffrant de déficiences ; connaître et maîtriser la didactique des activités physiques attestée par la délivrance d'un diplôme ; avoir un niveau académique dans les matières fondamentales (anatomie, physiologie, psychologie, connaissances des déficiences) au moins égal à 11/20 de moyenne ;

4. Diplôme de secourisme PSC1

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsable du master STAPS mention APA-S, responsable de la Licence STAPS mention APA-S, responsable de la filière APA-S, responsable du parcours Sciences du Sport et de l'Activité Physique, responsables des UE et/ou ECU de la formation STAPS mention APA-S

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examen des dossiers 12 juin 2017

PARCOURS : ACTIVITÉ PHYSIQUE ADAPTÉE ET SANTÉ (APAS)

2ÈME ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier et entretiens

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet professionnel clair et réaliste explicité à court (M1), moyen (M2) et long termes (sortie de M2) ; démontrer l'adéquation du parcours de formation souhaité avec le projet professionnel ou de recherche présenté;

2. Fournir un CV et une lettre de motivation; relevés de notes de licence.

3. Avoir une expérience pratique d'encadrement attestée dans le milieu du handicap en lien avec l'activité physique d'au moins 100h ; avoir suivi dans son cursus de formation des enseignements sur la physiopathologie et la psychopathologie d'au moins 100h attestés par la délivrance d'un diplôme ; maîtriser l'adaptation de l'activité physique face aux problèmes de santé des sujets attestée par une formation d'au moins 20h ; avoir des compétences attestées dans la conception, la conduite et l'évaluation de programmes de réadaptation par l'activité physique adaptée auprès de personnes souffrant de déficiences ; connaître et maîtriser la didactique des activités physiques attestée par la délivrance d'un diplôme ; avoir un niveau académique dans les matières fondamentales (anatomie, physiologie, psychologie, connaissances des déficiences) au moins égal à 11/20 de moyenne ;

4. . Diplôme de secourisme PSC1

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsable du master STAPS mention APA-S, responsable de la Licence STAPS mention APA-S, responsable de la filière APA-S, responsable du parcours Sciences du Sport et de l'Activité Physique, responsables des UE et/ou ECU de la formation STAPS mention APA-S

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Entretiens le 22 juin 2017

PARCOURS : APAS SCIENCES DU SPORT ET DE L'ACTIVITÉ PHYSIQUE (SSAP)

1ÈRE ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet de recherche en adéquation

avec le parcours de formation souhaité

2. Fournir un CV et une lettre de motivation incluant le projet professionnel du candidat ; relevés de note de licence.

3. Avoir une expérience pratique d'encadrement attestée dans le milieu du handicap en lien avec l'activité physique d'au moins 100h ; Avoir suivi dans son cursus de formation des enseignements sur la physiopathologie et la psychopathologie d'au moins 100h attestés par la délivrance d'un diplôme ; maîtriser l'adaptation de l'activité physique face aux problèmes de santé des sujets attestée par une formation d'au moins 20h ; avoir des compétences attestées dans la conception, la conduite et l'évaluation de programmes de réadaptation par l'activité physique adaptée auprès de personnes souffrant de déficiences ; connaître et maîtriser la didactique des activités physiques attestée par la délivrance d'un diplôme ; avoir un niveau académique dans les matières fondamentales (anatomie, physiologie, psychologie, connaissances des déficiences) au moins égal à 11/20 de moyenne ;

4. Diplôme de secourisme PSC1.

5. Lettre de recommandation d'un enseignant chercheur ; attestation du futur directeur de mémoire

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsables à la Faculté des sciences du sport et de l'Education Physique des mentions de master STAPS : du parcours SSAP, des UE et/ou ECU du parcours SSAP, responsable de l'Unité de recherche Pluridisciplinaire Sport, Santé Société (URéPSSS)

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examen des dossiers 12 juin 2017

**PARCOURS : APAS SCIENCES DU SPORT ET DE L'ACTIVITÉ
PHYSIQUE**

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet de recherche en adéquation avec le parcours de formation souhaité
2. Fournir un CV et une lettre de motivation incluant le projet professionnel du candidat ; relevés de note de licence.
3. Avoir une expérience dans le domaine de la recherche scientifique ; avoir une expérience pratique d'encadrement attestée dans le milieu du handicap en lien avec l'activité physique d'au moins 100h ; avoir suivi dans son cursus de formation des enseignements sur la physiopathologie et la psychopathologie d'au moins 100h attestés par la délivrance d'un diplôme ; maîtriser l'adaptation de l'activité physique face aux problèmes de santé des sujets attestée par une formation d'au moins 20h ; avoir des compétences attestées dans la conception, la conduite et l'évaluation de programmes de réadaptation par l'activité physique adaptée auprès de personnes souffrant de déficiences ; connaître et maîtriser la didactique des activités physiques attestée par la délivrance d'un diplôme ; avoir un niveau académique dans les matières fondamentales (anatomie, physiologie, psychologie, connaissances des déficiences) au moins égal à 11/20 de moyenne ;
4. Diplôme de secourisme PSC1
5. Attestation signée du ou des futurs directeurs de mémoire (au moins un co-directeur titulaire d'une habilitation à diriger la recherche) et signature du directeur de l'unité de recherche de rattachement ; relevés de notes de première année de master.

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsables régional du parcours SSAP, responsables du parcours SSAP des universités de Lille, de l'Artois, de Valenciennes Hainaut Cambrésis, du Littoral et Côte d'Opale, de Picardie

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examen des dossiers 20 juin 2017

PARCOURS : MANAGEMENT ET GESTION DES ORGANISATIONS SPORTIVES ET DE LOISIRS (MGOSL)

1ÈRE ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier et entretien

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet professionnel clair et réaliste explicité à court (l'année de M1), moyen (le Master) et long termes (5 ans) dans lequel il est demandé de démontrer l'adéquation de la formation avec le projet professionnel;
2. Attester d'au moins 200 heures d'expériences professionnelles dans le domaine du management (fournir les attestations des stages et/ou emplois et/ou participations à l'organisation d'événements réalisés avec la quotité d'heures réalisées);
3. Démontrer l'acquisition de compétences en relation avec les métiers du management (dans la lettre de motivation et le CV);
4. En Bonus : fournir une attestation du futur lieu de stage avec signature et tampon de la structure

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsable de la mention de Master STAPS Management, responsables des UE et/ou ECU du Master, responsable de la filière et de la Licence management du sport, professionnels du secteur du management du sport

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Entretien entre le 26 et 27 juin 2017

PARCOURS : MANAGEMENT ET GESTION DES ORGANISATIONS

SPORTIVES ET DE LOISIRS (MGOSL)

2ÈME ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier et entretien

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet professionnel clair et réaliste explicité à court (l'année de M1), moyen (le Master) et long termes (5 ans) dans lequel il est demandé de démontrer l'adéquation de la formation avec le projet professionnel ;
2. Attester d'au moins 200 heures d'expériences professionnelles dans le domaine du management (fournir les attestations des stages et/ou emplois et/ou participations à l'organisation d'événements réalisés avec la quotité d'heures réalisées) ;
3. Démontrer l'acquisition de compétences en relation avec les métiers du management (dans la lettre de motivation et le CV) ;
4. En Bonus : fournir une attestation du futur lieu de stage avec signature et tampon de la structure

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsable de la mention de Master STAPS Management, responsables des UE et/ou ECU du Master, responsable de la filière et de la Licence management du sport, professionnels du secteur du management du sport

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Entretien entre le 26 et 27 juin 2017

PARCOURS : INTERNATIONAL SPORT ADMINISTRATION (ISA)

1ÈRE ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier et entretien

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet professionnel clair et réaliste explicité à court (l'année de M1), moyen (le Master) et long termes (5 ans) dans lequel il est demandé de démontrer l'adéquation de la formation avec le projet professionnel;
2. Attester d'au moins 200 heures d'expériences professionnelles dans le domaine du management (fournir les attestations des stages et/ou emplois et/ou participations à l'organisation d'événements réalisés avec la quotité d'heures réalisées);
3. Démontrer l'acquisition de compétences en relation avec les métiers du management (dans la lettre de motivation et le CV);
4. Attester d'un niveau d'anglais de niveau B2;
5. En Bonus : fournir une attestation du futur lieu de stage avec signature et tampon de la structure.

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsable de la mention de Master STAPS Management, responsables des UE et/ou ECU du Master ISA, Responsable de la filière MGT (management ?), Responsable des enseignements d'Anglais, Professionnels du secteur du management du sport

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Entretien le 29 juin 2017

PARCOURS : INTERNATIONAL SPORT ADMINISTRATION (ISA)

2ÈME ANNÉE

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier et entretien

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet professionnel clair et réaliste explicité à court (l'année de M1), moyen (le Master) et long termes (5 ans) dans lequel il est demandé de démontrer l'adéquation de la formation avec le projet professionnel;
2. Attester d'au moins 200 heures d'expériences professionnelles dans le domaine du management (fournir des attestations des stages et/ou emplois et/ou participations à l'organisation d'événements réalisés avec la quotité d'heures réalisées);
3. Démontrer l'acquisition de compétences en relation avec les métiers du management (dans la lettre de motivation et le CV);
4. Attester d'un niveau d'anglais de niveau B2;
5. En Bonus : fournir une attestation du futur lieu de stage ou de contrat professionnel avec signature et tampon de la structure.

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsable de la mention de Master STAPS Management, responsables des UE et/ou ECU du Master ISA, Responsable de la filière MGT (management ?), Responsable des enseignements d'Anglais, Professionnels du secteur du management du sport

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

PARCOURS : MG SCIENCES DU SPORT ET DE L'ACTIVITÉ PHYSIQUE (SSAP)

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet de recherche en adéquation avec le parcours de formation souhaité
2. Fournir un CV et une lettre de motivation incluant le projet professionnel du candidat ; relevés de note de licence.
3. Expérience dans le domaine du management ; attestation du futur directeur de mémoire ; lettre de recommandation d'un enseignant chercheur.

COMITÉ DE SÉLECTION

Responsables à la Faculté des sciences du sport et de l'Education Physique des mentions de master STAPS : du parcours SSAP, des UE et/ou ECU du parcours SSAP, responsable de l'Unité de recherche Pluridisciplinaire Sport, Santé Société (URéPSSS)

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examens des dossiers le 12 juin 2017

MODALITÉS DE SÉLECTION

Dossier

CRITÈRES D'EXAMEN DES DOSSIERS

1. Rédiger un projet de recherche en adéquation avec le parcours de formation souhaité
2. Fournir un CV et une lettre de motivation incluant le projet professionnel du candidat ; relevés de notes de première année de master.
3. Attestation signée du ou des futurs directeurs de

mémoire (au moins un co-directeur titulaire d'une habilitation à diriger la recherche) et signature du directeur de l'unité de recherche de rattachement.

COMITÉ DESÉLECTION

Responsables régional du parcours SSAP, responsables du parcours SSAP des universités de Lille, de l'Artois, de Valenciennes Hainaut Cambrésis, du Littoral et Côte d'Opale, de Picardie

DATE DES ENTRETIENS ÉVENTUELS (à titre indicatif)

Examens des dossiers le 20 juin 2017

EK-4. Porto Üniversitesi Özel Yetenek Sınavı

ANEXO V

CANDIDATURA AO ENSINO SUPERIOR

PRÉ-REQUISITOS DO GRUPO C – APTIDÃO FUNCIONAL, FÍSICA E DESPORTIVA

REGULAMENTO

I. OBJETIVOS E NATUREZA DOS PRÉ-REQUISITOS

I.1. Os pré-requisitos exigidos para acesso aos cursos constantes do Grupo C visam comprovar a aptidão funcional, física e desportiva adequada às exigências do curso.

I.2. O pré-requisito é de seleção, sendo o respetivo resultado expresso em Apto ou Não Apto, não influenciando no cálculo da nota de candidatura ao ensino superior.

I.3. A realização dos pré-requisitos deve, sempre que possível, ocorrer nas mesmas datas em todas as escolas abrangidas pelo presente regulamento.

I.4. Os candidatos não podem realizar provas em mais de uma instituição de ensino superior abrangida pelo presente regulamento.

I.5. Na eventualidade de realização de provas em mais de uma instituição de ensino superior, apenas é atendido o resultado da prova realizada em primeiro lugar, sendo considerados nulos os resultados obtidos nas restantes provas realizadas pelo mesmo candidato.

II. FORMA DE COMPROVAÇÃO

Ficha de pré-requisitos emitida pelas Instituições de Ensino Superior no ano da candidatura.

III. CONTEÚDO DOS PRÉ-REQUISITOS

III.1. A prova de pré-requisitos constará de duas partes: Aptidão Funcional (A) e Aptidão Física (B).

III.2. A – Aptidão Funcional:

O candidato deve apresentar comprovação médica da sua condição de Apto, no sentido de se garantirem os pressupostos funcionais indispensáveis à prossecução dos estudos em Educação Física e Desporto.

III.3. B – Aptidão Física:

O candidato tem de realizar as seguintes provas práticas:

a) Desportos coletivos – Avaliação em situação de jogo reduzido em duas das seguintes modalidades, à escolha do candidato: futebol, andebol, basquetebol, voleibol (*);

b) Natação – Avaliação pela execução de 50 m numa das quatro técnicas de natação pura desportiva e um salto de partida ventral. Esta execução deve respeitar preceitos regulamentares, bem como critérios estabelecidos para uma execução eficiente, não evidenciando erros técnicos graves (*);

c) Atletismo:

a. Salto em comprimento;

b. Corrida de resistência - 1000 m (*);

d) Ginástica – Prova gímnica composta por uma prova de solo e uma prova de cavalo (masculino, feminino) (*).

(*) O regulamento das provas de aptidão física encontra-se nas “Condições de Realização”.

IV – Condições de realização das provas de aptidão física.

Nota: O candidato será considerado Apto se realizar com êxito todas as provas.

IV.1. Desportos coletivos – Avaliação em situação de jogo reduzido (3x3), tendo em atenção os parâmetros técnicos e táticos de jogo considerados fundamentais.

IV.2. Natação – Os tempos Mulheres
mínimos (50 m) são os (em segundos)

seguintes, sendo que a partida
pode ser efetuada em qualquer
estilo, exceto costas: Homens

(em segundos)

Livres.....	47	49
-------------	----	----

.....

Braços.....	57	59
-------------	----	----

.....

Costas.....	47	49
-------------	----	----

.....

Mariposa.....	49	51
---------------	----	----

.....

EK-5. Köln Spor Akademisi Özel Yetenek Sınavı

Requirements for the Physical Aptitude Test at the German Sport University Cologne

1. Athletics

Disciplines (number of trials)	Discipline	Minimal performance	
		Female	Male
1.1 Sprint (1)	100m	15,5 sec	13,4 sec
1.2 Jump (3)	High jump	1,20 m	1,40 m
1.3 Throw (3)	Shot put	4 kg 6,75 m	7,25 kg 7,60 m

2. Gymnastics

Disciplines (number of trials)	Discipline	Technical criteria = Minimal performance
2.1 Vaulting horse (2)	Distance from the Reuther board 1,10m Height for females = 1,20 m / Height for males = 1,25 m	- tuck jump with a two-legged take-off - feet must not touch the vaulting horse - controlled landing with both feet
2.2 Floor (2)	Floor	Forwards roll – vertical jump with a half turn – bent arm back extension roll or backwards roll into a handstand – handstand forward roll (<i>rolling back down is permitted</i>) – run-up, hop, cartwheel
2.3 High bar (2)	High bar	Stem – backswing – giant circle backwards – underswing from the stem or from standing (use of swinging leg is permitted)
2.4a Still rings (2)	Only females have to perform this task	Swinging with bent arms
2.4b Chin-ups (2)	Only males have to perform this task	5 chin-ups Arms have to be straightened after each repetition

3. Swimming

Discipline (number of trials)	Technical criteria = Minimal performance	
Dive (2)	Dive from the 1 m board	
Swimming under water (1)	20 m swimming under water	
Technique demonstration (2)	25 m crawl and 25 m breaststroke	
	Female	Male
100 m The swimming technique is optional but cannot be changed during the discipline	Breaststroke: 2 min Freestyle: 1:48 min	Breaststroke: 1:50 min Freestyle: 1:40 min

4. Team sports

Candidates can choose from **basketball, handball, hockey, volleyball or football**. The following criteria have to be fulfilled:

- Correct technique in offence and defense in a match situation
- Correct tactical behavior in offence and defense in a match situation

5. Racket sports

Candidates can choose from **badminton, tennis or table tennis**. The following criteria have to be fulfilled:

- Use of correct technique in a match situation
- Correct behavior in offence and defense in a match situation

The team and racket sports have to be indicated on the application form. This decision is final and cannot be subsequently changed later

6. Endurance

This test is always held at the end of the day of testing. This discipline must be successfully passed!

Requirements:

Females → 2000 m under 10 minutes

Males → 3000 m under 13 minutes

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...